

Veiligheidsmonitor 2019

Samenvatting

Elke twee jaar verschijnt er een nieuwe veiligheidsmonitor. Met daarin inzichten in de actuele veiligheidssituatie en ontwikkelingen in de gemeente 's-Hertogenbosch. De leidraad voor de monitor is het 'Integraal Veiligheidsplan' (IVP). In het IVP staan de hoofdlijnen van het gemeentelijk veiligheidsbeleid. In de periode 2019-2022 zijn er vier belangrijke prioriteiten genoemd: 'veilige en leefbare wijken en buurten', 'veilig uitgaan en veilige evenementen', 'problematische jeugd en jeugdgroepen' en 'ondermijning'.

Veiligheidsplannen

In het IVP en de Begroting zijn doelstellingen geformuleerd met betrekking tot een groot aantal veiligheidsthema's. Die doelstellingen moeten gerealiseerd zijn in 2022.

Doelstellingen

Op de volgende pagina staat een overzicht met de doelstellingen uit het IVP en de Begroting. Hierin is in één oogopslag te zien:

1. Het veiligheidsplan waarin de doelstelling genoemd wordt
2. De doelstelling voor 2022;
3. De waarde van de nulmeting (2017)¹;
4. De waarde van 2019;
5. Wordt de doelstelling in 2022 gehaald?
 - ✓ Voldoet al aan de doelstelling
 - ✓ Voldoet nog niet aan de doelstelling, maar ontwikkelt zich positief richting de doelstelling
 - ✗ Voldoet niet aan de doelstelling, en ontwikkelt zich onvoldoende richting de doelstelling

Hieronder wordt ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen en prioriteiten van gemeente en politie.

Overkoepelend veiligheidsbeleid

Als we het hebben over misdrijven, dan hebben we het over relatief zware strafbare feiten. Bijvoorbeeld diefstal, mishandeling of vernieling. In 2018 registreerde de politie 9.089 misdrijven in de gemeente 's-Hertogenbosch. Dit komt neer op 58,8 misdrijven per 1.000 inwoners. Hiermee voldoen we momenteel aan de IVP-doelstelling van 2022.

Na een jarenlange daling is het afgelopen jaar het totaal aantal misdrijven in de gemeente 's-Hertogenbosch iets toegenomen (+3%), van 8.862 naar 9.089. De toename is een trend die ook landelijk zichtbaar is (+4%). Landelijk lijkt de stijging van de geregistreerde criminaliteit een aantal specifieke delicten te betreffen. Daarbij speelt een verandering in de wijze van registratie door de politie een rol, en ook de versterking van de internetaangifte.

De respondenten uit de gemeente 's-Hertogenbosch beoordeelden in 2019 de veiligheid van hun woonbuurt met het gemiddelde rapportcijfer 7,0. In 2017 was dit nog een 6,9. Om aan de doelstelling te voldoen moet het rapportcijfer voor de veiligheid verder stijgen naar minimaal een 7,3 in 2022.

¹De doelstellingen van het Integraal Veiligheidsplan (IVP) zijn geformuleerd voor de periode 2019-2022. De doelstellingen zijn destijds gebaseerd op de resultaten van 2017 (veiligheidsmonitor 2018). Deze waarden gelden als *nulmeting*. Om de ontwikkelingen voor de gehele beleidsperiode inzichtelijk te maken worden daarom ontwikkelingen ten opzichte van 2017 gepresenteerd.

Tabel 1: Veiligheidsdoelstellingen gemeente 's-Hertogenbosch

	Doelstelling in:	Doelstelling 2022	Nulmeting (2017)	2019	Wordt de doelstelling in 2022 gehaald?*
Overkoepelend veiligheidsbeleid					
Totaal aantal misdrijven per 1.000 inwoners	IVP	Max. 60	64,1	58,8	✓
Rapportcijfer veiligheid in de buurt	IVP/Begroting	Min. 7,3	6,9	7,0	✓
Veilige en leefbare wijken en buurten					
% vaak overlast van buurtbewoners	IVP	Max. 4%	5%	7%	✗
Overlast door personen met verward gedrag per 1.000 inwoners	IVP	Max. 4,0	5,0	5,2	✗
Woninginbraken per 1.000 inwoners	IVP	Max. 6,0	6,3	4,0	✓
Diefstallen uit/vanaf auto's per 1.000 inwoners	IVP/Begroting	Max. 6,5	8,2	5,1	✓
Diefstallen van motorvoertuigen per 1.000 inw.	Begroting	Max. 1,3	1,8	0,8	✓
Rapportcijfer veiligheid in de buurt	IVP/Begroting	Min. 7,3	6,9	7,0	✓
Rapportcijfer veiligheid per buurt	IVP	Min. 6,0	3 buurten	7 buurten	✗
% veel criminaliteit in de buurt	Begroting	Max. 9%	12%	12%	✗
Veilig uitgaan en veilige evenementen					
% vaak onveilig rondom uitgaansgelegenheden	IVP/Begroting	Max. 2%	3%	3%	✗
% vaak overlast van horecagelegenheden	IVP/Begroting	Max. 2%	2%	3%	✗
Problematische jeugd en jeugdgroepen					
Overlast jeugd per 1.000 inwoners	IVP/Begroting	Max. 4,8	5,9	5,5	✗
% vaak overlast van groepen jongeren	IVP/Begroting	Max. 4,5%	7%	9%	✗
% vaak onveilig bij groepen jongeren	Begroting	Max. 5%	8%	8%	✗

Bron: Politie, Leefbaarheid & Veiligheid

Veilige en leefbare wijken en buurten

Overlast en geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid

Op het gebied van 'zorg & veiligheid' is verbetering mogelijk. Zo stijgt bijvoorbeeld het aantal geregistreerde incidenten van overlast door personen met verward gedrag al enkele jaren op rij. Wel lijkt de stijging van het aantal incidenten af te vlakken (+3%). Om in 2022 aan de IVP-doelstelling te voldoen, dient het aantal overlastincidenten door personen met verward gedrag zo'n 25% af te nemen. Ook is aan respondenten gevraagd hoe vaak overlast door personen met verward gedrag voorkomt in hun buurt. In 2019 geeft 3% van de respondenten aan dat er in hun buurt *vaak* overlast is door verwarde personen. Dat is gelijk aan de uitkomst in 2017.

In 2019 vond 7% van de respondenten dat er in hun buurt *vaak* sprake is van overlast door buurtbewoners. In 2017 was dit 5%. Om aan de doelstelling te voldoen, willen we dat in 2022 maximaal 4% van de inwoners *vaak* overlast ervaart door buurtbewoners.

Vermogenscriminaliteit

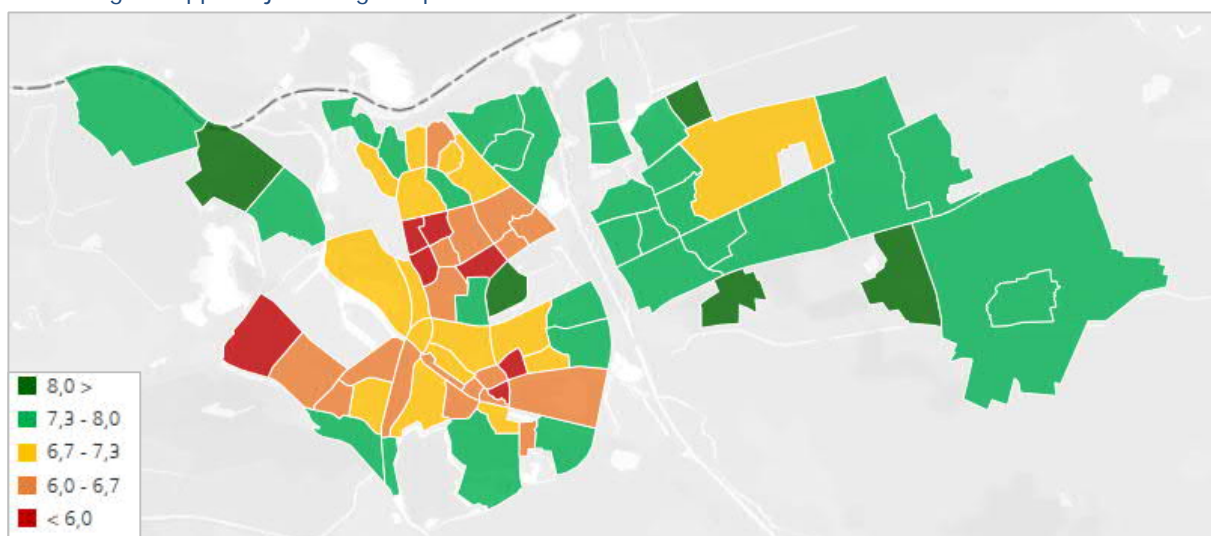
Een positieve ontwikkeling zien we op het gebied van vermogenscriminaliteit. Zo daalde tussen 2018 en 2019 het aantal woninginbraken (-29%), inbraken in garages, schuurtjes, tuinhuisen (-10%), diefstallen uit/vanaf auto's (-11%), diefstallen van motorvoertuigen (-40%), fietsdiefstallen (-11%), zakkenrollen (-17%) en straatroven (-11%).

Wijkgerichte aanpak

De respondenten uit de gemeente 's-Hertogenbosch beoordeelden in 2017 de veiligheid van hun woonbuurt met het gemiddelde rapportcijfer 7,0. Om aan de doelstelling te voldoen moet het rapportcijfer voor de veiligheid verder stijgen naar minimaal een 7,3 in 2022. Daarnaast willen we dat in alle buurten inwoners de veiligheid van hun buurt met minimaal een 6 beoordelen. In 2019 voldoen zeven buurten hier niet aan. Dit is meer dan in 2017 (3 buurten) (zie § 3.3).

De onderstaande kaart geeft voor de meeste buurten weer in welke mate inwoners tevreden zijn met de veiligheid in hun buurt. Met groene en rode kleuren wordt aangegeven of een buurt gunstig of ongunstig scoort (in bijlage C is een overzichtskaart van alle wijken en buurten opgenomen).

Afbeelding 1: Rapportcijfer veiligheid per buurt

Bron: Leefbaarheid & Veiligheid 2019

In deel 2 wordt ingegaan op de veiligheidssituatie, ontwikkelingen en aandachtspunten van de verschillende wijken, dorpen en aandachtsbuurten in de gemeente 's-Hertogenbosch. De resultaten presenteren we aan de hand van profielkaarten. Deze geven op een eenvoudige wijze inzicht in hoe het voorstaat met de veiligheid van een wijk. Volgens de profielkaarten hebben twee wijken een 'ongunstige' veiligheidssituatie: de Binnenstad en West. Ook een groot deel van de aandachtsbuurten heeft een 'ongunstige' veiligheidssituatie.

Veilig uitgaan en veilige evenementen

In 2019 voelt 3% van de respondenten zich *vaak* onveilig rondom uitgaansgelegenheden in de woonplaats. Eveneens 3% geeft aan dat er *vaak* overlast is door horecagelegenheden in hun buurt.

Een probleem tijdens het uitgaan is uitgaansgeweld. Van alle geweldsmisdrijven in het centrum van 's-Hertogenbosch vindt ongeveer de helft plaats tijdens uitgaansuren. Van invloed is de concentratie mensen tijdens het uitgaan waarbij in veel gevallen alcohol en/of drugs in het spel is.

Problematische jeugd en jeugdgroepen

Op het gebied van jeugdoverlast is verbetering mogelijk. Tussen 2016 en 2018 nam het aantal geregistreerde incidenten van jeugdoverlast af (-29%). Vervolgens is het aantal registraties het afgelopen jaar met 16% toegenomen naar 846 incidenten in 2019. Dat komt neer op 5,5 incidenten per 1.000 inwoners in 2019. Om aan de doelstelling te voldoen, dient het aantal incidenten weer te dalen naar maximaal 4,8 incidenten per 1.000 inwoners in 2022.

Ook aan de respondenten is gevraagd in welke mate zij overlast ervaren door rondhangende jongeren in hun buurt. In 2019 vond 9% van de respondenten dat in hun buurt hier *vaak* sprake van is. In 2017 was dit 7%. Om aan de doelstelling te voldoen, willen we dat in 2022 maximaal 4,5% van de inwoners *vaak* overlast ervaart van rondhangende jongeren in hun buurt.

Ten opzichte van 2017 voelen evenveel mensen zich *vaak* onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen (8%). We willen dat dit afneemt naar maximaal 5% in 2022.

Ondermijning

In 2019 is ondermijning verder aangepakt door de 'Lokale Stuurtafel Ondermijning' (gemeente, politie, OM en belastingdienst). De verschillende partners bereiden op ambtelijk niveau samen met het RIEC dossiers voor. Aan de hand van de voorbereide dossiers wordt de prioriteit binnen de Lokale Stuurtafel Ondermijning (LSO) bepaald. In 2019 zijn er 12 casussen in behandeling geweest, waarvan er 5 succesvol zijn afgerond. Iedere casus heeft een projectleider die, samen met de basisteam programmaleider, sturing geeft aan de casus. De Lokale Stuurtafel fungeert als bestuurlijk opdrachtgever. Het ambtelijk ondermijningsteam (AVO) vergadert eens per twee weken.

Daarnaast zijn we, omwille van de versterking van onze informatiepositie, gestart met de oprichting van een lokaal overleg (LIO). Dit is een interne procedure waarmee gemeentelijke informatie door verschillende afdelingen wordt gedeeld en verzameld in het kader van de aanpak van ondermijning. Een gemeentelijk informatieknoppunt (GIK) versterkt de informatiepositie. Het GIK is in 2019 in gebruik genomen.

Positie 's-Hertogenbosch landelijk

Het Algemeen Dagblad brengt jaarlijks de AD-misdaadmeter uit. In de misdaadmeter worden de Nederlandse gemeenten gerangschikt naar de mate waarin bepaalde vormen van criminaliteit voorkomen. Op nummer 1 staat de minst veilige gemeente van Nederland. De laatste AD-misdaadmeter verscheen in maart 2019. In 2018 staat de gemeente 's-Hertogenbosch op plek 27. In 2017 stonden we nog op positie 19. De verbeterde positie komt door een afname van het aantal woninginbraken, inbraken in schuur/garage, diefstal uit/vanaf auto's, diefstal van motorvoertuigen, zakkenrollen, bedreigingen, mishandelingen, straatroven en vernielingen. Van de grote Brabantse gemeenten staan Eindhoven, Breda, Helmond en Tilburg hoger in de ranglijst van onveilige gemeenten.

Inhoudsopgave

Inhoud

1.	Inleiding.....	8
Deel 1: Veiligheidssituatie gemeente 's-Hertogenbosch.....		9
2.	Overkoepelend veiligheidsbeeld	10
2.1	Misdrijven in 's-Hertogenbosch	10
2.2	Positie 's-Hertogenbosch landelijk.....	11
3.	Veilige en leefbare wijken en buurten.....	15
3.1	Overlast en geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid	15
3.1.1	Overlast op het snijvlak van Zorg & Veiligheid	15
3.1.2	Geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid	19
3.1.3	Aanpak	20
3.2	Vermogenscriminaliteit en High Impact Crimes	22
3.2.1	Woninginbraak.....	23
3.2.2	Voertuigcriminaliteit.....	24
3.2.3	Overvallen en straatroven	26
3.2.4	Geweld	27
3.2.5	Preventie en repressie	29
3.3	Wijkgerichte aanpak.....	32
4.	Veilig uitgaan en veilige evenementen	39
4.1	Veilig uitgaan	39
4.2	Veilige evenementen	42
5.	Problematische jeugd en jeugdgroepen	43
5.1	Jongerenoverlast	43
5.2	Aanpak	45
6.	Ondermijning.....	47
7.	Overige strategische thema's.....	51
7.1	Veilig winkelgebied, veilige bedrijventerreinen.....	51
7.2	Verkeersveiligheid.....	53
7.3	Brandveiligheid, externe veiligheid en crisisbeheersing	55
7.4	Polarisatie en radicalisering	56
7.5	Informatieveiligheid	56
7.6	Veilige publieke taak	56
7.7	Ambtelijke en bestuurlijke integriteit	57

Deel 2: Veiligheidssituatie wijken en aandachtsbuurten.....	58
Veiligheidssituatie wijken en aandachtsbuurten	59
1. Binnenstad	60
1.1 Binnenstad centrum.....	62
1.2 Binnenstad oost.....	64
1.3 Het Zand	66
2. Zuidoost	68
2.1 Gestelse buurt.....	71
3. Graafsepoort	74
3.1 Hinthamerpoort zuid	77
3.2 Graafsebuurt zuid	80
4. Muntel/Vliert	83
5. Rosmalen zuid.....	86
6. Rosmalen noord	88
7. De Groote Wielen	91
8. Empel.....	94
9. Noord	97
9.1 De Hambaken	100
9.2 Sprookjesbuurt	103
9.3 Muziekinstrumentenbuurt.....	106
9.4 Edelstenenbuurt	109
9.5 Orthen west.....	112
10. Maaspoort	115
11. West.....	118
11.1 Boschveld.....	121
11.2 De Schutskamp	124
11.3 De Kruiskamp.....	127
12. Engelen.....	130
13. Nuland.....	132
14. Vinkel	134
Bijlage A: Doelstellingen.....	136
Bijlage B: Onderzoeksverantwoording	137
Bijlage C: Overzichtskaart wijken en buurten	143

1. Inleiding

Elke twee jaar verschijnt er een nieuwe veiligheidsmonitor. Met daarin inzichten in de actuele veiligheidssituatie en ontwikkelingen in de gemeente 's-Hertogenbosch. De leidraad voor de monitor is het 'Integraal Veiligheidsplan' (IVP)². In het IVP staan de hoofdlijnen van het gemeentelijk veiligheidsbeleid. In de periode 2019 – 2022 zijn daarin vier prioriteiten genoemd:

- Veilige en leefbare wijken en buurten
- Veilig uitgaan en veilige evenementen
- Problematische jeugd en jeugdgroepen
- Ondermijning

De veiligheidsmonitor is gebaseerd op twee basisbronnen: politiegegevens en de vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid. Afhankelijk van het onderwerp worden er ook andere bronnen gebruikt. De meest recente cijfers gaan over het jaar 2019. Zo niet, dan staat dit in de tekst vermeld.

Daarnaast komen verklaringen, achtergronden en maatregelen over overlast en criminaliteit aan bod. Deze informatie is afkomstig van beleidsmedewerkers en (wijk-)professionals/beroepskrachten van de gemeente, de politie en het OM.

Leeswijzer

De veiligheidsmonitor bestaat uit twee delen. In deel 1 wordt de veiligheidssituatie van de totale gemeente 's-Hertogenbosch gepresenteerd. Allereerst wordt een algemeen beeld geschetst.

Vervolgens wordt per hoofdstuk ingezoomd op specifieke veiligheidsthema's:

- Veilige en leefbare wijken en buurten
- Veilig uitgaan en veilige evenementen
- Problematische jeugd en jeugdgroepen
- Ondermijning
- Overige strategische thema's

De opzet van de hoofdstukken sluit zoveel mogelijk aan bij het IVP. De resultaten zijn gekoppeld aan doelstellingen uit het IVP, de Begroting en het Regionaal Veiligheidsplan³⁴. De prioriteiten, ambities en doelstellingen uit de veiligheidsplannen staan in blauwe blokken. Met vinkjes en kruisjes wordt duidelijk of een doelstelling wordt behaald:

- ✓ Voldoet al aan de doelstelling
- ✓ Voldoet nog niet aan de doelstelling, maar ontwikkelt zich positief richting de doelstelling
- ✗ Voldoet niet aan de doelstelling en ontwikkelt zich onvoldoende richting de doelstelling

In deel 2 wordt ingegaan op de veiligheidssituatie, ontwikkelingen en aandachtspunten van de verschillende wijken, dorpen en aandachtsbuurt⁵ in de gemeente 's-Hertogenbosch. Ook komen enkele andere buurten aan bod, die aandacht vragen op het thema veiligheid⁶.

Het rapport bevat bijlagen:

- Doelstellingen die geformuleerd zijn in veiligheidsplannen
- Onderzoeksverantwoording
- Uitleg van de gehanteerde profieltaarten.
- Overzichtskaart wijken en buurten in 's-Hertogenbosch

² Bron: Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 gemeente 's-Hertogenbosch (oktober 2018).

³ Bron: Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant 2019-2022 (november 2018).

⁴ Soms zit er een verschil tussen de doelstellingen in het IVP en de Begroting. Bijvoorbeeld in het IVP staat als doelstelling dat maximaal 3% zich vaak onveilig voelt rondom uitgaansgelegenheden en in de Begroting maximaal 2%. In deze gevallen gaan we uit van de 'strengste' doelstelling.

⁵ Dit zijn de aandachtsbuurt⁵ de Gestelse buurt, Hinthamerpoort zuid, de Hambaken, Sprookjesbuurt, Muziekinstrumentenbuurt, Edelstenenbuurt, Orthen west en Boschveld. Aanvullend worden ook de Schutskamp en de Kruiskamp meegenomen.

⁶ Dit wordt aangevuld met gebieden met een 'zwakke' veiligheidssituatie zoals Binnenstad.

Deel 1: Veiligheidssituatie gemeente 's-Hertogenbosch

2. Overkoepelend veiligheidsbeeld

In de volgende hoofdstukken wordt ingegaan op de verschillende prioriteiten in de gemeente. Daarnaast werken we met een overkoepelende veiligheidsdoelstelling. Daarbij maken we gebruik van de indicatoren 'totaal aantal misdrijven' en 'rapportcijfer veiligheid van de buurt'. Deze twee indicatoren geven een algemene indicatie van respectievelijk de objectieve en de subjectieve veiligheid van 's-Hertogenbosch.

2.1 Misdrijven in 's-Hertogenbosch

✓ In 2022 zijn er maximaal 60 misdrijven per 1.000 inwoners.

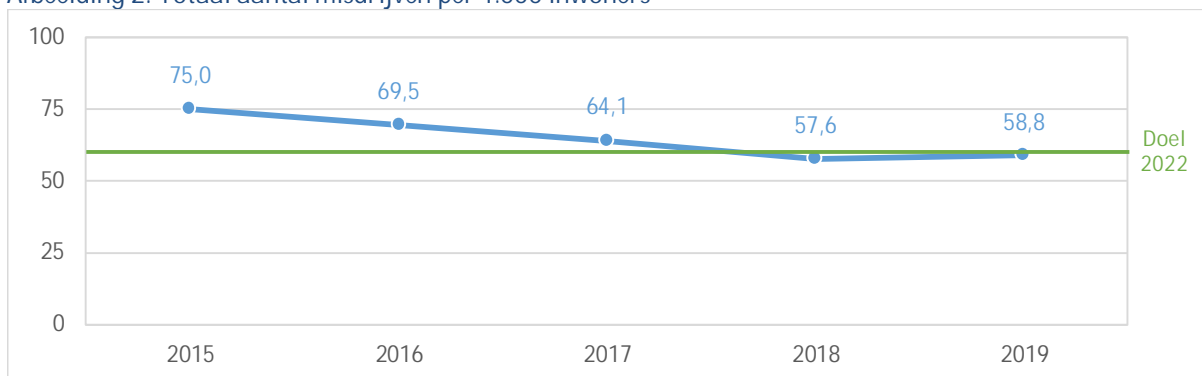
Als we het hebben over misdrijven, dan hebben we het over relatief zware strafbare feiten. Bijvoorbeeld diefstal, mishandeling of vernieling. In 2019 registreerde de politie 9.089 misdrijven in de gemeente 's-Hertogenbosch. Dat komt neer op 58,8 misdrijven per 1.000 inwoners. Hiermee wordt aan de bovenstaande doelstelling voldaan.

Verder is 29% van alle misdrijven opgehelderd. Dat is het hoogste ophelderingspercentage sinds 2015.

Na een jarenlange daling is het afgelopen jaar het totaal aantal misdrijven in de gemeente 's-Hertogenbosch iets toegenomen (+3%), van 8.862 naar 9.089. De toename is een trend die ook landelijk zichtbaar is (+4%). Landelijk lijkt de stijging van de geregistreerde criminaliteit een aantal specifieke delicten te betreffen. Daarbij speelt een verandering in de wijze van registratie door de politie een rol, en ook de versterking van de internetaangifte⁷.

Veruit de meeste misdrijven vinden plaats in de Binnenstad. Het aandeel misdrijven is hier minimaal twee keer zo hoog als in de andere wijken en dorpen binnen de gemeente 's-Hertogenbosch. In de Binnenstad zorgt de concentratie van veel personen in een relatief klein gebied met uiteenlopende functies, zoals winkels en horeca, voor een hoger incidentenpatroon als het gaat om overlast en criminaliteit. In § 3.3 wordt verder ingezoomd op het aantal misdrijven per buurt.

Afbeelding 2: Totaal aantal misdrijven per 1.000 inwoners

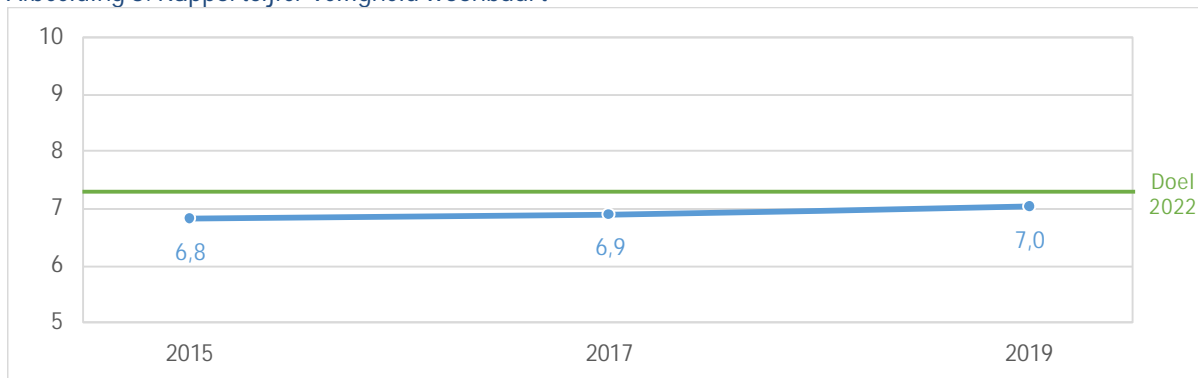
Bron: Politie

⁷ Bron: <https://ccv-secondant.nl/platform/article/trendbreuk>

✓ In 2022 is het rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt minimaal een 7,3.

De respondenten uit de gemeente 's-Hertogenbosch beoordelen in 2019 de veiligheid van de woonbuurt gemiddeld met een 7,0 als rapportcijfer. Dat was een 6,9 in 2017. Om aan de doelstelling te voldoen, moet het rapportcijfer verder stijgen naar minimaal een 7,3 in 2022. In § 3.3 wordt verder ingezoomd op de beoordeling van de veiligheid in de buurt.

Afbeelding 3: Rapportcijfer veiligheid woonbuurt

Bron: Leefbaarheid & Veiligheid

2.2 Positie 's-Hertogenbosch landelijk

Hoe doet de gemeente 's-Hertogenbosch het qua veiligheid vergeleken met andere (grote) gemeenten? De 'AD-misdaadmeter', 'Trends in Nederland' en de landelijke 'Veiligheidsmonitor' bieden hier inzicht in.

AD-misdaadmeter

Het Algemeen Dagblad brengt elk jaar de AD-misdaadmeter uit. De laatste AD-misdaadmeter verscheen in maart 2019⁸. Hierin worden Nederlandse gemeenten vergeleken naar de mate waarin bepaalde vormen van criminaliteit voorkomen. Op de 1ste positie staat de minst veilige gemeente van Nederland, dat is in 2019 opnieuw Amsterdam. Gevolgd door Eindhoven en Rotterdam. 's-Hertogenbosch staat op de 27ste positie. In vergelijking met de vijf grootste Brabantse steden (B5) is het in 's-Hertogenbosch veiliger dan in Eindhoven, Breda, Helmond en Tilburg. Naast de B5-gemeenten staan van de Brabantse gemeenten Roosendaal en Cranendonck in de top 50 van de misdaadmeter.

Volgens de AD-misdaadmeter is 's-Hertogenbosch tussen 2017 en 2018 veiliger geworden. De positie is verbeterd van de 19^e naar de 27ste positie op ranglijst van onveilige gemeente, doordat het aantal woninginbraken, inbraken in schuur/garage, diefstal uit/vanaf auto's, diefstal van motorvoertuigen, zakkenrollen, bedreigingen, mishandelingen, straatroven en vernielingen sterker is afgenomen dan in andere vergelijkbare gemeenten. Alleen het aantal overvallen is tussen 2017 en 2018 gelijk gebleven. De huidige situatie en ontwikkeling van de verschillende delicten bespreken we in hoofdstuk 3.

⁸ De AD-misdaadmeter voor 2020 is (nog) niet gepubliceerd.

Trends in Nederland

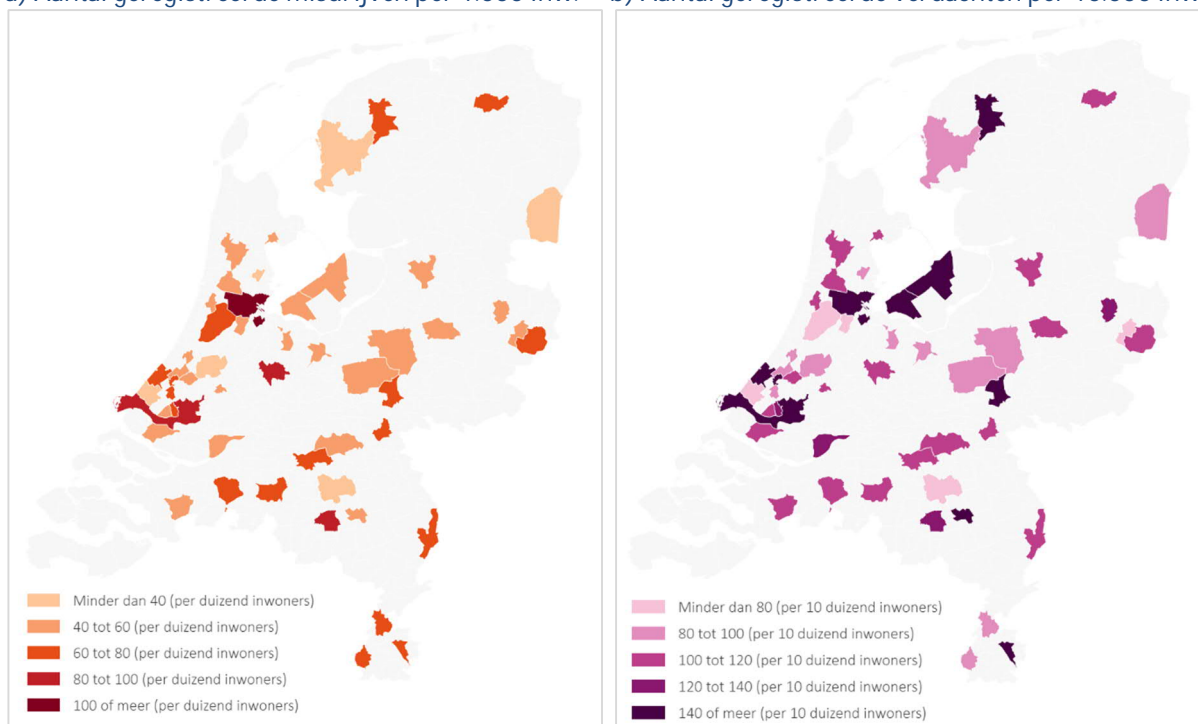
Het CBS brengt elk jaar het onderzoek 'Trends in Nederland' (mei 2019) uit met ontwikkelingen van verschillende thema's, zoals 'veiligheid en recht'. De meest recente cijfers worden hieronder besproken.

In 2018 zijn in Amsterdam de meeste misdrijven geregistreerd: 96 misdrijven per 1.000 inwoners. Ook in Rotterdam, Utrecht en Eindhoven vond met 78 misdrijven per 1.000 inwoners relatief veel criminaliteit plaats. In 's-Hertogenbosch werden 58 misdrijven per 1.000 inwoners geregistreerd. Vergeleken met de vijf grootste Brabantse gemeenten (B5) – behalve Eindhoven – is deze uitkomst gemiddeld: Tilburg (60), Breda (58) en Helmond (57 misdrijven per 1.000 inwoners).

In Den Haag en Rotterdam woonden in 2018 relatief de meeste geregistreerde verdachten: 159 verdachten per 10.000 inwoners. Amsterdam telde 139 verdachten en Utrecht 106 verdachten per 10.000 inwoners. In Lelystad woonden ook relatief veel verdachten van een misdrijf (145 per 10.000 inwoners). In 's-Hertogenbosch is het aantal verdachten tussen 2017 en 2018 gedaald, van 127 naar 100 verdachten per 10.000 inwoners. In 2018 ligt dat aandeel in 's-Hertogenbosch lager dan in de meeste andere B5-gemeenten: Helmond (122), Eindhoven (115), Tilburg (104) en Breda (95 verdachten per 10.000 inwoners).

Afbeelding 4: Aantal registraties in gemeenten met meer dan 70.000 inwoners (2017)

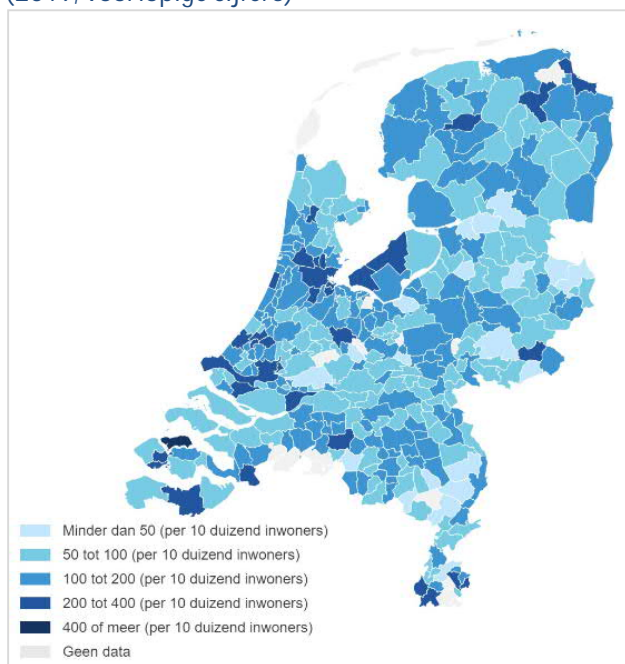
a) Aantal geregistreerde misdrijven per 1.000 inw. b) Aantal geregistreerde verdachten per 10.000 inw.

Bron: Trends in Nederland 2018, CBS

In maart 2020 publiceerde het CBS het artikel 'Eerste toename minderjarige verdachten sinds 2009'. In de afgelopen 10 jaar is het aantal minderjarige verdachten in Nederland meer dan gehalveerd. Wel werden er in 2019 6,5% meer minderjarige verdachten geregistreerd dan in 2018. Van de minderjarige verdachten werd 70% voor het eerst als verdachte geregistreerd. Van de minderjarige verdachten was het overgrote merendeel jongen (78%). Een kwart van de jongens en bijna dertig procent van de meisjes was jonger dan 15 jaar. Minderjarigen worden in vergelijking met andere leeftijdsgroepen relatief vaak verdacht van vermogensmisdrijven (bv. winkeldiefstal, fietsendiefstal en straatroof) en van openlijk geweld.

Afbeelding 5: Geregistreeerde minderjarige verdachten (2019, voorlopige cijfers)

In 2019 werden gemiddeld 18,3 per duizend minderjarigen in Nederland verdacht van het plegen van een misdrijf. Van alle minderjarige verdachten woont 20% in één van de vier grote steden. In Amsterdam wonen ruimschoots de meeste minderjarige verdachten (32 per duizend minderjarige inwoners), gevolgd door Utrecht, Rotterdam en Den Haag. In 's-Hertogenbosch gaat het om 13 per duizend minderjarigen. Dat aandeel is in 's-Hertogenbosch lager dan in de andere B5-gemeenten: Tilburg (22), Eindhoven (19), Helmond (18) en Breda (15) verdachten per 1.000 minderjarige inwoners.

Bron: CBS

Landelijke Veiligheidsmonitor

In 2019 is ook de landelijke veiligheidsmonitor uitgevoerd (maart 2020). Dit is een tweejaarlijks terugkerend bevolkingsonderzoek waarin de thema's leefbaarheid van de woonbuurt, veiligheidsbeleving, slachtofferschap van criminaliteit, het oordeel van de burger over het functioneren van de politie en preventiegedrag worden onderzocht. De veiligheidsmonitor wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Veiligheid en Justitie en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De landelijke veiligheidsmonitor gaat niet alleen in op de landelijke situatie; de analyses gaan onder andere ook in op de veiligheidssituatie van alle Nederlandse gemeenten met meer dan 70.000 inwoners, waaronder 's-Hertogenbosch.

Respondenten uit het district 's-Hertogenbosch zijn gemiddeld positiever over (de meeste) zaken als leefbaarheid, fysieke verloedering, sociale overlast en veiligheidsbeleving. Ook wat betreft de mate van slachtofferschap doet het district 's-Hertogenbosch het beter dan gemiddeld. Ten opzichte van 2012 zijn de respondenten uit district 's-Hertogenbosch positiever over de leefbaarheid en fysieke verloedering. Ook voelen zij zich veiliger, zowel in de eigen buurt als in het algemeen, en geven minder respondenten aan slachtoffer te zijn van (vermogens)criminaliteit.

Ook zijn er resultaten specifiek voor de gemeente 's-Hertogenbosch. In vergelijking met andere gemeenten met meer dan 70.000 inwoners, voelen in de gemeente 's-Hertogenbosch minder respondenten zich wel eens onveilig in de buurt. Ook zijn zij minder vaak slachtoffer van criminaliteit.

Landelijk geeft 14% van de respondenten aan zich wel eens onveilig te voelen in de eigen buurt. Ook in 's-Hertogenbosch is dit 14%. In de andere grote Noord-Brabantse gemeenten Breda, Eindhoven, Helmond en Tilburg voelen gemiddeld iets meer respondenten zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Ook geven inwoners uit 's-Hertogenbosch een hoger rapportcijfer voor de veiligheid in hun buurt dan inwoners uit de andere grote Brabantse gemeenten.

Tabel 2: Resultaten landelijke veiligheidsmonitor CBS⁹

	% voelt zich wel eens onveilig in buurt			Rapportcijfer veiligheid in de buurt		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019
's-Hertogenbosch	19%	17%	14%	7,2	7,2	7,3
Breda	20%	21%	18%	7,1	7,0	7,2
Eindhoven	24%	20%	20%	6,9	7,0	7,1
Helmond	23%	24%	21%	6,7	7,0	7,1
Tilburg	23%	27%	18%	6,8	6,8	7,1
Nederland	18%	16%	14%	7,2	7,3	7,4

Bron: CBS

⁹ Er bestaan kleine verschillen in de uitkomsten voor 's-Hertogenbosch voor de lokale en landelijke Veiligheidsmonitor. Dit komt doordat het twee verschillende onderzoeken zijn, die verschillen betreft steekproef, methoden en vraagstelling.

3. Veilige en leefbare wijken en buurten

De veiligheid en leefbaarheid van onze wijken en buurten kunnen onder druk staan door verschillende vormen van overlast, geweld en vermogenscriminaliteit. We richten ons op twee deelthema's in het bijzonder, namelijk 'Overlast, geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid' en 'Vermogenscriminaliteit en High Impact Crimes'. In bepaalde delen van de stad komen verschillende van deze bedreigingen bij elkaar. Dit zijn onze aandachtswijken en -buurten. Voor deze wijken en buurten volgen we een speciale gebiedsgerichte aanpak. Op deze manier voeren we maatwerk per wijk.

3.1 Overlast en geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid

Het accent ligt hier op complexe sociale gevallen – individuen of gezinnen – waarbij sprake is van overlast en soms ook geweld. De overlast kan betrekking hebben op geluid, stank en andere vormen van verloedering, verbale uitingen. Psychiatrische factoren spelen vaak een rol, net als alcohol en/of drugs. Zowel de veiligheid van deze personen zelf, als die van omwonenden/omgeving kan in het gedrang zijn. Dit soort complexe, soms snel escalerende situaties trekken een stevige wissel op de veiligheid en leefbaarheid van wijken en buurten. Door factoren zoals afnemende intramurale zorg en groeiende complexiteit, in bepaalde opzichten zelfs 'tweedeling' van de samenleving, komt dit fenomeen vaker voor dan in het verleden. We intensiveren onze aanpak op dit thema.

Doelstelling 2022:

Een zodanige infrastructuur van samenwerkende professionals en toegesneden voorzieningen in stand houden dat de veiligheid van en rond personen en gezinnen in alle gevallen van een aanvaardbaar niveau is of zo snel mogelijk weer wordt. Deze infrastructuur sluit aan op, maakt zo goed mogelijk gebruik van de mogelijkheden van de samenleving zelf.

3.1.1 Overlast op het snijvlak van Zorg & Veiligheid

Woonoverlast

 In 2022 ervaart maximaal 4% van de inwoners vaak overlast van buurtbewoners.

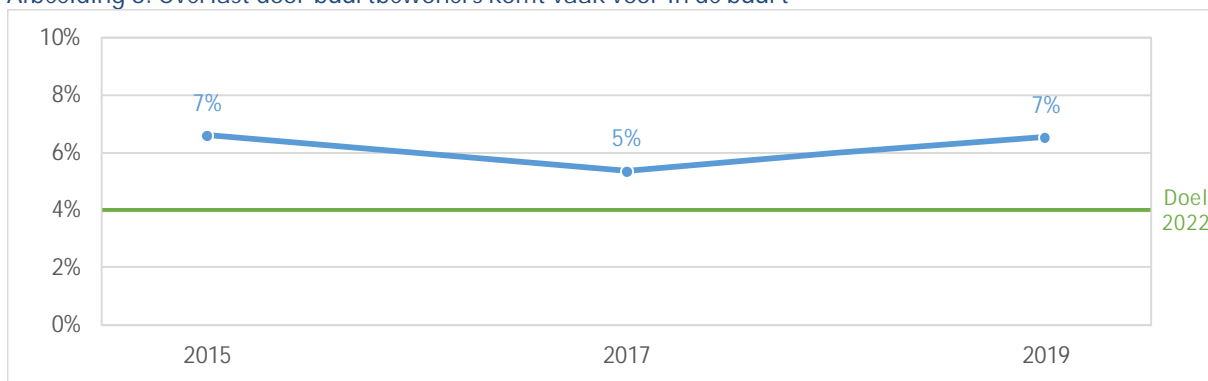
In 2019 vond 7% van de respondenten dat er in hun buurt vaak sprake is van overlast door buurtbewoners. In 2017 was dit 5%. We hebben geen duidelijke verklaring voor deze stijging. Om aan de doelstelling te voldoen, willen we dat in 2022 maximaal 4% van de inwoners vaak overlast ervaart door buurtbewoners.

In een aantal buurten ervaren meer mensen overlast dan gemiddeld in de gemeente. Bijvoorbeeld in de Hofstad, Aawijk noord, de Haren, de Reit, de Hambaken en Sprookjesbuurt. In deze buurten ervaart minimaal 15% van de respondenten vaak overlast door buurtbewoners.

Daarnaast geeft 3% van de respondenten in 2019 aan dat er in hun buurt vaak sprake is van intimiderende buurtbewoners. Deze uitkomst is gelijk aan die in 2017. In de buurten Aawijk noord, de Hambaken en Muziekinstrumentenbuurt ervaren meer mensen overlast dan gemiddeld. In deze buurten geeft minimaal 10% van de respondenten aan dat er in hun buurt vaak sprake is van intimiderende buurtbewoners.

In 2019 vond 1% van de respondenten dat er in hun buurt vaak mensen op straat worden lastiggevallen. Dat was 2% in 2017. In de buurten het Zand en Muziekinstrumentenbuurt ervaren iets meer mensen overlast dan gemiddeld. In deze buurten vindt minimaal 5% dat er vaak mensen worden lastiggevallen.

Afbeelding 6: Overlast door buurtbewoners komt vaak voor in de buurt

Bron: Leefbaarheid & Veiligheid

De gemeente pakt de regie op de aanpak van woonoverlast op basis van afspraken. Onder andere vanuit het convenant Gegevensuitwisseling bestrijding woonoverlast en vanuit de mogelijkheden die de Wet aanpak woonoverlast biedt. Corporaties zetten blijvend in op het voorkomen of aanpakken van (zware) overlast en woonfraude en het signaleren van (complexe) problematiek. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen niet-willers en de niet-kunners. Voor de laatste categorie wordt gezorgd voor passende huisvesting (zoals een voorziening langdurig verblijf of Time out-woningen).

In de eerste helft van 2019 is het convenant Gegevensuitwisseling bestrijding woonoverlast vastgesteld. Bestanddelen/instrumenten die onderdeel uitmaken van de aanpak zijn onder andere buurtbemiddeling, gedragsaanwijzing (Wet aanpak woonoverlast) en selectieve woningtoewijzing (Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek). De aanpak woonoverlast wordt afgestemd met de aanpakken overlast personen met verward gedrag, drugsoverlast en huiselijk geweld.

Overlast door personen met verward gedrag

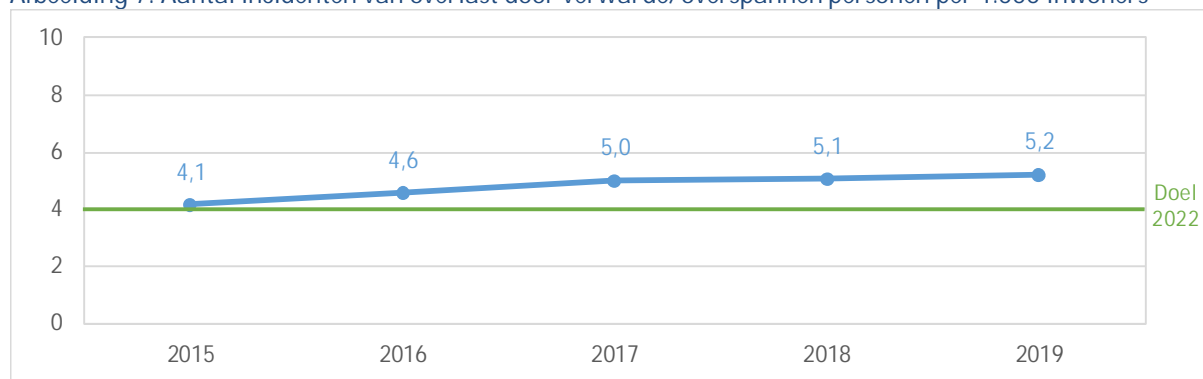
x In 2022 zijn er maximaal 4 incidenten van overlast door personen met verward gedrag per 1.000 inwoners.

Het aantal geregistreerde incidenten van overlast door personen met verward gedrag stijgt al enkele jaren op rij. Wel vlakt de stijging de laatste twee jaar af. Het aantal incidenten is tussen 2018 en 2019 met 3% iets toegenomen, van 789 naar 811 incidenten. Dat komt neer op 5,2 incidenten per 1.000 inwoners in 2019. Om aan de doelstelling te voldoen, moet het aantal incidenten afnemen naar maximaal 4 incidenten per 1.000 inwoners in 2022.

Het aantal incidenten door personen met verward gedrag is het hoogst in de Binnenstad. Hier vinden relatief veel incidenten plaats in de buurten Binnenstad centrum, Binnenstad oost en het Zand. Ook zijn er relatief veel incidenten in Orthenpoort, Orthen, de Donk, Willemspoort en Deuteren. In deze buurten waren in 2019 minimaal 10 incidenten per 1.000 inwoners.

Volgens professionals is niet duidelijk om wat voor soort incidenten het gaat. De ervaring leert dat de politie veel en ook verschillende soorten incidenten 'wegschrijft' onder de zogenaamde E33-meldingen ('overlast door verward/overspannen persoon'). Dit kan gaan om iemand die dronken over straat loopt tot iemand met psychiatrische problemen die overlast veroorzaakt. Er zijn ook grote verschillen in aantallen registraties tussen de verschillende politieregio's in Nederland. Lokaal is een initiatief gestart om onderzoek en analyse te doen naar de E33-meldingen zodat beter zicht ontstaat op de aard van de problematiek.

Afbeelding 7: Aantal incidenten van overlast door verwarde/overspannen personen per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Ook aan respondenten is gevraagd hoe vaak overlast door personen met verward gedrag voorkomt in hun buurt. In 2019 geeft 3% van de respondenten aan dat er in hun buurt *vaak* overlast is door verwarde personen. Dat is gelijk aan de uitkomst in 2017. De meeste overlast wordt ervaren in de Binnenstad. Hier ervaart 12% van de respondenten *vaak* overlast door verwarde personen.

Ook in de buurten Graafsebuurt zuid, Orthenpoort, Orthen, Edelstenenbuurt, de Slagen en Maasstroom ervaren meer mensen overlast dan gemiddeld. In deze buurten vindt minimaal 6% dat er *vaak* overlast is in hun buurt van verwarde personen.

De problematiek rondom personen met verward gedrag heeft in de samenleving veel aandacht. Landelijk deden zich enkele ernstige incidenten voor. De politie en woningcorporaties ervaren een toename van mensen met psychische klachten in de wijken. Hierdoor wordt de aanpak van complexe casuïstiek en vroegsignalering/preventie van escalatie extra belangrijk. Onderzoek naar aanleiding van de incidenten laat zien dat de samenwerking tussen ketenpartners verbeterd kan worden. Er wordt aan gewerkt om deze samenwerking te gaan verbeteren.

Op het niveau van de politie-eenheid Oost-Brabant loopt een project om de ketensamenwerking rondom de aanpak van verwarde personen te verbeteren. Dat is het regionale project 'Verward en dan...'. Ook is er een landelijk aanjaagteam verwarde personen actief. De ministeries van VWS en VenJ en de VNG willen dat er betere opvang, zorg en ondersteuning komt voor personen met verward gedrag. De gemeente neemt deel aan het regionale project.

De gemeente heeft niet gewacht op de aanbevelingen vanuit dit regionale project, maar ging aan de slag met een lokale aanpak. In de gemeente is een groep burgers die verward op straat te vinden is of (marginaal) gehuisvest is. Binnen deze gevarieerde groep zijn er burgers voor wie het nuttig is 'het wonen' anders te organiseren, maar voor wie het reguliere beschermd wonen aanbod geen oplossing biedt. Via de uitvoeringsagenda wonen/zorg realiseren we een aantal (woon/zorg)voorzieningen die daar in moeten voorzien. In 2019 zijn we gestart met Housing First, met de realisatie van het tweede hostel in de stad en een voorziening voor langdurig verblijf.

Met het huisvesten van deze groep is 'het' probleem van de verwarde burgers nog niet opgelost. Het is een opgave voor gemeenten en zorgverzekeraars om gezamenlijk voor burgers met een grote kwetsbaarheid een integrale omgeving te creëren waarin toezicht, begeleiding en behandeling gecombineerd op herstel worden gericht (afstemming sociale (wijk)teams, POH-GGZ huisarts en FACT-teams). Heel concreet werken we hier via het project Thuis in Zuidoost met alle relevante partijen in deze wijk aan. Met als gezamenlijk uitgangspunt om te doen wat nodig is voor personen met verward gedrag. Naar aanleiding van de ketenveldnorm is in 2019 deze werkwijze via het Zorg- en Veiligheidshuis geïmplementeerd en de regisseurs Zorg & Veiligheid voeren regie op deze casuïstiek.

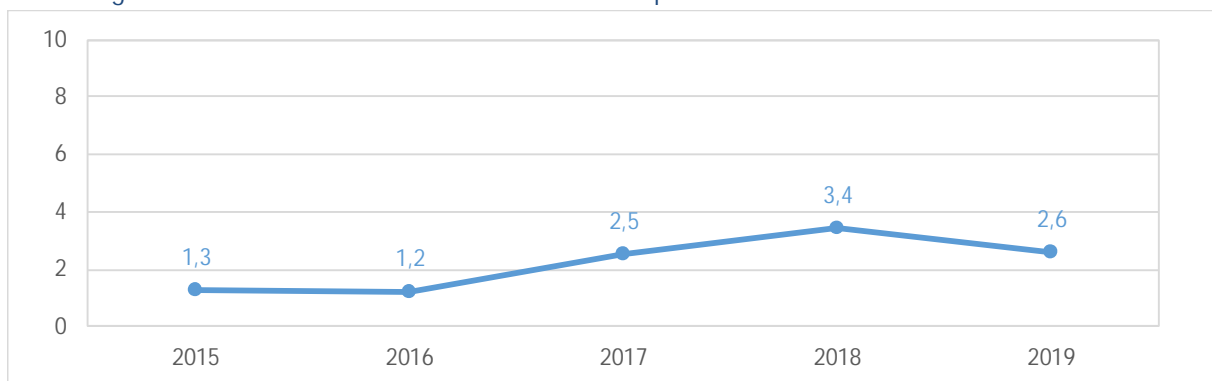
Daarnaast is binnen elk buurtteam in de stad een hulpverlener 24/7 aanwezig die er laagdrempelig binnen een dagdeel 'er op af' gaat. Vanuit het idee dat er geen casuïstiek is die van 'niemand' is. Dat hebben we binnen kantooruren, maar ook buiten kantooruren georganiseerd. Met name voor deze doelgroep is het van belang om snel in actie te komen.

Overlast dak- en thuislozen

Het aantal geregistreerde incidenten van overlast door dak- en thuislozen steeg enkele jaren op rij. Tussen 2018 en 2019 is het aantal incidenten echter met 24% afgenomen, van 529 naar 400 incidenten. Dit komt neer op 2,6 incidenten per 1.000 inwoners in 2019.

Het aantal incidenten van overlast door dak- en thuislozen is relatief hoog in de buurten Binnenstad centrum, het Zand, Orthenpoort en Willemspoort. In deze buurten zijn minimaal 15 incidenten per 1.000 inwoners.

Afbeelding 8: Aantal incidenten van overlast van zwervers per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Ook aan de respondenten is gevraagd hoe vaak overlast van zwervers of daklozen voorkomt in hun buurt. In 2019 geeft 3% van de respondenten aan dat in hun buurt *vaak* overlast is van zwervers/daklozen. Dat is dezelfde uitkomst als in 2017. De meeste overlast wordt ervaren in de Binnenstad, met name in Binnenstad centrum, Binnenstad oost en het Zand. Ook in het Paleiskwartier en in Orthenpoort ervaren relatief veel respondenten overlast. In deze buurten ervaart ten minste 10% van de respondenten *vaak* overlast van zwervers/daklozen.

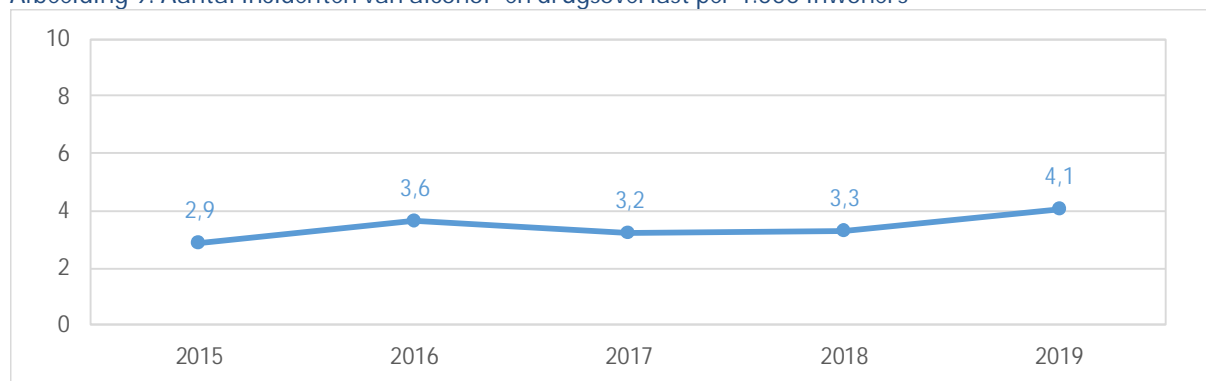
Dat is volgens professionals ook logisch. In de Binnenstad zit dak- en thuislozenopvang het Inloopschip en de dag- en nachtopvang voor drugsverslaafden van Novadic-Kentron. Sinds 2017 is er in en rondom het Inloopschip extra beveiliging ingezet om de overlast in de omgeving terug te dringen.

Volgens de politie gaat de gemelde overlast van dak- en thuislozen over 157 unieke personen. Een klein deel van deze personen is verantwoordelijk voor een groot aantal incidenten. In 2018 komen 15 personen ten minste vijf keer voor in de registraties; veel van hen komen ook voor in andere overlastregistraties van de politie.

Alcohol- en drugsoverlast

Het aantal geregistreerde incidenten van alcohol- en drugsoverlast is tussen 2018 en 2019 met 24% toegenomen, van 507 naar 631 incidenten. Dat komt neer op 4,1 incidenten per 1.000 inwoners in 2019. Het aantal incidenten van alcohol- en drugsoverlast is relatief hoog in de buurten Binnenstad centrum, Binnenstad oost, Binnenstad noord, het Zand, Orthenpoort en Willemspoort. In deze buurten werden in 2019 minimaal 10 incidenten per 1.000 inwoners geregistreerd.

Abbeelding 9: Aantal incidenten van alcohol- en drugsoverlast per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Het is niet altijd eenduidig hoe een incident door de politie wordt weggeschreven. Dit wordt onder andere beïnvloedt door de interpretatie van het incident door een agent. Dit is bijvoorbeeld het geval bij 'overlast door verward/overspannen persoon', 'overlast zwervers' en 'overlast i.v.m. alcohol/drugs'.

Ook is aan de respondenten gevraagd hoe vaak er in hun buurt dronken mensen op straat zijn. In 2019 geeft 8% van de respondenten aan dat er in hun buurt *vaak* sprake is van dronken mensen op straat. Dit is vergelijkbaar met 2017 (9%). Veruit de meeste overlast wordt ervaren in de Binnenstad. Hier ervaart 37% van de respondenten *vaak* dronken mensen op straat. Maar ook respondenten uit Graafsebuurt zuid ervaren relatief veel overlast van dronken mensen op straat (30%).

In 2019 geeft 13% van de respondenten aan dat er in hun buurt *vaak* sprake is van drugsgebruik of drugshandel, zoals op straat of rond coffeeshops. Ook hier is de ervaren overlast in de Binnenstad het hoogst (31%). Maar ook respondenten uit de Bossche Pad, Grevelingen, Graafsebuurt zuid, Muziekinstrumentenbuurt en Boschveld geven dit vaak aan. In deze buurten geeft ten minste 30% van de respondenten aan dat dit *vaak* voorkomt in hun buurt.

Het college heeft enkele plekken in de gemeente aangewezen waar een alcoholverbod geldt. Alcoholgebruik is op deze locaties niet toegestaan. Met een verbod om in het openbaar alcohol te drinken wil de gemeente een einde maken aan 'grote overlast voor bewoners, ondernemers en bezoekers'. Ook mag je op deze plekken geen aangebroken flessen of blikjes met alcoholhoudende drank bij je dragen.

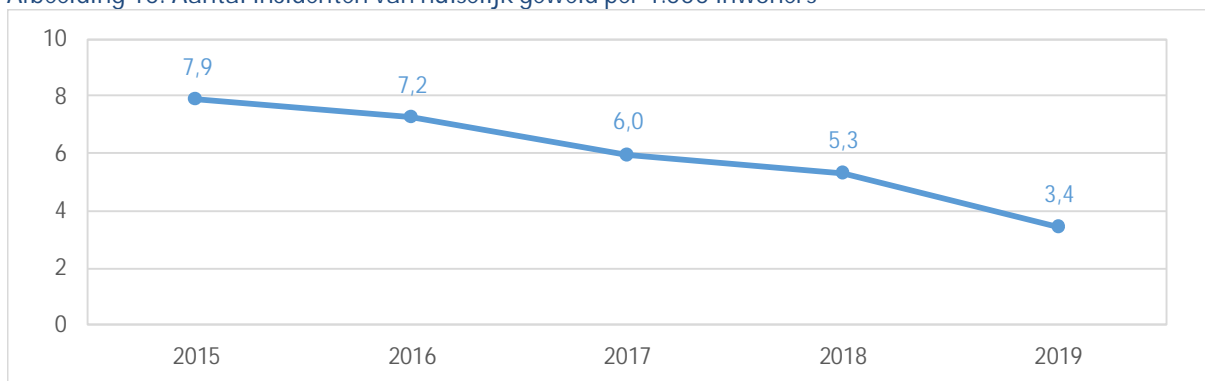
3.1.2 Geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid

Huiselijk geweld is een zeer ingrijpende vorm van geweld. Hieronder valt bijvoorbeeld lichamelijk en seksueel geweld binnen de huiselijke kring, maar ook emotionele mishandeling. De huiselijke kring bestaat uit (ex-)partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden. Het slachtoffer kan een volwassene zijn of een kind (kindermishandeling). Ook als kinderen getuige zijn van huiselijk geweld is dit kindermishandeling.

Het aantal geregistreerde incidenten van huiselijk geweld daalt sinds 2015. Tussen 2018 en 2019 is het aantal incidenten met 35% gedaald, van 817 naar 531 incidenten. Dat komt neer op 3,4 incidenten van huiselijk geweld per 1.000 inwoners in 2019.

Relatief veel incidenten van huiselijk geweld werden in 2019 geregistreerd in de buurten de Hambaken en Muziekinstrumentenbuurt. In deze twee buurten werden in 2019 minimaal 10 incidenten per 1.000 inwoners geregistreerd.

Afbeelding 10: Aantal incidenten van huiselijk geweld per 1.000 inwoners

Bron: Politie

In 2018 is aan de inwoners van 's-Hertogenbosch gevraagd of zij de afgelopen twee jaar zijn geconfronteerd met en/of slachtoffer zijn geworden van huiselijk geweld of kindermishandeling¹⁰. In 2018 gaf 6% van de respondenten aan te zijn geconfronteerd met huiselijk geweld. Dat is dezelfde uitkomst als in 2016. Bij het merendeel gaat het om iemand van buiten het eigen huishouden, zoals een buurtgenoot, familielid of kennis.

Zo'n 4 op de 10 respondenten die te maken hebben gehad met huiselijk geweld, hebben hiervan melding gemaakt bij één of meerdere instanties. Dat deden zij vooral bij de politie en/of bij Veilig Thuis. Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Het aandeel respondenten dat een melding deed bij Veilig Thuis is tussen 2016 en 2018 toegenomen. In 2018 deed bijna de helft van degenen die een melding maakte, een melding bij Veilig Thuis. Een even grote groep deed (eveneens) melding bij de politie.

Momenteel zijn we op regionale schaal de samenwerking van Veilig Thuis met de teams Toegang & Regie aan het herijken. Dit leidt hopelijk tot een meer unanieme manier van werken waardoor we een meer doeltreffende ketenaanpak kunnen ontwikkelen voor de regio. We willen en moeten investeren in een effectieve(re) aanpak om geweld binnen huishoudens duurzaam te stoppen. Door de aanscherping Wet meldcode is bovendien de taak van Veilig Thuis flink uitgebreid. Professionals die zelf aan de slag gaan in zaken waar huiselijk geweld of kindermishandeling speelt, moeten op grond van een afwegingskader per beroepsgroep bepalen, of zij hun aanpak moeten melden bij Veilig Thuis. Dat wil zeggen dat Veilig Thuis dus meer meldingen krijgt waar zij bepaalde betrokkenheid bij krijgen. Veilig Thuis gaat deze casussen monitoren.

Het interbestuurlijk programma 'Geweld hoort nergens thuis' gaat de komende jaren de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandelingen langs drie lijnen verbeteren:

- Eerder en beter in beeld. Investeren in betere signalering en de verbeterde meldcode implementeren.
- Duurzaam oplossen. Hier hoort een heel scala aan maatregelen bij die hieraan gaan bijdragen.
- Specialistische thema's zoals seksueel geweld, eer-gerelateerd geweld, mensenhandel intensiever onderdeel maken van de aanpak. Hiervoor wordt begin 2019 een projectleider aangesteld.

3.1.3 Aanpak

De verbinding tussen het sociaal- en veiligheidsdomein is belangrijk. De aanpak van verschillende belangrijke veiligheidsthema's, zoals huiselijk geweld, woonoverlast, jeugdoverlast, personen met verward gedrag is ondenkbaar zonder een goede samenwerking tussen beide domeinen. Op beleidsmatig niveau is de samenwerking binnen de gemeente tussen het sociaal- en veiligheidsdomein geïntensiveerd. Enkele voorbeelden staan hieronder beschreven.

¹⁰ Bron: Notitie Kindermishandeling en huiselijk geweld, vragenlijst Leefbaarheid 2018, afdeling Onderzoek & Statistiek 's-Hertogenbosch (januari 2019).

Complexe casuïstiek Zorg & Veiligheid

Sinds april 2019 hebben we formatie regie op complexe casuïstiek Zorg & Veiligheid. Zij zijn speciaal in het leven geroepen voor casuïstiek waar noch zorg noch veiligheid heel duidelijk het probleem is, maar waar wel degelijk sprake is van overlast en een mate van gevaarstelling. Deze regisseurs werken met een rechtstreekse lijn naar wethouder en burgemeester, opdat het bestuurlijk instrumentarium tijdig en juist ingezet kan worden. Ook sluiten deze regisseurs de lijnen kort met alle in de gemeente aanwezige voorzieningen en samenwerkingsverbanden als bijvoorbeeld het Centrum voor Trajectbegeleiding en Bemoeizorg (CVTB) en het project Thuis in Zuidoost (TIZO). Vooral nog zijn de regisseurs gepositioneerd bij de teams Toegang en Regie (voormalige sociale wijkteams).

Teams Toegang & Regie

Teams Toegang & Regie zijn voor inwoners waarbij meerdere problemen tegelijkertijd spelen. In de teams Toegang & Regie werken hulpverleners met verschillende achtergronden samen. Mensen met kennis en ervaring op het gebied van jeugd, maatschappelijk werk, ouderen of mensen met een beperking. De medewerkers gaan samen met de inwoners op zoek naar oplossingen voor de hulpvraag. De doelen daarbij zijn: hulp in de directe omgeving, regie bij de inwoner, benutten van eigen kracht, normaliseren en 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur. De teams maken met inwoners een plan van aanpak, regisseren en arrangeren hulpverlening, verlenen eventueel toegang tot gespecialiseerde hulp en volgen en evalueren de hulpverlening.

Zorg- en Veiligheidshuis

Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost is de plek waar veiligheid, zorg en lokaal bestuur samenkomen voor de integrale aanpak van complexe problematiek. Het is een netwerksamenwerking tussen partners uit de zorg- en strafrechtketen en gemeentelijke partners.

Het doel van de samenwerking is het terugdringen van overlast en recidive, waarbij wordt ingezet op gedragsverandering en verbetering van kwaliteit van het leven van de betrokkene(n). De ketenpartners signaleren problemen, bedenken oplossingen en voeren die samen uit onder procesregie van het Zorg- en Veiligheidshuis.

Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost is per 1 januari 2019 ontstaan uit een fusie van het Regionaal Veiligheidshuis Brabant Noordoost met het Veiligheidshuis 's-Hertogenbosch en omgeving.

Het Veiligheidshuis 's-Hertogenbosch en omgeving heeft de afgelopen jaren al ervaring opgedaan met de persoonsgerichte aanpak (PGA) en werkte conform het landelijk kader Veiligheidshuizen. Dat betekent dat er een structuur is waarbij indien reguliere samenwerking c.q. afstemming niet leidt tot een effectieve gezamenlijke aanpak van de problematiek, werd opgeschaald naar het Veiligheidshuis. Zowel vanuit de wijk als vanuit justitiële partners kon worden opgeschaald.

Aanpak complexe casuïstiek en voorkoming van escalatie

Het is van belang dat professionals in de wijk sensitief zijn, tijdig problemen signaleren en daarop passend interveniëren, ook als dat betekent dat ze elkaar daarvoor moeten opzoeken. Een helder escalatiemodel voor op- en afschaling is essentieel voor de preventie van escalatie. De gemeente 's-Hertogenbosch werkt met een escalatiemodel voor alle ketenpartners op basis van het AVE-model (Aanpak ter Voorkoming van Escalatie). De AVE-aanpak sluit aan bij de 3D-aanpak¹¹ van gemeenten en bij de ketens van politie en justitie. Het doel van het escalatiemodel is het voorkomen van een dreigende escalerende situatie of het beperken en beëindigen van een escalerende situatie. Het begrip escalatie heeft twee betekenissen:

¹¹ 3D: Decentralisatie op 3 terreinen in het sociaal domein: de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet.

- In een gezin of huishouden lopen de zaken uit de hand (geweld, misbruik, ruzie, overlast e.d.)
- De opschaling van een interventie. Hiervan is sprake als de hulpverlening moet opschalen naar een hoger niveau van expertise of een specifieke voorziening moet inzetten.

AVE beoogt stagnerende samenwerking weer vlot te trekken en ineffectiviteit in de hulpverlening te voorkomen. In overleg met de partners dient duidelijkheid te zijn over verantwoordelijkheid en bevoegdheden per AVE fase. AVE kent vier fasen. In elke fase neemt het regievermogen van de burger af. Bij AVE1 heeft de burger totale regie. Bij AVE2 is aanvulling of ondersteuning nodig. Bij AVE3 en AVE4 is overname van de regie noodzakelijk, in het belang van de burger en de veiligheid.

CvTB

Het CvTB is het Centrum voor Trajecten en Bemoeizorg in de regio 's-Hertogenbosch, Meierij en Bommelerwaard. Het CvTB biedt zowel bemoeizorg als begeleiding aan bijzondere doelgroepen, zoals zorgwekkende zorgmijders, daklozen, verslaafden en multiprobleemhuishoudens. Deze mensen kampen vaak met complexe, meervoudige problemen waarin psychiatrische, lichamelijke, verslavings- en/of psychosociale aspecten een rol kunnen spelen. Hierdoor kunnen ze slecht voor zichzelf zorgen of overlast veroorzaken. In veel gevallen kunnen, mogen of willen ze (nog) geen gebruik maken van de reguliere hulpverlening en hebben ze geen steunsysteem waarop ze kunnen terugvallen. Het CvTB ondersteunt deze cliënten in het vinden van een zorgaanbod dat aansluit bij hun speciale wensen en (on)mogelijkheden. Het doel is om een sluitende zorgketen te realiseren die leidt tot een blijvende verbetering op de diverse levensgebieden.

3.2 Vermogenscriminaliteit en High Impact Crimes

Belangrijkste onderwerpen hierbij zijn woninginbraak, diefstal uit en vanaf auto, diefstal van motorvoertuigen en fietsendiefstal. In de afgelopen jaren zijn deze fenomenen behoorlijk teruggedrongen. Soms is er een uitschieter, vaak met aanwijsbare oorzaken. Toch moeten we stevige aandacht behouden voor deze vormen van criminaliteit. De impact van een inbraak is immers groot en ook de criminaliteit zelf blijft zich ontwikkelen. We blijven innoveren op dit onderwerp, samen met professionals en inwoners.

Doelstelling 2022:

Door slimme inzet van preventieve en repressieve middelen, samen met inwoners en veiligheidspartners, woninginbraken en andere vormen van vermogenscriminaliteit zoveel mogelijk voorkomen en op lange termijn op een aanvaardbaar niveau houden.

Slachtofferschap

In de gemeente 's-Hertogenbosch geeft in 2019 15% van de respondenten aan dat zij het afgelopen jaar persoonlijk slachtoffer zijn geworden van één of meerdere vermogensdelicten.

Als we kijken naar de onderliggende delicten, dan blijkt dat 7% van de respondenten slachtoffer is geworden van diefstal uit hun auto of diefstal van auto-onderdelen. Bij 6% werd de (elektrische) fiets gestolen en 4% had te maken met een (poging tot) woninginbraak. Daarnaast werd 2% persoonlijk slachtoffer van (poging tot) zakkenrollen/beroving, 2% van autodiefstal en 1% van diefstal van een ander motorvoertuig.

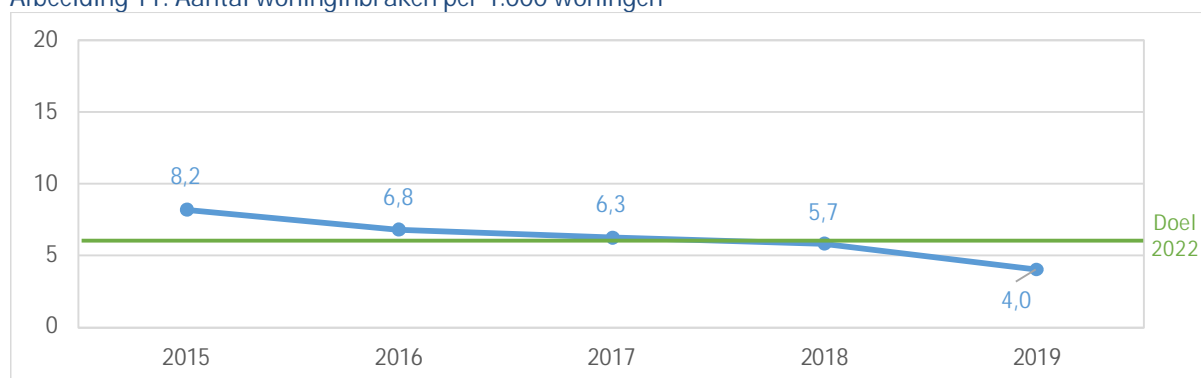
In Binnenstad centrum, Bazeldonk, Grevelingen, Graafsebuurt zuid, Sprookjesbuurt en Muziekinstrumentenbuurt zijn meer mensen dan gemiddeld slachtoffer geworden van een vermogensdelict. In deze buurten geeft minimaal 25% van de respondenten aan slachtoffer te zijn geworden van een of meerdere vermogensdelicten.

3.2.1 Woninginbraak

✓ In 2022 zijn er maximaal 6,0 woninginbraken per 1.000 woningen.

Het aantal geregistreerde (poging tot) woninginbraken daalt al sinds 2015. Tussen 2018 en 2019 is het aantal inbraken met 29% gedaald, van 441 naar 291 inbraken. Dat komt neer op 4,0 inbraken per 1.000 woningen in 2019. Hiermee voldoen we momenteel aan de doelstelling. In totaal betreft 30% een poging tot inbraak en 70% een 'voltooide' inbraak.

Afbeelding 11: Aantal woninginbraken per 1.000 woningen

Bron: Politie

Het ophelderingspercentage van de (poging tot) woninginbraken fluctueert van jaar tot jaar. Het ophelderingspercentage was het hoogst in 2015 (17%) en het laagst in 2018 (9%). In 2019 werd 12% van de inbraken opgehelderd.

In bijna alle wijken en dorpen van de gemeente 's-Hertogenbosch is het aantal (poging tot) woninginbraken per 1.000 woningen het afgelopen jaar gedaald. Een uitzondering zijn Rosmalen noord en Vinkel, daar is het aantal inbraken per 1.000 woningen tussen 2018 en 2019 gestegen.

In de gemeente 's-Hertogenbosch is het aantal geregistreerde inbraken in garages, schuurtjes, tuinhuisen en dergelijke tussen 2018 en 2019 met 10% gedaald, van 130 naar 117.

Aan de respondenten zijn enkele vragen over woninginbraak voorgelegd. Gemiddeld geeft 4% van de respondenten aan dat zij het afgelopen jaar zelf slachtoffer zijn geworden van woninginbraak.

Daarnaast geeft 4% van alle respondenten aan dat er in hun buurt vaak woninginbraken zijn. In de buurten Vugterpoort, Muziekinstrumentenbuurt, Italiaanse buurt, Abdijenbuurt, Maasvallei en de Kruiskamp vinden relatief veel respondenten dat woninginbraak vaak voorkomt in hun buurt. In deze buurten vindt minimaal 10% van de respondenten dat het vaak voorkomt.

Binnen het gemeente brede platform woninginbraken wordt in samenwerking met politie, OM en woningcorporaties stadsbreed kennis en informatie over inbraakpreventie samengebracht en uitgedragen zodat (wijk)professionals en huurders/inwoners woninginbraken zo goed mogelijk tegen kunnen gaan. Aangezien het aantal woninginbraken de laatste jaren steeds verder daalt worden op dit moment de mogelijkheden verkent om het platform breder op te pakken dan alleen woninginbraken. Daarnaast blijven we de Buurttent inzetten en kunnen inwoners op dit moment nog gebruik maken van gratis onafhankelijk preventieadvies.

3.2.2 Voertuigcriminaliteit

Onder voertuigcriminaliteit verstaan we diefstal *van* voertuigen (zoals fietsen, brommers, motoren, auto's), diefstal *uit* motorvoertuigen diefstal *vanaf* motorvoertuigen, zoals airbags, wioldoppen en andere auto-onderdelen. In deze paragraaf gaan we dieper in op de onderliggende delicten.

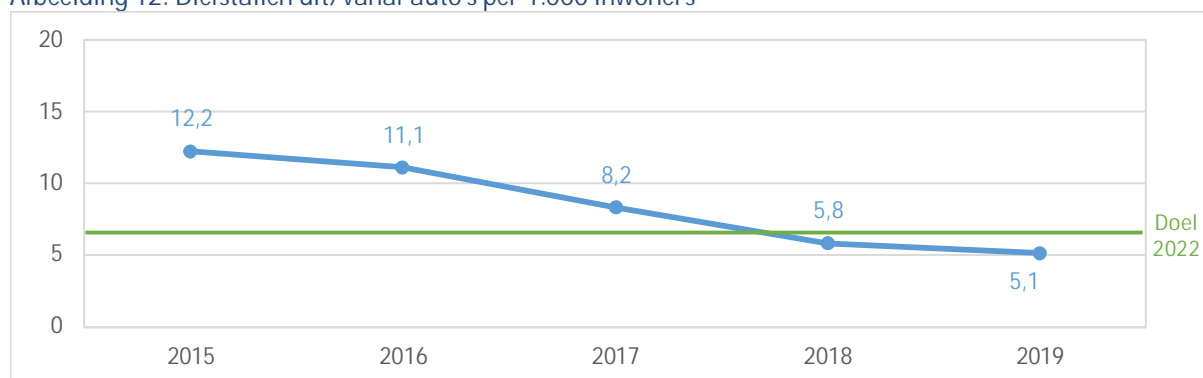
Diefstal uit en vanaf auto's

✓ In 2022 zijn er maximaal 6,5 diefstallen uit/vanaf auto's per 1.000 inwoners.

Het aantal diefstallen uit en vanaf auto's neemt sinds 2015 af. Tussen 2018 en 2019 is het aantal diefstallen met 11% afgenomen, van 897 naar 794. Dat komt neer op 5,1 misdrijven per 1.000 inwoners in 2019. Hiermee voldoen we momenteel aan de doelstelling. Echter, in vergelijking met andere grote gemeenten¹² scoren we op dit onderwerp niet erg gunstig; we staan op plek 6 met relatief de meeste diefstallen uit en vanaf auto's.

In 2019 vonden relatief veel diefstallen plaats in de buurten Binnenstad centrum, de Hofstad, Vugterpoort en Vinkeloord. In deze buurten vonden tussen de 10 en 20 diefstallen uit en vanaf auto's plaats per 1.000 inwoners.

Afbeelding 12: Diefstallen uit/vanaf auto's per 1.000 inwoners

Bron: Politie

In 2019 geeft 7% van de respondenten aan dat zij het afgelopen jaar zelf slachtoffer zijn geworden van diefstal uit of vanaf hun auto. Daarnaast geeft 8% van de respondenten aan dat diefstal uit auto's of diefstal van auto-onderdelen *vaak* voorkomt in hun buurt. Dit wordt het vaakst aangegeven door respondenten uit Vugterpoort, Abdijenbuurt en Lokeren. In deze buurten vindt minimaal 20% dat diefstallen uit of vanaf auto's *vaak* voorkomen in hun buurt.

Het Plan van Aanpak auto-inbraak 2019 is grotendeels uitgevoerd en wordt in 2020 afgemaakt. Hierbij wordt samengewerkt met andere partners. Er worden schouwen uitgevoerd op hotspots en er wordt gewerkt op basis van voorspellingen. Er zijn spiegelhangers beschikbaar en opkopers in de autobranche blijven herinnerd worden aan het Digitaal Opkopers Register (DOR).

¹² Ranglijst van de 31 grootste gemeenten in Nederland (gemeenten met meer dan 100.000 inwoners).

Diefstal van motorvoertuigen

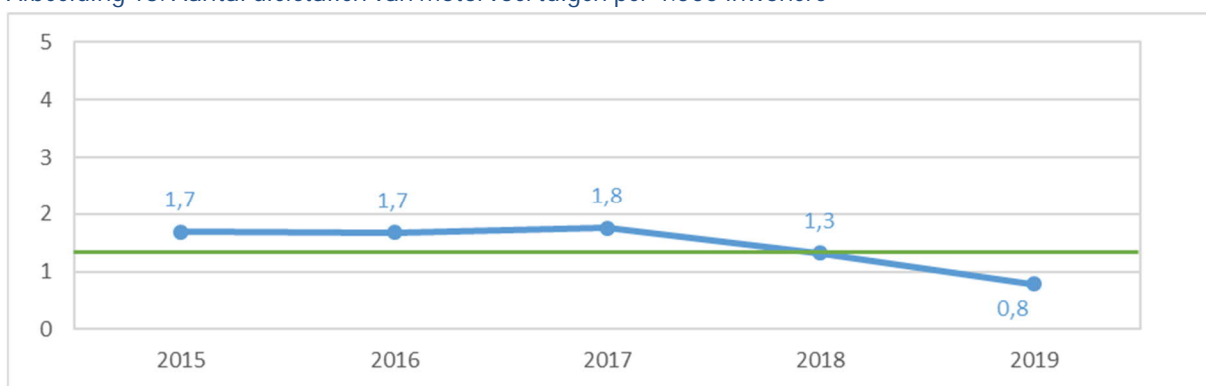
✓ In 2022 zijn er maximaal 1,3 diefstallen van motorvoertuigen per 1.000 inwoners.

Sinds 2017 neemt het aantal geregistreerde diefstallen van motorvoertuigen af. Tussen 2018 en 2019 was er een afname van 40%, van 203 naar 121 diefstallen. Dit komt neer op 0,8 diefstallen per 1.000 inwoners in 2019. Hiermee wordt voldaan aan de doelstelling. Het merendeel betreft diefstallen van personenauto's (64%). Daarnaast registreerde de politie ook diefstallen van motoren (21%) en vrachtauto's/bestelauto's (14%).

In alle wijken en dorpen van de gemeente 's-Hertogenbosch is het aantal diefstallen van motorvoertuigen het afgelopen jaar gedaald of bleef het aantal gelijk.

In 2019 geeft 2% van de respondenten aan dat hun auto het afgelopen jaar is gestolen.

Abbeiding 13: Aantal diefstallen van motorvoertuigen per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Diefstal af/uit/van andere motorvoertuigen

In 2019 registreerde de politie 268 diefstallen af, uit of van andere motorvoertuigen. Dit komt neer op 1,7 diefstallen per 1.000 inwoners. Dit is al enkele jaren ongeveer hetzelfde. In vergelijking met andere grote gemeenten¹³ scoren we op dit onderwerp niet erg gunstig; we staan op plek 5 met relatief de meeste diefstallen af/uit/van overige voertuigen.

Eén procent van de respondenten geeft aan dat het afgelopen jaar 'een ander motorvoertuig' van hen is gestolen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een brommer, scooter of motor.

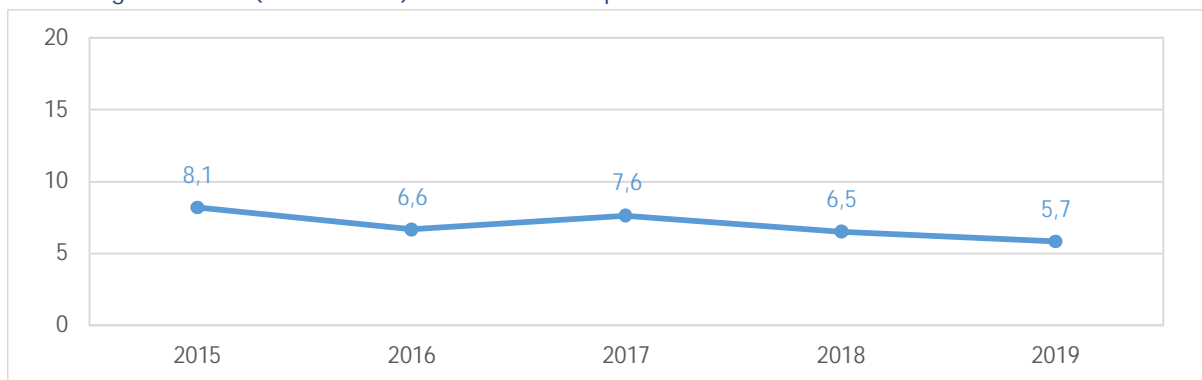
Fietsendiefstal

Het aantal geregistreerde (brom-/snor-)fietsendiefstallen is tussen 2018 en 2019 verder afgenomen met 11%, van 994 naar 889 diefstallen. Dat komt neer op 5,7 fietsendiefstallen per 1.000 inwoners in 2019. Ongeveer twee derde betreft diefstallen van fietsen en elektrische fietsen. Een derde gaat over diefstallen van brom-/snorfietsen.

Het aantal (brom-/snor-)fietsendiefstallen is relatief hoog in Rosmalen centrum met 42 diefstallen per 1.000 inwoners in 2019. Gevolgd door het Zand en Binnenstad centrum, met respectievelijk 40 en 32 diefstallen per 1.000 inwoners. De verklaring hiervoor ligt in het aantal gestalde fietsen in het centrumgebied en rondom de treinstations.

¹³ Ranglijst van de 31 grootste gemeenten in Nederland (gemeenten met meer dan 100.000 inwoners).

Abbeelding 14: Aantal (brom-/snor-)fietsendiefstallen per 1.000 inwoners

Bron: Politie

In 2019 gaf 6% van de respondenten aan dat zij het afgelopen jaar zelf slachtoffer zijn geworden van diefstal van een (elektrische) fiets. Daarnaast geeft 4% van alle respondenten aan dat er in hun buurt *vaak* diefstallen zijn van (elektrische) fietsen. In de buurten de Hofstad, het Zand, Vugterpoort, de Muntel, Sprookjesbuurt, Muziekinstrumentenbuurt en de Kruiskamp ligt dit aandeel hoger dan gemiddeld. In deze buurten vindt 10% tot 15% van de respondenten dat er *vaak* sprake is van fietsendiefstallen.

Het fietsendiefstalpreventieteam speelt onder andere actief in op de hotspots die in beeld zijn vanuit aangifteoverzichten. Daarnaast zijn zij actief op plekken waar veel fietsen worden gestald. Naast het actief zoeken naar gestolen fietsen houden zij ook toezicht. In de Binnenstad zijn vier gratis bewaakte fietsenstallingen. De huidige stallingen kennen een goede bezetting en worden ook met name goed gebruikt tijdens evenementen. Mensen die een tweedehands fiets willen kopen kunnen via het RDW controleren of deze als gestolen geregistreerd staat. De gemeente verwijst hiernaar op haar website. Handelaren in tweedehands fietsen zijn inmiddels allemaal aangemeld in het Digitaal Opkopers Register (DOR) waardoor zij kunnen controleren of een iemand een gestolen fiets aanbiedt en/of achteraf gezien kan worden of zij een gestolen fiets in voorraad hebben. Hiermee proberen we de handel in gestolen fietsen moeilijker te maken.

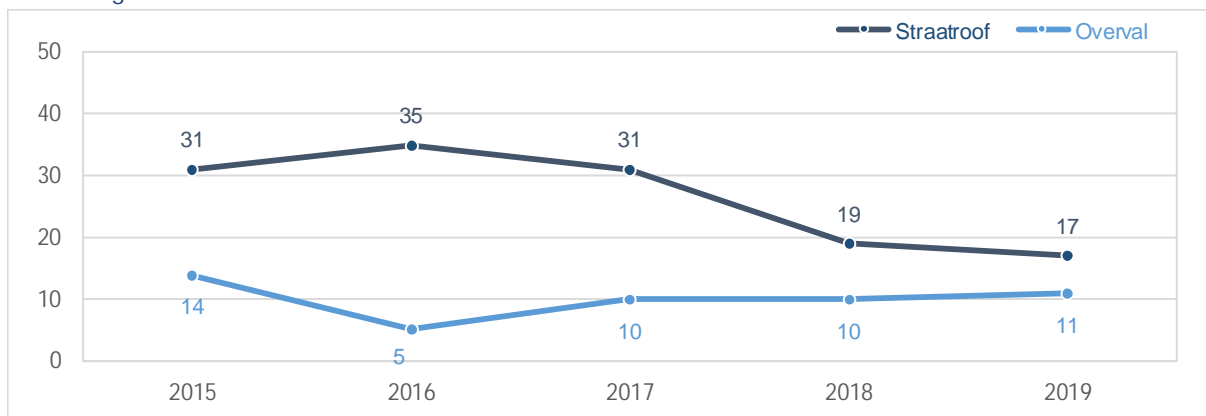
3.2.3 Overvallen en straatroven

In 2019 waren er 11 overvallen in de gemeente 's-Hertogenbosch. Dit is er één meer dan in 2018. In 2019 waren er 5 overvallen op geld- en waardetransporten en 6 overvallen op overige objecten. Er waren geen overvallen op woningen. In 2019 werd 45% van de overvallen opgehelderd.

Het aantal geregistreerde straatroven daalt sinds 2016. De afname van het afgelopen jaar is iets kleiner dan de voorgaande jaren, van 19 straatroven in 2018 naar 17 in 2019. De meeste straatroven vonden plaats in de Binnenstad. In de Binnenstad daalde het aantal straatroven tussen 2017 en 2019 van 16 naar 5 straatroven. In 2019 werd 24% van de straatroven opgehelderd.

Volgens 1% van de respondenten komt zakkenrollen of beroving in hun buurt *vaak* voor. Dat is dezelfde uitkomst als in 2017. Daarnaast geeft 2% van de respondenten aan het afgelopen jaar zelf slachtoffer te zijn geworden van zakkenrollen of beroving. Ook dit is vergelijkbaar met 2017.

Afbeelding 15: Aantal overvallen en straatroven

Bron: Politie

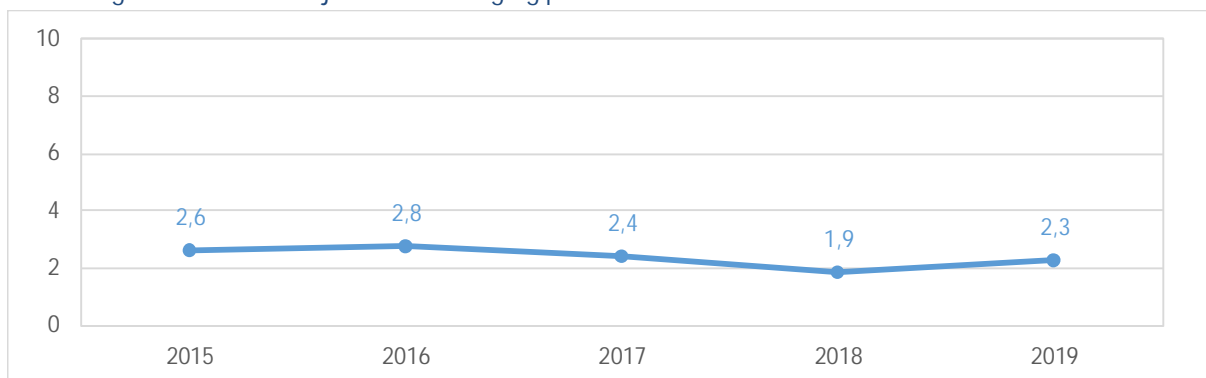
3.2.4 Geweld

Geweld is een breed begrip. We maken daarom onderscheid tussen enkele varianten van geweld: bedreiging, mishandeling en openlijk geweld.

Bedreiging

Het aantal geregistreerde bedreigingen is tussen 2018 en 2019 met 21% toegenomen, van 291 naar 351 bedreigingen. Dat komt neer op 2,3 bedreigingen per 1.000 inwoners in 2019; het ligt weer rond het niveau van 2017. Als we inzoomen op de onderliggende delicten, dan betreft ongeveer 85% van de registraties 'bedreiging' en 12% 'stalking'. In de buurten het Zand, Graafsebuurt noord, Sprookjesbuurt, Abdijenbuurt, Willemspoort, de Moerputten en de Schutskamp is het aandeel bedreigingen (iets) hoger dan gemiddeld.

Afbeelding 16: Aantal misdrijven van bedreiging per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Volgens 1% van de respondenten komt bedreiging *vaak* voor in hun buurt. Dit is vergelijkbaar met 2017. In alle buurten vindt tussen de 0% en 5% dat er *vaak* sprake is van bedreiging in hun buurt. Er zijn dus geen buurten met opvallende uitschieters.

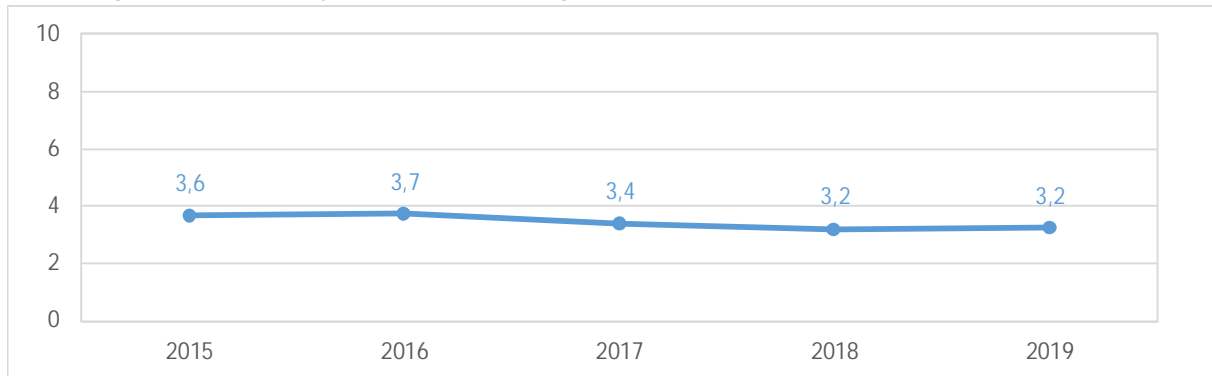
Daarnaast geeft in 2019 7% van alle respondenten aan dat zij het afgelopen jaar zelf slachtoffer zijn geworden van bedreiging.

Mishandeling

In 2019 registreerde de politie 497 mishandelingen in de gemeente 's-Hertogenbosch. Dat komt neer op 3,2 mishandelingen per 1.000 inwoners. Dit is ongeveer hetzelfde als in 2018. Het merendeel van de misdrijven betreft 'eenvoudige' mishandeling (86%) in 2019. Bij 14% gaat het om 'zware' mishandeling.

In de buurten Binnenstad centrum, Binnenstad oost, het Zand, Graafsebuurt noord en Willemspoort is het aandeel mishandelingen hoger dan gemiddeld. In deze buurten waren minimaal 10 mishandelingen per 1.000 inwoners in 2019.

Afbeelding 17: Aantal misdrijven van mishandeling per 1.000 inwoners

Bron: Politie

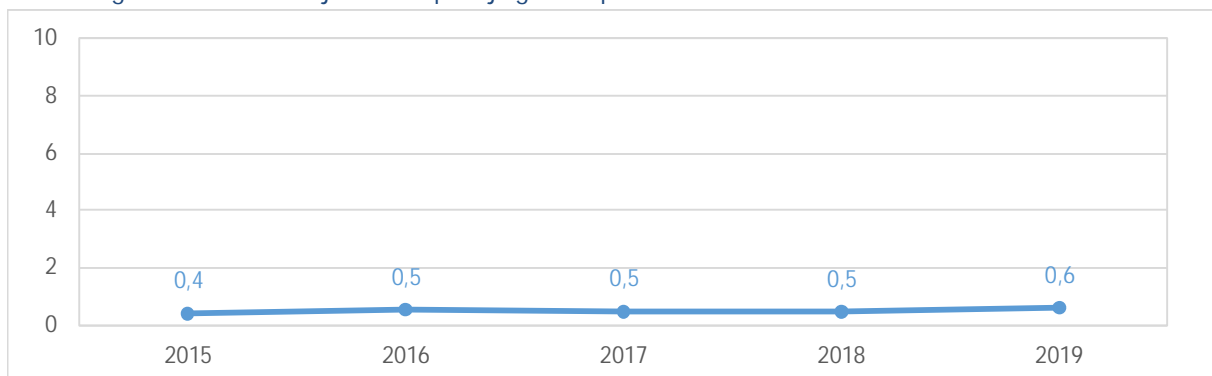
Volgens 1% van de respondenten komt mishandeling vaak voor in hun buurt. Dat is dezelfde uitkomst als in 2017. Er zijn geen buurten met opvallende uitschieters. Daarnaast geeft 1% van alle respondenten aan dat zij het afgelopen jaar zelf slachtoffer zijn geworden van mishandeling.

Openlijk geweld

In 2019 registreert de politie 90 openlijke geweldplegingen in de gemeente 's-Hertogenbosch. Dat komt neer op 0,6 openlijke geweldplegingen per 1.000 inwoners. Dit is iets hoger dan vorig jaar.

Het aantal openlijke geweldplegingen was in 2019 opvallend hoog in Graafsebuurt noord, met 13 misdrijven per 1.000 inwoners. Tussen 2018 en 2019 steeg het aantal openlijke geweldplegingen in deze buurt van 3 naar 27. Dat is 30% van alle openlijke geweldplegingen in de gemeente 's-Hertogenbosch. De stijging komt onder andere doordat er veel geweldsmisdrijven zijn geregistreerd rond de voetbalwedstrijd FC Den Bosch tegen Go Ahead Eagles op 22 mei.

Afbeelding 18: Aantal misdrijven van openlijk geweld per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Ook in de Binnenstad worden relatief veel openlijke geweldplegingen geregistreerd (37 misdrijven). Dit heeft te maken met de concentratie van mensen, vooral op uitgaansavonden en evenementen, waarbij in veel gevallen alcohol en/of drugs in het spel is (zie H4).

3.2.5 Preventie en repressie

In deze paragraaf worden enkele preventieve en repressieve middelen beschreven, waarmee we woninginbraken en andere vormen van criminaliteit willen voorkomen. Dit doen we samen met inwoners en andere veiligheidspartners. Er wordt bijvoorbeeld actief ingezet op burgerparticipatie onder de noemer 'Samen zien we meer'. Daarnaast werken we informatiegestuurd. Bijvoorbeeld door BOA's op basis van actuele politiegegevens preventief te laten surveilleren op hotspots.

Brandgangen en achterpaden

De gemeente, BrabantWonen, Zayaz en Woonstichting Joost krijgen regelmatig vragen over het vergroten van de veiligheid van brandgangen en achterpaden bij woningen. Bijvoorbeeld door het plaatsen van poorten of het aanbrengen van verlichting. De gemeente en corporaties denken met bewoners mee hoe zij de brandgang bij hun woning veiliger kunnen maken. Dit kan zijn het plaatsen van verlichting, spiegels, lage hekjes aan de buitenzijde, een hek in het midden van het achterpad of afsluiting van het achterpad door middel van poorten aan de buitenzijde. Dit gebeurt alleen bij voldoende draagvlak onder bewoners. In 2019 zijn er 3 initiatieven gerealiseerd.

Bossche Buurttent

De 'Bossche Buurttent' wordt wekelijks ingezet in buurten waar in de week ervoor is ingebroken. In de Buurttent ontvangen bewoners informatie en advies om inbraken te voorkomen. In 2019 werd de Buurttent 31 keer (regulier) ingezet. Daarnaast is de Buurttent 5 keer ingezet bij activiteiten zoals weekmarkten en festivals.

In 2019 heeft 31% van de respondenten wel eens gehoord van de Bossche Buurttent. Van degenen die bekend zijn met de Buurttent, heeft 14% de Buurttent het afgelopen jaar bezocht. Tussen 2017 en 2019 is de bekendheid met de Buurttent iets toegenomen, van 26% naar 31%. Echter minder respondenten hebben de Buurttent ook daadwerkelijk bezocht; dit aandeel is gedaald van 20% naar 14%.

Gratis preventieadvies

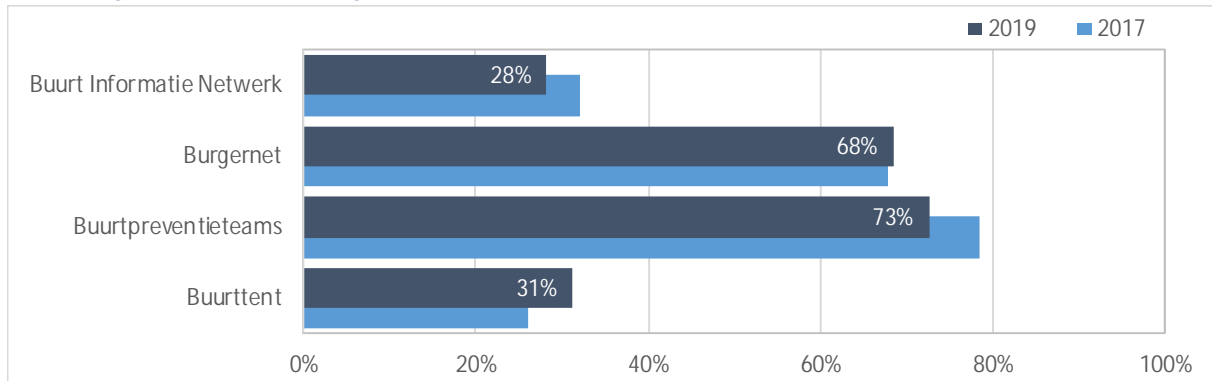
De kans op woninginbraak neemt af wanneer een woning voldoet aan het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW). Inwoners van de gemeente kunnen gratis preventieadvies en beveiligingstips krijgen. Een onafhankelijke, gemeentelijke preventieadviseur gaat bij de mensen thuis langs. Deze vertelt welke maatregelen mensen kunnen nemen om hun woning veiliger te maken. In 2019 hebben 243 huishoudens een bezoek gehad van de preventieadviseur.

Buurt Informatie Netwerk (BIN)

Het BIN is een netwerk van buurtgenoten die elkaar en de politie informeren over verdachte situaties. Het vergroot het veiligheidsgevoel en de betrokkenheid van de inwoners. En het helpt misdrijven te voorkomen. Het BIN wordt georganiseerd door een vrijwilligersnetwerk. BIN-leden ontvangen per e-mail informatie van politie en gemeente, bijvoorbeeld als er in hun buurt is ingebroken. Het BIN telt bijna 10.000 abonnees. De nieuwe versie van BIN is online. In 2019 is samen met de vrijwilligers en de politie gekeken naar de doorontwikkeling. Als dat gaat lopen dan kunnen we in de toekomst kijken hoe we BIN nog beter kunnen promoten.

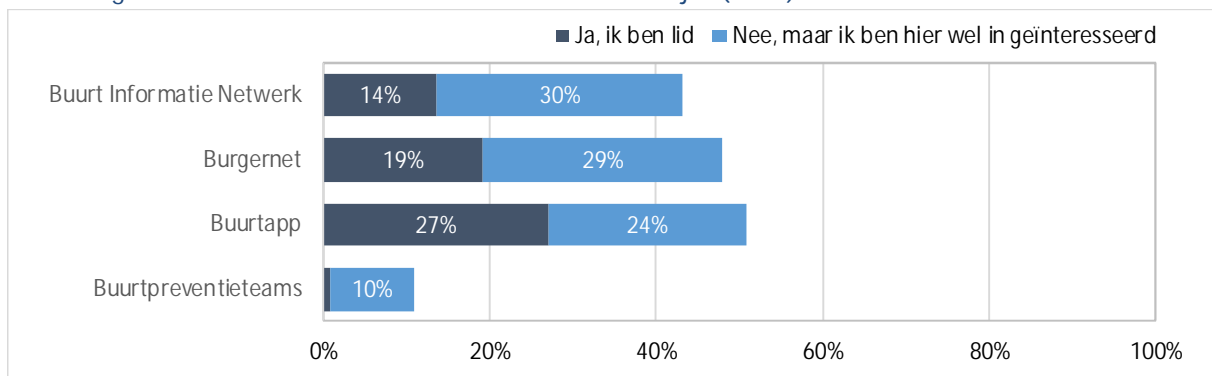
In 2019 geeft 28% van de respondenten aan dat zij wel eens gehoord hebben van het BIN. Daarnaast geeft 14% van alle respondenten aan lid te zijn van het BIN; nog eens 30% is nog geen lid zijn van het BIN, maar geeft aan dat zij hier wel in geïnteresseerd zijn. Er zijn geen noemenswaardige verschillen ten opzichte van 2017.

Afbeelding 19: Hebt u wel eens gehoord van?

Bron: Leefbaarheid & Veiligheid

Afbeelding 20: Bent u lid van ...? Of zou u hier lid van willen zijn? (2019)

Bron: Leefbaarheid & Veiligheid

Buurtapps

Met een buurtapp(groep) kunnen bewoners makkelijk onderling communiceren over onveilige en ongewenste situaties in de wijk. Het succes van een buurtapp valt of staat met de betrokkenheid van bewoners. In de gemeente zijn diverse initiatieven van buurtapps. Bijna iedereen gebruikt WhatsApp, maar er zijn ook andere kant en klare buurtapps.

In 2019 is 27% van de respondenten lid van een buurtapp. Nog eens 24% is nog geen lid van een buurtapp, maar is hier wel in geïnteresseerd. Tussen 2017 en 2019 is het gebruik van buurtapps toegenomen. In 2017 was 21% lid van een buurtapp. Dat is 27% in 2019.

Burgernet

Burgernet vraagt de hulp van burgers bij spoedsituaties, zoals vermiste personen en inbraak. Of doorrijden na een aanrijding in de buurt. Deelnemers ontvangen een spraak-, sms- of appbericht met de vraag uit te kijken naar een persoon of voertuig.

In 2019 heeft zo'n twee derde van de respondenten wel eens gehoord van Burgernet (68%). Dit is vergelijkbaar met twee jaar eerder. Daarnaast geeft 19% van alle respondenten aan lid te zijn van Burgernet; nog eens 29% is nog geen lid, maar is hier wel in geïnteresseerd. Er zijn geen noemenswaardige verschillen ten opzichte van 2017.

Buurtpreventieteams

In 's-Hertogenbosch zijn steeds meer buurtpreventieteams actief. Inwoners gaan samen de wijk in. Ze letten op onveilige situaties om te voorkomen dat onveiligheid of overlast ontstaat. Dat kan een team doen door extra op te letten. Bijvoorbeeld op openstaande ramen. Een buurtpreventieteam trekt samen op met politie en gemeente. Ze zorgen voor een veilige wijk waar het prettig wonen is. Dankzij de ervaringen van het buurtpreventieteam zijn de politie en buurtbewoners beter op de hoogte van de ontwikkelingen in een buurt. Momenteel telt de gemeente 11 buurtpreventieteams. In 2019 heeft er een onderzoek over buurtpreventieteams plaatsgevonden (door student Avans) en dat willen we in 2020 vertalen naar beleid.

In 2019 heeft bijna driekwart van de respondenten wel eens gehoord van buurtpreventieteams (73%). Dit bekent een lichte afname ten opzichte van 2017 (78%).

Daarnaast geeft 1% van de respondenten aan lid te zijn van een buurtpreventieteam. Nog eens 10% van de respondenten is nog geen lid, maar is hier wel in geïnteresseerd. Er zijn geen opvallende verschillen ten opzichte van 2017.

Top X aanpak

Top X is een persoonsgerichte aanpak op notoire High Impact Crime plegers (woninginbraak, straatroof, overvallen en geweld). Het uitgangspunt voor de Top X aanpak is een door de politie digitaal gegenereerde lijst met individuen. Deze lijst wordt door het OM en gemeente aangevuld met relevante informatie. Op dit moment zijn er voorbereidingen om een dynamische lijst op te stellen waarbij systeem informatie ('hard') aangevuld wordt met straat informatie ('zacht') en wordt de lijst gemaximeerd op vijf casussen. Zodra een casus is afgerond valt deze van de lijst en wordt er via de dynamische lijst een casus op de TOP- X lijst gezet conform het principe 2 eraf- 2 erbij. Twee maal per jaar wordt de TOP X-aanpak in de driehoek besproken. De werkwijze van het Zorg- en Veiligheidshuis vormt hierbij de basis.

Bureau Nazorg Ex-gedetineerden

Bureau Nazorg Ex-gedetineerden helpt iedereen die uit detentie komt om het leven weer op de rit te krijgen. Veel mensen die in detentie komen, hebben problemen. Bureau Nazorg helpt om deze problemen aan te pakken. Op het gebied van werk, woonruimte, zorg, schulden en ID bewijs. Het is een laagdrempelige ingang voor antwoord op praktische vragen van (ex-)gedetineerden. Dit met het doel om recidive zoveel mogelijk te voorkomen. In 2019 zijn er 224 personen gedetineerd geraakt (dit is 7% minder dan het jaar ervoor), waarvan 37 personen 2 keer of vaker. Het recidivepercentage komt daarmee uit op 16,5%. De toegenomen complexiteit van de doelgroep zorgt voor een toenemende belasting op de capaciteit.

Digitaal opkopersregister en digitaal opkopersloket

Heling wordt aangepakt middels het digitaal opkopersregister en het digitaal opkopersloket. Ondernemers die tweedehands goederen in- en verkopen moeten aan strenge eisen voldoen. Zo moeten zij alles wat ze inkopen controleren op diefstal en registreren in het Digitaal Opkoper Register (DOR). Het sanctioneringsbeleid geeft mogelijkheid om naast het strafrecht ook bestuursrechtelijk op te treden. Zo volgt niet alleen straf, maar ook maatregelen om de openbare orde te herstellen. Een sluiting zorgt er bijvoorbeeld voor dat criminelen gestolen spullen niet meer kunnen verkopen in dat pand. In 2018 en 2019 hebben we een project opgestart om opkopers in de hele gemeente te bewegen om aan te melden voor het DOL en het DOR. In 2020 zorgen we ervoor dat ook de laatste opkopers in het register worden toegevoegd.

Donkere dagen offensief

In de wintermaanden slaan criminelen veelvuldig hun slag, vaak met een piek voor de feestdagen. Een donkere dagen offensief zet in deze periode extra maatregelen in tegen overvallen, straatroven, woning- en auto-inbraken. In 2019 hebben we hierop ingezet tijdens carnaval en de kerstperiode.

Veiligheidsontmoetingen in de wijk

Het Mobiel Media Lab is een speciale aangepaste politietruck als mobiele onderzoeksruimte. Bewoners kunnen in het Mobiel Media Lab meedoen aan onderzoek over veiligheidsbeleving in de wijk. We hebben de inzet van het Mobiel Media Lab verbreed en acht veiligheidsontmoetingen georganiseerd. Hierbij zijn ook de Bossche Buurttent, brandweer, het Rode Kruis en buurtbemiddeling aangesloten. Ook kan men er terecht voor tips over brand- en inbraakpreventie, of zich aanmelden voor het Buurt Informatie Netwerk, buurtpreventieteam of AED netwerk. De politie blijft het Mobiel Media Lab periodiek inzetten en doorontwikkelen. De inzet in 2019 bij evenementen was redelijk succesvol. Het liep niet storm op het moment dat de MML “alleen” werd ingezet. Om die reden zetten we hem in 2020 niet in en gaan we de Buurttent breder inzetten.

Fysieke inrichting, onderhoud en beheer

Bij (her)inrichting wordt het uitgangspunt ‘Veilig Ontwerp’ toegepast. Hiermee worden sociaal onveilige plekken aangepakt door bijvoorbeeld groenonderhoud en aanpassen verlichting. Dit is mede onderdeel van de wijkaanpakken.

3.3 Wijkgerichte aanpak

Voor wijken en buurten waar verschillende bedreigingen bij elkaar komen, voeren we een integrale, gebiedsgerichte aanpak. Veiligheid is daarbij één van de componenten, naast onder meer zorg en welzijn, openbare ruimte, inrichting/infrastructuur en economie. Vanuit het veiligheidsbeleid worden veiligheidsonderdelen ingebracht en uitgevoerd voor deze programmatische aanpak. Betreffende wijken worden geselecteerd op basis van de tweejaarlijkse wijk- en buurtmonitor.

Naast deze gebiedsgerichte intensivering voor twee à drie wijken zetten we in alle wijken en buurten van 's-Hertogenbosch ‘op maat’ op veiligheid en leefbaarheid in. Daartoe stellen we wijkveiligheidsplannen op. Op basis daarvan bepalen we wat nodig is per wijk. Belangrijk vertrekpunt van de inzet in elke wijk is goede samenwerking tussen wijkprofessionals en tussen professionals en inwoners. We funderen deze samenwerking in vaste uitgangspunten en werkwijzen. En sluiten aan op de reeds bestaande ‘Leefbaarheidsteams’ in de wijken; in deze teams participeren onder meer de politie (wijkagenten), woningcorporaties en Stadstoezicht. Speciale aandacht hebben we hierbij voor de wisselwerking met de teams Toegang & Regie en gebiedsteams (Wmo, Jeugdwet). We zorgen dat we als professionals met één mond praten en verstevigen zo onze betrouwbaarheid én effectiviteit.

Doelstelling 2022:

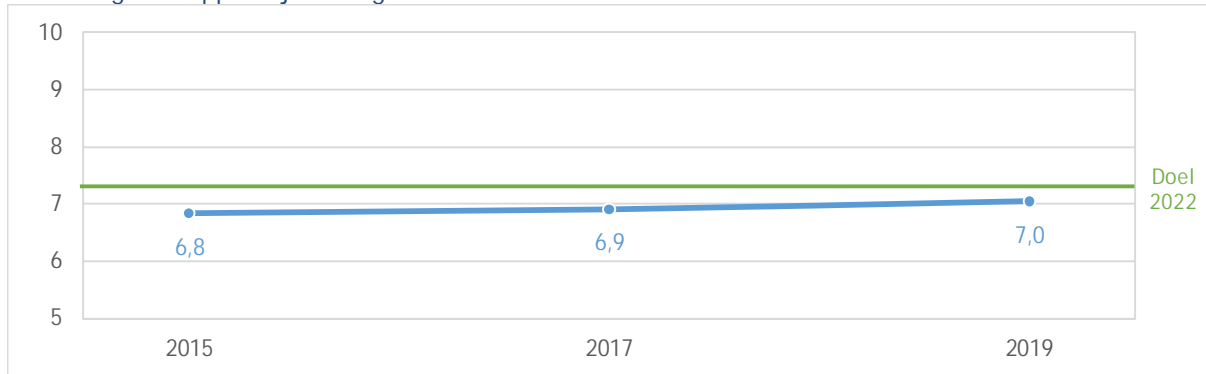
Door maatwerk, scherpte en integraliteit in onze aanpak voor alle wijken en buurten een tenminste aanvaardbaar en stabiel veiligheids- en leefbaarheidsniveau in stand houden en waar nodig bewerkstelligen. We werken hierbij vanuit een solide informatiepositie en zijn als gemeente zichtbaar, aanspreekbaar en betrouwbaar voor de burger.

Veiligheidsbeleving

✓ In 2022 is het gemeentelijke rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt minimaal een 7,3.

De respondenten uit de gemeente 's-Hertogenbosch beoordelen in 2019 de veiligheid van de woonbuurt gemiddeld met een 7,0 als rapportcijfer. In 2017 was dit een 6,9. Om aan de doelstelling te voldoen, moet het rapportcijfer verder stijgen naar minimaal een 7,3 in 2022.

Afbeelding 21: Rapportcijfer veiligheid woonbuurt

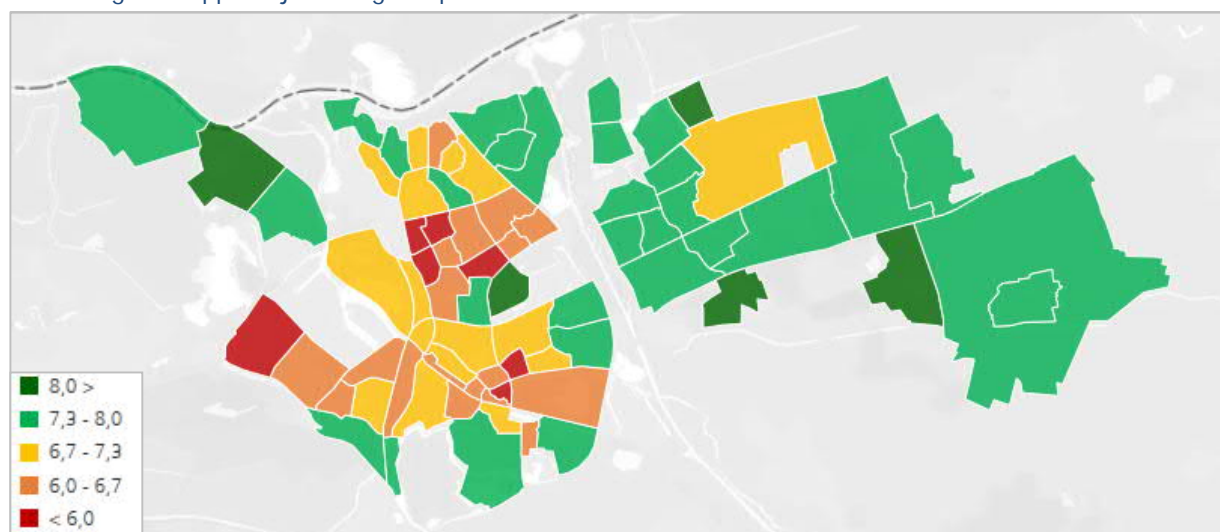
Bron: Leefbaarheid & Veiligheid

✗ In 2022 hebben alle buurten een rapportcijfer van minimaal 6,0 voor de veiligheid in de buurt.

We willen dat in 2022 alle buurten een rapportcijfer hebben van minimaal een 6,0 voor de veiligheid in de buurt. In 2019 voldoen zeven buurten hier niet aan: Grevelingen, Graafsebuurt zuid, de Slagen, Sprookjesbuurt, Muziekinstrumentenbuurt, Edelstenenbuurt en de Kruiskamp. De respondenten uit deze buurten geven de veiligheid van de woonbuurt gemiddeld een rapportcijfer van 5,6 tot en met 5,9. In 2017 voldeden drie buurten niet aan de doelstelling: de Reit, Sprookjesbuurt en Muziekinstrumentenbuurt.

De onderstaande kaart geeft voor de meeste buurten weer in welke mate inwoners tevreden zijn met de veiligheid in hun buurt. Met groene en rode kleuren wordt aangegeven of een buurt gunstig of ongunstig scoort (in bijlage C is een overzichtskaat van alle wijken en buurten opgenomen).

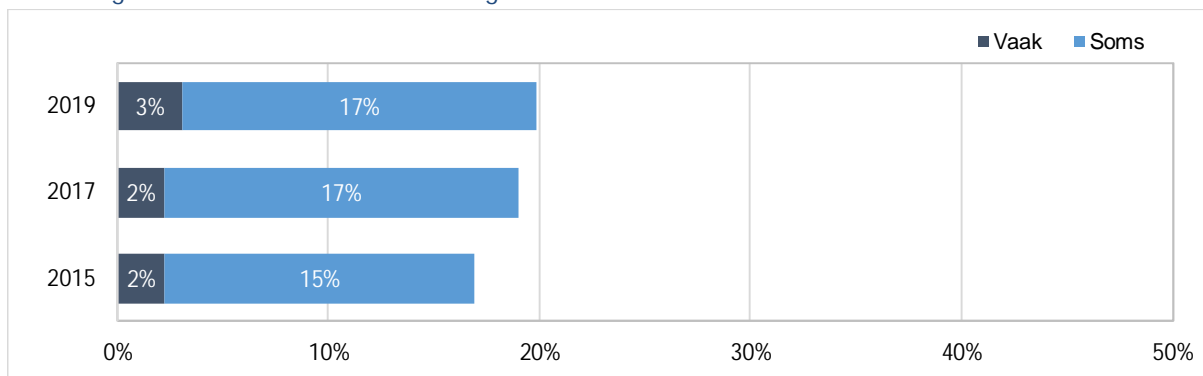
Afbeelding 22: Rapportcijfer veiligheid per buurt

Bron: Leefbaarheid & Veiligheid 2019

Aan de respondenten is gevraagd hoe vaak men zich onveilig voelt in de eigen buurt. In 2019 voelt 3% zich *vaak* onveilig in de eigen buurt. Nog eens 17% voelt zich hier *soms* onveilig.

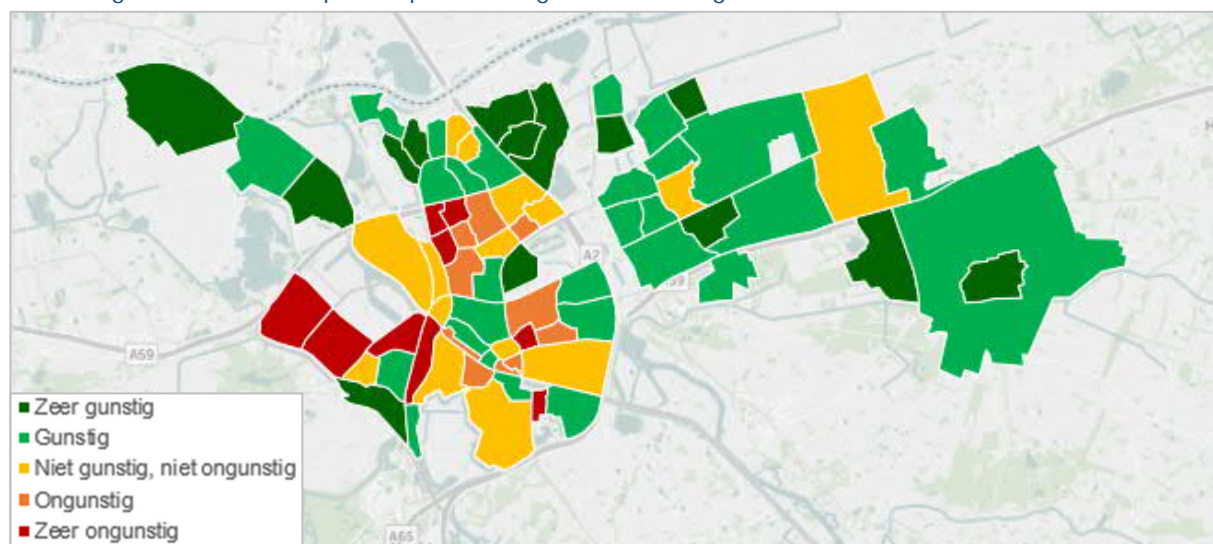
Afbeelding 23: Hoe vaak voelt u zich onveilig in uw buurt?

Bron: Leefbaarheid & Veiligheid

De onderstaande kaart geeft voor de meeste buurten weer in welke mate inwoners zich onveilig voelen in hun buurt. Met groene en rode kleuren wordt aangegeven of een buurt gunstig of ongunstig scoort.

Afbeelding 24: Buurtscores op het aspect onveilig voelen in de eigen buurt

Bron: Leefbaarheid & Veiligheid 2019

De onveiligheidsgevoelens in de gemeente 's-Hertogenbosch verschillen naar (achtergrond)kenmerk. De volgende groepen inwoners hebben meer kans om zich onveilig te voelen in de eigen buurt:

- Inwoners die (veel) sociale overlast in de buurt ervaren
 - Inwoners die (veel) fysieke verloedering in de buurt ervaren
 - Slachtoffers van geweldsdelicten
 - Inwoners die (veel) geweldsdelicten in de buurt ervaren, zoals zakkenrollen/beroving, bedreiging en mishandeling
 - Vrouwen
 - Inwoners die minder sociale cohesie in de buurt ervaren
- De volgende groepen inwoners hebben juist minder kans om zich onveilig te voelen in de eigen buurt:
- Inwoners die behoren tot een huishouden zonder thuiswonende kinderen
 - Inwoners die (veel) sociale cohesie ervaren in de buurt

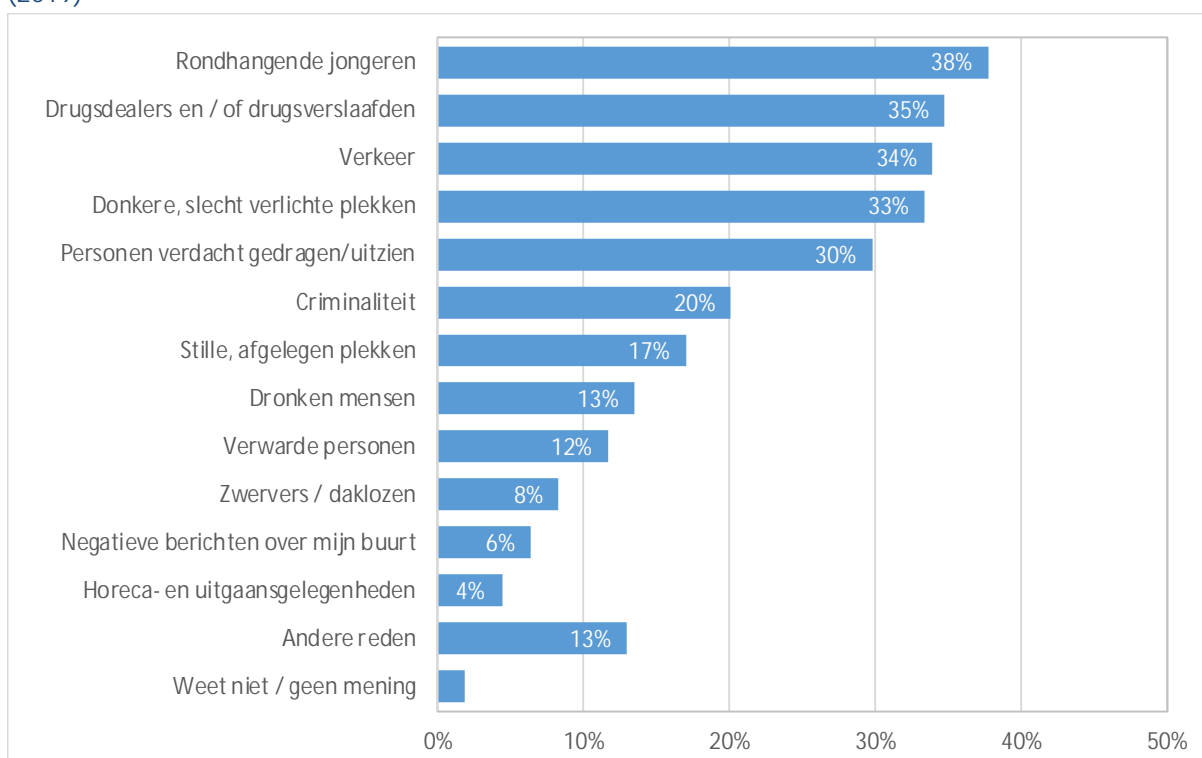
Waarom mensen zich onveilig voelen in hun eigen woonbuurt heeft verschillende oorzaken. De top 5 belangrijkste redenen in 2019 zijn:

- rondhangende jongeren
- drugsdealers en/of drugsverslaafden
- verkeer
- donkere, slecht verlichte plekken
- personen die zich verdacht gedragen/uitzien

De redenen waarom mensen zich onveilig voelen worden gepresenteerd in afbeelding 25.

Bij de categorie 'anders, namelijk' werden vooral buurtbewoners en slachtofferschap genoemd.

Afbeelding 25: Wat zijn de belangrijkste redenen waarom u zich vaak/soms onveilig voelt in uw eigen buurt? (2019)

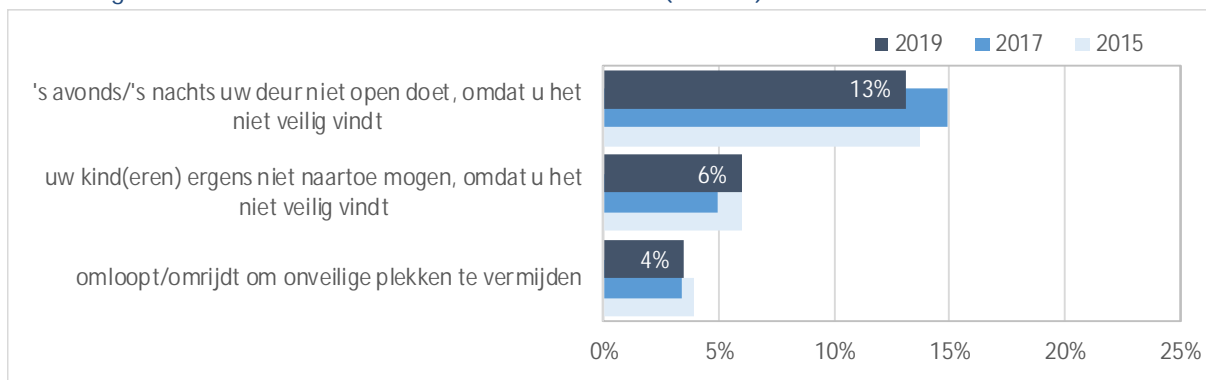

Bron: Leefbaarheid & Veiligheid

Vermijdingsgedrag

In 2019 doet 13% van de respondenten 's avonds de deur vaak niet open, omdat men dit niet veilig vindt. Verder staat 6% hun kind(eren) niet toe om ergens naar toe te gaan in de buurt, omdat men het niet veilig vindt. Tot slot loopt of rijdt 4% van de respondenten vaak om in de eigen buurt om onveilige plekken te vermijden.

Afbeelding 26: Hoe vaak komt het voor dat u in uw buurt:... (% vaak)

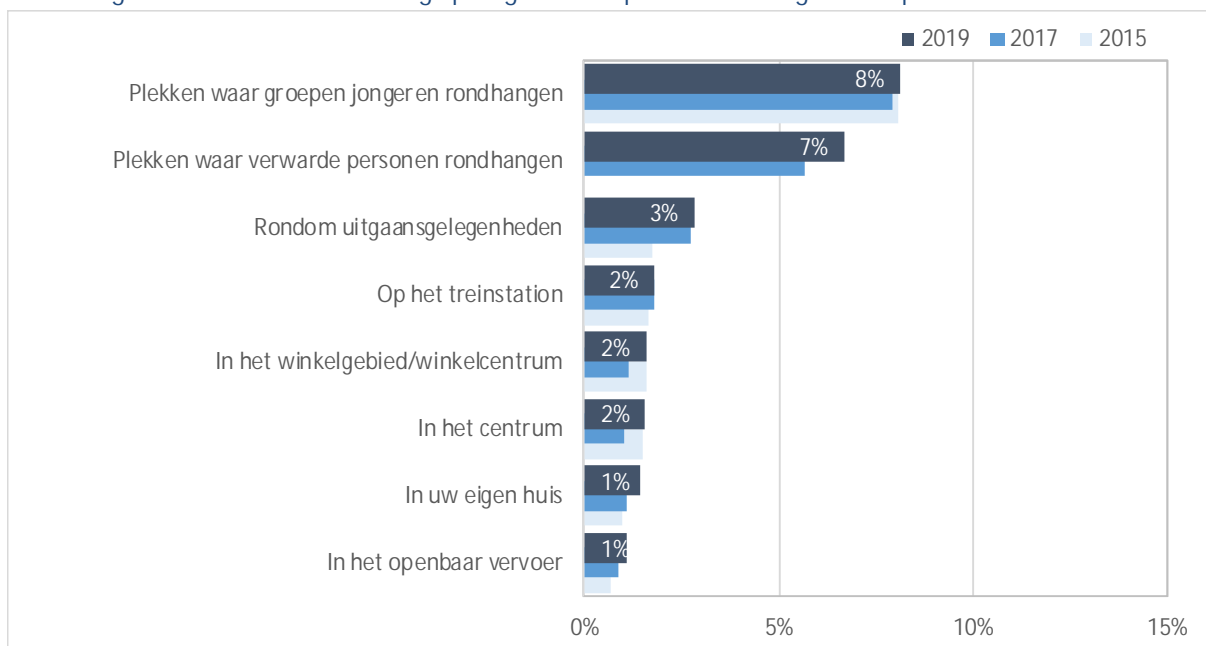

Bron: Leefbaarheid & Veiligheid

Onveilige plekken in de woonplaats

Aan de respondenten is verder gevraagd hoe veilig of onveilig men zich voelt op verschillende plekken in hun woonplaats. In 2019 voelen mensen zich het meest onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen: 8% van de respondenten voelt zich hier *vaak* onveilig. Daarnaast voelt 7% zich *vaak* onveilig op plekken waar verwarde personen rondhangen. Op de andere onderzochte plekken voelen minder respondenten zich *vaak* onveilig.

Afbeelding 27: Voelt zich vaak onveilig op de genoemde plekken in de eigen woonplaats

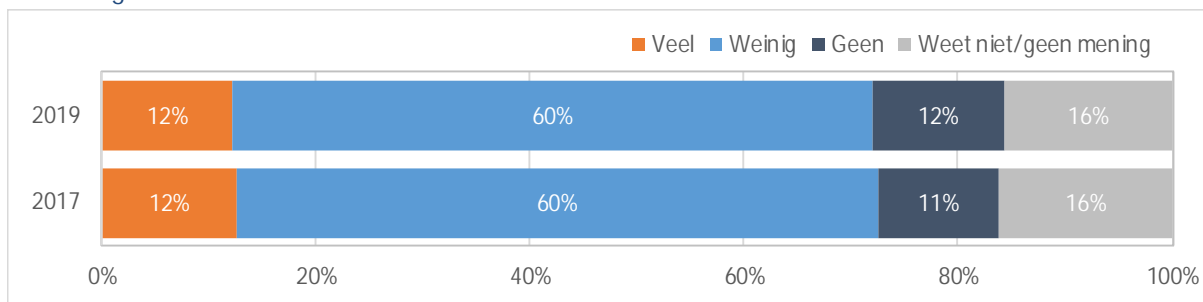
Bron: Leefbaarheid & Veiligheid

Criminaliteitsperceptie

x In 2022 vindt maximaal 9% van de inwoners dat er veel criminaliteit plaatsvindt in hun buurt.

Van de respondenten heeft 12% het idee dat er *veel* criminaliteit in de eigen buurt plaatsvindt; dat is vergelijkbaar met twee jaar eerder. Het merendeel (60%) denkt echter dat er *weinig* criminaliteit plaatsvindt en 12% denkt dat er *geen* criminaliteit voorkomt. Om aan de doelstelling te voldoen, willen we dat in 2022 maximaal 9% van de inwoners vindt dat er *veel* criminaliteit plaatsvindt in hun buurt. In de wijk West geven relatief veel respondenten aan dat er *veel* criminaliteit voorkomt in hun buurt (27%). Ook in de Binnenstad is dit percentage vrij hoog (21%).

Afbeelding 28: Oordeel inwoners over mate van criminaliteit in de buurt

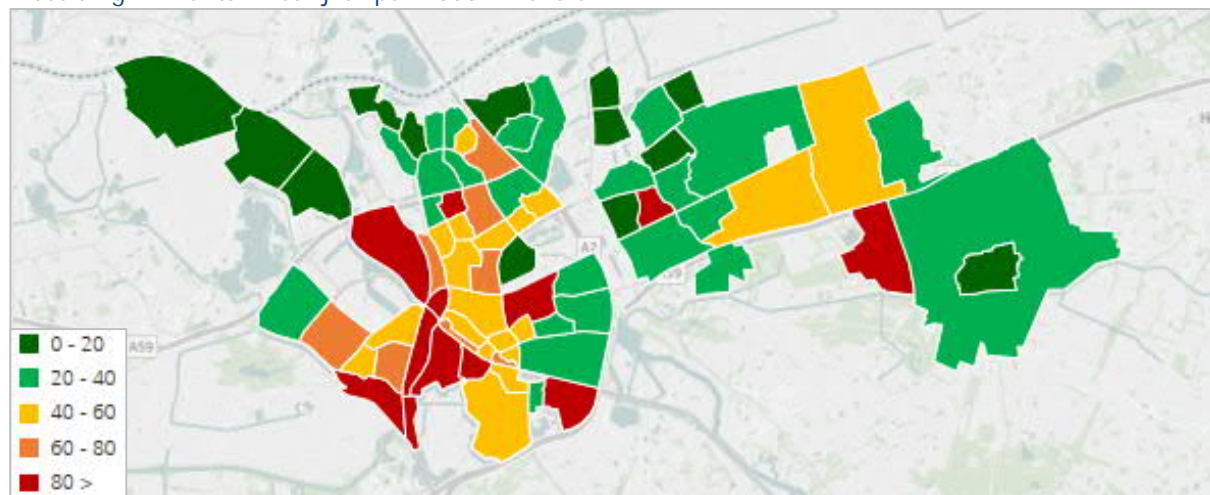

Bron: Leefbaarheid & Veiligheid

Misdrijven per buurt

De onderstaande kaart geeft weer in welke mate misdrijven plaatsvinden in de verschillende buurten in 2019. Het gaat dan om alle soorten misdrijven, variërend van vermogensdelicten en vernielingen tot geweldsmisdrijven. Met groene en rode kleuren wordt aangegeven of een buurt gunstig of ongunstig scoort.

Afbeelding 29: Aantal misdrijven per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Wijkveiligheidsplannen

In 2019 is de gemeente van start gegaan met het opstellen van wijkveiligheidsplannen. De wijkveiligheidsplannen geven een beeld van hoe het gaat met de veiligheid in wijken, dorpen en buurten in 's-Hertogenbosch. Door het voeren van gesprekken met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en professionals in wijken en dorpen willen we een meer gedetailleerd beeld krijgen van wat er speelt op het gebied van overlast en criminaliteit in de verschillende wijken en dorpen van onze gemeente en om een zo groot mogelijk draagvlak te creëren. We maken hierbij ook gebruik van beschikbare onderzoeken en -data, waaronder deze veiligheidsmonitor. Per wijk of dorp wordt een wijkveiligheidsplan gemaakt. Op basis van de wijkveiligheidsplannen worden per wijk of dorp veiligheidsagenda's opgesteld. Het wijkveiligheidsplan voor Maaspoort is gereed.

'Gestelse buurt werkt'

Volgens verschillende professionals staan de leefbaarheid en veiligheid in de Gestelse buurt onder druk. Ook zijn er sociale problemen op het gebied van armoede en jeugdzorg. Gemeente, politie, BrabantWonen en Farent hebben daarom de handen ineengeslagen. Samen hebben ze het plan 'Gestelse buurt werkt' gemaakt. Dat plan gaat over hulp aan inwoners, over veiligheid en openbare orde én over de huizen en het openbaar gebied. Meer informatie hierover is terug te vinden op: www.s-hertogenbosch.nl/gestelsebuurt/

4. Veilig uitgaan en veilige evenementen

Als gemeente hebben we een krachtig uitgaans- en evenementenprofiel. Dit betreft zonder twijfel een belangrijke kwaliteit van onze gemeente. In het veiligheidsbeleid ligt de focus op het bewaken en waar nodig verbeteren van de veiligheidscondities rond uitgaan en evenementen. Zodat we als gemeente en samenleving optimaal en duurzaam kunnen blijven profiteren van deze cruciale economische pijler.

Doelstelling 2022:

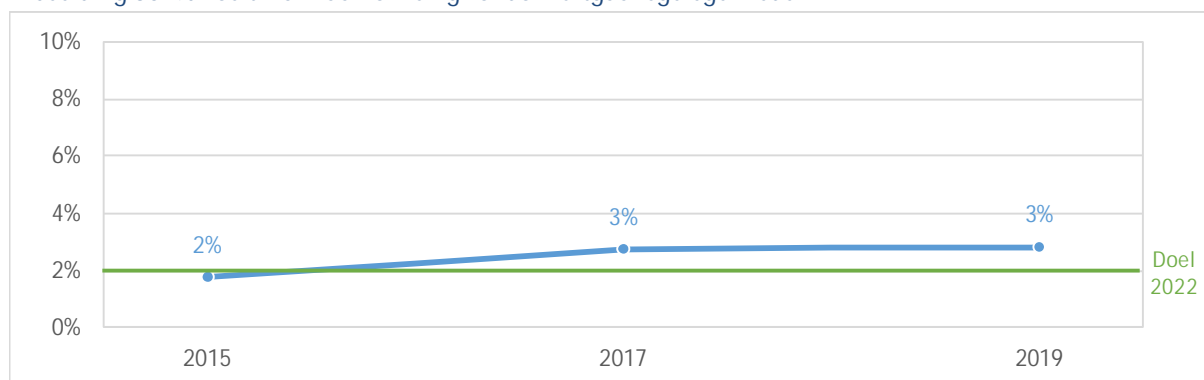
Een zodanige combinatie van procedures en veiligheidschecks en –instrumenten enerzijds en samenwerking met én initiatief van ondernemers anderzijds dat de veiligheid rond uitgaan en evenementen duurzaam beheersbaar zijn. We zorgen ervoor dat veiligheid op het eerste plan blijft staan bij keuzes over uitgaan en evenementen.

4.1 Veilig uitgaan

✗ In 2022 voelt maximaal 2% van de inwoners zich vaak onveilig rondom uitgaansgelegenheden.

In 2019 voelt 3% van de respondenten zich vaak onveilig rondom uitgaansgelegenheden. Dat is vergelijkbaar met 2017. Om aan de doelstelling te voldoen, willen we dat in 2022 maximaal 2% van de inwoners zich vaak onveilig voelt rondom uitgaansplekken.

Abbeelding 30: % voelt zich vaak onveilig rondom uitgaansgelegenheden

Bron: Leefbaarheid & Veiligheid

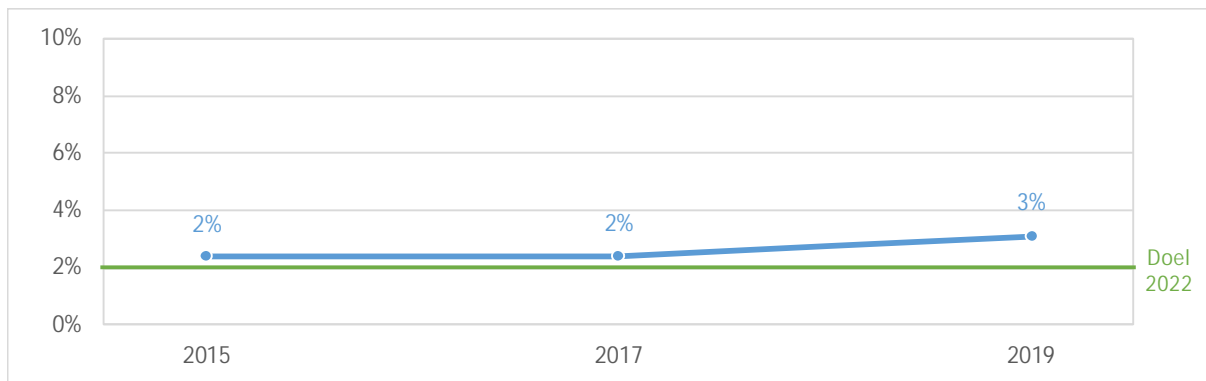
Overlast van horecagelegenheden

✗ In 2022 ervaart max. 2% van de inwoners vaak overlast van horecagelegenheden in de buurt.

Het aandeel respondenten dat in hun buurt vaak overlast ervaart van horecagelegenheden, zoals cafés, restaurants en snackbars, is tussen 2017 en 2019 licht toegenomen, van 2% naar 3%. Om aan de doelstelling te voldoen, dient dit percentage weer af te nemen naar maximaal 2%.

In een aantal buurten ervaren meer mensen overlast van horecagelegenheden dan gemiddeld. Bijvoorbeeld in Binnenstad centrum, Binnenstad oost, de Hofstad, het Zand, Graafsebuurt zuid en Orthenpoort. In deze buurten ervaart minimaal 10% van de respondenten vaak overlast van horecagelegenheden in hun buurt.

Abbeelding 31: % ervaart vaak overlast van horecagelegenheden in de buurt

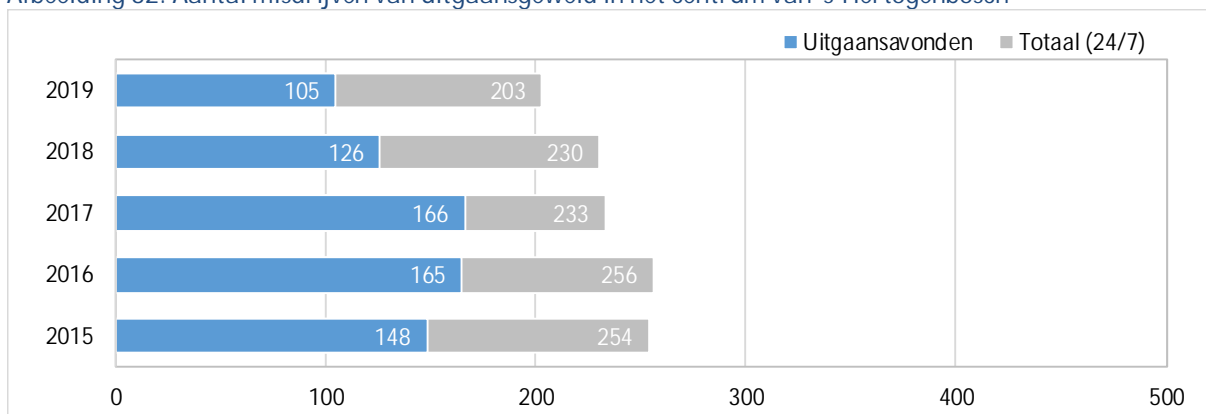

Bron: Leefbaarheid & Veiligheid

Uitgaansgeweld

Onder uitgaansgeweld verstaan we misdrijven van bedreiging, mishandeling en openlijk geweld die plaatsvinden tijdens de uitgaansuren (donderdag-, vrijdag- en zaterdagavond/-nacht tussen 21.00 en 7.00 uur). In 2019 vonden in het centrum van 's-Hertogenbosch¹⁴ 105 misdrijven van uitgaansgeweld plaats. Dit is ongeveer de helft van alle geweldsmisdrijven die in het centrum van 's-Hertogenbosch plaatsvonden. Van invloed is de concentratie mensen tijdens het uitgaan waarbij in veel gevallen alcohol en/of drugs in het spel is. Wel zien we een positieve ontwikkeling. Sinds 2017 is het aantal misdrijven van uitgaansgeweld afgenomen. Het afgelopen jaar gaat het om een afname van 17%.

Abbeelding 32: Aantal misdrijven van uitgaansgeweld in het centrum van 's-Hertogenbosch

Bron: Politie

Bij het uitgaansgeweld gaat het in 2019 voor een groot deel om 'eenvoudige mishandeling' (63%). Daarnaast gaat het ook om 'openlijke geweldpleging' (15%), 'zware mishandeling' (12%) en 'bedreiging' (10%). Het aantal geweldsmisdrijven is het hoogst op zaterdagavond, gevolgd door de vrijdagavond en donderdagavond. Het meeste uitgaansgeweld vindt plaats tussen 23 uur en 5 uur.

¹⁴ Het centrum is te verdelen in een drietal horeca-hotspots waar de meeste bedrijvigheid van 'harde' horeca (cafés en discotheken) plaatsvindt en die het overgrote deel van het publiek trekken. De horeca-hotspots liggen in de twee buurten 'Binnenstad centrum' (Markt, Karrenstraat/Uilenburg) en 'Binnenstad oost' (Parade/Torenstraat). Deze twee buurten rekenen we hier tot het centrum van 's-Hertogenbosch.

De locaties waar in 2019 het meeste uitgaansgeweld werd geregistreerd zijn de Markt (12), Hinthamerstraat (9) en de Torenstraat (9). Op de Karrenstraat en Parade werden in de periode 2015-2018 jaarlijks tussen de 10 en 20 geweldsmisdrijven geregistreerd. Dit is afgenomen naar respectievelijk 6 en 5 geweldsmisdrijven in 2019.

In de tweejaarlijkse monitor veilig uitgaan wordt het veilig uitgaan in het centrum van de gemeente geëvalueerd. In de tweede helft van 2020 verschijnt er een nieuwe monitor veilig uitgaan.

Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan

De Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU) helpt de gemeente, politie en horecaondernemers samen de veiligheid in het uitgaansgebied te verbeteren. Een uitgaansgebied met aandacht voor veiligheid komt de werkomgeving van het horecapersoneel en de politie ten goede.

De maatregelenmatrix KVU is een meerjarig, dynamisch stramien voor publiek-private inzet op veilig uitgaan. Accenten liggen onder meer op de toepassing van ZSM (Zo snel mogelijk-snelrecht), het lokaalverbod, gebiedsontzegging en collectieve horeca-ontzegging. De maatregelenmatrix wordt voortgezet en actueel gehouden. In 2020 wordt onder meer verkend wat de mogelijkheden zijn van een gebiedsontzegging zonder waarschuwing en de mogelijkheid van wijziging van de APV in verband met de verplichte aanwezigheid van portiers tijdens volksfeesten met ruimere sluitingstijden.

Cameratoezicht

Eind 2017 zijn er camera's geplaatst in de Binnenstad. De camera's in de omgeving van het station zijn gedeeltelijk vernieuwd. Samen met de bestaande camera's in Boschveld en het tunneltje in de Maaspoort worden de beelden uitgekeken in de eigen cameratoezichtruimte (CTR) van de gemeente. Cameratoezicht kan worden gebruikt voor / worden ingezet bij evenementen (crowd management), handhaving openbare orde (bijvoorbeeld betogingen), horeca/uitgaansgebieden (incl. looproutes), opsporing strafbare feiten, etc.

Horecakwaliteitskring

De Horecakwaliteitskring is een permanent overlegplatform van gemeente, politie, KHN afdelingen 's-Hertogenbosch en Rosmalen en bewonersverenigingen BLB en Rosmalen. Binnen de Horecakwaliteitskring is een subgroep die zich richt op het toezicht en de aanpak van overlast en geweld in de horeca/tijdens het uitgaan. De subgroep komt in ieder geval samen rondom carnaval, maar ook themagericht zoals op alcohol- en drugsgerelateerd uitgaansgeweld. Vanuit evenementen wordt bekeken of er aanvullende maatregelen nodig zijn met problematiek als overlast, geweld en drugsgebruik. Politie en gemeente stemmen samen af hoe ze dit onderwerp het beste kunnen aanpakken.

4.2 Veilige evenementen

In 2019 is er voor het eerst aan respondenten gevraagd of zij wel eens overlast ervaren van evenementen in de buurt. Gemiddeld geeft 3% van de respondenten aan dat zij *vaak* overlast ervaren van evenementen. Nog eens een op de vijf respondenten ervaart hier soms overlast van.

In een aantal buurten geven meer mensen dan gemiddeld aan overlast van evenementen te ervaren. Bijvoorbeeld in Binnenstad centrum, Binnenstad oost, Orthenpoort, Boschveld en Rosmalen centrum. In deze buurten ervaart minimaal 10% van de respondenten *vaak* overlast van evenementen in hun buurt.

Ook in het Omnibusonderzoek van de gemeente zijn vragen gesteld over overlast van evenementen. Aan respondenten die 'vaak' of 'af en toe' overlast ervaren van evenementen is gevraagd om welke evenementen het gaat. Hier zijn vier evenementen en locaties vaker genoemd. Dit zijn carnaval, de Brabanthallen, dance en hardcore evenementen (zoals in de Brabanthallen en Maaspoort) en de kermis (zowel in de Binnenstad als Rosmalen).

Dezelfde respondenten is gevraagd om wat voor soort overlast het gaat. Veelal betreft dit geluidsoverlast. Maar ook de (beperkte) toegankelijkheid (zoals afgezette wegen) wordt wat vaker door een aantal respondenten genoemd. Andere overlast betreft parkeer- en verkeersoverlast, rommel op straat, wildplassen, alcohol, etc.

Bij grootschalige evenementen worden aan de organisatie van evenementen eisen gesteld om de veiligheid van personen en goederen te garanderen. Deze eisen betreffen onder andere het creëren van vluchtwegen, het reguleren van bezoekersstromen, de bereikbaarheid voor hulpdiensten en de aanwezigheid van EHBO en beveiliging. Ervaringen in Nederland, maar ook in het buitenland, hebben de aandacht voor crowd management in 's-Hertogenbosch en in andere gemeenten sterk doen toenemen.

De gemeente blijft extra aandacht besteden aan crowd management bij evenementen als carnaval, 11/11, Koningsdag en Bevrijdingsfestival. Het crowd management systeem is voor carnaval uitgebreid en ook in 2020 wordt gezocht naar nieuwe ontwikkelingen. Er zijn vaste draaiboeken voor grote evenementen als carnaval, Koningsdag en oud op nieuw. Voor locaties waar regelmatig evenementen plaatsvinden is een profiel gemaakt. Deze profielen worden ieder jaar opnieuw vastgesteld en zijn onderdeel van het evenementenbeleid. Aan de hand van dit profiel kunnen organisatoren op voorhand weten wat op deze locatie al dan niet mogelijk is. Ook voor omwonenden en andere belanghebbenden is het duidelijker wat er op een bepaalde locatie mag en wat er niet mag.

We zien in de afgelopen jaren een toename van het aantal evenementen in de stad, en met name in de Binnenstad. Om voor meer verspreiding te zorgen start de gemeente in 2020 met pilots op een aantal nieuwe locaties. Het gaat hier om het Sportiom, het Zuiderpark en het Engelermeer. Gedurende het jaar moet bepaald worden of er een locatieprofiel gemaakt gaat worden voor een van deze locaties. Om dit te bepalen worden de evaluaties van de evenementen gebruikt en worden de desbetreffende wijkraden geraadpleegd.

In 2019 heeft de gemeente een aanpak voor drugs(gebruik) tijdens evenementen toegevoegd aan het evenementenbeleid. Deze aanpak wordt in 2020 uitgevoerd en later in het jaar geëvalueerd. Daarnaast blijft de gemeente bezig met het verminderen van alcoholgebruik door jeugd bij grote evenementen zoals 11/11 en carnaval.

5. Problematische jeugd en jeugdgroepen

Jeugd is enerzijds oorzaak, 'dader' van onveiligheid, anderzijds slachtoffer. Deze ambivalentie is onontkoombaar en het noodzakelijke kompas van onze aanpak. Aan de 'daderkant' zien we overlast en criminaliteit, soms geconcentreerd op specifieke locaties. Groepen kunnen daadwerkelijk intimiderend richting omgeving en professionals zijn. Sommige jongeren 'groeien door', komen in aanraking met criminele groepen. Aan de 'slachtofferkant' zien we kwetsbaarheid door problematische omstandigheden op school en thuis, mogelijk GGZ-componenten, alcohol- en drugsvraagstukken. Ook sexting en loverboyproblematiek kunnen een rol spelen. Essentie: er is altijd een integrale, groeps- én persoonsgerichte aanpak nodig met zowel preventieve als repressieve componenten, strafrechtelijke én zorgcomponenten. Een aanpak die zich richt op het individu in de groep maar ook op het individu thuis, op school en werk, bij sport en bij het uitgaan. We hebben deze aanpak deels 'staan' maar zijn er nog niet.

Doelstelling 2022:

Via integrale sets van maatregelen, met zorg en veiligheidscomponenten en zowel persoons- als groepsgericht, in samenwerking met partners en in wisselwerking met ander gemeentelijk beleid, zodanig investeren in problematische jeugd dat ongewenst gedrag 'duurzaam' vermindert en de focus meer komt te liggen op perspectief en inclusie.

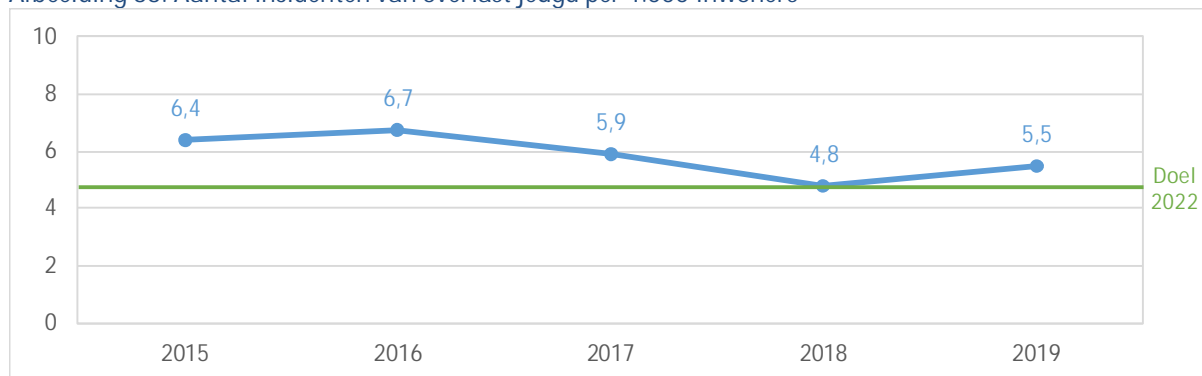
5.1 Jongerenoverlast

✗ In 2022 zijn er maximaal 4,8 incidenten van overlast jeugd per 1.000 inwoners.

Tussen 2016 en 2018 nam het aantal geregistreerde incidenten van jeugdoverlast af, van 1.022 naar 731. Vervolgens is het aantal registraties met 16% toegenomen, naar 846 incidenten in 2019. Dat komt neer op 5,5 incidenten per 1.000 inwoners in 2019. Om aan de doelstelling te voldoen, moet het aantal incidenten dalen naar maximaal 4,8 incidenten per 1.000 inwoners in 2022.

Op verschillende plekken in de gemeente is de jongerenoverlast hoger dan gemiddeld. Bijvoorbeeld in de buurten Binnenstad centrum, Binnenstad oost, Aawijk zuid, Hinthamerpoort, Sprookjesbuurt en Abdijenbuurt. In deze buurten werden minimaal 10 incidenten van jongerenoverlast per 1.000 inwoners geregistreerd in 2019.

Afbeelding 33: Aantal incidenten van overlast jeugd per 1.000 inwoners

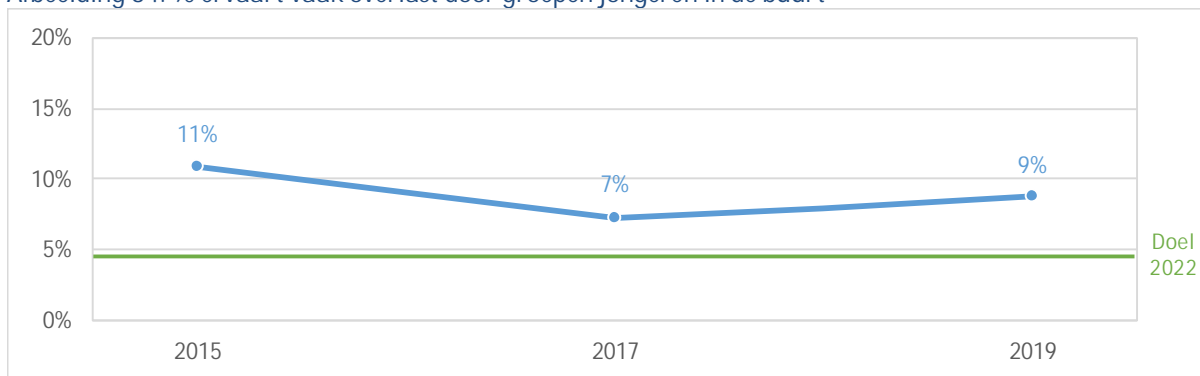
Bron: Politie

x In 2022 ervaart maximaal 4,5% vaak overlast van groepen jongeren de buurt.

In 2019 vond 9% van de respondenten dat in hun buurt vaak sprake is van overlast door rondhangende jongeren. In 2017 was dit 7%. Om aan de doelstelling te voldoen, willen we dat in 2022 maximaal 4,5% van de inwoners vaak overlast ervaart van rondhangende jongeren in hun buurt.

De meeste overlast wordt ervaren in de buurten Binnenstad oost, de Rompert, Sprookjesbuurt, Boschveld, Paleiskwartier en de Kruiskamp. In deze buurten ervaart ten minste 20% van de respondenten vaak overlast van rondhangende jongeren in de buurt.

Afbeelding 34: % ervaart vaak overlast door groepen jongeren in de buurt

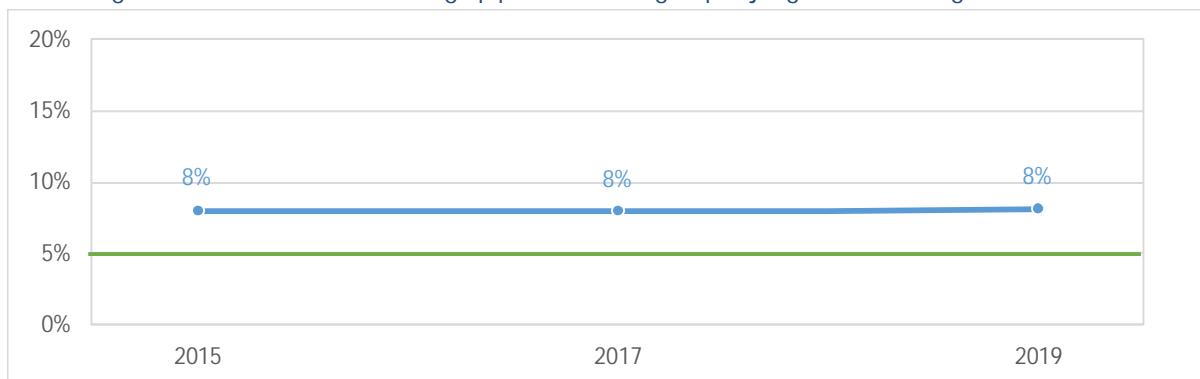
Bron: Leefbaarheid & Veiligheid

x In 2022 voelt maximaal 5% van de inwoners zich vaak onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen.

In 2019 voelt 8% van de respondenten zich vaak onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen. Dat is dezelfde uitkomst als in 2017. Om aan de doelstelling te voldoen, willen we dat in 2022 maximaal 5% van de inwoners zich vaak onveilig voelt op plekken waar groepen jongeren rondhangen.

In een aantal buurten voelen meer mensen dan gemiddeld zich onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen. Bijvoorbeeld in Aawijk zuid, Aawijk noord, de Reit, Muziekinstrumentenbuurt, Edelstenenbuurt, Maasdal, Maasstroom, Deuteren en de Kruiskamp. In deze buurten voelt ten minste 15% van de respondenten zich vaak onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen.

Afbeelding 35: % voelt zich vaak onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen

Bron: Leefbaarheid & Veiligheid

5.2 Aanpak

De integrale aanpak van jeugdoverlast en –criminaliteit wordt doorontwikkeld op basis van het landelijke 7-stappenmodel. We leggen de accenten op de balans ‘zorg, veiligheid en participatie’, aanhaking Teams Toegang & Regie in verband met persoonsgerichte aanpak/individuele problematiek en het betrekken van maatschappelijke partners en in het bijzonder ouders.

Afbeelding 36: 7 stappenmodel aanpak problematische jeugdgroepen en groepsgedrag

Straatcoaches

Sinds 2010 zet de gemeente straatcoaches in. De straatcoach houdt toezicht en is speciaal bedoeld om jongeren aan te spreken op hun (ontoelaatbare) gedrag. Straatcoaches hebben geen speciale bevoegdheden, maar opereren op basis van hun uitstraling, natuurlijk gezag en sociale vaardigheden. De straatcoaches kennen de jongerencultuur, spreken straattaal en durven (groepen) jongeren die zich intimiderend gedragen aan te spreken en aan te pakken. Ze werken in koppels en werken ook in de avonduren. De straatcoaches worden informatie gestuurd ingezet in de hele gemeente.

PowerUp073

PowerUp073 is een netwerkorganisatie die Bossche jongeren uitdaagt om het beste uit zichzelf te halen. Vier jongerenwijkteams met jongerenwerkers, sportwerkers en JPP jeugdpreventiewerkers (Farent) zetten zich in voor talentontwikkeling, jongerenparticipatie en individuele begeleiding in de gebieden Noord, Zuid-Oost, West en Rosmalen-Nuland-Vinkel. PowerUp073 focust zich niet alleen op jongeren, maar ook op het versterken van de kracht van de ouders en de sociale omgeving. De focus van PowerUp073 ligt op het stimuleren en activeren van de jeugd en signaleren en doorgeleiden van overlastsituaties en individuele problematiek.

Stedelijk Hotspot Overleg

In januari 2018 is het Stedelijk Hotspot Overleg ingesteld. Aan het overleg nemen deel: teamleiding PowerUp073, politie, straatcoaches en wordt voorgezeten door de beleidsverantwoordelijke vanuit OOV. In dit overleg wordt zicht gehouden op alle plekken in de gemeente waar jeugd(groepen) zich manifesteren en wordt bepaald hoe daarop wordt geïntervenieerd, bijvoorbeeld het aanvragen van een groepsscan en de regievoering op aanpakken.

Integrale aanpak jongeren in de Hambaken en West

Uit de wijken West en Hambaken komen signalen dat er op steeds jongere leeftijd sprake is van beïnvloeding door oudere jeugd en dat jongeren steeds vroeger in hun leven in aanraking komen met criminaliteit, verslaving en overlast. Dit heeft effect op het ontwikkelperspectief van jongeren. Daarnaast is er een hoger aantal schoolverlaters, een zwaardere druk op specialistische jeugdhulp in met name Hambaken en een groeiend aantal jongeren dat zich in verenigingsverband bezig houdt met criminaliteit in met name West.

Er wordt om die reden ingezet op een integrale aanpak om het ontwikkelperspectief van jongeren in deze wijken te vergroten en op het voorkomen dat jongeren de overstap maken naar criminaliteit. Er wordt meer preventief ingezet. In beide wijken gaan uitvoeringsprofessionals op basis van een integrale aanpak als sterke alliantie samenwerken. De actoren en activiteiten binnen de alliantie van de Hambaken verschillen van de actoren en activiteiten binnen de alliantie van West. Specifieke problemen krijgen hierdoor een specifieke aanpak met partners uit de eigen wijk.

De focus ligt bij het verstevigen van de samenwerking tussen uitvoeringsprofessionals in de wijk en het plegen van interventies in de verschillende leefgebieden waarin de jongere zich beweegt. Er wordt stevig ingezet op het creëren van een vertrouwensband tussen het gezin, de jongere en de uitvoeringsprofessionals in de wijk. Dit door outreachend te werken en zo preventief mogelijk jongeren te activeren en motiveren in hun eigen ontwikkeling.

Om deze situatie te bereiken is naast de inzet van het PowerUp073 team Noord ook de inzet van expertise van Hambaken Gym, leerplicht, wijkagent, medewerkers van het SWT en wijkwerkers uit het buurtteam van belang. De verwachting is dat deze preventieve inzet (op termijn) van invloed is op het verminderen van specialistische jeugdhulp in de Hambaken en op het voorkomen van afglijding naar criminaliteit en repressieve trajecten. De aanpak in West is met name gericht op het voortzetten van de aanpak op criminele jeugdgroepen, het voorkomen dat broertjes, zusjes en vrienden aanhaken en op het ombuigen van de straatcultuur.

Voor de aanpak van problematische jeugdgroepen en groepsgedrag op de Churchilllaan wordt het 7 stappenmodel gevolgd. De integrale aanpak is gericht op het terugdringen van recidive. De regie op de aanpak van de jeugdgroep ligt bij OOV. Het OM voert regie op de strafrechtketen en de politie op opsporing. Het OM zet in op betekenisvolle afdoening. De gemeente zet in op het gehele systeem: voorkomen van recidive, versterken van de positie van ouders en oog hebben voor broertjes en zusjes; dat betekent dat op de dag van de aanhouding de gemeente (OOV en SWT) de ouders bezoekt. De lijnen zijn kort, trajectplannen worden gezamenlijk opgesteld, waar mogelijk met behulp van de jongere zelf en/of hun ouders. Verder wordt er een programma ontwikkeld voor 'meelopers', en wordt er een aanpak op verharde straatcultuur ontwikkeld.

6. Ondernijning

Fenomenen als drugsproductie en –handel, fraude en witwassen, mensenhandel, cybercrime, gaan óók aan 's-Hertogenbosch niet voorbij. De precieze aard en omvang zijn, zoals gebruikelijk bij deze fenomenen, niet goed vast te stellen. Er zijn fijnmazige, diffuse verbindingen met de lokale samenleving en economie. Georganiseerde criminaliteit werkt ondernijnd als de werking van overheidsinstrumenten erdoor aangetast wordt, de integriteit en veiligheid van publieke taken onder druk staan en de democratische rechtsorde in het geding is. We hebben in afgelopen jaren al belangrijke stappen gezet om de ondernijnde criminaliteit aan te pakken, de speelruimte te ontnemen. Vervolgstappen zijn echter nodig. We kunnen de activiteiten en invloed van criminele netwerken nog effectiever ontregelen. We blijven werken volgens de systematiek van de Taskforce Brabant-Zeeland.

Doelstelling 2022:

Via consequente inzet van de bestuurlijke instrumenten, in samenwerking met onze partners de speelruimte en invloed van criminele netwerken/fenomenen verder verkleinen. We zijn bestuurlijk weerbaar en ondersteunen maatschappelijke weerbaarheid. Gezamenlijk werpen we een dam op tegen de criminele industrie.¹⁵

Ondernijning

In 2019 is ondernijning verder aangepakt door de 'Lokale Stuurtafel Ondernijning' (gemeente, politie, OM en belastingdienst). De verschillende partners bereiden op ambtelijk niveau samen met het RIEC dossiers voor. Aan de hand van de voorbereide dossiers wordt de prioriteit binnen de Lokale Stuurgroep Ondernijning (LSO) bepaald. In 2019 zijn er 12 casussen in behandeling geweest, waarvan er 5 succesvol zijn afgerond. Iedere casus heeft een projectleider die, samen met de basisteam programmeerder, sturing geeft aan de casus. De Lokale Stuurtafel fungeert als bestuurlijk opdrachtgever. Het ambtelijk ondernijningsteam vergadert eens per twee weken.

Daarnaast zijn we, omwille van de versterking van onze informatiepositie, gestart met de oprichting van een lokaal overleg (LIO). Dit is een interne procedure waarmee gemeentelijke informatie door verschillende afdelingen wordt gedeeld en verzameld in het kader van de aanpak van ondernijning. Een gemeentelijk informatieknoppunt (GIK) versterkt de informatiepositie. Het GIK is in 2019 in gebruik genomen.

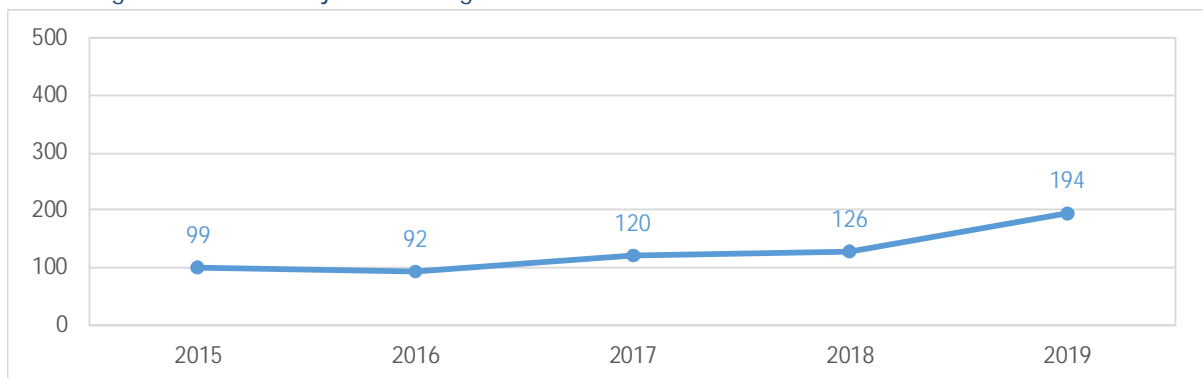
In 2019 hebben we het Ondernijningsartikel in de APV opgenomen. Dit artikel zorgt ervoor dat een onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemersklimaat kan worden tegengegaan.

Drugsbezit en -handel

Het aantal geregistreerde misdrijven van drugsbezit/-handel stijgt al enkele jaren op rij. Tussen 2018 en 2019 is het aantal registraties toegenomen van 126 naar 194 misdrijven. Het merendeel gaat om het bezit van soft- of harddrugs (133). In mindere mate is er sprake van vervaardigen van drugs (40) en handel in drugs (21). De stijging van het aantal drugsmisdrijven komt waarschijnlijk door verbeterde registraties en een geïntensiveerde aanpak in samenwerking tussen politie en gemeente.

¹⁵ Goede kwantitatieve indicatoren voor het meten van de effecten van onze aanpak ontbreken bij dit thema. We evalueren onze resultaten vooral kwalitatief, aan de hand van onder meer de ondernijningsbeelden van het RIEC.

Abbeelding 37: Aantal misdrijven van drugsbezit/-handel

Bron: Politie

Er worden relatief veel misdrijven van bezit harddrugs geregistreerd tijdens Masters of Hardcore. Dit evenement vindt altijd in maart plaats in de Brabanthallen in het Veemarktkwartier. In 2019 werden er in maart 24 misdrijven van drugsbezit door de politie geregistreerd in deze buurt. Dit is weer wat hoger dan in 2018 (9) maar wel nog steeds lager dan in 2017 (36).

De gemeente past het Damocles-beleid toe. Volgens artikel 13b van de Opiumwet heeft de burgemeester voor de handhaving van de handel in drugs in panden de mogelijkheid bestuursdwang toe te passen. In de praktijk is dit feitelijk sluiting van een pand. Het gaat in dit geval om het aantreffen van verdovende middelen uit Lijst 1 en 2 Opiumwet. Het doel hiervan is om drughandel en -productie te stoppen en de openbare orde te herstellen. In 2019 zijn 27 woningen gesloten en 2 maal werd volstaan met een waarschuwing wegens omstandigheden. In 6 woningen werden harddrugs en softdrugs aangetroffen. In 3 woningen werden er materialen aangetroffen ter voorbereiding van een hennepkwekerij. In de overige 18 woningen werd alleen hennep aangetroffen. Twee bedrijfspanden zijn gesloten wegens aantreffen harddrugs. De sluitingen en waarschuwingen geschiedde conform het Damocles-beleid.

Bibob

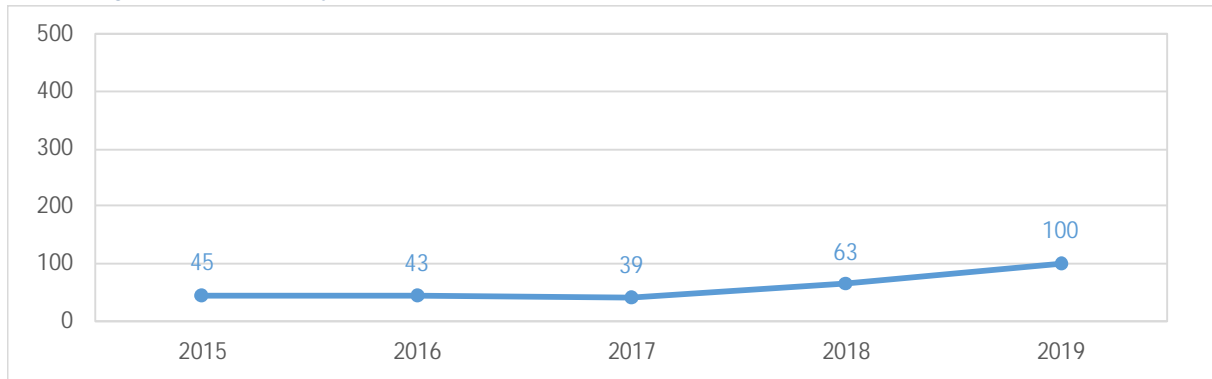
De Wet Bibob is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument. Als er een ernstig gevaar dreigt dat bijvoorbeeld een vergunning wordt misbruikt, kan het bevoegde bestuursorgaan de aanvraag weigeren of de afgegeven vergunning intrekken. Zo wordt voorkomen dat de overheid criminele activiteiten faciliteert en wordt bovendien de concurrentiepositie van bonafide ondernemers beschermd. Om de mate van gevaar te bepalen, kan het bestuursorgaan een advies aanvragen bij het Bureau Bibob. In 2019 zijn er gemeentelijk 61 Bibob-toetsen uitgevoerd. In 2018 waren dit er 86 en in 2017 93.

In januari 2019 is het gehele Bibob-beleid herzien op het gebied van alle vergunningen voor onder andere bouwen, milieu, horeca, prostitutie en evenementen. Ook is beleid ontwikkeld op het gebied van vastgoed en aanbestedingen. Het Bibob-beleid rondom subsidies is in het tweede kwartaal van 2019 vastgesteld.

Wapenbezit/-handel

Het aantal geregistreerde misdrijven van wapenbezit/-handel nam tussen 2018 en 2019 verder toe, van 63 naar 100 misdrijven. Alle misdrijven betreffen het bezit van wapens. Zo'n een vijfde betreft het bezit van vuurwapens. De rest gaat over het bezit van overige wapens. Er zijn geen voorvallen geregistreerd van wapenhandel.

Afbeelding 38: Aantal misdrijven van wapenbezit/-handel

Bron: Politie

Fraude/witwassen

Door de politie worden drie vormen van fraude geregistreerd: horizontale fraude, verticale fraude en overige fraude.

Horizontale fraude is gericht tegen burgers, bedrijven en financiële instellingen. Het aantal geregistreerde misdrijven van horizontale fraude is tussen 2018 en 2019 met 42% toegenomen, van 588 naar 837. Ook landelijk is er een toename van horizontale fraude (+30%). In de gemeente 's-Hertogenbosch betreft ruim de helft van de zaken fraude met online handel. Voor de rest gaat het met name om 'overige' horizontale fraude, zoals online oplichting via WhatsApp (25%), identiteitsfraude (11%) en fraude met betaalproducten (7%).

Bij verticale fraude is de overheid slachtoffer. Hiervan waren er in 2019 vijf zaken, dat aantal is het afgelopen jaar gelijk gebleven. Denk bij 'overige fraude' voornamelijk aan misdrijven waarbij vals geld is uitgegeven. Het aantal misdrijven van overige fraude is tussen 2018 en 2019 gestegen, van 27 naar 36.

Tabel 3: Aantal misdrijven van fraude in de gemeente 's-Hertogenbosch

	2015	2016	2017	2018	2019
Horizontale fraude	322	625	590	588	837
Verticale fraude	4	5	3	5	5
Overige fraude	110	16	14	27	36
Totaal fraude	436	646	607	620	878

Bron: Politie

Cybercrime

In de landelijke veiligheidsmonitor wordt naast slachtofferschap van 'traditionele' criminaliteit ook aandacht besteed aan slachtofferschap van cybercrime. Dat wil zeggen criminaliteit die te maken heeft met internet of andere digitale informatiedragers.

In 2019 is 13% van de Nederlanders slachtoffer geweest van een of meerdere cybercrimedelicten. In 's-Hertogenbosch is dit 12%. In 2017 was dit nog 10%. Wel is het aandeel slachtoffers lager in vergelijking met 2015 (15%). In 's-Hertogenbosch komt hacken het meest voor, gevolgd door cyberpesten, koop- en verkoopfraude en ten slotte identiteitsfraude.

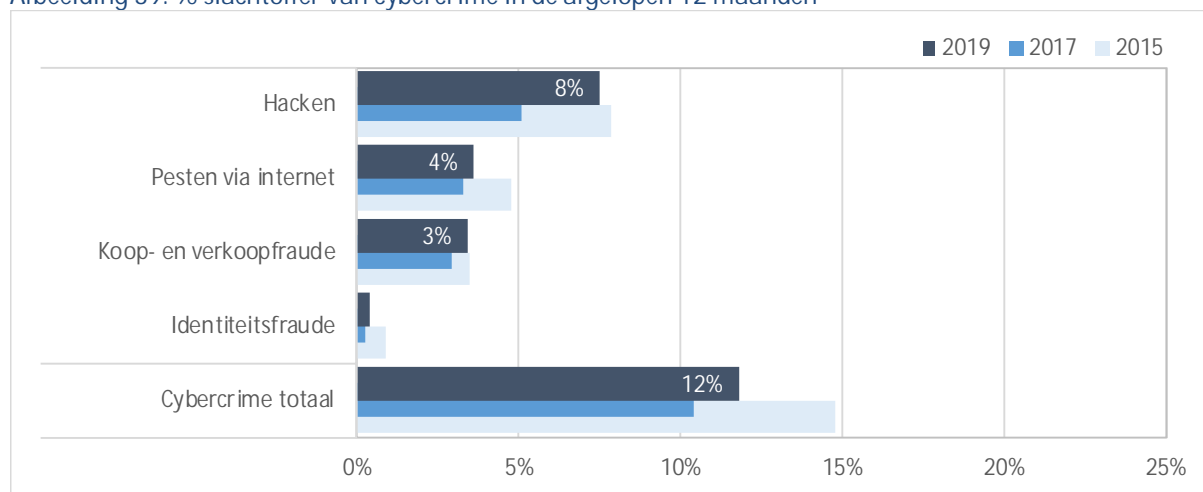
(Digitale) identiteitsfraude is zonder toestemming gebruik maken van persoonsgegevens voor financieel gewin. In de context van cybercrime gaat het dan enerzijds om 'skimming', het kopiëren van een bankpas of creditcard in een winkel of bij een pinautomaat, en anderzijds om 'phishing/pharming', het kopiëren van betalingsinformatie via het internet, bijvoorbeeld via een gehackte computer of via een valse website. In 2019 werd minder dan één procent van de respondenten uit 's-Hertogenbosch hier slachtoffer van.

Bij koop- en verkoopfraude gaat het om het niet leveren van gekochte goederen of diensten (koopfraude) en/of het niet betalen voor geleverde goederen of diensten (verkoopfraude). Landelijk komt koopfraude veel meer voor dan verkoopfraude. In 2019 werd 3% van de Bossche respondenten slachtoffer van koop- en/of verkoopfraude.

Bij 'hacken' gaat het om het met kwade bedoelingen inbreken of inloggen op iemands computer, e-mailaccount, website of profielsite (bijvoorbeeld Facebook, Twitter). In 2019 werd 8% van de Bossche respondenten hier slachtoffer van. Dit is meer dan in 2017 (5%) en meer dan het Nederlands gemiddelde (6%).

Onder cyberpesten, pesten via het internet, worden in de landelijke veiligheidsmonitor verschillende verschijningsvormen geschaard, variërend van laster en stalken tot chantage/afpersing en bedreiging met geweld. In 's-Hertogenbosch werd 4% van de (volwassen) respondenten hier slachtoffer van.

Abbeelding 39: % slachtoffer van cybercrime in de afgelopen 12 maanden

Bron: Veiligheidsmonitor 2019 CBS (maart 2020)

In het Regionaal Veiligheidsplan (RVP) is cyber een geprioriteerd thema. De focus ligt op: Het vergroten van kennis en kunde bij politie, Openbaar Ministerie en gemeenten ten aanzien van cybercrime en informatieveiligheid;

- Het vergroten van de bewustwording, kennis en weerbaarheid bij burgers (met een extra focus op kwetsbare doelgroepen als jongeren en ouderen) en bedrijven;
- Het verbeteren van de informatiepositie van gemeenten, politie en OM (intelligence);
- Het versterken van de informatieveiligheid.

Om dit te bereiken wordt ingezet op het voorlichten van burgers, bedrijven en eigen organisaties, worden nieuwe publiek-private samenwerkingsverbanden aangegaan en worden gezamenlijke instrumenten op het gebied van informatieveiligheid en informatie-uitwisseling ontwikkeld. De bestuurlijke werkgroep cyber neemt de uitvoering ter hand. Het regionale Platform veilig ondernemen heeft hierin een ondersteunende rol.

7. Overige strategische thema's

Naast de prioriteiten hebben we zeven overige strategische veiligheidsthema's benoemd. Op deze thema's willen we consolideren ofwel het veiligheidsniveau vasthouden en de lopende aanpak voortzetten.

7.1 Veilig winkelgebied, veilige bedrijventerreinen

Winkelgebieden en bedrijventerreinen zijn belangrijk voor onze gemeente. Maar dit gaat ook gepaard met bepaalde vormen van onveiligheid. Hierbij kan het gaan om het veiligheidsgevoel van winkelend publiek en ondernemers. Maar ook om het concreet plaatsvinden van delicten zoals zakkenrollen, winkeldiefstal, bedrijfsinbraken en overvallen.

Veiligheidsbeleving in het winkelgebied

Aan de respondenten is gevraagd hoe veilig of onveilig zij zich voelen op verschillende plekken in hun woonplaats. In 2019 voelt 2% van de respondenten zich vaak onveilig in het centrum van hun woonplaats of het winkelgebied/winkelcentrum in hun buurt (zie § 3.3). De onveiligheidsgevoelens zijn voor beide onderwerpen de laatste jaren ongeveer hetzelfde gebleven.

Tabel 4: Voelt zich vaak onveilig in de eigen woonplaats ...

	2015	2017	2019
In het winkelgebied/winkelcentrum	2%	1%	2%
In het centrum	2%	1%	2%

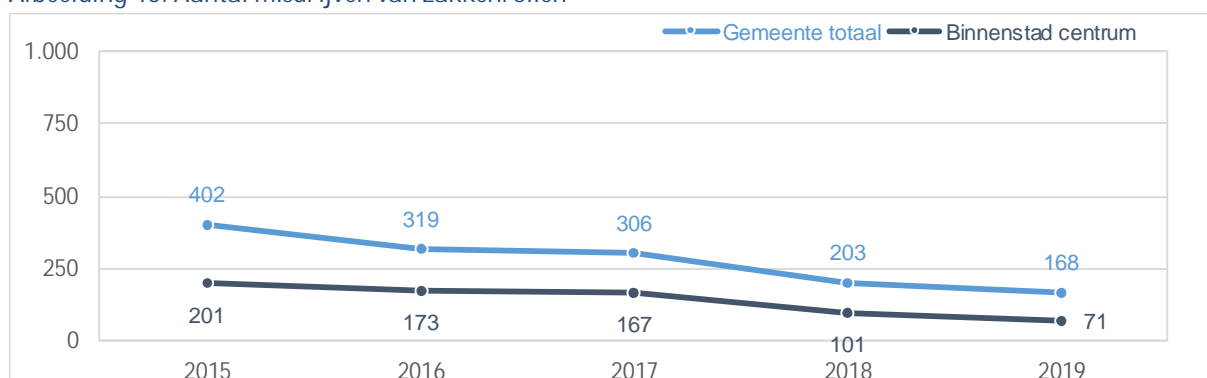
Leefbaarheid & Veiligheid

Er zijn slechts kleine verschillen tussen buurten qua onveiligheidsgevoelens in het centrum of winkelgebied in de eigen woonplaats. Alleen in de buurten het Zand, Orthenpoort, de Lanen en de Slagen voelt minimaal 6% van de respondenten zich vaak onveilig in het winkelgebied/-centrum.

Zakkenrollen

Het aantal misdrijven van zakkenrollen neemt al enkele jaren op rij af. Tussen 2017 en 2019 is het aantal geregistreerde misdrijven van zakkenrollen gedaald, van 306 naar 168 misdrijven. Dat komt neer op 1,1 misdrijven per 1.000 inwoners in 2019.

Afbeelding 40: Aantal misdrijven van zakkenrollen

Bron: Politie

Zo'n 4 op de 10 misdrijven van zakkenrollen in de gemeente vinden plaats in het centrum van 's-Hertogenbosch. Volgens de politie zijn er in het centrum meer incidenten op uitgaansavonden en tijdens evenementen. Voorheen waren er ook relatief veel incidenten op marktdagen. Dit aandeel is kleiner geworden.

Straatroven en overvallen

Tussen 2017 en 2019 is het aantal geregistreerde straatroven gedaald van 31 naar 17 straatroven (zie § 3.2.2). De meeste straatroven vonden plaats in de Binnenstad. In de Binnenstad daalde het aantal straatroven tussen 2017 en 2019 van 16 naar 5 straatroven.

In 2019 waren er 11 overvallen in de gemeente 's-Hertogenbosch. Dit is er één meer dan in 2018 (zie § 3.2.2). In 2019 waren er 5 overvallen op geld- en waardetransporten en 6 overvallen op overige objecten.

Winkeldiefstal

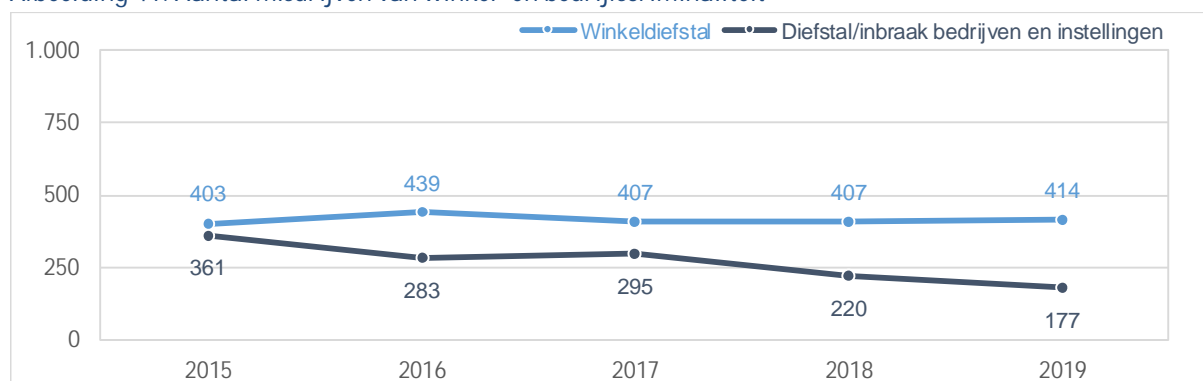
Het aantal geregistreerde winkeldiefstallen is de laatste jaren vrijwel gelijk gebleven. In 2019 registreerde de politie 414 winkeldiefstallen in de gemeente 's-Hertogenbosch. Dat komt neer op 2,7 winkeldiefstallen per 1.000 inwoners. De meeste winkeldiefstallen vinden plaats in Binnenstad centrum. Bovendien is in Binnenstad centrum het aantal diefstallen het afgelopen jaar toegenomen, van 131 naar 175. Daarnaast waren er relatief veel diefstallen in de buurten Rosmalen centrum, Graafsebuurt noord, Orthenpoort, de Rompert en de Schutskamp. In deze buurten liggen grotere winkelcentra/-gebieden.

Er zijn de afgelopen jaren diverse maatregelen ingezet om het aantal winkeldiefstallen terug te dringen. Zo is de 'Collectieve Winkel Ontzegging' ingevoerd om personen te kunnen weren die strafbare feiten hebben gepleegd of zich niet houden aan de huisregels. Er is een civiele schadevergoeding, om de kosten te verhalen op de dader. Elke betrapte dief dient een extra boete te betalen aan de winkelier.

Diefstal/inbraak in winkels, bedrijven en instellingen

Sinds 2017 neemt het aantal diefstallen en inbraken in winkels, bedrijven, kantoren en instellingen af. In 2019 registreerde de politie 177 diefstallen/inbraken. Dat betekent een afname van 20% ten opzichte van 2018. Zo'n 70% van de zaken in 2019 betreft diefstallen/inbraken in bedrijven en kantoren. Daarnaast waren er diefstallen/inbraken in winkels (11%), sportcomplexen (10%), scholen (5%) en hotels/pensions (2%). In de buurten Binnenstad centrum (27) en het bedrijventerrein de Rietvelden (19) vonden iets meer diefstallen/inbraken plaats dan gemiddeld in de gemeente. De overige diefstallen/inbraken vonden redelijk verspreid over de gemeente plaats.

Afbeelding 41: Aantal misdrijven van winkel- en bedrijfscriminaliteit

Bron: Politie

Keurmerk Veilig Ondernemen

In de gemeente 's-Hertogenbosch hebben verschillende winkelcentra en bedrijventerreinen het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). In 2019 is de KVO-aanpak verder voortgezet en geïntensiveerd.

7.2 Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid is een belangrijk maatschappelijk thema. Onze ambitie is dat onze stad goed bereikbaar is en dat iedereen snel, betrouwbaar en veilig van A naar B kan. Daar spannen we ons samen met inwoners en bezoekers en met verschillende partners in de gemeente, provincie en Rijk voor in. Hoewel 100% veiligheid niet bestaat en we dat ook niet kunnen garanderen, is onze aanpak gericht om risico's te minimaliseren.

Om deze ambitie te behalen hebben we als doel om de ongevalcijfers goed te monitoren, de huidige veiligheid te waarborgen en met fysieke maatregelen die effect hebben gaan we de verkeersveiligheid verder aanpakken. Daarbij kijken we ook naar wat aanvullend een bijdrage kan leveren, zoals gedragsaanpak en handhaving.

Verkeersveiligheid

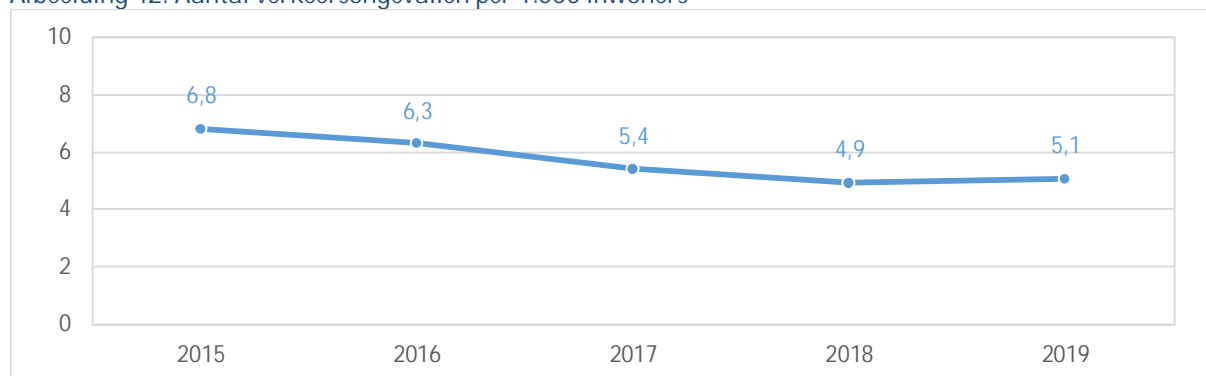
Aan de respondenten is gevraagd hoe zij de verkeersveiligheid in hun buurt beoordelen. Gemiddeld is ongeveer de helft van de respondenten hier (zeer) tevreden over. Daarentegen is zo'n 30% hier (zeer) ontevreden over. Met name in de Binnenstad en West zijn de respondenten minder tevreden over de verkeersveiligheid in uw buurt.

Verkeersongevallen

Voor het in beeld brengen van de problematiek rondom verkeersongevallen gebruiken we gegevens van de politie. Echter, niet alle verkeersongevallen zijn bekend bij de politie. Als er sprake is van lichte eenzijdige óf lichte materiële schade, kunnen de betrokkenen het ongeval veelal zelf afhandelen. De politie wordt bijvoorbeeld ingeschakeld wanneer er iemand gewond is geraakt, er een gevaarlijke situatie is ontstaan na het verkeersongeval of als emoties hoog oplopen. We nemen deze cijfers hier wel op, omdat ze een indicatie geven van de problematiek.

Tussen 2018 en 2019 is het aantal geregistreerde verkeersongevallen met 3% toegenomen. In 2019 gaat het om 5,1 verkeersongevallen per 1.000 inwoners. In 2019 was er bij zo'n 85% van de ongevallen uitsluitend materiële schade. Bij de overige verkeersongevallen was er sprake van letsel en bij enkele verkeersongevallen van een dodelijke afloop. Het betreft zowel verkeersongevallen die plaatsvinden op gemeentelijke wegen, als op provinciale en rijkswegen. De gemeente 's-Hertogenbosch is echter alleen betrokken bij ongevallen waarvan de gemeente zelf wegbeheerder is.

Afbeelding 42: Aantal verkeersongevallen per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Onveilig rijgedrag

Na een jarenlange daling is het afgelopen jaar het aantal geregistreerde incidenten van rijden onder invloed gestegen (+21%), van 336 naar 407. Het merendeel betreft rijden onder invloed van alcohol (53%). Een kleiner deel gaat om drugs/medicijnen (16%), wel speelt dit een grotere rol dan in 2018 (9%). De overige registraties betreffen vooral 'verdenking rijden onder invloed'.

Het aantal geregistreerde incidenten van agressief/onveilig rijgedrag neemt de laatste twee jaar toe. In 2019 registreerde de politie 376 incidenten. Dat is een toename van 37% ten opzichte van 2018. Daarnaast is het aantal incidenten van rijden zonder rijbewijs tussen 2018 en 2019 verder toegenomen (+15%), van 161 naar 185.

De politie geeft aan dat zij sinds 2019 actiever handhaven. Er vinden meer gerichte controles plaats. Dit verklaart de stijging van de cijfers.

Tabel 5: Aantal incidenten van rijden onder invloed en agressief/onveilig rijgedrag

	2015	2016	2017	2018	2019
Onder invloed	417	399	383	336	407
Agressief/onveilig rijgedrag	147	236	227	274	376
Rijden zonder rijbewijs	156	169	145	161	185

Bron: Politie

Aanpak

Momenteel (tweede kwartaal 2020) wordt het verkeersveiligheidsbeleid herijkt. Dit beleid zet in op een brede benadering waarbij stimuleren, samenwerken, faciliteren en regelgeving vertaald zijn in vier werklijnen, te weten gedrag, samenwerking, technologie en infrastructuur.

- De werklijn gedrag omvat gedragscampagnes, waarbij alle verkeersdeelnemers bewust worden gemaakt van hun eigen verantwoordelijkheid in de verkeersveiligheid.
- De werklijn samenwerking zet in op samenwerking met onder andere het Openbaar Ministerie, politie, afdeling Stadstoezicht en bewoners werken aan de aanpak van de (subjectieve) onveiligheid middels gedragsbeïnvloeding en handhaving.
- De werklijn technologie omvat het betrekken van technologische en innovatieve maatregelen bij de aanpak van verkeersveiligheid.
- De werklijn infrastructuur bevat het voortzetten van het landelijke principe van Duurzaam Veilig en het implementeren van richtlijnen en ontwerpisen. Hierbij aandacht voor een accentverschuiving bij aanpak (subjectief) onveilige verkeerssituaties van fysieke maatregelen naar gedragsverandering en educatie.

Een deel van de acties is nieuw, voor een deel hebben we de afgelopen jaren al stappen gezet en gaan we door.

7.3 Brandveiligheid, externe veiligheid en crisisbeheersing

Binnen dit thema onderscheiden we drie subthema's: brandveiligheid, externe veiligheid en crisisbeheersing.

Brandveiligheid

Doelstelling hierbij is minder branden, minder slachtoffers en minder schade. De gemeente werkt in samenwerking met de veiligheidsregio volgens een risicogericht toezichtbeleid. Risicogericht advies is maatwerk, houdt preciezer rekening met 'echte' risico's. Belangrijke activiteiten in het kader van risicobeheersing zijn voorlichting en communicatie ('Brandveilig Leven', 'Brandveilig Ondernemen') en taken met betrekking tot vergunning, toezicht en handhaving.

Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over de risico's voor mens en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. In de gemeente 's-Hertogenbosch zijn 16 risicovolle bedrijven gevestigd. Hiervan zijn 2 bedrijven die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen (BRZO-bedrijven). Daarnaast is er vervoer van gevaarlijke stoffen via weg, spoor, buisleiding en (in mindere mate) water. Vooral het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor is in de aandacht vanwege het op handen zijnde Tracébesluit Meteren-Boxtel, wat leidt tot meer transporten van gevaarlijke stoffen over het spoor middels de aantakking bij Meteren aan de Betuweroute (de Betuweroute is een spoorlijn uitsluitend voor goederenvervoer). Daarnaast is het Rijk bezig het Basisnet (hierin zijn de risicoplafonds zijn vastgelegd) te herijken. Dit zal leiden tot een aanpassing van het Basisnet en een wijziging van de risicoplafonds.

Risicobeheersing rond gevaarlijke stoffen vraagt om regievoering door de gemeente op pro-actie, preventie en preparatie. Accenten daarbij zijn onder meer doorvertaling van risico's naar ruimtelijke planvorming, evenementenbeleid en vereisten ten aanzien van crisisbeheersing. Hierin wordt samen gewerkt met omgevingsdiensten en veiligheidsregio

In 2019 heeft de gemeente 's-Hertogenbosch samen met enkele Brabantse gemeenten (Eindhoven, Deurne, Vught, Geldrop en Helmond) en omgevingsdiensten onder leiding van de veiligheidsregio's Brabant-Noord en Brabant Zuidoost het beleid risicocommunicatie gevaarlijke stoffen over het spoor afgerond. Dit heeft geleid tot een communicatiestrategie over het handelingsperspectief. De risicocommunicatie heeft in mei-juni 2019 plaatsgevonden in een gebied rond 200m van het spoor. Hierbij is de bewustwording van inwoners rond het spoor verbeterd. In 2020 wordt verder gewerkt aan het borgen van risicocommunicatie.

Crisisbeheersing

Crisisbeheersing staat voor maatregelen en voorzieningen die de overheid treft voor de veiligheid. Met betrekking tot crisisbeheersing maakt de gemeente 's-Hertogenbosch onderdeel uit van de veiligheidsregio Brabant-Noord. Voor de gemeentelijke taak binnen de crisisbeheersing (bevolkingszorg) volgt de gemeente 's-Hertogenbosch het opleidings-, trainings- en oefenprogramma van de veiligheidsregio en wordt bevolkingszorg steeds meer gezamenlijk ingevuld.

7.4 Polarisatie en radicalisering

In Oost-Brabant trekken gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, Koninklijke Marechaussee en NCTV samen op om alert te blijven op signalen van radicalisme. In 's-Hertogenbosch hebben we tot nu toe geen casuïstiek waarvan dreiging uitgaat. Er wordt gewerkt aan het optimaliseren van het opvangen, doorgeleiden en verrijken van signalen die zorgelijk zijn in deze context. Mocht het zo zijn dat er een casus is, dan handelen we conform de aanpak van complexe casuïstiek aangevuld met een melding naar de lokale driehoek. Hoe de aanpak er feitelijk uit moet zien is dan nog niet gezegd en sterk afhankelijk van de casus. In 's-Hertogenbosch zetten we vooral in op het voorkomen of wegnemen van voedingsbodem voor radicalisme. Dat doen we door met elkaar te verbinden, in gesprek te gaan en te blijven met elkaar. We werken aan de hand van de 'wij-zij' theorie van Bart Brandsma¹⁶. Tijdens de intocht van sinterklaas en de aansluitende wedstrijd bij FC Den Bosch afgelopen jaar is zichtbaar geworden hoe de gemeenschap polariseert. Dat gegeven is een risico/voedingsbodem voor radicalisme. Het bestuur heeft hierop geacteerd met de opdracht om te komen tot een inclusieve stad. Deze opdracht is ambtelijk bij de sector MO belegd.

7.5 Informatieveiligheid

Zowel burgers als overheden werken veel digitaal en delen daarbij belangrijke gegevens. Ook gaat het hierbij bijna altijd om persoonsgegevens die de gemeente vaak digitaal opslaat in de applicaties die we gebruiken. Daarom is het belangrijk dat overheden zorgvuldig met deze (persoons)gegevens omgaan. Overheidssystemen moeten veilig zijn en weerstand kunnen bieden aan pogingen tot misbruik en aanvallen van binnen en buiten.

Iedere gemeente stelt haar informatiebeveiligingsbeleid vast aan de hand van het basisnormenkader Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). Verder moeten we als gemeente voldoen aan de AVG en de daarbij gerelateerde wetgeving. Hierdoor hebben gemeenten een grote verantwoordelijkheid: het op orde hebben van hun informatieveiligheid en het waarborgen van de privacy van haar inwoners. Het Algemeen Privacybeleid en Algemeen privacyreglement geven hier in 's-Hertogenbosch invulling aan.

7.6 Veilige publieke taak

Agressie en geweld tegen medewerkers met een publieke taak is erg ingrijpend voor het slachtoffer, familie en collega's. Bovendien ondermijnt deze vorm van agressie het functioneren van de overheid.

Binnen de gemeente 's-Hertogenbosch is een agressieprotocol aanwezig. Dit is bedoeld voor alle medewerkers van de gemeente 's-Hertogenbosch. Het protocol geeft ruimte voor emotie, maar niet voor agressie. Het roept medewerkers op om grensoverschrijdend gedrag te benoemen en een grens te stellen. Wanneer grensoverschrijdend gedrag persoonlijk wordt, is de grens overschreden. Als het niet ophoudt, of zelfs escaleert, geeft dit protocol aan om:

- het gesprek te beëindigen door de telefoon op te hangen of weg te gaan uit een gesprek;
- de leidinggevende en/of beveiliging te alarmeren;
- het incident te melden (agressiemelding) en indien mogelijk hiervan aangifte te doen bij de politie.

Medewerkers van de gemeente kunnen de agressietraining 'omgaan met emotie en agressie' volgen. Het leerdoel van deze agressietraining gaat verder dan 'weten wat je moet doen als je in een lastige situatie terecht komt'. Emotioneel en agressief gedrag hebben vaak een zodanige impact op mensen dat ze niet weten wat ze moeten doen. Medewerkers worden of boos, of bang, raken geïntimideerd en weten van schrik niets meer uit te brengen. In de training ervaren deelnemers wat het stressmechanisme met hen doet en hoe ze hier controle over kunnen krijgen. De training bestaat uit een e-learning en klassikale training waar de deelnemers hun kennis in praktijk kunnen uitproberen middels een rollenspel.

¹⁶ Bron: Pharresia. Deel 1 – Inzicht in polarisatie. Bart Brandsma (2015).

Het trainen en voorlichten van interne medewerkers en bestuur in het kader van Veilige Publieke Taak (VPT) blijft een continu proces. Daarnaast maakt VPT standaard deel uit tijdens (integrale) controles.

7.7 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Integriteit staat aan de basis van onze democratische rechtsstaat. Als overheid heb je een grote invloed op het leven van inwoners en inwoners zijn in grote mate afhankelijk van de overheid. Vertrouwen in die overheid is dus essentieel. Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat de overheid en haar functionarissen integer handelen.

Op basis van de aanbevelingen uit het onderzoek (door een trainee) uit 2018 heeft de afdeling P&O daar verbeterpunten uit gehaald. Hierbij voor 2019 de stand van zaken op die punten:

- *Verbeteren meldingsprotocol:* Meldingen worden wel opgepakt, maar omdat de regelgeving (klokkenluidersregeling) voor meldingen per 1 januari 2020 gaat wijzigen ligt het voor de hand dit punt daarop te laten aansluiten.
- *Meer aandacht besteden aan integriteit, de gedragscode, de HR-visie kleur bekennen 2.0, geanonimiseerde praktijkvoorbeelden, de meldingsprocedure en vertrouwenspersonen. Bijvoorbeeld via het personeelsmagazine, intranet en e-learnings:* Dit is opgepakt. In maart 2019 stond een week vol met activiteiten rondom integer handelen ingepland, samen met de B5-gemeenten en de provincie. In 2020 of in 2021 zal de week van de integriteit opnieuw worden ingepland. Ook is er in deze week aandacht voor de weerbaarheid van de politieke ambtsdragers.
- *Rol vertrouwenspersonen herijken. We maken hierbij gebruik van zowel interne als externe vertrouwenspersonen voor ongewenste gedragingen en integriteit:* Er is inmiddels besloten om de vijf vertrouwenspersonen het gehele terrein, dus zowel dat van integriteit als van ongewenste gedragingen te laten bestrijken.
- *Centraal registreren van meldingen en/of schendingen van integriteit:* Hier moeten in 2020 nog stappen worden gezet.
- *Integriteit jaarlijks evalueren en vertalen in een actieplan:* Met de inkoop van een e-learning integriteit, die vier achtereenvolgende jaren zal worden ingezet, kunnen de ontwikkelingen en aandachtspunten beter in beeld komen. Aan de hand van de uitkomsten van de e-learning kunnen concrete acties worden uitgezet.
- *Ervaringen uitwisselen en leren van elkaar (met B5):* Er is een regionale werkgroep samengesteld waarin medewerkers die in de diverse organisaties (o.a. B5 gemeenten, provincie en het RIEC) belast zijn met de aandachtsgebieden integer handelen en weerbaarheid periodiek ontwikkelingen met elkaar afstemmen en bespreken.

Deel 2: Veiligheidssituatie wijken en aandachtsbuurten

Veiligheidssituatie wijken en aandachtsbuurten

In dit deel worden de belangrijkste en opvallendste kenmerken en ontwikkelingen van 2019 per wijk beschreven. De resultaten presenteren we aan de hand van profieltaarten. De profieltaarten zijn samengesteld op basis van de vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid en politiecijfers. Ze geven op een eenvoudige wijze inzicht in hoe het voorstaat met de veiligheid van een wijk. Lees bijlage B voor meer uitleg over de profieltaarten.

Ook komt de veiligheidssituatie van een aantal buurten aan bod, die relatief veel aandacht vragen op het thema veiligheid. Dit zijn de aandachtsbuurten de Gestelse buurt, Hinthamerpoort zuid, de Hambaken, Sprookjesbuurt, Muziekinstrumentenbuurt, Edelstenenbuurt, Orthen west en Boschveld. Daarnaast is gekeken welke buurten nog meer een 'zwakke' veiligheidssituatie hebben. Dit zijn: Binnenstad centrum, Binnenstad oost, het Zand, Graafsebuurt zuid, de Schutskamp en de Kruiskamp. De buurten worden besproken bij de wijk waartoe zij behoren.

Per wijk/buurt bespreken we de belangrijkste resultaten uit de profieltaart. Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen en aandachtspunten voor een wijk of buurt? Naast de profieltaarten geven we in een tabel voor enkele onderwerpen (veelal IVP-doelstellingen) aan (zie voorbeeld hieronder):

- De waarde van een wijk/buurt in 2017
- De waarde van een wijk/buurt in 2019
- De waarde van 's-Hertogenbosch ('s-H) in 2019

Ontwikkeling wijk/buurt 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	<i>P</i>	<i>L&V</i>	<i>L&V</i>	<i>P</i>	<i>L&V</i>	<i>P</i>	<i>L&V</i>	<i>P</i>	<i>L&V</i>
Wijk 2017	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wijk 2019	x	x	x	x	x	x	x	x	x
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0	4%	5,1	8%	5,5	9%

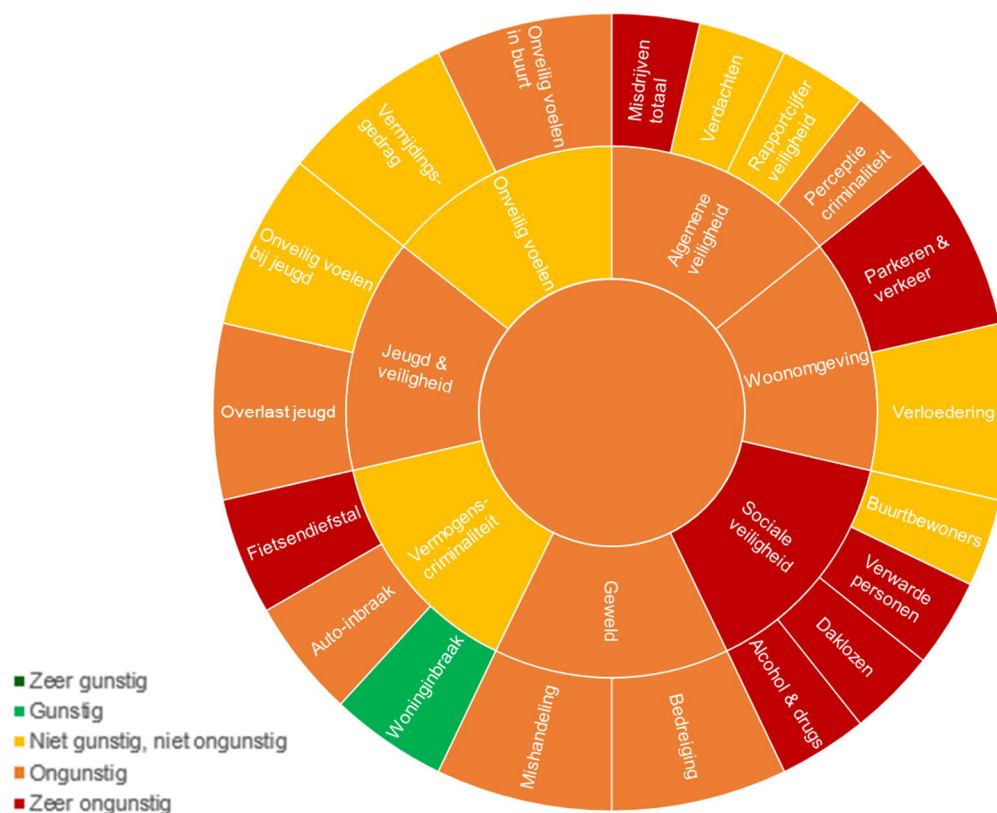
Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Hierdoor zijn gemakkelijk de ontwikkelingen ten opzichte van 2017 te zien, en het verschil ten opzichte van het gemeentelijke gemiddelde. De gegevens zijn afkomstig van de politie (P) of de vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid (L&V).

De resultaten zijn besproken met wijkprofessionals. Verklaringen voor resultaten zijn meegenomen in de wijkbeschrijvingen.

1. Binnenstad

Veiligheidssituatie: ongunstig

De totale veiligheidsscore van de Binnenstad is in 2019 te omschrijven als ongunstig. Van de onderliggende thema's hebben de thema's 'algemene veiligheid', 'woonomgeving', 'geweld' en 'jeugd & veiligheid' een ongunstige score en het thema 'sociale veiligheid' zelfs een zeer ongunstige score. De concentratie van veel mensen in een klein gebied met uiteenlopende functies, zoals winkels en horeca, zorgt voor meer overlast en criminaliteit. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. De Binnenstad scoort hierop ongunstig. Zo registreert de politie ongeveer drie keer zoveel misdrijven in de Binnenstad als gemiddeld in de gemeente. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Positief is dat het aandeel misdrijven ten opzichte van 2017 met 11% is afgenomen. Inwoners beoordelen de veiligheid van hun buurt met een 6,8. Het oordeel van inwoners over de mate van de criminaliteit in de eigen buurt is ongunstiger dan gemiddeld.

Woonomgeving

De Binnenstad scoort ongunstig op het thema 'woonomgeving'. Dit komt doordat het aspect 'parkeren & verkeer' zeer ongunstig scoort. De inwoners oordelen negatiever over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt. Dit is te verklaren aan de hand van de verkeers- en parkeerdruk in de Binnenstad. Op sommige plekken in de Binnenstad zijn maatregelen genomen om de situatie te verbeteren. Zoals het plaatsen van beweegbare palen om hardrijden tegen te gaan.

Bij het aspect verloedering zien we dat er in de Binnenstad meer meldingen van vervuiling of illegale stort zijn, en dat het oordeel van inwoners over rommel op straat negatiever is dan gemiddeld. Desondanks scoort dit aspect 'niet gunstig, niet ongunstig'.

Ontwikkeling Binnenstad 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Wijk 2017	205,1	6,9	4%	6,3	2%	14,7	10%	9,2	17%
Wijk 2019	179,8	6,8	7%	4,2	1%	13,9	6%	9,4	16%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0	4%	5,1	8%	5,5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. De Binnenstad scoort hierop zeer ongunstig. Zo is het aandeel door de politie geregistreerde incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast er ten minste drie keer zo hoog als gemiddeld in de gemeente. Ook zijn deze aantallen ongeveer hetzelfde als twee jaar geleden. Er zijn in de Binnenstad enkele voorzieningen die (mogelijk) gepaard gaan met sociale overlast. Bijvoorbeeld 3 coffeeshops, een dak- en thuislozenopvang op de Hinthamerstraat en een dag- en nachtopvang voor drugsverslaafden op de Oranje Nassaulaan.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort de Binnenstad ongunstig. De politie registreert in de Binnenstad beduidend meer misdrijven van bedreiging en mishandeling dan gemiddeld in de gemeente. Wel is zowel het aantal bedreigingen als mishandelingen (iets) afgenomen ten opzichte van 2017. Een groot deel van de geweldsmisdrijven vindt plaats tijdens het uitgaan (zie H4).

Vermogenscriminaliteit

Bij het thema 'vermogenscriminaliteit' zien we dat de Binnenstad (zeer) ongunstig scoort op auto-inbraken en fietsendiefstallen. Het aantal auto-inbraken is er ten minste twee keer zo hoog in vergelijking met andere wijken en dorpen in de gemeente. Ook zijn er veel fietsendiefstallen in de Binnenstad; bijna 40% van alle fietsendiefstallen in de gemeente vond plaats in de Binnenstad. Wel is er positief nieuws. Ten opzichte van 2017 daalde het aantal fietsendiefstallen met 31%.

Jeugd & veiligheid

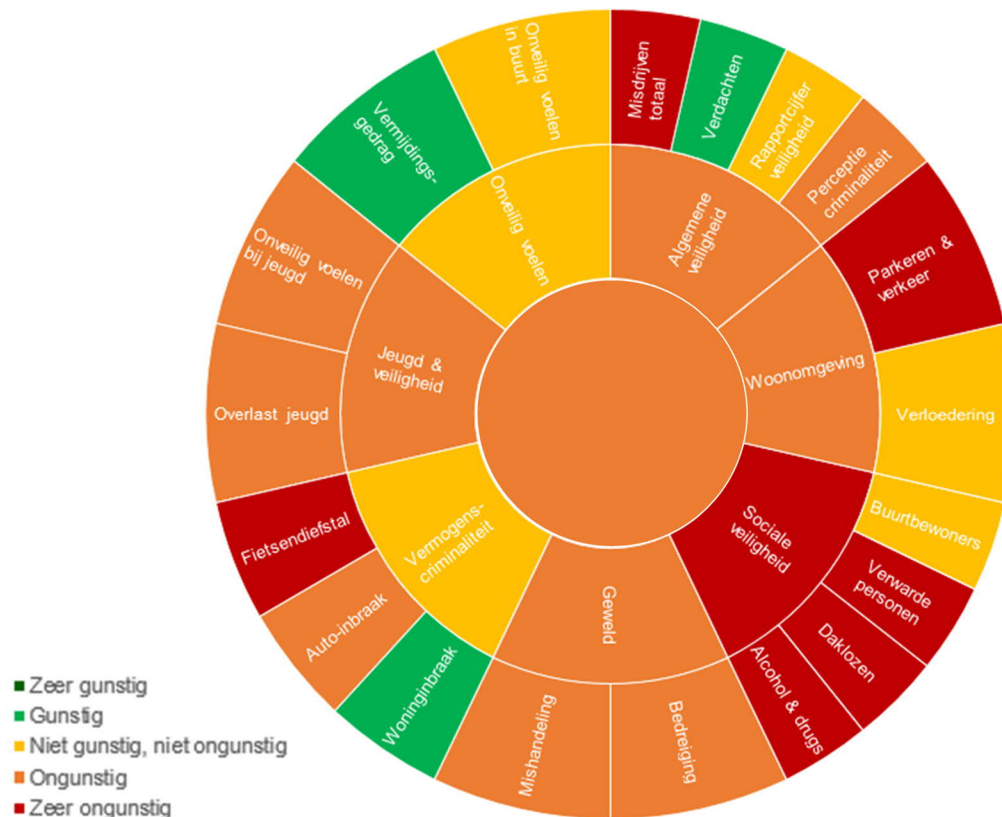
De Binnenstad scoort ongunstig op het thema 'jeugd & veiligheid'. Zo registreert de politie er bijna twee keer zoveel incidenten van jongerenoverlast als gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren de inwoners relatief veel overlast van groepen jongeren in hun buurt. Bij plekken waar voorheen overlast was is sprake van verhoogd toezicht, zoals op het Kerkplein en Bastion Vught.

Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort de Binnenstad 'niet gunstig, niet ongunstig'. In de Binnenstad voelt 26% van de inwoners zich vaak of soms onveilig in hun buurt. Dat is meer dan gemiddeld in de gemeente (20%). Het aandeel inwoners dat 'vermijdingsgedrag' vertoont, is er redelijk gemiddeld. Denk bijvoorbeeld aan de deur 's avonds niet opendoen, omdat men dat niet veilig vindt.

1.1 Binnenstad centrum

Veiligheidssituatie: ongunstig

Binnenstad centrum is het oudste deel van de stad waar de meeste winkels en uitgaansgelegenheden van de gemeente zijn gevestigd. Deze buurt is een belangrijke trekker voor bezoekers van buiten de stad. De totale veiligheidsscore van Binnenstad centrum is in 2019 ongunstig. De onderliggende thema's 'algemene veiligheid', 'woonomgeving', 'geweld' en 'jeugd & veiligheid' hebben een ongunstige score en het thema 'sociale veiligheid' zelfs een zeer ongunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Binnenstad centrum scoort hierop ongunstig. Zo registreert de politie ongeveer vier keer zoveel misdrijven in Binnenstad centrum als gemiddeld in de gemeente. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Positief is dat het aandeel misdrijven ten opzichte van 2017 met 14% is afgenomen. Inwoners beoordelen de veiligheid van hun buurt met een 7,1. Het oordeel van inwoners over de mate van de criminaliteit in de eigen buurt is ongunstig.

Woonomgeving

Binnenstad centrum scoort ongunstig op het thema 'woonomgeving'. Dit komt doordat het aspect 'parkeren & verkeer' zeer ongunstig scoort. De inwoners oordelen negatiever over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt. Dit is te verklaren aan de hand van de verkeers- en parkeerdruk in Binnenstad centrum. Op sommige plekken in de Binnenstad zijn maatregelen genomen om de situatie te verbeteren. Zoals het plaatsen van beweegbare palen om hardrijden tegen te gaan.

Ontwikkeling Binnenstad centrum 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Buurt 2017	271,8	7,0	2%	3,3	1%	18,9	6%	12,3	20%
Buurt 2019	234,3	7,1	6%	3,9	1%	19,3	3%	11,0	18%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0	4%	5,1	8%	5,5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Bij het aspect verloedering zien we dat er in Binnenstad centrum meer meldingen van vervuiling of illegale stort zijn, en dat het oordeel van inwoners over rommel op straat negatiever is dan gemiddeld. Desondanks scoort dit aspect 'niet gunstig, niet ongunstig'.

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Binnenstad centrum scoort hierop zeer ongunstig. Zo is het aandeel door de politie geregistreerde incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast een stuk hoger dan gemiddeld in de gemeente. Ten opzichte van 2018 waren er het afgelopen jaar minder incidenten van verwarde personen en zwervers. Het aantal incidenten van alcohol- en drugsoverlast is de afgelopen twee jaar toegenomen. Het college heeft enkele plekken in de gemeente aangewezen waar een alcoholverbod geldt, waaronder de Binnenstad. Alcoholgebruik is op deze locaties niet toegestaan. Met een verbod om in het openbaar alcohol te drinken wil de gemeente een einde maken aan 'grote overlast voor bewoners, ondernemers en bezoekers'.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort Binnenstad centrum ongunstig. De politie registreert er beduidend meer bedreigingen en mishandelingen dan gemiddeld in de gemeente. Wel is zowel het aantal bedreigingen als mishandelingen (iets) afgenomen ten opzichte van 2018. Een groot deel van de geweldsmisdrijven vindt plaats tijdens het uitgaan (zie H4).

Vermogenscriminaliteit

Bij het thema 'vermogenscriminaliteit' zien we dat de Binnenstad (zeer) ongunstig scoort op auto-inbraken en fietsendiefstallen. In Binnenstad centrum vinden binnen de gemeente relatief de meeste auto-inbraken plaats. Tussen 2017 en 2018 daalde het aantal auto-inbraken in Binnenstad centrum van 18,9 naar 13,5 per 1.000 inwoners, maar vervolgens steeg dit aantal in 2019 weer naar 19,3 per 1.000 inwoners. Ook zijn er veel fietsendiefstallen in Binnenstad centrum. Wel is er positief nieuws. Ten opzichte van 2017 daalde het aantal fietsendiefstallen met 41%.

Jeugd & veiligheid

Binnenstad centrum scoort ongunstig op het thema 'jeugd & veiligheid'. Zo registreert de politie in Binnenstad centrum twee keer zoveel incidenten van jongerenoverlast als gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren de inwoners relatief veel overlast van groepen jongeren in hun buurt. Daarnaast voelen de inwoners zich vaker dan gemiddeld onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen. We zien hierbij weinig veranderingen ten opzichte van 2017.

1.2 Binnenstad oost

Veiligheidssituatie: ongunstig

Binnenstad oost ligt ten oosten van Binnenstad centrum. Vlakbij het centrum, maar met meer rust en ruimte. In deze buurt liggen de Parade, de Sint-Janskathedraal en het theater. Maar in deze buurt liggen bijvoorbeeld ook de dak- en thuislozenopvang en twee coffeeshops. De totale veiligheidsscore van de buurt Binnenstad oost is in 2019 ongunstig. Het onderliggende thema 'algemene veiligheid' scoort zelfs zeer ongunstig. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Binnenstad oost scoort op dit thema zeer ongunstig. Zo registreert de politie ongeveer twee keer zoveel misdrijven in Binnenstad oost als gemiddeld in de gemeente. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Daarnaast oordelen inwoners veel negatiever over de mate van de criminaliteit in de eigen buurt dan gemiddeld. Het rapportcijfer dat ze geven voor de veiligheid in hun buurt is er tevens lager dan gemiddeld (6,5 versus 7,0).

Woonomgeving

Binnenstad oost scoort ongunstig op het thema 'woonomgeving'. Dit komt doordat het aspect 'parkeren & verkeer' zeer ongunstig scoort. De inwoners oordelen negatiever over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt. Dit is te verklaren aan de hand van de verkeers- en parkeerdruk in Binnenstad oost. Daar staat tegenover dat de score voor het aspect 'verloedering' gunstig is. Dit komt doordat de inwoners van Binnenstad oost relatief weinig overlast van hondenpoep en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt ervaren.

Ontwikkeling Binnenstad oost 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Buurt 2017	125,4	6,4	8%	17,4	4%	6,0	15%	8,5	29%
Buurt 2019	121,8	6,5	2%	3,3	0%	5,6	4%	12,2	23%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0	4%	5,1	8%	5,5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Sociale veiligheid

Binnenstad oost scoort ongunstig op het thema 'sociale veiligheid'. Zo is het aandeel door de politie geregistreerde incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast hoger dan gemiddeld in de gemeente. Ten opzichte van 2017 werden er het afgelopen jaar werden hier minder incidenten van geregistreerd. Wel ervaren inwoners van Binnenstad oost in vergelijking met andere buurten het vaakst overlast van verwarde personen en daklozen in hun buurt. In Binnenstad oost zijn een dak- en thuislozenopvang en twee coffeeshops gevestigd. Er is op deze plekken verhoogd toezicht en er zijn beveiligers aan het werk. Daarnaast is er een goede samenwerking tussen de maatschappelijke opvang, stadstoezicht en de politie. Volgens wijkprofessionals heeft deze inzet zijn vruchten afgeworpen.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort Binnenstad oost ongunstig. Dit komt door een ongunstige score op het aspect mishandeling. De politie registreert er meer mishandelingen dan gemiddeld in de gemeente. Een deel van de geweldsmisdrijven vindt plaats tijdens het uitgaan (zie H4).

Vermogenscriminaliteit

Bij het thema vermogenscriminaliteit zien we dat het aspect fietsendiefstal zeer ongunstig scoort. De politie registreert er bijna drie keer zoveel fietsendiefstallen als gemiddeld in de gemeente. Een positieve ontwikkeling zien we op het gebied van woninginbraak. Ten opzichte van 2017 is het aantal woninginbraken gestaag afgenomen. Verder zien we dat inwoners een positiever oordeel hebben over de auto-inbraken in hun buurt, terwijl het aantal auto-inbraken niet veel is veranderd ten opzichte van 2017. In de jaren voor 2017 was het aantal auto-inbraken hoger in Binnenstad oost. Door een 'na-ijleffect' was de perceptie van auto-inbraken in 2017 nog redelijk hoog. Dit is nu verbeterd.

Jeugd & veiligheid

Binnenstad oost scoort op het thema 'jeugd & veiligheid' ongunstig. Zo registreert de politie in Binnenstad oost ruim twee keer zoveel incidenten van jongerenoverlast als gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren de inwoners relatief veel overlast van groepen jongeren in de eigen buurt. Als we kijken naar jongerenoverlast dan zien we positieve en negatieve ontwikkelingen. Ten opzichte van 2017 zien we dat minder inwoners aangeven dat jongerenoverlast vaak voorkomt in hun buurt. Daarentegen zien we dat de politie juist meer incidenten van jongerenoverlast registreert dan in 2017.

Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort Binnenstad oost ongunstig. Zo voelt 36% van de inwoners zich vaak of soms onveilig in hun buurt. Dat is meer dan gemiddeld in de gemeente (20%).

1.3 Het Zand

Veiligheidssituatie: ongunstig

Het Zand is de buurt tussen het centrum en het spoor, waar ook het centraal station van de gemeente ligt. In deze buurt is ook de Tramkade te vinden, een culturele hotspot in de spoorzone en een populaire uitgaanslocatie. Ook worden er verschillende evenementen gehouden. Verder zijn er een dag- en nachtopvang voor drugsverslaafden en een coffeeshop in de buurt gevestigd. De totale veiligheidsscore van de buurt het Zand is in 2019 ongunstig. Het onderliggende thema 'sociale veiligheid' scoort zelfs zeer ongunstig. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Het Zand scoort hierop ongunstig. Zo registreert de politie ruim drie keer zoveel misdrijven in het Zand als gemiddeld in de gemeente. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Positief is dat het aandeel misdrijven ten opzichte van 2017 met 14% is afgenomen. Inwoners oordelen negatiever over de mate van de criminaliteit in de eigen buurt dan gemiddeld. Ze geven ook een lager rapportcijfer voor de veiligheid in hun buurt dan gemiddeld (6,5 versus 7,0). Ook is dit cijfer gedaald ten opzichte van 2017 (7,1).

Woonomgeving

Het Zand scoort ongunstig op het thema 'woonomgeving'. Dit komt doordat het aspect 'parkeren & verkeer' ongunstig scoort. De inwoners oordelen negatiever over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt. Dit is te verklaren aan de hand van de verkeers- en parkeerdruk in het Zand. Bij het aspect verloedering zien we dat er in het Zand meer meldingen van vervuiling of illegale stort zijn, en dat het oordeel van inwoners over rommel op straat negatiever is dan gemiddeld. Desondanks scoort dit aspect 'niet gunstig, niet ongunstig'.

Ontwikkeling Het Zand 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Buurt 2017	228,5	7,1	7%	9,6	0%	16,8	9%	6,1	5%
Buurt 2019	196,1	6,5	7%	4,6	0%	8,8	9%	7,6	13%
's-H 2019	58.8	7.0	7%	4.0	4%	5.1	8%	5.5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Het Zand scoort hierop zeer ongunstig. Zo is in 2019 het aandeel door de politie geregistreerde incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast hoog in het Zand. Ook zien we dat deze overlastvormen het afgelopen jaar zijn toegenomen met respectievelijk 36%, 40% en 63%.

In de buurt is een dag- en nachtopvang voor drugsverslaafden gevestigd op de Oranje Nassaulaan. Op deze locatie is er een goede samenwerking tussen Novadic-Kentron, bewoners, politie en stadstoezicht om de zaak beheersbaar te houden. Er is een buurtapp met Novadic-Kentron, politie en bewoners om overlast te melden. Daarnaast is er een coffeeshop gevestigd op het Emmaplein. Hier is inzet van beveiliging, die rondjes lopen in de buurt voor extra toezicht.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort Binnenstad centrum ongunstig. De politie registreert er beduidend meer bedreigingen en mishandelingen dan gemiddeld in de gemeente. Het oordeel van de inwoners is 'niet gunstig, niet ongunstig'.

Vermogenscriminaliteit

Bij het thema vermogenscriminaliteit zien we dat het aspect fietsendiefstal zeer ongunstig scoort. In het Zand worden verhoudingsgewijs de meeste fietsendiefstallen in de gemeente geregistreerd. Met name rond het station worden veel fietsen gestolen. Wel is het aantal fietsendiefstallen sinds 2017 met 14% afgenomen. Andere positieve ontwikkelingen zien we op het gebied van woninginbraak en auto-inbraak. Ten opzichte van 2017 zien we dat hiervan in 2019 ongeveer de helft minder misdrijven van plaats vonden.

Jeugd & veiligheid

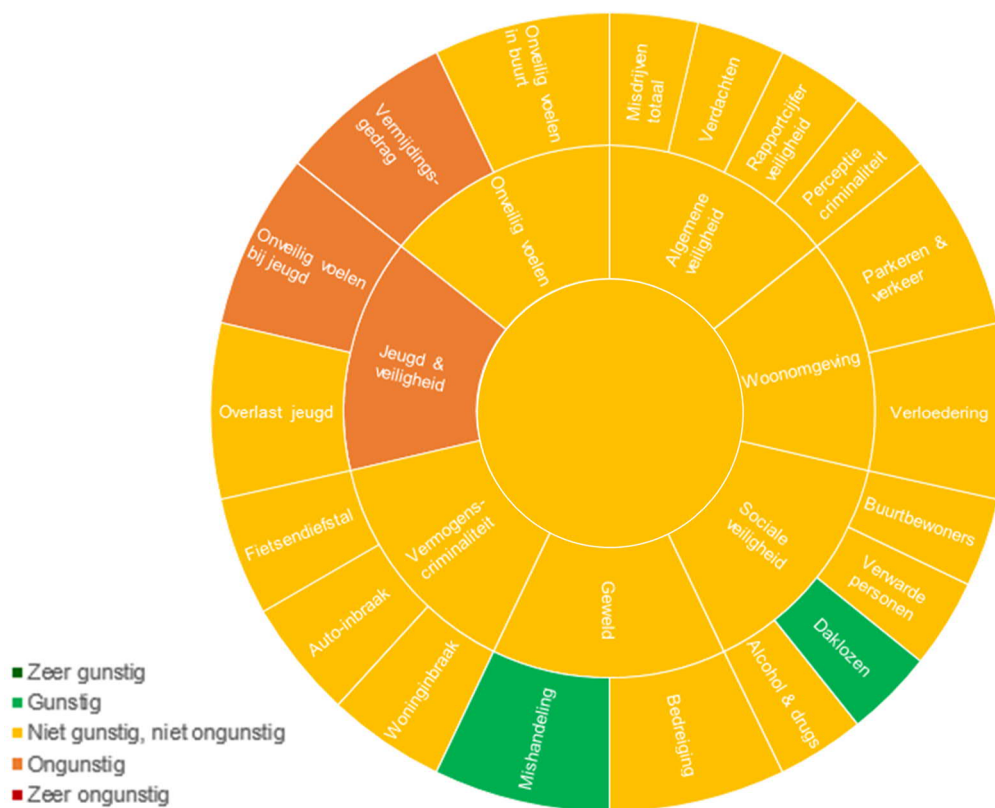
Het Zand scoort ongunstig op het thema 'jeugd & veiligheid'. Zo registreert de politie in het Zand meer incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren de inwoners meer overlast van groepen jongeren hun buurt dan gemiddeld. Daarnaast voelen de inwoners zich iets vaker dan gemiddeld onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen.

Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort het Zand ongunstig. Zo voelt 33% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is beduidend meer dan gemiddeld in de gemeente (20%).

2. Zuidoost

Veiligheidssituatie: niet gunstig, niet ongunstig

De totale veiligheidsscore van Zuidoost is in 2019 te omschrijven als 'niet gunstig, niet ongunstig'. Wel valt het onderliggende thema 'jeugd & veiligheid' op, omdat het ongunstig scoort. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Zuidoost scoort hierop 'niet gunstig, niet ongunstig'. Zo registreert de politie ongeveer evenveel misdrijven in Zuidoost als gemiddeld in de gemeente. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Positief is dat het aandeel misdrijven ten opzichte van 2017 met 11% is afgenomen. Inwoners beoordelen de veiligheid van hun buurt met een 6,8. Als we verder inzoomen zien we enkele verschillen tussen buurten. Zo scoren de buurten Gestelse buurt, De Bossche Pad en Grevelingen 'ongunstig op het thema 'algemene veiligheid'.

Woonomgeving

Zuidoost scoort 'niet gunstig, niet ongunstig' op het thema 'woonomgeving'. Dat thema bestaat uit de aspecten 'parkeren & verkeer' en 'verloedering'. Het oordeel van de inwoners over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt is er vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente. Wel zien we hierbij verschillen tussen buurten. Zo scoren de buurten Bazeldonk, Grevelingen en Aawijk zuid hier ongunstig op. De score voor verloedering is gemiddeld. Hierbij zien we dat inwoners relatief weinig graffiti ervaren. Maar daarentegen zijn er relatief veel meldingen van vervuiling en illegale stort.

Ontwikkeling Zuidoost 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Wijk 2017	62,9	6,8	8%	5,2	5%	10,8	10%	6,9	8%
Wijk 2019	55,8	6,8	9%	4,9	5%	5,3	10%	7,9	7%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0	4%	5,1	8%	5,5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Zuidoost scoort hierop 'niet gunstig, niet ongunstig'. Enerzijds registreert de politie er minder incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Anderzijds is de ervaren overlast hiervan (iets meer dan) gemiddeld. Iets meer mensen ervaren in Zuidoost *vaak* overlast van buurtbewoners, maar desondanks is de score hiervoor nog steeds 'niet gunstig, niet ongunstig'. Als we kijken naar de resultaten van de onderliggende buurten, dan zien we dat Bazeldonk en de Bossche Pad ongunstig scoren op dit thema. In de Bossche Pad is onder andere de ervaren en geregistreerde alcohol- en drugsoverlast hoog. Volgens wijkprofessionals ervaren inwoners overlast van bezoekers van de coffeeshop aan de Maastrichtseweg. Een deel van de bezoekers rookt een jointje op straat of in de portieken. Ook gaat het bezoeken van de coffeeshop gepaard met veel verkeersbewegingen. Ook ervaren in de Bossche Pad relatief veel bewoners overlast van buurtbewoners. De Bossche Pad is een voormalig aandachtsbuurt die onlangs is gerenoveerd. De helft van de woningen betreft nieuwbouw. Volgens wijkprofessionals zijn veel oud-bewoners terug in de buurt komen wonen, waardoor de manier van samenleven niet is veranderd.

Geweld

Zuidoost scoort op het thema geweld 'niet gunstig, niet ongunstig'. De politie registreert in Zuidoost relatief iets minder misdrijven van bedreiging en mishandeling dan gemiddeld in de gemeente. Als we kijken naar de perceptie van inwoners, dan zien we dat meer inwoners dan gemiddeld aangeven dat er wel eens bedreiging zijn in hun buurt.

Vermogenscriminaliteit

Het thema 'vermogenscriminaliteit' betreft hier woninginbraak, diefstal uit en vanaf auto's en fietsendiefstal. Zowel de politiecijfers als de perceptie van inwoners over deze misdrijven is redelijk gemiddeld. Positieve ontwikkelingen zien we op het gebied van auto-inbraak. Dit aandeel is ten opzichte van 2017 gehalveerd. Wel zien we ongunstige scores op het thema vermogenscriminaliteit in de buurt Zuid door meer woninginbraken en fietsendiefstallen. Zowel de politiecijfers als de perceptie van inwoners is hier ongunstiger dan gemiddeld.

Jeugd & veiligheid

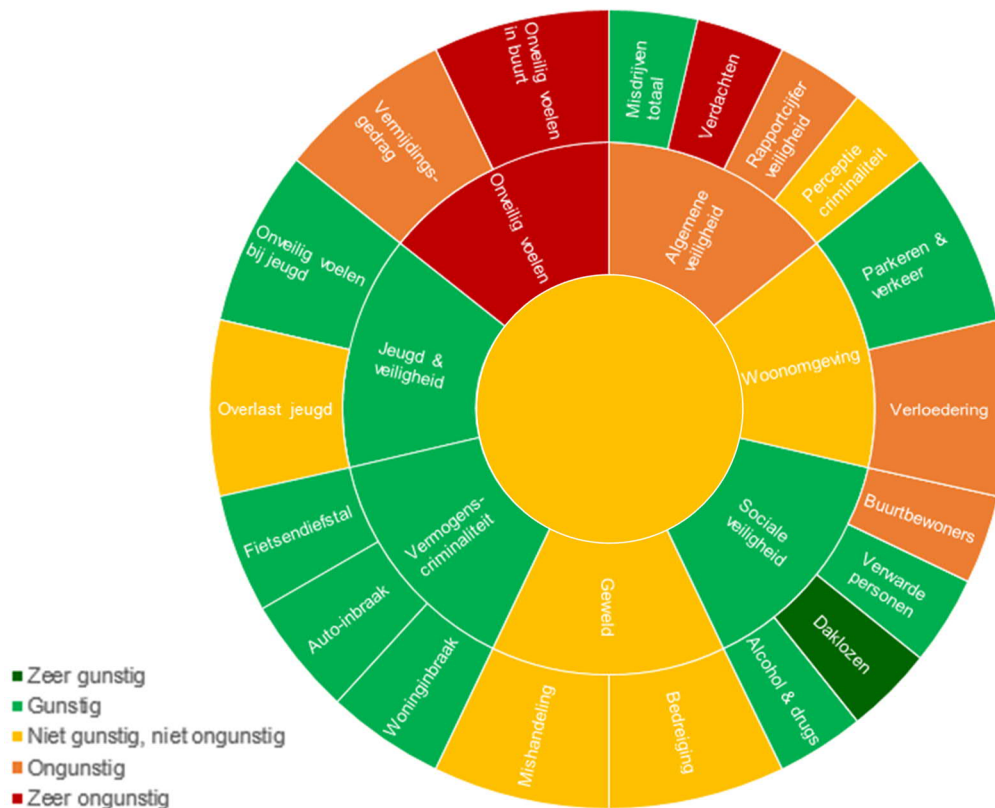
Het enige thema waar Zuidoost een ongunstige score voor heeft is het thema 'jeugd & veiligheid'. De politie registreert in Zuidoost meer incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Ook is dit aantal ten opzichte van 2017 iets toegenomen. De geregistreerde jongerenoverlast is relatief groot in de buurten de Meerendonk en Aawijk zuid. De ervaren overlast van groepen jongeren in de eigen buurt is redelijk vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente. Wel voelen de inwoners van Zuidoost zich vaker dan gemiddeld onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen. Met name in Aawijk zuid voelen relatief veel mensen zich (wel eens) onveilig op plekken waar jongeren rondhangen. Volgens wijkprofessionals is er onder andere sprake van jongerenoverlast op het Rivierenplein. Hier lopen veel mensen langs voor hun dagelijkse boodschappen, en dit levert hen een onveilig gevoel op.

Onveilig voelen

Eén op de vijf inwoners van Zuidoost voelt zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is ongeveer hetzelfde als gemiddeld in de gemeente. Wel vertonen inwoners van Zuidoost meer 'vermijdingsgedrag' dan gemiddeld. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt en omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

2.1 Gestelse buurt

Veiligheidssituatie: niet gunstig, niet ongunstig

De Gestelse buurt is een buurt in de wijk Zuidoost en is aangewezen als aandachtsbuurt. De totale veiligheidsscore van de Gestelse buurt is in 2019 'niet gunstig, niet ongunstig'. Als we kijken naar de onderliggende thema's, dan zien we een wisselend beeld. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. De Gestelse buurt scoort hierop ongunstig. Dat komt vooral doordat het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf er beduidend hoger is dan gemiddeld. Daarnaast geven de inwoners een lager rapportcijfer voor de veiligheid in hun buurt dan gemiddeld (6,1 versus 7,0). Het oordeel van inwoners over de mate van de criminaliteit in de eigen buurt is er vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente. Overigens registreerde de politie 39 misdrijven per 1.000 inwoners in de Gestelse buurt, dat is minder dan gemiddeld. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Hierbij zien we ook positieve ontwikkelingen. Ten opzichte van 2017 daalde het aandeel misdrijven in de Gestelse buurt met 24%.

Woonomgeving

De Gestelse buurt scoort 'niet gunstig, niet ongunstig' op het thema 'woonomgeving'. Dat thema bestaat uit de aspecten 'parkeren & verkeer' en 'verloedering'. De score voor 'parkeren & verkeer' is gunstig, met name doordat het oordeel van de inwoners over de parkeergelegenheid in hun buurt positiever is dan gemiddeld in de gemeente. De score voor verloedering is echter ongunstig. Dit komt vooral door een relatief hoog aantal meldingen van vervuiling of illegale stort. Daarnaast ervaren inwoners relatief veel rommel op straat.

Ontwikkeling Gestelse buurt 2017 - 2019

	Totaal misdrijven 	Rapportcijfer veiligheid 	Overlast buurtbewoners 	Woninginbraak 	Auto-inbraak 	Jongerenoverlast
Bron:	<i>P</i>	<i>L&V</i>	<i>L&V</i>	<i>P</i> <i>L&V</i>	<i>P</i> <i>L&V</i>	<i>P</i> <i>L&V</i>
Buurt 2017	52,0	6,1	19%	7,2 4%	6,5 13%	0,0 11%
Buurt 2019	39,5	6,1	14%	5,3 5%	4,2 7%	2,5 11%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0 4%	5,1 8%	5,5 9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. De Gestelse buurt scoort hierop gunstig. Zo registreert de politie in er minder incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren de inwoners hier minder dan gemiddeld overlast van. Wel geven inwoners meer dan gemiddeld aan dat er in hun buurt wel eens sprake is van drugsgebruik of drugshandel. Ook ervaren zij meer dan gemiddeld overlast van buurtbewoners. Wel zien we hierbij een positieve ontwikkeling. Het aantal inwoners dat aangeeft dat er in hun buurt *vaak* overlast is van buurtbewoners is ten opzichte van 2017 afgenomen.

Geweld

De Gestelse buurt scoort op het thema geweld 'niet gunstig, niet ongunstig'. Het aandeel door de politie geregistreerde misdrijven van bedreiging en mishandeling is in de Gestelse buurt vergelijkbaar met gemiddeld. We zien hierbij positieve ontwikkelingen. Ten opzichte van 2017 registreerde de politie in 2019 minder bedreigingen (respectievelijk 6,5 en 2,5 bedreigingen per 1.000 inwoners). Ook het aandeel mishandelingen daalde licht.

Vermogenscriminaliteit

De Gestelse buurt heeft een gunstige score voor het thema vermogenscriminaliteit. Het aantal woninginbraken is er iets hoger dan gemiddeld, maar in vergelijking met andere jaren is het aantal nog steeds laag te noemen. Verder is er ook relatief weinig auto-inbraak en fietsendiefstal in de buurt. Hierbij zien we zowel gunstige scores in de politiecijfers als in de belevingscijfers. Ook zien we dat deze cijfers gunstiger zijn dan in 2017.

Jeugd & veiligheid

Op het thema 'jeugd & veiligheid' scoort de Gestelse buurt gunstig. Zo voelen relatief weinig inwoners zich onveilig in de buurt op plekken waar groepen jongeren rondhangen. Daarnaast registreert de politie in de Gestelse buurt minder incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld in de gemeente. De inwoners ervaren echter meer dan gemiddeld overlast van groepen jongeren in hun buurt.

Onveilig voelen

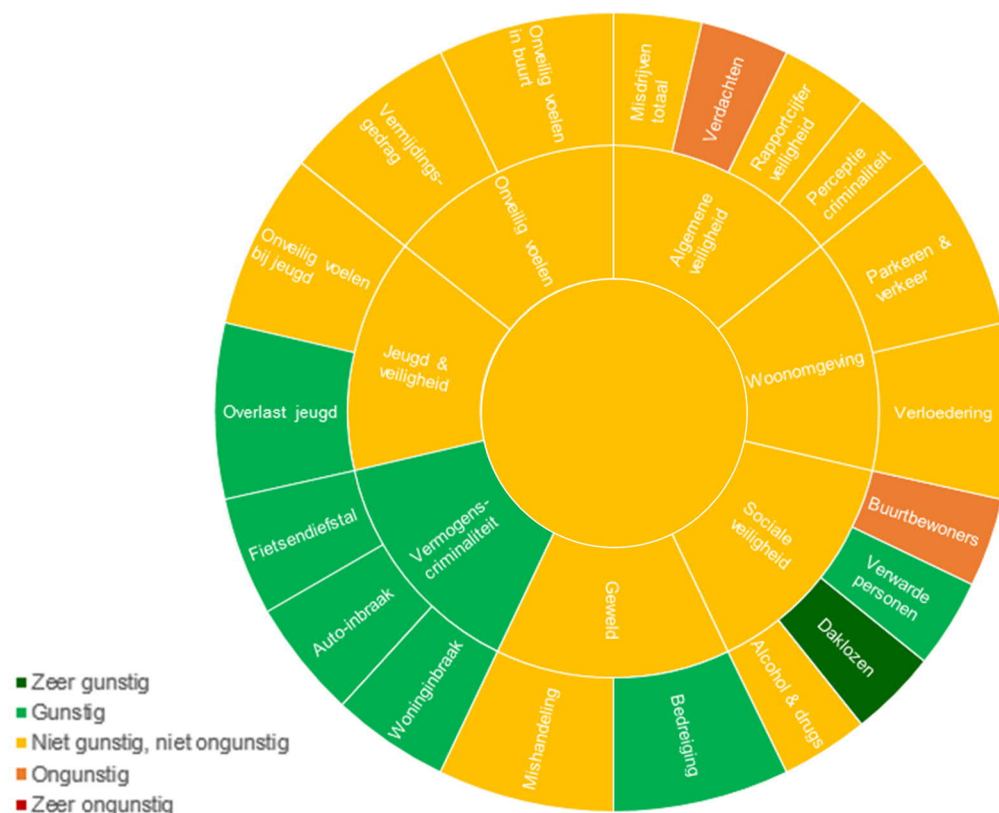
Op het thema 'onveilig voelen' scoort de Gestelse buurt zeer ongunstig. Zo voelt 36% zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is beduidend meer dan gemiddeld in de gemeente (20%). Ook vertonen de inwoners van de Gestelse buurt meer 'vermijdingsgedrag' dan gemiddeld. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt en omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

Buurtvisie 'Gestelse buurt werkt'

Volgens verschillende professionals staan de leefbaarheid en veiligheid in de Gestelse buurt onder druk. Ook zijn er sociale problemen op het gebied van armoede en jeugdzorg. Gemeente, politie, BrabantWonen en Farent hebben daarom de handen ineengeslagen. Samen hebben ze het plan 'Gestelse buurt werkt' gemaakt. Dat plan gaat over hulp aan inwoners, over veiligheid en openbare orde én over de huizen en het openbaar gebied. Meer informatie hierover is terug te vinden op: www.s-hertogenbosch.nl/gestelsebuurt/

3. Graafsepoort

Veiligheidssituatie: niet gunstig, niet ongunstig

De totale veiligheidsscore van Graafsepoort is in 2019 te omschrijven als 'niet gunstig, niet ongunstig'. Het onderliggende thema 'vermogenscriminaliteit' valt op, omdat deze gunstig scoort. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Graafsepoort scoort 'niet gunstig, niet ongunstig' op het thema 'algemene veiligheid'. Ook voor het aspect 'misdrijven totaal' is de score 'niet gunstig, niet ongunstig'. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Dit aandeel is in de Graafsepoort lager dan gemiddeld in de gemeente, maar desondanks is de score nog steeds 'niet gunstig, niet ongunstig'. Positief is dat het aandeel misdrijven ten opzichte van 2017 met 15% is afgenomen. Het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is echter hoger dan gemiddeld. Inwoners beoordelen de veiligheid van hun buurt met een 6,9. Dit is hoger dan in 2017 (6,6). We zien voor dit thema verschillen tussen buurten in de Graafsepoort. Hintham zuid en Hintham noord scoren gunstig op het thema 'algemene veiligheid', terwijl de andere buurten in de Graafsepoort hier ongunstig op scoren.

Ontwikkeling Graafsepoort 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Wijk 2017	57,2	6,6	11%	6,5	8%	10,7	13%	4,9	7%
Wijk 2019	48,7	6,9	10%	3,7	3%	3,3	6%	4,6	9%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0	4%	5,1	8%	5,5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Woonomgeving

Graafsepoort scoort 'niet gunstig, niet ongunstig' op het thema 'woonomgeving'. Dat thema bestaat uit de aspecten 'parkeren & verkeer' en 'verloedering'. Het oordeel van de inwoners over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt is er vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente. Wel zien we hierbij verschillen tussen buurten. Zo scoren de buurten Hinthamerpoort zuid, Graafsebuurt zuid en Aawijk noord hier ongunstig op. De score voor verloedering is gemiddeld. Wel geven meer inwoners dan gemiddeld aan dat hondenpoep en rommel op straat in hun buurt een probleem zijn. Hinthamerpoort zuid en Graafsebuurt zuid scoren ongunstig op het aspect verloedering.

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Graafsepoort scoort hierop 'niet gunstig, niet ongunstig'. Enerzijds registreert de politie er minder incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Anderzijds ervaren inwoners meer dan gemiddeld overlast van buurtbewoners en drugsgebruik/-handel in de buurt. Wijkprofessionals herkennen de ervaren overlast van buurtbewoners. Dit komt onder andere door verschillende type bewoners in de wijk. Dit zorgt wel eens voor conflicten tussen bijvoorbeeld inwoners van huur- en koopwoningen. Daarnaast is er in de wijk sprake van problematiek 'achter de voordeur'. Voor de rest is er veel sociale controle in de wijk.

Een positieve ontwikkeling zien we op het gebied van overlast van zwervers/daklozen, dit is ten opzichte van 2017 afgenomen van 2,0 naar 0,6 incidenten per 1.000 inwoners. Als we kijken naar de resultaten van de onderliggende buurten, dan zien we dat Graafsebuurt zuid ongunstig scoort op het thema 'sociale veiligheid'.

Aan de Van Broeckhovenlaan ligt een hostel voor chronisch aan alcohol en/of drugsverslaafden met een psychiatrische ziekte. Het hostel moet ervoor zorgen dat verslaafde dak- en thuislozen een rustiger en gezonder bestaan kunnen leiden. De Reinier van Arkel groep en Novadic-Kentron leveren 24 uur per dag zorg, intensieve begeleiding en toezicht aan hostelbewoners. Volgens wijkprofessionals schuiven sommige buurtbewoners incidenten (waaronder ook inbraak) gemakkelijk af op hostelbewoners. Via een beheergroep en regelmatige monitoring gaat het over het algemeen goed in de directe omgeving. Aandachtspunt blijft klachten over alcohol- en drugsgebruik in de openbare ruimte op andere plekken in de wijk.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort Graafsepoort 'niet gunstig, niet ongunstig'. De politie registreert in Graafsepoort iets meer mishandelingen dan gemiddeld in de gemeente. Daar staat tegenover dat het oordeel van inwoners over het voorkomen van bedreigingen en mishandelingen in hun buurt gunstig is. De score van Graafsebuurt zuid op dit thema is zeer ongunstig.

Vermogenscriminaliteit

Bij het thema vermogenscriminaliteit zoomen we in op de fenomenen woninginbraak, diefstallen uit en vanaf auto's en fietsendiefstal. Op alle drie de aspecten scoort de Graafsepoort gunstig. De politie registreert hier (iets) minder misdrijven van dan gemiddeld in de gemeente, en ook de perceptie over het voorkomen van deze delicten in de buurt is (iets) beter dan gemiddeld. Wel zien we een ongunstige score op het aspect woninginbraak in de buurt Graafsebuurt noord. Zowel het aandeel geregistreerde woninginbraken als de perceptie van inwoners over het voorkomen van inbraken in de buurt is er ongunstiger dan gemiddeld.

Jeugd & veiligheid

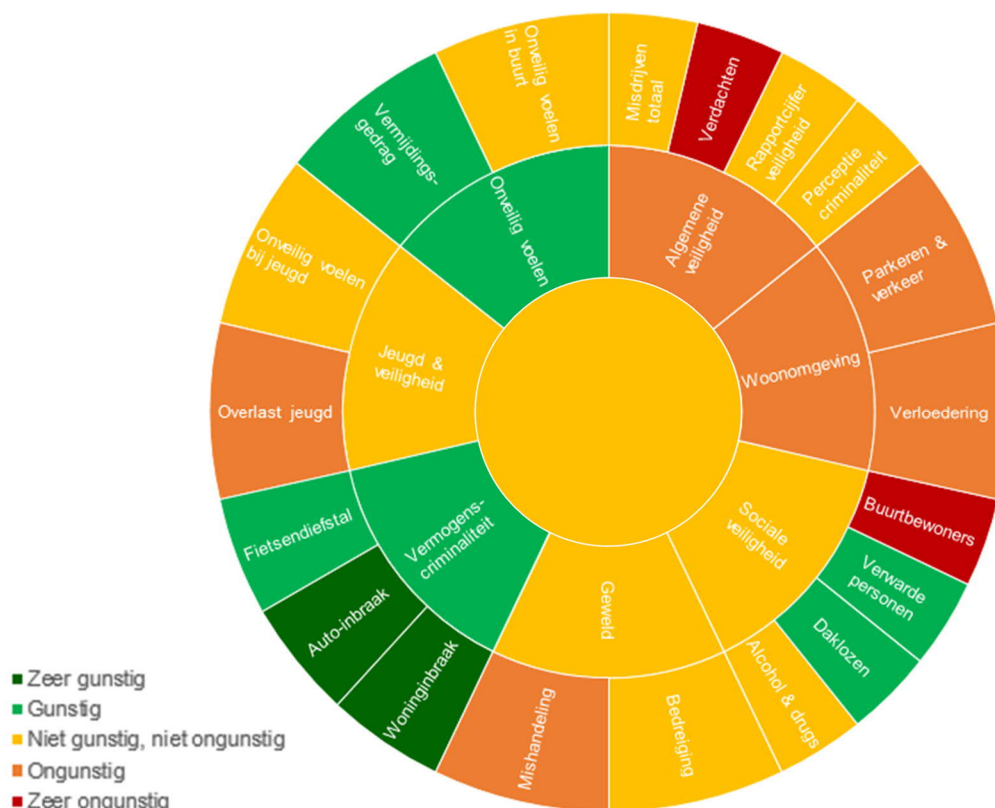
Op het thema 'jeugd & veiligheid' scoort Graafsepoort 'niet gunstig, niet ongunstig'. Het aspect jongerenoverlast bevindt zich op de rand van 'gunstig' en 'niet gunstig, niet ongunstig'. De politiecijsers en het oordeel van inwoners over jongerenoverlast in de buurt is iets gunstiger dan gemiddeld in de gemeente. In de Hinthamerpoort worden relatief veel incidenten van jongerenoverlast geregistreerd. In Aawijk noord voelen relatief veel mensen zich (wel eens) onveilig op plekken waar jongeren rondhangen. In de rest van de Graafsepoort is het onveilig voelen in de buurt van jongeren redelijk gemiddeld. Volgens wijkprofessionals geven ouders uit Aawijk noord wel eens aan dat hun kinderen uit de Cruijff Court worden weggestuurd door andere jongeren. Hierbij is er wel eens sprake van botsingen tussen groepen. Ook was er enkele maanden geleden sprake van overlast van jongeren in auto's op de hoek van de Hesselsstraat en Bowierstraat. Daar zijn betonnen blokken gelegd om de overlast tegen te gaan.

Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort Graafsepoort 'niet gunstig, niet ongunstig'. Zo voelt 22% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente (20%). Ook is het aandeel inwoners dat 'vermijdingsgedrag' vertoont redelijk gemiddeld. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen, omdat men dat niet veilig vindt. Wel zien we hierbij verschillen tussen buurten. Zo scoren de buurten Graafsebuurt zuid en Aawijk noord ongunstig op het thema onveilig voelen.

3.1 Hinthamerpoort zuid

Veiligheidssituatie: niet gunstig, niet ongunstig

Hinthamerpoort zuid (ook wel bekend als Barten zuid) is een subbuurt van de Hinthamerpoort en is aangewezen als aandachtsbuurt. De afgelopen jaren zijn er veel fysieke veranderingen geweest en is er veel geïnvesteerd in de buurt. Hierdoor is de buurt volgens beroepskrachten verbeterd. De totale veiligheidsscore van Hinthamerpoort zuid is in 2019 'niet gunstig, niet ongunstig'. Als we kijken naar de onderliggende thema's, dan zien we een wisselend beeld. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Hinthamerpoort zuid scoort hierop ongunstig, doordat het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf relatief hoog is. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Dit aandeel misdrijven dat in de Hinthamerpoort zuid wordt gepleegd is lager dan gemiddeld in de gemeente, maar desondanks is de score nog steeds 'niet gunstig, niet ongunstig'. Positief is dat het aandeel misdrijven ten opzichte van 2017 met 34% is afgenomen. Ook steeg het rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt tussen 2017 en 2019 van een 6,3 naar een 6,7.

Ontwikkeling Hinthamerpoort zuid 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Buurt 2017	75,3	6,3	20%	5,9	2%	15,4	9%	3,7	7%
Buurt 2019	49,8	6,7	13%	2,9	0%	3,0	2%	14,9	9%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0	4%	5,1	8%	5,5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Woonomgeving

De Hinthamerpoort zuid scoort ongunstig op het thema 'woonomgeving'. De score voor 'parkeren & verkeer' is ongunstig, omdat het oordeel van inwoners over de verkeersveiligheid en met name de parkeergelegenheid negatiever is dan gemiddeld in de gemeente. Volgens wijkprofessionals is er een hoge parkeerdruk in de buurt. De mogelijkheid tot vergunningparkeren wordt onderzocht. Ook de score voor 'verloedering' is ongunstig. Dat komt doordat de inwoners van Hinthamerpoort zuid meer dan gemiddeld overlast ervaren van hondenpoep, rommel op straat, graffiti en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt. Wel zien we een positieve ontwikkeling. Tussen 2017 en 2019 daalde de schaalscore fysieke verloedering in de Hinthamerpoort zuid van een 5,2 naar een 4,8. Gemiddeld in de gemeente is dit een 3,4.

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Hinthamerpoort zuid scoort hierop 'niet gunstig, niet ongunstig'. Enerzijds registreert de politie er relatief weinig incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol- en drugsoverlast. Ook de ervaren overlast van verwarde personen en zwervers/daklozen is lager dan gemiddeld. Anderzijds ervaren inwoners meer dan gemiddeld overlast door alcohol- en drugsgebruik/-handel. Daarnaast ervaren zij beduidend meer overlast van buurtbewoners dan gemiddeld. Wel geven ten opzichte van 2017 minder inwoners aan dat er *vaak* sprake is van overlast van buurtbewoners.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort Hinthamerpoort zuid 'niet gunstig, niet ongunstig'. De politie registreert in Hinthamerpoort zuid iets meer mishandelingen dan gemiddeld. Het aantal bedreigingen is daarentegen iets lager dan gemiddeld en is het afgelopen jaar gedaald van 6,6 naar 1,5 per 1.000 inwoners. Het aandeel inwoners dat aangeeft dat er wel eens bedreigingen en mishandelingen zijn in hun buurt is er iets hoger dan gemiddeld in de gemeente. Wel is dit aandeel afgenomen ten opzichte van 2017. Mogelijk wordt de perceptie van inwoners ten aanzien van geweldsdelicten beïnvloedt door een moord die in 2017 heeft plaatsgevonden in de Wilgenstraat.

Vermogenscriminaliteit

Het thema 'vermogenscriminaliteit' betreft hier de fenomenen woninginbraak, diefstallen uit en vanaf auto's en fietsendiefstal. Op dit thema scoort Hinthamerpoort zuid gunstig. De politie registreert in Hinthamerpoort zuid relatief minder woninginbraken, auto-inbraken en fietsendiefstallen dan gemiddeld in de gemeente. Ook geven relatief weinig inwoners aan dat er woninginbraken, auto-inbraken en fietsendiefstallen zijn in hun buurt. Daarnaast zien we dat de drie aspecten zijn verbeterd ten opzichte van 2017, zowel de politiecijfers als de perceptie van inwoners. Met name bij auto-inbraken zien we een grote verbetering van de cijfers.

Jeugd & veiligheid

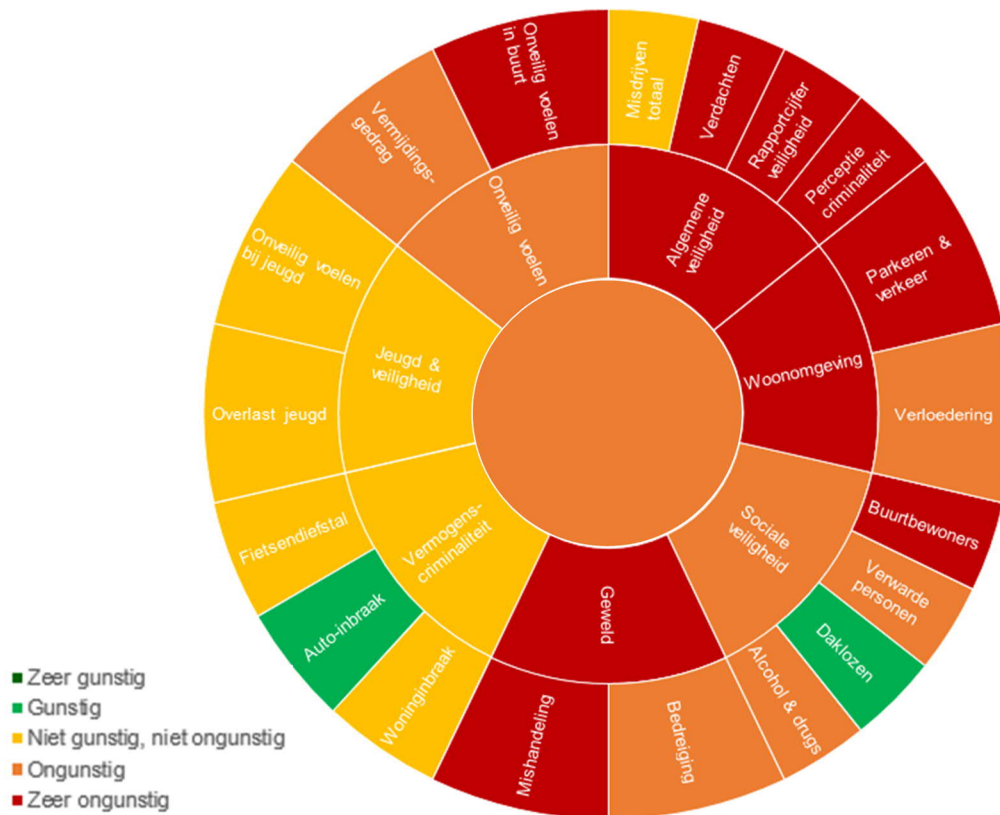
Op dit thema scoort Hinthamerpoort zuid 'niet gunstig, niet ongunstig'. De inwoners ervaren ongeveer even vaak overlast van groepen jongeren in hun buurt als gemiddeld in de gemeente. Het aandeel inwoners dat zich onveilig voelt op plekken waar groepen jongeren rondhangen is er (iets lager dan) gemiddeld. De politie registreert in Hinthamerpoort zuid echter beduidend meer incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld. Ook is dit aandeel ten opzichte van 2017 toegenomen, van 3,7 naar 14,9 incidenten per 1.000 inwoners. Volgens wijkprofessionals is er sprake van overlast, intimiderend gedrag, baldadigheid en vuurwerkoverlast.

Onveilig voelen

Hinthamerpoort zuid scoort gunstig op het thema 'onveilig voelen'. De inwoners vertonen namelijk relatief weinig 'vermijdingsgedrag'. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt of omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden. Daarnaast voelt 22% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente (20%).

3.2 Graafsebuurt zuid

Veiligheidssituatie: ongunstig

Graafsebuurt zuid is een vrij dichtbevolkte buurt met relatief veel (goedkope) huurwoningen. De buurt is niet aangewezen als aandachtsbuurt, maar de Wijk- en buurtmonitor 2018 laat een beneden gemiddelde score zien voor deze buurt. Ook de veiligheidsscore 2019 is in de Graafsebuurt zuid te omschrijven als ongunstig. De onderliggende thema's 'algemene veiligheid', 'woonomgeving' en 'geweld' scoren zelfs zeer ongunstig. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Graafsebuurt zuid scoort zeer ongunstig op het thema 'algemene veiligheid'. Het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is er relatief hoog. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Ook zijn de inwoners niet heel positief over de veiligheid van hun buurt. Zij geven hiervoor het rapportcijfer 5,7. Twee jaar geleden was dit nog een 6,0. Ook hebben inwoners een ongunstige perceptie over de criminaliteit in de buurt. Desondanks zien we niet dat de politie meer misdrijven dan gemiddeld registreert in de buurt. Dit is zelfs iets lager dan gemiddeld. Positief is dat het aantal geregistreerde misdrijven sinds 2017 met 34% is afgenomen. Volgens wijkprofessionals is er in deze buurt sprake van wantrouwen naar de overheid en lossen bewoners problemen liever zelf op. Zij verwachten dat er meer criminaliteit en overlast plaatsvindt dat dat er wordt gemeld.

Ontwikkeling Graafsebuurt zuid 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Buurt 2017	77,4	6,0	15%	12,1	4%	11,2	12%	2,1	10%
Buurt 2019	51,3	5,7	15%	5,5	4%	1,6	7%	3,8	10%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0	4%	5,1	8%	5,5	9%

Bron: Politie cijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Woonomgeving

De Graafsebuurt zuid scoort zeer ongunstig op het thema 'woonomgeving'. De score voor 'parkeren & verkeer' is zeer ongunstig, omdat het oordeel van de inwoners over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt veel negatiever is dan gemiddeld in de gemeente. Ook de score voor 'verloedering' is ongunstig. Dat komt doordat de inwoners van Graafsebuurt zuid relatief veel overlast ervaren van hondenpoep, rommel op straat, graffiti en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt. Ook zijn inwoners hier negatiever over gaan denken. Tussen 2017 en 2019 steeg de schaa score fysieke verloedering van een 4,1 naar een 5,3. Gemiddeld in de gemeente is dit een 3,4. Ook wijkprofessionals geven aan dat zij veel verloedering in de buurt ervaren.

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Graafsebuurt zuid scoort hierop ongunstig. Zo ervaren inwoners beduidend meer overlast van buurtbewoners, verwarde personen, zwervers/daklozen, alcohol- en drugsgebruik/-handel dan gemiddeld in de gemeente. Echter, de politie registreert in Graafsebuurt zuid minder incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast van zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast dan gemiddeld.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort Graafsebuurt zuid zeer ongunstig. De inwoners van Graafsebuurt zuid geven namelijk beduidend meer dan gemiddeld aan dat er wel eens bedreigingen en mishandelingen plaatsvinden in hun buurt. Daarnaast registreerde de politie in 2019 relatief veel mishandelingen in de buurt. Het aandeel geregistreerde misdrijven van bedreiging is er ook iets hoger dan gemiddeld.

Vermogenscriminaliteit

Het thema 'vermogenscriminaliteit' betreft hier woninginbraak, diefstallen uit en vanaf auto's en fietsendiefstal. Op dit thema scoort Graafsebuurt zuid 'niet gunstig, niet ongunstig'. De perceptie van de inwoners over het plaatsvinden van woninginbraken, auto-inbraken en fietsendiefstallen in hun buurt is er vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente. Daarnaast registreert de politie in Graafsebuurt zuid relatief weinig auto-inbraken. Ook zien we positieve ontwikkelingen bij dit thema. Zo waren er ten opzichte van 2017 minder woninginbraken, auto-inbraken en fietsendiefstallen.

Jeugd & veiligheid

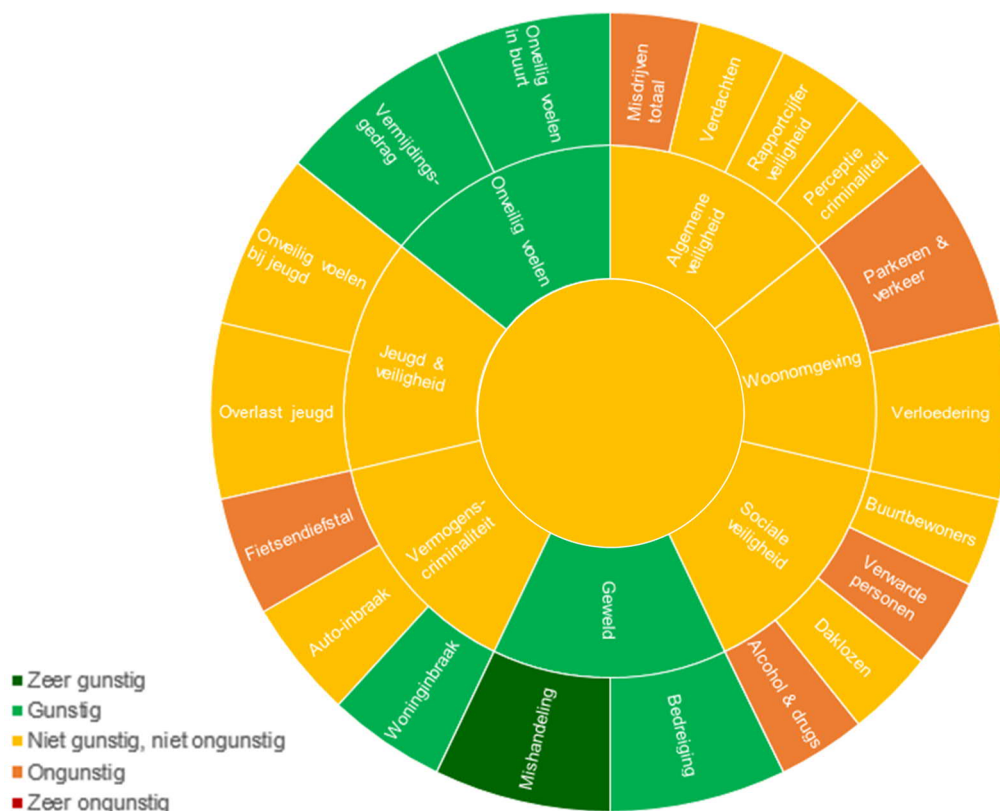
Graafsebuurt zuid scoort op dit thema 'niet gunstig, niet ongunstig'. De politie registreert in Graafsebuurt zuid minder incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld in de gemeente. De ervaren jongerenoverlast is er echter (iets hoger dan) gemiddeld. Het aandeel inwoners dat zich onveilig voelt op plekken waar groepen jongeren rondhangen, is er eveneens (iets hoger dan) gemiddeld.

Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort Graafsebuurt zuid ongunstig. Zo voelen beduidend meer inwoners zich *vaak* onveilig in hun buurt dan gemiddeld in de gemeente (11% versus 3%). Ook vertonen de inwoners van Graafsepoort zuid meer 'vermijdingsgedrag' dan gemiddeld. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt. Volgens wijkprofessionals dragen de verloederde omgeving en slechte buitenverlichting bij aan de onveiligheidsgevoelens.

4. Muntel/Vliert

Veiligheidssituatie: niet gunstig, niet ongunstig

De totale veiligheidsscore van Muntel/Vliert is in 2019 te omschrijven als 'niet gunstig, niet ongunstig'. De onderliggende thema's 'geweld' en 'onveilig voelen' vallen op met gunstige scores. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Muntel/Vliert scoort hierop 'niet gunstig, niet ongunstig'. Bij het aspect 'misdrijven totaal' zien we een ongunstige score. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Het aantal misdrijven in de wijk Muntel/Vliert wordt beïnvloedt door de misdrijven die worden weggeschreven op het adres van het politiebureau aan de Vogelstraat in de buurt Orthenpoort. Veel van deze misdrijven/incidenten zijn ergens anders gepleegd. Van de 240 misdrijven die in 2019 in de Orthenpoort zijn geregistreerd, werden er 163 misdrijven weggeschreven op het politiebureau. Dit is twee derde van alle geregistreerde misdrijven in deze buurt. Om een beter beeld van de leefbaarheid en veiligheid van de wijk Muntel/Vliert weer te geven, kiezen we ervoor om voor deze wijk de politiecijfers te presenteren exclusief de incidenten/misdrijven die zijn weggeschreven op het politiebureau. Als we kijken naar het aantal misdrijven in de wijk exclusief het politiebureau, dan blijkt dat er 65 misdrijven per 1.000 inwoners plaatsvinden. Dit is echter nog steeds hoger dan gemiddeld in de gemeente. Het aandeel misdrijven is het hoogst in Orthenpoort.

De overige aspecten scoren 'niet gunstig, niet ongunstig'. De inwoners beoordelen de veiligheid van hun buurt met een 7,1.

Ontwikkeling Muntel/Vliert 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Wijk 2017	64,5	7,0	5%	6,6	4%	7,4	11%	2,7	7%
Wijk 2019	64,8	7,1	6%	3,4	1%	6,5	7%	3,3	8%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0	4%	5,1	8%	5,5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

*Politiecijfers zijn excl. incidenten/misdrijven die zijn weggeschreven op het politiebureau

Woonomgeving

Muntel/Vliert scoort 'niet gunstig, niet ongunstig' op het thema 'woonomgeving'. Dat thema bestaat uit de aspecten 'parkeren & verkeer' en 'verloedering'. De score voor 'parkeren & verkeer' is ongunstig. In de Muntel en Orthenpoort zijn de inwoners negatiever dan gemiddeld over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid van hun buurt. In de Vliert is dit oordeel redelijk gemiddeld. Bij het aspect verloedering zien we dat er in Muntel/Vliert meer meldingen van vervuiling of illegale stort zijn, en dat het oordeel van inwoners over rommel op straat negatiever is dan gemiddeld. Desondanks scoort dit aspect 'niet gunstig, niet ongunstig'.

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Muntel/Vliert scoort hierop 'niet gunstig, niet ongunstig'. Wel zien we hierbij ongunstige scores voor overlast van verwarde personen en alcohol- en drugsoverlast. Zowel de politiecijfers als de ervaren overlast door inwoners is hierbij hoger dan gemiddeld. Ook de overlast door zwervers/daklozen is er hoger dan gemiddeld, maar scoort desondanks 'niet gunstig, niet ongunstig'. De scores zijn slechter voor de buurten Muntel en Orthenpoort. Volgens wijkprofessionals was er in het verleden veel overlast door mensen die alcohol dronken op het Kapelaan Koopmansplein. Hier is nu een gebiedsaanwijzing; in de omgeving van Kapelaan Koopmansplein geldt een alcoholverbod. Hier wordt strikt op gehandhaafd. De overlast doet zich nu onder andere voor in het Prins Hendrikpark.

Geweld

Op het thema 'geweld' heeft Muntel/Vliert een gunstige score. De politie registreert in Muntel/Vliert relatief weinig misdrijven van zowel bedreiging als mishandeling. Ook geven relatief weinig inwoners van Muntel/Vliert aan dat er wel eens sprake is van bedreigingen en mishandelingen in hun buurt.

Vermogenscriminaliteit

Bij het thema vermogenscriminaliteit zien we dat het aspect fietsendiefstal ongunstig scoort. Zowel de politiecijfers als de perceptie van inwoners is hierbij relatief hoog. Wel is het aantal fietsendiefstallen ten opzichte van 2017 met 29% afgenomen. Andere positieve ontwikkelingen zien we op het gebied van woninginbraak. Dit aandeel is ten opzichte van 2017 bijna gehalveerd. Ook het aandeel auto-inbraken daalde licht.

Jeugd & veiligheid

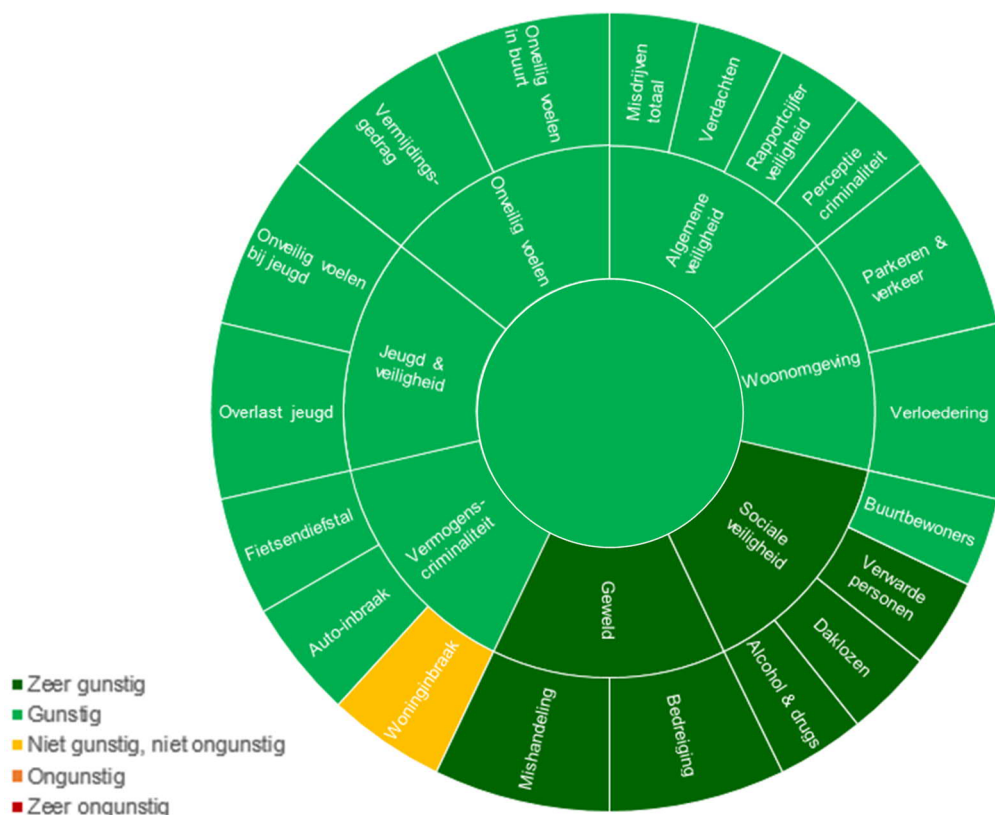
Muntel/Vliert scoort op het thema 'jeugd & veiligheid' 'niet gunstig, niet ongunstig'. De politie registreert in Muntel/Vliert minder incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld in de gemeente. De ervaren jongerenoverlast is er vergelijkbaar met gemiddeld. Hetzelfde geldt als het onveilig voelen in de buurt van groepen jongeren.

Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort Muntel/Vliert gunstig. In Muntel/Vliert voelt 15% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is minder dan gemiddeld in de gemeente (20%). Daarnaast vertonen de inwoners van Muntel/Vliert minder vermijdingsgedrag dan gemiddeld. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt of omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

5. Rosmalen zuid

Veiligheidssituatie: gunstig

De totale veiligheidsscore van Rosmalen zuid is in 2019 te omschrijven als gunstig. De onderliggende thema's 'sociale veiligheid' en 'geweld' hebben zelfs een zeer gunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Rosmalen zuid scoort hierop gunstig. We zien een gunstige score op het aspect misdrijven. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. De politie registreerde afgelopen jaar 36 misdrijven per 1.000 inwoners in Rosmalen zuid. Dat is minder dan gemiddeld in de gemeente. Ook het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is in Rosmalen zuid lager dan gemiddeld. De inwoners van Rosmalen zuid zijn ook positief over de veiligheid van hun wijk. Zij geven een beduidend hoger rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt dan gemiddeld (7,9 versus 7,0). Ook is dit hoger dan twee jaar geleden (7,6). Verder hebben de inwoners van Rosmalen zuid een positiever oordeel over het voorkomen van criminaliteit in hun buurt.

Woonomgeving

Rosmalen zuid scoort gunstig op het thema 'woonomgeving'. Inwoners oordelen positiever over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt dan gemiddeld in de gemeente. Ook de score voor 'verloedering' is gunstig. De inwoners ervaren namelijk relatief weinig rommel op straat, graffiti en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt. Ook zijn er relatief weinig meldingen van vervuiling of illegale stort.

Ontwikkeling Rosmalen zuid 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Wijk 2017	34,1	7,6	2%	4,8	7%	3,7	0%	2,7	1%
Wijk 2019	35,5	7,9	2%	4,6	1%	4,5	2%	3,3	3%
's-H 2019	58.8	7.0	7%	4.0	4%	5.1	8%	5.5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Rosmalen zuid scoort hierop zeer gunstig. Zo registreert de politie in Rosmalen zuid relatief weinig incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol-/ drugsoverlast. Ook ervaren de inwoners hier relatief weinig overlast van. Daarnaast ervaren de inwoners van Rosmalen zuid minder overlast van buurtbewoners dan gemiddeld. De buurt Binckhorst scoort ongunstig op het aspect verwarde personen. De ongunstige score zien we zowel terug in de politiecijfers als bij de beleving van inwoners. Volgens wijkprofessionals is dit te verklaren door inwoners die begeleidt wonen in de Binckhorst.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort Rosmalen zuid zeer gunstig. De politie registreert in Rosmalen zuid relatief weinig bedreigingen en mishandelingen. Ook geven naar verhouding weinig inwoners van Rosmalen zuid aan dat er wel eens bedreigingen en mishandelingen plaatsvinden in hun buurt. In maart 2018 is er een schietpartij geweest in Sparrenburg. Dit heeft volgens wijkprofessionals de nodige impact gehad op buurtbewoners. We zien hiervan echter geen effect terug in de belevingscijfers van 2019.

Vermogenscriminaliteit

Rosmalen zuid scoort gunstig op het thema 'vermogenscriminaliteit'. Zo registreert de politie er minder auto-inbraken en fietsendiefstallen dan gemiddeld in de gemeente. Ook is het aandeel inwoners dat aangeeft dat er auto-inbraken en fietsendiefstallen in hun buurt zijn, lager dan gemiddeld. De score voor woninginbraak is te omschrijven als 'niet gunstig, niet ongunstig'.

Jeugd & veiligheid

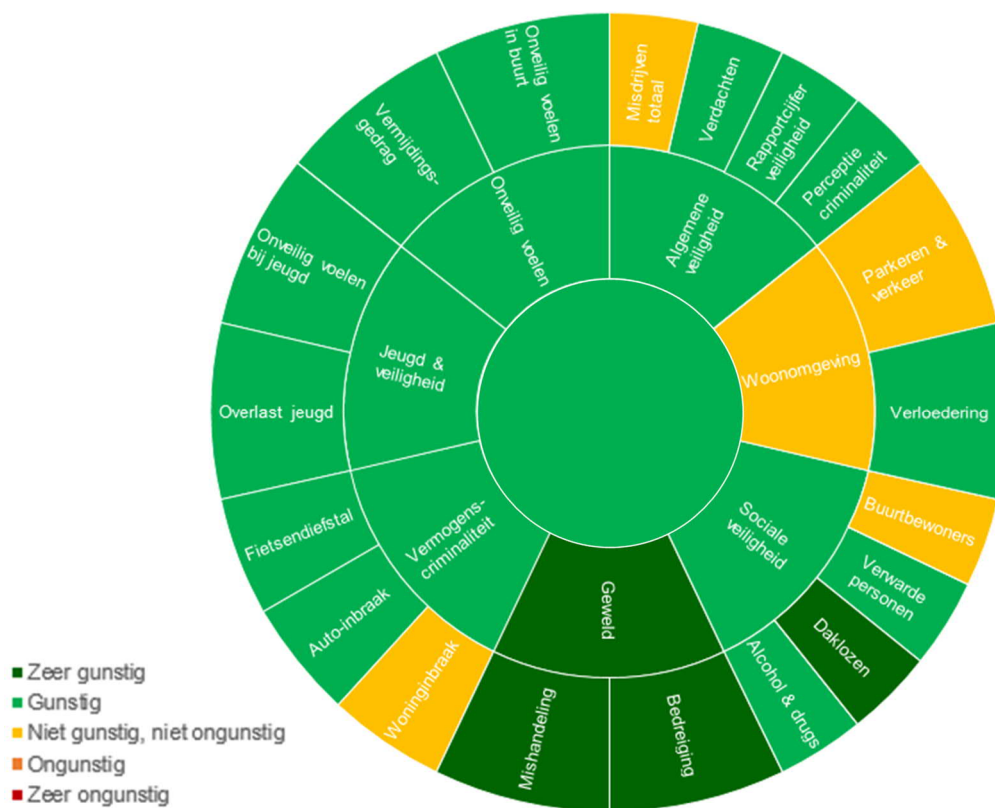
Op het thema 'jeugd & veiligheid' scoort Rosmalen zuid gunstig. De inwoners ervaren relatief weinig overlast van groepen jongeren in de buurt. Ook voelen relatief weinig inwoners zich onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen. Daarnaast registreert de politie in Rosmalen zuid minder incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld in de gemeente.

Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort Rosmalen zuid gunstig. In Rosmalen zuid voelt 12% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt, dat is minder dan gemiddeld in de gemeente (20%). Daarnaast vertonen de inwoners minder vermijdingsgedrag dan gemiddeld. Denk bijvoorbeeld aan omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

6. Rosmalen noord

Veiligheidssituatie: gunstig

De totale veiligheidsscore van Rosmalen noord is in 2019 te omschrijven als gunstig. Het onderliggende thema 'geweld' heeft zelfs een zeer gunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Rosmalen noord scoort hierop gunstig. We zien binnen dit thema alleen een niet gunstige, niet ongunstige score op het aspect misdrijven. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. De politie registreerde afgelopen jaar 40 misdrijven per 1.000 inwoners in Rosmalen noord. Dit is wel nog steeds beter dan gemiddeld in de gemeente. Het aantal misdrijven is relatief hoog in Rosmalen centrum. Ook is dit aandeel gestegen ten opzichte van 2017. Dat het aantal misdrijven in Rosmalen centrum hoger is heeft te maken met de winkel-/centrumfunctie van de buurt. Dit zien we ook terug in het type delicten dat worden geregistreerd in Rosmalen centrum, zoals relatief veel fietsendiefstallen en winkeldiefstallen.

Het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is in Rosmalen noord lager dan gemiddeld. De inwoners van Rosmalen noord zijn ook positief over de veiligheid van hun wijk. Zij geven een hoger rapportcijfer dan gemiddeld (7,6 versus 7,0). Ook is dit hoger dan twee jaar geleden (7,3). Verder hebben de inwoners van Rosmalen noord een positiever oordeel over het voorkomen van criminaliteit in hun buurt.

Ontwikkeling Rosmalen noord 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Wijk 2017	36,4	7,3	3%	4,9	5%	6,0	4%	5,6	3%
Wijk 2019	40,0	7,6	5%	6,0	2%	3,6	2%	2,9	2%
's-H 2019	58.8	7.0	7%	4.0	4%	5.1	8%	5.5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Woonomgeving

Rosmalen noord scoort 'niet gunstig, niet ongunstig' op het thema 'woonomgeving'. Het oordeel van de inwoners over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt is er ongeveer vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente. Volgens wijkprofessionals is er wel sprake van parkeerdruk in het centrum van Rosmalen. Sommige inwoners zouden dan ook de wens hebben voor een uitbreiding van de blauwe parkeerzone. Ook zijn sommige bewoners bang dat het aantal parkeerplekken afneemt door nieuwbouw. We zien verder dat inwoners van Overlaet oost negatiever zijn over de parkeergelegenheid in hun buurt. Volgens wijkprofessionals komt dit mogelijk doordat veel huishoudens meerdere auto's bezitten. Daarentegen zijn inwoners van de Kruisstraat negatiever over de verkeersveiligheid in hun buurt. Dit komt volgens wijkprofessionals doordat er hier sprake is van relatief veel sluipverkeer, lokaal vrachtverkeer en landbouwvoertuigen op de weg, in combinatie met kinderen die over de weg naar school fietsen. Daarnaast wordt er ook regelmatig te hard gereden.

De score voor 'verloedering' is gunstig. In Rosmalen noord zijn relatief weinig meldingen van vervuiling of illegale stort. Verder ervaren de inwoners relatief weinig rommel op straat, graffiti en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt.

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Rosmalen noord scoort op dit thema gunstig. Zo registreert de politie er minder incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Daarnaast ervaren de inwoners hier relatief weinig overlast van. Alleen in Rosmalen centrum ervaren relatief veel mensen overlast van dronken mensen op straat, en ook worden hier relatief veel incidenten van alcohol- en drugsoverlast geregistreerd. Dit is te relateren aan de centrumfunctie van de buurt.

De score voor overlast van buurtbewoners is in Rosmalen noord 'niet gunstig, niet ongunstig'. In 2019 geeft 5% van de inwoners van Rosmalen noord aan dat overlast van buurtbewoners vaak voorkomt in hun buurt. Twee jaar geleden was dit nog 3%. Wel is het nog steeds iets lager dan gemiddeld in de gemeente. De inwoners van Hondsbeg en Overlaet oost lijken iets meer overlast van buurtbewoners te ervaren dan gemiddeld.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort Rosmalen noord zeer gunstig. De politie registreert in Rosmalen noord relatief weinig misdrijven van bedreiging en mishandeling. Ook geven naar verhouding weinig inwoners aan dat er wel eens bedreigingen en mishandelingen plaatsvinden in hun buurt. Wel werden er in 2019 relatief veel mishandelingen in Rosmalen centrum geregistreerd. Ook waren dit er meer dan in de voorgaande jaren. Ongeveer de helft van de misdrijven vond plaats op zaterdag- of zondagavond/-nacht, en is mogelijk te relateren aan uitgaansgeweld.

Vermogenscriminaliteit

Rosmalen noord scoort gunstig op het aspect auto-inbraken. Zo registreert de politie er relatief weinig auto-inbraken en geven ook weinig inwoners aan dat dit een probleem is in hun buurt. Ook is het aantal auto-inbraken ten opzichte van 2017 afgenomen. Ook het aspect fietsendiefstal scoort gunstig. Dit komt met name doordat weinig inwoners aangeven dat er fietsendiefstallen zijn in hun buurt. Het aantal door de politie geregistreerde fietsendiefstallen is er echter vergelijkbaar met gemiddeld in de gemeente. Dit komt door het hoge aandeel fietsendiefstallen in Rosmalen centrum. Het merendeel van de fietsendiefstallen vindt plaats bij treinstation Rosmalen. In de overige buurten in Rosmalen noord worden nauwelijks fietsendiefstallen geregistreerd. Als laatste is de score voor woninginbraak te omschrijven als 'niet gunstig, niet ongunstig'.

Jeugd & veiligheid

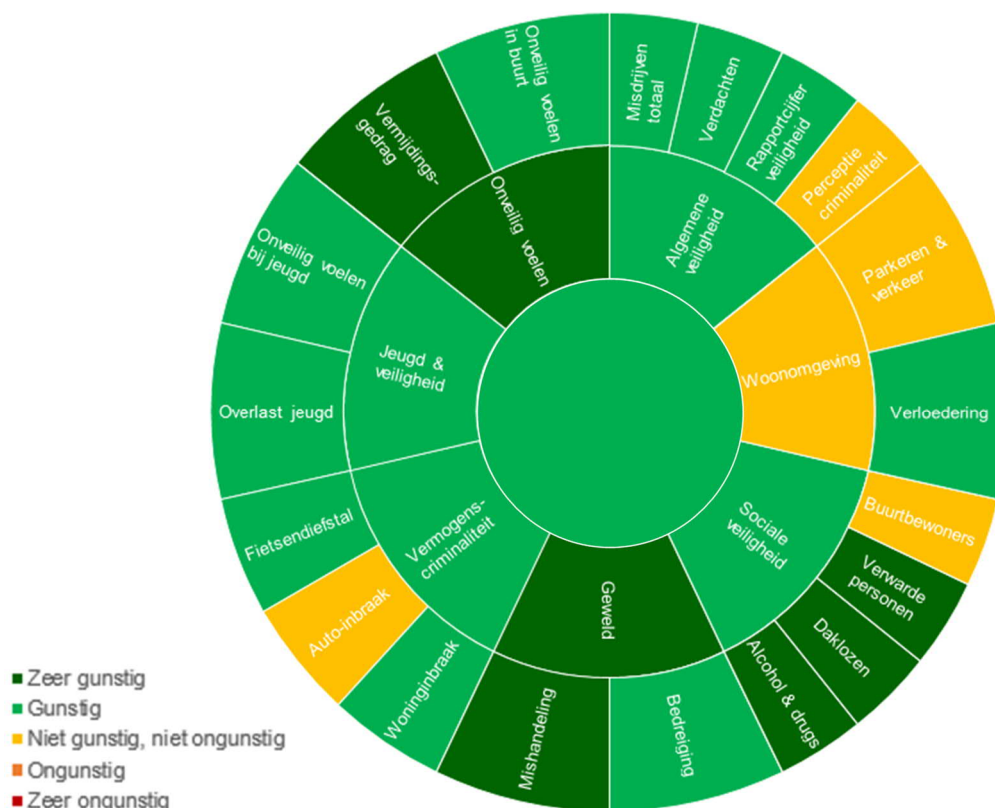
Op het thema 'jeugd & veiligheid' scoort Rosmalen noord gunstig. Zo registreert de politie in Rosmalen noord minder incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren de inwoners minder overlast van groepen jongeren in hun buurt dan gemiddeld. Daarnaast voelen de inwoners zich minder vaak onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen dan gemiddeld.

Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort Rosmalen noord gunstig. In Rosmalen noord voelt 13% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt, dat is minder dan gemiddeld in de gemeente (20%). Daarnaast vertonen de inwoners minder vermijdingsgedrag dan gemiddeld. Denk hierbij aan omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

7. De Groote Wielen

Veiligheidssituatie: gunstig

De totale veiligheidsscore van De Groote Wielen is in 2019 te omschrijven als gunstig. De onderliggende thema's 'geweld' en 'onveilig voelen' hebben zelfs een zeer gunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. De Groote Wielen scoort hierop gunstig. We zien een gunstige score op het aspect misdrijven. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. De politie registreerde afgelopen jaar 25 misdrijven per 1.000 inwoners in De Groote Wielen. Dat is minder dan gemiddeld in de gemeente. Daarnaast zien we hierbij ook een positieve ontwikkeling. Ten opzichte van 2017 is het aandeel misdrijven met 19% afgenomen. Ook het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is in De Groote Wielen lager dan gemiddeld. De inwoners van De Groote Wielen zijn ook positief over de veiligheid van hun wijk. Zij geven een beduidend hoger rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt dan gemiddeld (7,6 versus 7,0). Ook is dit hoger dan twee jaar geleden (7,3). Verder hebben de inwoners van De Groote Wielen een positiever oordeel over het voorkomen van criminaliteit in hun buurt. Het oordeel van de inwoners over de mate van de criminaliteit in hun buurt is vergelijkbaar met gemiddeld in de gemeente.

Ontwikkeling De Groote Wielen 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Wijk 2017	30,5	7,3	6%	4,1	14%	3,1	22%	3,1	2%
Wijk 2019	24,6	7,6	3%	1,2	3%	4,1	9%	4,8	4%
's-H 2019	58.8	7.0	7%	4.0	4%	5.1	8%	5.5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Woonomgeving

De Groote Wielen scoort 'niet gunstig, niet ongunstig' op het thema 'woonomgeving'. Het oordeel van de inwoners over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt is vergelijkbaar met gemiddeld in de gemeente. Hierbij zien we enkele verschillen binnen de wijk. Inwoners van de Watertuinen zijn negatiever over de parkeergelegenheid in hun buurt, terwijl inwoners van de Hoven en de Lanen negatiever zijn over de verkeersveiligheid in hun buurt. De score voor het aspect 'verloedering' is gunstig. De inwoners ervaren relatief weinig rommel op straat, graffiti en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt. Ook zijn er relatief weinig meldingen van vervuiling of illegale stort.

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. De Groote Wielen scoort hierop gunstig. Zo registreert de politie er relatief weinig incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast. Ook ervaren inwoners hier relatief weinig overlast van. Op het aspect overlast buurtbewoners scoort De Groote Wielen 'niet gunstig, niet ongunstig'. In de wijk ervaart 38% *vaak* of *soms* overlast van buurtbewoners. Dit is gemiddeld in de gemeente 35%. Positief is dat in De Groote Wielen minder mensen aangeven dat zij *vaak* overlast hebben van buurtbewoners dan gemiddeld. Ook is dit aandeel ten opzichte van twee jaar geleden afgenomen van 6% naar 3%.

Geweld

De Groote Wielen heeft een zeer gunstige score op het thema 'geweld'. De politie registreert in De Groote Wielen namelijk relatief weinig misdrijven van bedreiging en mishandeling. Ook geven de inwoners van De Groote Wielen minder dan gemiddeld aan dat er in hun buurt wel eens sprake is van bedreigingen en mishandelingen. In 2019 was er een groot geweldsincident in De Groote Wielen. In juli was er een schietpartij in Broekland.

Vermogenscriminaliteit

Het thema 'vermogenscriminaliteit' betreft hier woninginbraak, diefstallen uit en vanaf auto's en fietsendiefstal. De Groote Wielen scoort op dit thema gunstig. Zo registreert de politie in De Groote Wielen minder woninginbraken, auto-inbraken en fietsendiefstalen dan gemiddeld in de gemeente. Ook geven relatief weinig inwoners aan dat er fietsen worden gestolen in hun buurt. Het aandeel inwoners dat aangeeft dat er wel eens auto-inbraken en woninginbraken zijn, is in De Groote Wielen vergelijkbaar met gemiddeld. Wel zien we hierbij een positieve ontwikkeling. Ten opzichte van twee jaar geleden geven minder inwoners aan dat er in hun buurt *vaak* woning- of auto-inbraken zijn.

Jeugd & veiligheid

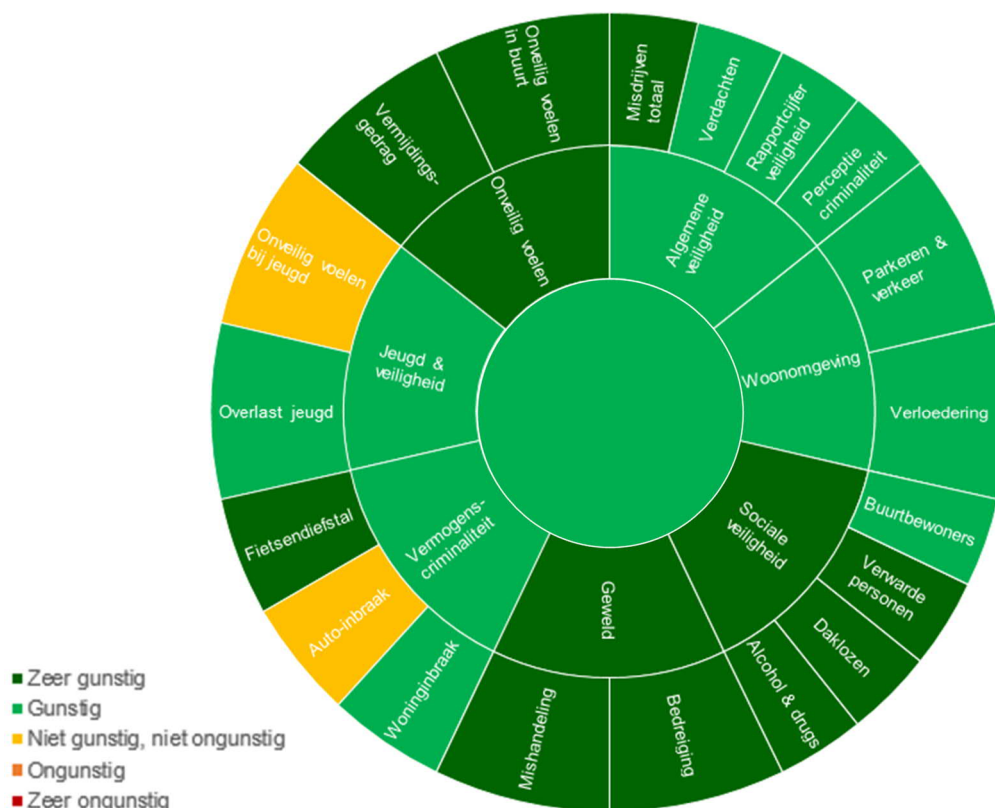
Op het thema 'jeugd & veiligheid' scoort De Groote Wielen gunstig. Zo registreert de politie in De Groote Wielen iets minder incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Daarnaast ervaren de inwoners minder dan gemiddeld overlast van groepen jongeren in hun buurt. Ook voelen de inwoners zich minder vaak onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen dan gemiddeld.

Onveilig voelen

De Groote Wielen scoort op het thema 'onveilig voelen' zeer gunstig. Zo voelt 10% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is veel minder dan gemiddeld in de gemeente (20%). Daarnaast vertonen de inwoners van De Groote Wielen beduidend minder 'vermijdingsgedrag' dan gemiddeld. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt of omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

8. Empel

Veiligheidssituatie: gunstig

De totale veiligheidsscore van Empel is in 2019 te omschrijven als 'gunstig'. De onderliggende thema's 'sociale veiligheid', 'geweld' en 'onveilig voelen' hebben zelfs een zeer gunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Empel scoort op dit thema gunstig. Op het aspect misdrijven scoort Empel zelfs zeer gunstig. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. De politie registreerde afgelopen jaar 20 misdrijven per 1.000 inwoners in Empel. Het aandeel misdrijven is in Empel zelfs het laagst van alle wijken en dorpen in de gemeente 's-Hertogenbosch. Ook is dit aantal de afgelopen jaren gedaald. Zo nam het aandeel misdrijven tussen 2017 en 2019 met 28% af. Het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is in Empel beduidend lager dan gemiddeld. Daarnaast zijn de inwoners van Empel positief over de veiligheid van hun wijk. De inwoners geven een hoger rapportcijfer voor de veiligheid in hun buurt dan gemiddeld (7,7 versus 7,0). Het oordeel van de inwoners over de mate van de criminaliteit in de eigen buurt is er eveneens positiever dan gemiddeld.

Uit het wijkveiligheidsplan Empel (januari 2020) bleek dat inwoners prettig wonen in Empel. Zij geven hiervoor het rapportcijfer 8,4. De inwoners zijn zeer te spreken over de sociale controle in hun buurt. Dit wordt als positief ervaren. Volgens beroepskrachten vinden de inwoners dat het dorpse karakter ondanks een groter wordend Empel met zo'n 6.000 inwoners toch gebleven is. *"We moeten voor dat veilige gevoel in de toekomst met z'n allen aan die verbinding blijven werken"*. Empel heeft een actief buurtpreventieteam, iets wat veel inwoners erg waarderen.

Ontwikkeling Empel 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Wijk 2017	27,4	7,2	1%	9,2	20%	5,5	28%	4,3	2%
Wijk 2019	19,6	7,7	3%	2,1	4%	2,8	11%	4,6	1%
's-H 2019	58.8	7.0	7%	4.0	4%	5.1	8%	5.5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Woonomgeving

Empel scoort gunstig op het thema 'woonomgeving'. Inwoners oordelen positiever over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt dan gemiddeld in de gemeente. Ook de score voor 'verloedering' is gunstig. De inwoners ervaren namelijk relatief weinig rommel op straat, graffiti en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt. Ook zijn er relatief weinig meldingen van vervuiling of illegale stort.

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Empel scoort hierop zeer gunstig. Zo registreert de politie relatief weinig incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast in Empel. Ook ervaren de inwoners hier relatief weinig overlast van. Daarnaast ervaren de inwoners van Empel minder overlast van buurtbewoners dan gemiddeld.

Geweld

Op het thema 'geweld' heeft Empel een zeer gunstige score. De politie registreert in Empel relatief weinig misdrijven van zowel bedreiging als mishandeling. Ook geven relatief weinig inwoners van Empel aan dat er wel eens sprake is van bedreigingen en mishandelingen in hun buurt.

Vermogenscriminaliteit

In Empel vonden in 2019 minder woninginbraken plaats dan gemiddeld in de gemeente. Wel is de perceptie over het voorkomen van woninginbraken in Empel ongeveer hetzelfde als gemiddeld in de gemeente. Hierbij is mogelijk sprake van een 'na-ijleffect' van het hoge aantal inbraken in voorgaande jaren. Het aantal woninginbraken is in Empel na 2017 sterk gedaald; van 9,1 woninginbraken per 1.000 woningen in 2017 naar 2,1 woninginbraken per 1.000 woningen in 2019.

Ook registreerde de politie in Empel minder auto-inbraken dan gemiddeld in de gemeente. In 2019 was dit aandeel zelfs het laagst van alle wijken en dorpen in de gemeente. Wel geven in Empel meer inwoners dan gemiddeld aan dat auto-inbraken wel eens voorkomen in hun buurt. Kunnen we dit eventueel verklaren aan de hand van gebeurtenissen in het verleden. Sinds 2015 daalt het aantal auto-inbraken in Empel. In vijf jaar tijd daalde het aantal auto-inbraken gestaag met 72%. Echter, ook gemiddeld in de gemeente nam het aantal-auto-inbraken in deze periode af (met 58%). In de afgelopen vijf jaar was het aandeel auto-inbraken in Empel lager dan gemiddeld in de gemeente. Hiermee kunnen we niet verklaren waarom inwoners vaker dan gemiddeld aangeven dat auto-inbraken voorkomen in hun buurt.

Jeugd & veiligheid

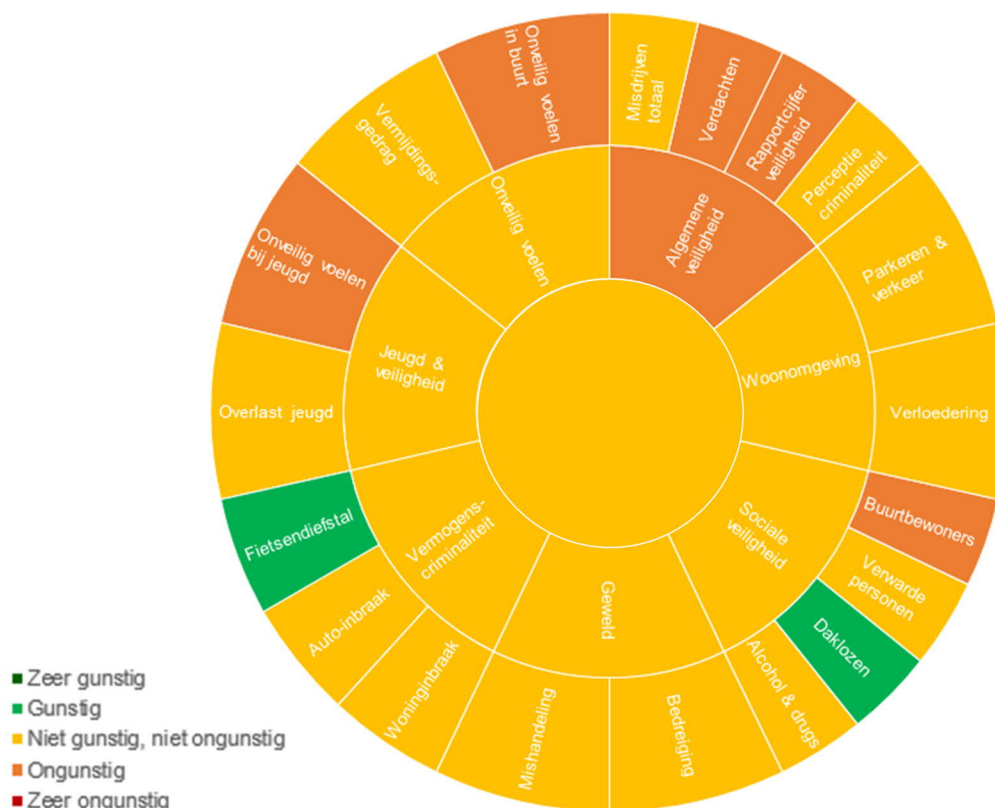
Op het thema 'jeugd & veiligheid' scoort Empel gunstig. Zo registreert de politie in Empel iets minder incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren de inwoners relatief weinig overlast van groepen jongeren in hun buurt. Ondanks de gunstige score in Empel voor jongerenoverlast, valt op dat de score voor het aspect onveilig voelen bij jongeren 'niet gunstig, niet ongunstig' is. Bijna de helft van de inwoners van Empel voelt zich weleens onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen. Dit is vergelijkbaar met gemiddeld in de gemeente.

Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort Empel zeer gunstig. In Empel voelt 8% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is beduidend lager dan gemiddeld in de gemeente (20%). Daarnaast vertonen de inwoners van Empel minder vermijdingsgedrag dan gemiddeld. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt of omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

9. Noord

Veiligheidssituatie: niet gunstig, niet ongunstig

De totale veiligheidsscore van Noord is in 2019 te omschrijven als 'niet gunstig, niet ongunstig'. Het onderliggende thema 'algemene veiligheid' valt op, omdat het ongunstig scoort. Wat bij de wijk Noord opvalt zijn de grote verschillen tussen de verschillende buurten in de wijk. De wijk telt verschillende aandachtsbuurten: de Hambaken, Sprookjesbuurt, Muziekinstrumentenbuurt, Edelstenenbuurt en Orthen west. Drie van deze buurten hebben een ongunstige veiligheidsscore. Daarentegen laat de Herven weer zeer gunstige resultaten zien. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Noord scoort op dit thema ongunstig. Het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is in Noord hoger dan gemiddeld in de gemeente. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. De politie registreert 58 misdrijven per 1.000 inwoners, dat is bijna hetzelfde als het gemeentelijk gemiddelde. Positief is dat het aandeel misdrijven ten opzichte van 2017 met 11% is afgenomen. Het oordeel van de inwoners over de mate van de criminaliteit in de eigen buurt is eveneens gemiddeld. Wel geven de inwoners een lager rapportcijfer voor de veiligheid in hun buurt dan gemiddeld (6,4 versus 7,0). Als we inzoomen op de buurtresultaten, dan zien we dat het aandachtsgebied de Hambaken, de Slagen, de Haren en de Reit ongunstig scoren op dit thema.

Ontwikkeling Noord 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Wijk 2017	65,3	6,4	8%	8,1	10%	6,4	11%	9,3	10%
Wijk 2019	58,2	6,4	10%	4,7	6%	4,3	9%	6,9	11%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0	4%	5,1	8%	5,5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Woonomgeving

Noord scoort 'niet gunstig, niet ongunstig' op het thema 'woonomgeving'. Dat thema bestaat uit de aspecten 'parkeren & verkeer' en 'verloedering'. De score voor 'parkeren & verkeer' is gemiddeld, omdat het oordeel van de inwoners over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt er vergelijkbaar is met dat gemiddeld in de gemeente. Wel zien we dat dit aspect minder goed beoordeeld wordt in het aandachtsgebied de Hambaken, de Reit en de Donk.

Ook de score voor 'verloedering' is gemiddeld. Als we inzoomen op de onderliggende indicatoren, dan zien we wel dat inwoners meer dan gemiddeld vernieling, hondenpoep en rommel op straat ervaren. Inwoners van het aandachtsgebied de Hambaken en Haren/Reit/Donk zijn hier negatiever over dan de inwoners uit de andere buurten in Noord.

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Noord scoort hierop 'niet gunstig, niet ongunstig'. De inwoners ervaren meer dan gemiddeld overlast van buurtbewoners en van drugsgebruik/-handel in hun buurt. Aan de Rompertsebaan is een verslavingszorginstelling gevestigd. Volgens wijkprofessionals is hiervan weinig overlast voor bewoners.

Als we inzoomen op verschillen tussen buurten, dan zien we dat inwoners van het aandachtsgebied de Hambaken, De Slagen, de Haren en de Reit relatief veel overlast ervaren van buurtbewoners. Voor de buurt Orthen vallen de resultaten voor overlast door verwarde personen, zwervers/daklozen en alcohol/drugs op. Zowel de politiecijfers als de perceptie van inwoners zijn hier hoger dan gemiddeld. Volgens wijkprofessionals is dit te relateren aan de tijdelijke huisvesting van een notoire zwerver en bedelaar in Orthen west, wat gepaard ging met klachten in Orthen.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort Noord 'niet gunstig, niet ongunstig'. Het aandeel inwoners dat aangeeft dat er wel eens bedreigingen en mishandelingen in hun buurt zijn, is in Noord (iets hoger dan) gemiddeld. Ook het aandeel door de politie geregistreerde misdrijven van bedreiging en mishandeling is in Noord gemiddeld. Drie buurten scoren ongunstig op dit thema: de Slagen, Sprookjesbuurt en Muziekinstrumentenbuurt.

In een aantal buurten in Noord werd het afgelopen jaar relatief veel huiselijk geweld geregistreerd. In de buurten de Slagen, de Haren, de Reit, de Hambaken, Sprookjesbuurt en Muziekinstrumentenbuurt ligt het aandeel incidenten van huiselijk geweld minimaal twee keer zo hoog als gemiddeld in de gemeente.

Vermogenscriminaliteit

Het thema 'vermogenscriminaliteit' betreft hier woninginbraak, diefstallen uit en vanaf auto's en fietsendiefstal. Op dit thema scoort Noord 'niet gunstig, niet ongunstig'. Hierbij zien we een gunstige score voor het aspect fietsendiefstal. De scores voor woning- en auto-inbraak zijn 'niet gunstig, niet ongunstig'. Wel zien we op beide aspecten (lichte) verbetering van de cijfers, zowel voor de politiecijfers als voor de perceptie van inwoners.

Ook hier zien we verschillen tussen buurten. In de buurten Orthen en Sprookjesbuurt waren in 2019 relatief veel woninginbraken. Daarnaast waren er in Sprookjesbuurt ook relatief veel auto-inbraken.

Jeugd & veiligheid

Op het thema 'jeugd & veiligheid' scoort Noord 'niet gunstig, niet ongunstig'. Zowel de ervaren jeugdoverlast door inwoners als de geregistreerde jeugdoverlast door politie is in Noord (iets hoger dan) gemiddeld. Wel zien we hierbij een positieve ontwikkeling. Ten opzichte van 2017 heeft de politie minder meldingen van jongerenoverlast geregistreerd. Inwoners voelen zich iets vaker dan gemiddeld onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen.

Enkele buurten in Noord scoren ongunstig op het thema 'jeugd & veiligheid'. Dit zijn het aandachtsgebied de Hambaken, de Rompert en de Reit.

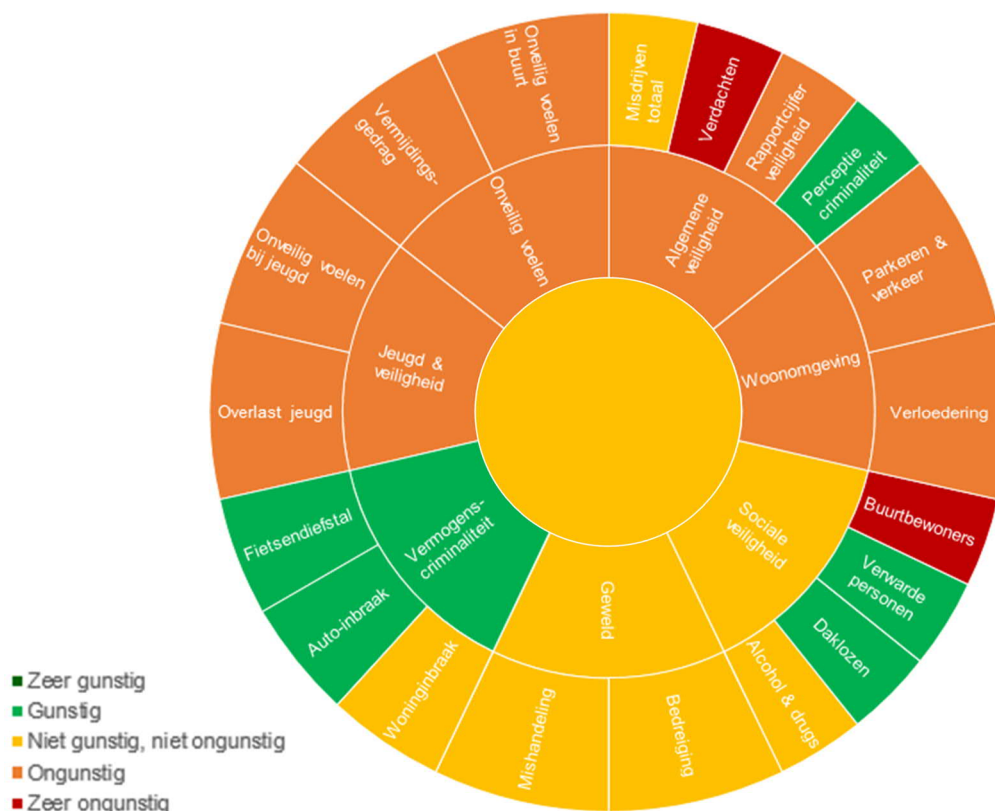
Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort Noord 'niet gunstig, niet ongunstig'. Zo voelt 28% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is meer dan gemiddeld in de gemeente (20%). Het aandeel inwoners dat 'vermijdingsgedrag' vertoont, wijkt niet af van dat gemiddeld in de gemeente. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt of omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

Enkele buurten in Noord scoren ongunstig op het thema 'onveilig voelen'. Dit zijn het aandachtsgebied de Hambaken, de Haren en Orthen.

9.1 De Hambaken

Veiligheidssituatie: niet gunstig, niet ongunstig

De Hambaken is een buurt in de wijk Noord en is aangewezen als aandachtsbuurt. De totale veiligheidsscore van de Hambaken is in 2019 'niet gunstig, niet ongunstig'. Wel vallen de onderliggende thema's 'algemene veiligheid', 'woonomgeving', 'jeugd & veiligheid' en 'onveilig voelen' op, omdat ze ongunstig scoren. In positieve zin springt het thema 'vermogenscriminaliteit' eruit met een gunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. De Hambaken scoort hierop ongunstig. Dat komt vooral doordat het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf er beduidend hoger is dan gemiddeld. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Daarnaast geven de inwoners een lager rapportcijfer voor de veiligheid in hun buurt dan gemiddeld (6,1 versus 7,0). Daarentegen hebben de inwoners van de Hambaken een redelijk gunstig oordeel over de mate waarin criminaliteit voorkomt in hun buurt. Overigens registreerde de politie 43 misdrijven per 1.000 inwoners in de Hambaken, dat is minder dan gemiddeld. Wel zien we hierbij een negatieve ontwikkeling. Het aandeel misdrijven is ten opzichte van 2017 met 35% toegenomen.

Ontwikkeling de Hambaken 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Buurt 2017	31,5	6,0	16%	5,4	11%	3,7	17%	11,7	14%
Buurt 2019	42,7	6,1	15%	7,2	10%	2,3	15%	8,4	16%
's-H 2019	58.8	7.0	7%	4.0	4%	5.1	8%	5.5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Woonomgeving

De Hambaken scoort ongunstig op het thema 'woonomgeving'. De score voor 'parkeren & verkeer' is ongunstig, omdat het oordeel van inwoners over de verkeersveiligheid en de parkeergelegenheid negatiever is dan gemiddeld in de gemeente. Ook de score voor 'verloedering' is ongunstig. Dat komt doordat de inwoners van de Hambaken meer dan gemiddeld overlast ervaren van hondenpoep, rommel op straat, graffiti en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt. Ook zijn er meer meldingen van vervuiling en illegale stort dan gemiddeld in de gemeente. Wel zien we een positieve ontwikkeling. Tussen 2017 en 2019 daalde de schaalscore fysieke verloedering in de Hambaken van een 5,2 naar een 4,7. Gemiddeld in de gemeente is dit een 3,4.

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. De Hambaken scoort hierop 'niet gunstig, niet ongunstig'. Enerzijds registreert de politie er relatief weinig incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol- en drugsoverlast. Anderzijds ervaren inwoners meer dan gemiddeld overlast door drugsgebruik/-handel. Daarnaast ervaren zij beduidend meer overlast van buurtbewoners dan gemiddeld. Volgens wijkprofessionals is de samenstelling van het aandachtsgebied de Hambaken van invloed op het sociaal leefklimaat. Er wonen mensen van verschillende pluimages; zo wonen er bijvoorbeeld relatief veel verslaafden en personen met psychiatrische problemen. Dit botst vaak wat resulteert in bijvoorbeeld burenruzies en bedreigingen.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort de Hambaken 'niet gunstig, niet ongunstig'. De politie registreert er verhoudingsgewijs iets meer mishandelingen en iets minder bedreigingen dan gemiddeld in de gemeente. Daarentegen ervaren inwoners iets vaker bedreigingen in hun buurt dan gemiddeld. Ook registreert de politie relatief veel incidenten van huiselijk geweld in de buurt. In 2019 ging het om 11 incidenten per 1.000 inwoners. Gemiddeld in de gemeente zijn dit er 3,4 per 1.000 inwoners.

Vermogenscriminaliteit

De Hambaken scoort gunstig op het thema 'vermogenscriminaliteit'. Zo registreert de politie er minder auto-inbraken en fietsendiefstallen dan gemiddeld in de gemeente. Wel geven relatief veel inwoners aan dat auto-inbraken een probleem zijn in hun buurt. Desondanks is de score voor de auto-inbraken in de Hambaken nog net gunstig. De score voor woninginbraak is te omschrijven als 'niet gunstig, niet ongunstig'. De politie registreert er relatief veel woninginbraken. Daarentegen geeft 34% van de inwoners aan dat er wel eens woninginbraken zijn in hun buurt, tegenover 43% gemiddeld in de gemeente. Opvallend hierbij is dat er in de Hambaken echter relatief veel mensen aangeven dat er *vaak* sprake is van woninginbraken in de buurt: 10% versus 4% gemiddeld. Maar doordat er zowel naar de antwoorden 'vaak' als 'soms' wordt gekeken, scoort de Hambaken op het aspect woninginbraak 'niet gunstig, niet ongunstig'.

Jeugd & veiligheid

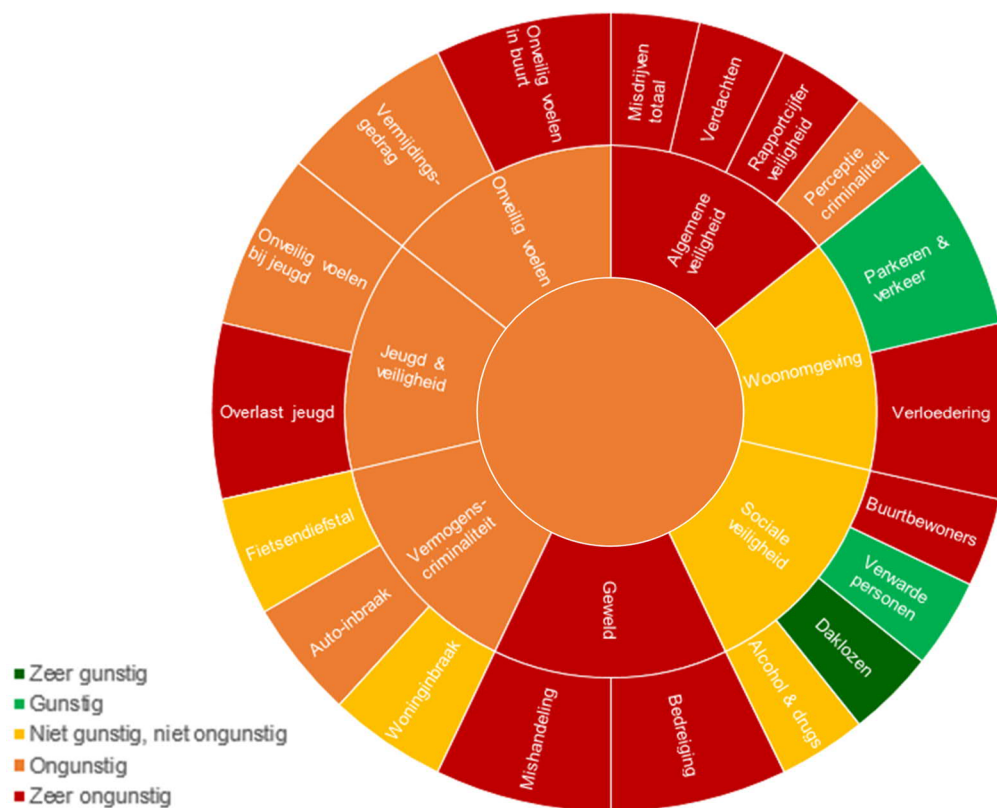
De Hambaken scoort ongunstig op het thema 'jeugd & veiligheid'. Zo registreert de politie in de Hambaken meer incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Wel is dit aandeel ten opzichte van 2017 afgenomen. Ook ervaren de inwoners meer overlast van groepen jongeren hun buurt dan gemiddeld. Daarnaast voelen de inwoners zich iets vaker dan gemiddeld onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen. In het aandachtsgebied de Hambaken is een integrale aanpak voor problematiek rondom jongeren (zie §5.2).

Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort de Hambaken ongunstig. Zo voelen beduidend meer inwoners zich *vaak* onveilig in hun buurt dan gemiddeld in de gemeente (8% versus 3%). Ook vertonen de inwoners van de Hambaken meer 'vermijdingsgedrag' dan gemiddeld. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt of omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

9.2 Sprookjesbuurt

Veiligheidssituatie: ongunstig

Sprookjesbuurt is een buurt in de wijk Noord en is aangewezen als aandachtsbuurt. De buurt had in de Wijk- en buurtmonitor 2018 als enige buurt een 'ruim beneden gemiddelde' score. De totale veiligheidsscore van Sprookjesbuurt is in 2019 ongunstig. Van de onderliggende thema's hebben de thema's 'vermogenscriminaliteit', 'jeugd & veiligheid' en 'onveilig voelen' een ongunstige score en de thema's 'algemene veiligheid' en 'geweld' zelfs een zeer ongunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Sprookjesbuurt scoort op dit thema zeer ongunstig. Zo registreerde de politie vorig jaar 80 misdrijven per 1.000 inwoners. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Ook is het aandeel misdrijven sinds 2017 met 46% gestegen. Naast dat er meer misdrijven in de buurt worden gepleegd, wonen er ook relatief veel personen die verdacht worden van het plegen van een misdrijf. Ook de perceptie van inwoners over het voorkomen van criminaliteit in de buurt scoort ongunstig. De inwoners geven een laag rapportcijfer voor de veiligheid in hun buurt (5,6).

Ontwikkeling Sprookjesbuurt 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak	Auto-inbraak	Jongerenoverlast			
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Buurt 2017	54,9	5,7	18%	1,3	9%	6,4	16%	8,2	15%
Buurt 2019	80,2	5,6	17%	7,8	6%	10,0	15%	18,7	25%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0	4%	5,1	8%	5,5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Woonomgeving

Sprookjesbuurt scoort 'niet gunstig, niet ongunstig' op het thema 'woonomgeving'. Dat thema bestaat uit de aspecten 'parkeren & verkeer' en 'verloedering'. De score voor 'parkeren & verkeer' is gunstig, met name doordat het oordeel van de inwoners over de parkeergelegenheid in hun buurt positiever is dan gemiddeld in de gemeente. De score voor verloedering is echter zeer ongunstig. Dat komt doordat de inwoners van Sprookjesbuurt relatief veel overlast ervaren van rommel op straat, graffiti en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt. Ook zijn inwoners hier negatiever over dan twee jaar geleden. In 2017 was de schaalscore fysieke verloedering een 5,1. Dit is gestegen naar een 5,5 in 2019. Gemiddeld in de gemeente is dit een 3,4. Volgens wijkprofessionals zorgen jongeren in Sprookjesbuurt voor vervuiling en vernielingen in de groen ruimte. Daarnaast telt de buurt veel schroothandelaren en ZZP-ers in de bouw die hun spullen in de openbare ruimte stallen, zoals aanhangers. Dit komt rommelig over.

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Sprookjesbuurt scoort hierop 'niet gunstig, niet ongunstig'. Enerzijds registreert de politie er relatief weinig incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol- en drugsoverlast. Anderzijds ervaren inwoners meer dan gemiddeld overlast door drugsgebruik/-handel. Daarnaast ervaren zij beduidend meer overlast van buurtbewoners dan gemiddeld. Volgens wijkprofessionals is de samenstelling van het aandachtsgebied de Hambaken van invloed op het sociaal leefklimaat. Er wonen mensen van verschillende pluimages; zo wonen er bijvoorbeeld relatief veel verslaafden en personen met psychiatrische problemen. Dit botst vaak wat resulteert in bijvoorbeeld burenruzies en bedreigingen. Onder andere op de Bokkelaren en de Klokkenlaan is dit een probleem. Hier wonen veel probleemgezinnen.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort Sprookjesbuurt zeer ongunstig. De politie registreert in Sprookjesbuurt meer misdrijven van bedreiging en mishandeling dan gemiddeld in de gemeente. Ook geven meer inwoners dan gemiddeld aan dat er wel eens bedreigingen en mishandelingen zijn in hun buurt. Ook registreert de politie relatief veel incidenten van huiselijk geweld in de buurt. In 2019 ging het om 9 incidenten per 1.000 inwoners. Gemiddeld in de gemeente zijn dit er 3,4 per 1.000 inwoners.

Vermogenscriminaliteit

Het thema 'vermogenscriminaliteit' betreft hier woninginbraak, diefstallen uit en vanaf auto's en fietsendiefstal. Op dit thema scoort Sprookjesbuurt ongunstig. Dit komt door een ongunstige score op het aspect auto-inbraak. De politie registreerde het afgelopen jaar meer auto-inbraken in Sprookjesbuurt dan gemiddeld in de gemeente. Ook is dit aandeel gestegen ten opzichte van twee jaar geleden. Ook inwoners zijn redelijk negatief over het voorkomen van auto-inbraken in hun buurt. De aspecten woninginbraak en fietsendiefstal scoren 'niet gunstig, niet ongunstig'. Wat hierbij opvalt is dat er het afgelopen jaar wel meer woninginbraken waren dan gemiddeld in de gemeente. Ook is dit aandeel gestegen ten opzichte van 2017. De perceptie van inwoners is echter vergelijkbaar met gemiddeld, waardoor het aspect zich nog net in de categorie 'niet gunstig, niet ongunstig' bevindt. De politie registreert verder relatief weinig fietsendiefstallen in de buurt.

Jeugd & veiligheid

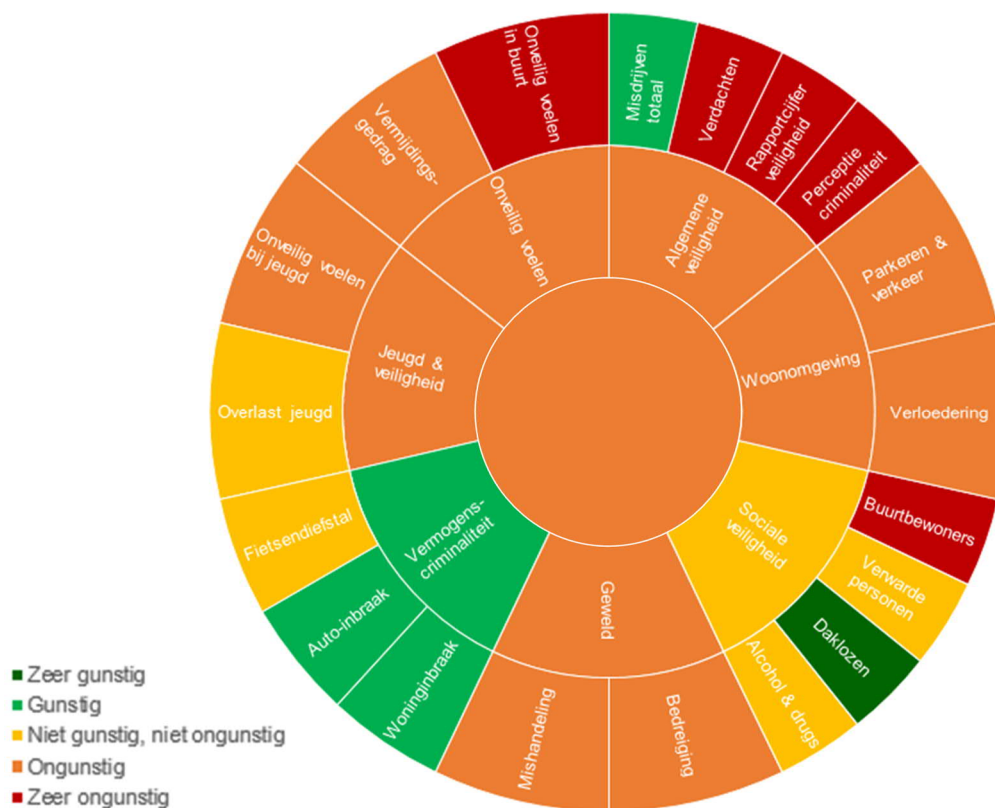
Sprookjesbuurt scoort ongunstig op het thema 'jeugd & veiligheid'. Zo registreert de politie in Sprookjesbuurt beduidend meer incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren relatief veel inwoners overlast van groepen jongeren in hun buurt. Daarnaast voelen de inwoners zich iets vaker dan gemiddeld onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen. Naast de ongunstige scores, zien we ook een negatieve ontwikkeling op het gebied van jongerenoverlast. Zowel de politiecijfers als de beleving van inwoners van jongerenoverlast hebben zich negatief ontwikkeld ten opzichte van 2017. In het aandachtsgebied de Hambaken is een integrale aanpak voor problematiek rondom jongeren (zie §5.2).

Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort Sprookjesbuurt zeer ongunstig. Zo voelen beduidend meer inwoners zich wel eens onveilig in hun buurt dan gemiddeld in de gemeente (44% versus 20%). Ook vertonen de inwoners van Sprookjesbuurt meer 'vermijdingsgedrag' dan gemiddeld. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt of omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

9.3 Muziekinstrumentenbuurt

Veiligheidssituatie: ongunstig

Muziekinstrumentenbuurt is een buurt in de wijk Noord en is aangewezen als aandachtsbuurt. De totale veiligheidsscore van Muziekinstrumentenbuurt is in 2019 ongunstig. Van de onderliggende thema's hebben de thema's 'algemene veiligheid', 'woonomgeving', 'geweld', 'jeugd & veiligheid' en 'onveilig voelen' een ongunstige score. Daarentegen heeft het thema 'vermogenscriminaliteit' een gunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Muziekinstrumentenbuurt scoort ongunstig op het thema 'algemene veiligheid'. Het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is er relatief hoog. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Ook zijn de inwoners niet heel positief over de veiligheid van hun buurt. Zij geven hiervoor het rapportcijfer 5,8. Ook hebben inwoners een ongunstige perceptie over de criminaliteit in de buurt. Daarentegen zien we dat de politie minder misdrijven dan gemiddeld registreert in de buurt. In 2019 ging het om 35 misdrijven per 1.000 inwoners. Positief is dat het aantal geregistreerde misdrijven sinds 2017 met 22% is afgenomen.

Woonomgeving

Muziekinstrumentenbuurt scoort ongunstig op het thema 'woonomgeving'. De score voor 'parkeren & verkeer' is ongunstig, omdat het oordeel van inwoners over de verkeersveiligheid negatiever is dan gemiddeld in de gemeente. Ook de score voor 'verloedering' is ongunstig. Dat komt doordat de inwoners van Muziekinstrumentenbuurt meer dan gemiddeld overlast ervaren van hondenpoep, rommel op straat, graffiti en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt.

Ontwikkeling Muziekinstrumentenbuurt 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Buurt 2017	44,4	5,7	14%	14,8	12%	3,2	12%	9,5	22%
Buurt 2019	34,5	5,8	14%	2,1	10%	1,6	10%	2,4	17%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0	4%	5,1	8%	5,5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Muziekinstrumentenbuurt scoort hierop 'niet gunstig, niet ongunstig'. Enerzijds registreert de politie er relatief weinig overlast van zwervers/daklozen en alcohol- en drugsoverlast. Anderzijds ervaren inwoners meer dan gemiddeld overlast door drugsgebruik/-handel. Daarnaast ervaren zij beduidend meer overlast van buurtbewoners dan gemiddeld. Volgens wijkprofessionals is de samenstelling van het aandachtsgebied de Hambaken van invloed op het sociaal leefklimaat. Er wonen mensen van verschillende pluimages; zo wonen er bijvoorbeeld relatief veel verslaafden en personen met psychiatrische problemen. Dit botst vaak wat resulteert in bijvoorbeeld burenruzies en bedreigingen. In een deel van Muziekinstrumentenbuurt heerst een groter intimidatiegevoel dan in de rest van de buurt.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort Muziekinstrumentenbuurt ongunstig. Dit komt vooral doordat inwoners meer dan gemiddeld aangeven dat bedreigingen en mishandelingen wel eens voorkomen in hun buurt. De politie registreert in Muziekinstrumentenbuurt iets meer bedreigingen dan gemiddeld in de gemeente. Het aantal geregistreerde mishandelingen is ongeveer hetzelfde als gemiddeld. Wel registreert de politie relatief veel incidenten van huiselijk geweld in de buurt. In 2019 ging het om 15 incidenten per 1.000 inwoners. Gemiddeld in de gemeente zijn dit er 3,4 per 1.000 inwoners.

Vermogenscriminaliteit

Muziekinstrumentenbuurt scoort gunstig op het thema 'vermogenscriminaliteit'. Zo registreert de politie er minder woninginbraken, auto-inbraken en fietsendiefstallen dan gemiddeld in de gemeente. Wel geven relatief veel inwoners aan dat woninginbraken en fietsendiefstallen een probleem zijn in hun buurt.

Jeugd & veiligheid

De score voor het thema 'jeugd & veiligheid' is ongunstig. Het aspect overlast jeugd scoort 'niet gunstig, niet ongunstig'. Hierbij zien we dat enerzijds de politie relatief weinig incidenten van jongerenoverlast registreert. Anderzijds zien we dat inwoners relatief veel overlast van groepen jongeren ervaren. Ook voelen relatief veel inwoners zich onveilig in de buurt van groepen jongeren. Hierbij zien we dan ook een ongunstige score.

Wel zien we positieve ontwikkelingen op dit thema. Zo zien we dat er ten opzichte van 2017 minder incidenten van jongerenoverlast zijn geregistreerd. Ook ervaren iets minder inwoners vaak overlast van groepen jongeren in de buurt.

In het aandachtsgebied de Hambaken is een integrale aanpak voor problematiek rondom jongeren (zie §5.2).

Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort Muziekinstrumentenbuurt ongunstig. Zo voelen beduidend meer inwoners zich wel eens onveilig in hun buurt dan gemiddeld in de gemeente (40% versus 20%). Ook vertonen de inwoners van Muziekinstrumentenbuurt meer 'vermijdingsgedrag' dan gemiddeld. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt of omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

9.4 Edelstenenbuurt

Veiligheidssituatie: ongunstig

Edelstenenbuurt is een buurt in de wijk Noord en is aangewezen als aandachtsbuurt. De totale veiligheidsscore van Edelstenenbuurt is in 2019 ongunstig. Van de onderliggende thema's hebben de thema's 'algemene veiligheid', 'woonomgeving', 'sociale veiligheid', 'jeugd & veiligheid' en 'onveilig voelen' een ongunstige score. Daarentegen heeft het thema 'vermogenscriminaliteit' een gunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Edelstenenbuurt scoort ongunstig op het thema 'algemene veiligheid'. Het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is er relatief hoog. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Ook zijn de inwoners niet heel positief over de veiligheid van hun buurt. Zij geven hiervoor het rapportcijfer 5,7. Twee jaar geleden was dit nog een 6,0. Ook hebben inwoners een ongunstige perceptie over de criminaliteit in de buurt. Desondanks zien we niet dat de politie meer misdrijven dan gemiddeld registreert in de buurt. In 2019 ging het om 53 misdrijven per 1.000 inwoners. Positief is dat het aantal geregistreerde misdrijven sinds 2017 met 9% licht is afgenomen.

Ontwikkeling Edelstenenbuurt 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak	Auto-inbraak	Jongerenoverlast			
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Buurt 2017	58,7	6,0	15%	9,3	11%	5,1	11%	7,7	15%
Buurt 2019	53,2	5,7	11%	2,3	7%	1,7	5%	8,7	9%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0	4%	5,1	8%	5,5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Woonomgeving

Edelstenenbuurt scoort ongunstig op het thema 'woonomgeving'. De score voor 'parkeren & verkeer' is ongunstig, omdat het oordeel van inwoners over de verkeersveiligheid en de parkeergelegenheid negatiever is dan gemiddeld in de gemeente. Ook de score voor 'verloedering' is ongunstig. Dat komt doordat de inwoners van Edelstenenbuurt meer dan gemiddeld overlast ervaren van hondenpoep, rommel op straat, graffiti en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt. Ook zijn er meer meldingen van vervuiling en illegale stort dan gemiddeld in de gemeente. Ook zien we hierbij een negatieve ontwikkeling. Tussen 2017 en 2019 steeg de schaa score fysieke verloedering in Edelstenenbuurt van een 3,8 naar een 5,1. Gemiddeld in de gemeente is dit een 3,4.

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Edelstenenbuurt scoort hierop ongunstig. Zo ervaren inwoners beduidend meer overlast van buurtbewoners. Daarnaast zien we ongunstige scores voor de aspecten verwarde personen en alcohol- en drugsoverlast. Inwoners ervaren een stuk meer overlast van verwarde personen, dronken mensen op straat en drugsgebruik en drugshandel in de buurt dan gemiddeld in de gemeente. Ook de politie registreert hier relatief veel incidenten van.

Volgens wijkprofessionals is de samenstelling van het aandachtsgebied de Hambaken van invloed op het sociaal leefklimaat. Er wonen mensen van verschillende pluimages; zo wonen er bijvoorbeeld relatief veel verslaafden en personen met psychiatrische problemen. Dit botst vaak wat resulteert in bijvoorbeeld burenruzies en bedreigingen. Op de Jan Palachstraat is een voorziening voor begeleid wonen en crisisopvang. Hier zijn enkele problemen geweest met cliënten. Dit gaf onrust in het omliggende gebied en gaf sommige omwonenden een onveilig gevoel. Het afgelopen jaar was er sprake van minder overlast op deze locatie.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort Edelstenenbuurt 'niet gunstig, niet ongunstig'. De politie registreert er verhoudingsgewijs (iets) minder bedreigingen en mishandelingen dan gemiddeld in de gemeente. Daarentegen ervaren inwoners vaker dan gemiddeld mishandelingen en met name bedreigingen in hun buurt. Hierdoor scoort het aspect bedreiging ongunstig. Wel zien we hierbij een positieve ontwikkeling. Het aantal bedreigingen is in Edelstenenbuurt sinds 2017 afgenomen van 8,5 naar 1,7 misdrijven per 1.000 inwoners.

Vermogenscriminaliteit

Edelstenenbuurt scoort gunstig op het thema 'vermogenscriminaliteit'. Zo geven relatief weinig inwoners aan dat woninginbraken, auto-inbraken en fietsendiefstallen een probleem zijn in hun buurt. Ook registreert de politie er minder woninginbraken en auto-inbraken dan gemiddeld in de gemeente. Wel registreert de politie ongeveer evenveel fietsendiefstallen als gemiddeld in de gemeente.

Ook zien we positieve ontwikkelingen op het gebied van vermogenscriminaliteit. Zo zijn er minder woninginbraken en auto-inbraken vergeleken met 2017. Naast verbeterde politiecijfers, geven ook minder inwoners aan dat dit een probleem is in hun buurt vergeleken met twee jaar geleden.

Jeugd & veiligheid

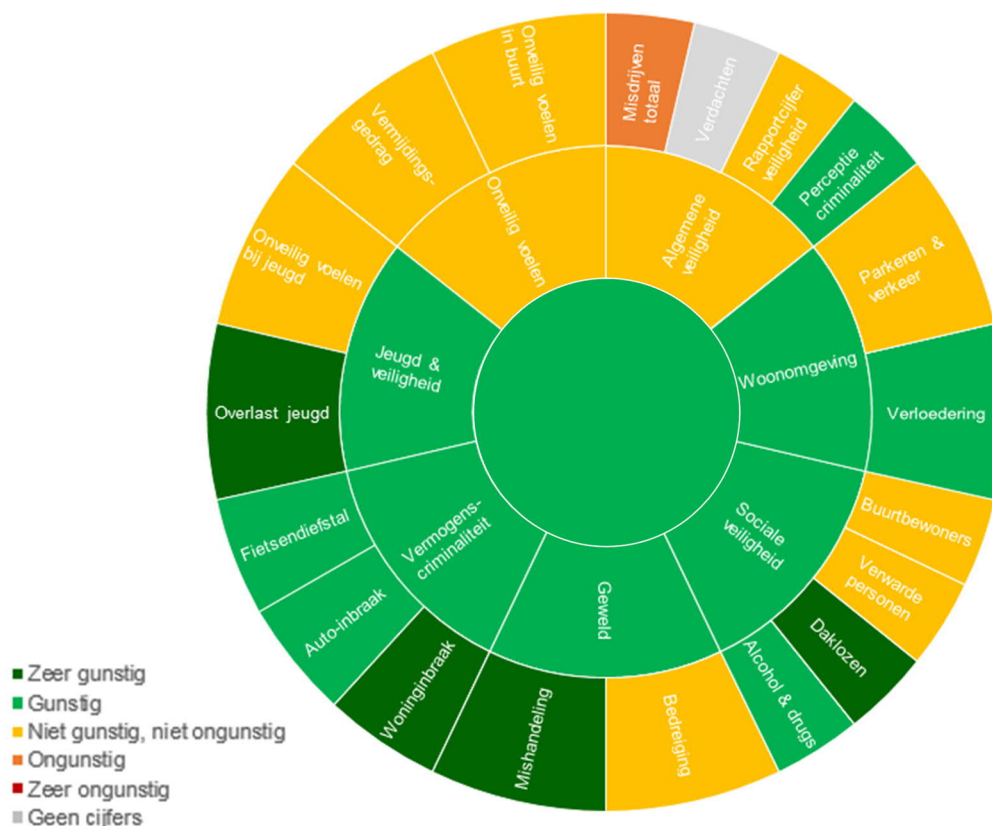
Edelstenenbuurt scoort ongunstig op het thema 'jeugd & veiligheid'. Zo registreert de politie in Edelstenenbuurt meer incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Inwoners geven echter even vaak als gemiddeld aan dat zij overlast ervaren van groepen jongeren in de buurt. Ook is dit aandeel gedaald ten opzichte van twee jaar geleden. Wel geven inwoners van Edelstenenbuurt meer dan gemiddeld aan dat zij zich wel eens onveilig voelen op plekken waar groepen jongeren rondhangen. In het aandachtsgebied de Hambaken is een integrale aanpak voor problematiek rondom jongeren (zie §5.2).

Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort Edelstenenbuurt ongunstig. Zo voelen beduidend meer inwoners zich vaak onveilig in hun buurt dan gemiddeld in de gemeente (15% versus 3%). Ook vertonen de inwoners van Edelstenenbuurt meer 'vermijdingsgedrag' dan gemiddeld. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt of omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

9.5 Orthen west

Veiligheidssituatie: gunstig

Orthen west (ook wel bekend als Orthen links) is een buurt in de wijk Noord en is aangewezen als aandachtsbuurt. De buurt is de afgelopen jaren grotendeels vernieuwd. Een groot deel van de woningen is gesloopt en hier is nieuwbouw voor in de plaats gekomen. Een deel van de oorspronkelijke bewoners is weer terug in de buurt komen wonen, maar er is ook een instroom van nieuwe jonge gezinnen. Volgens wijkprofessionals is de buurt met de vernieuwing verbeterd.

De totale veiligheidsscore van Orthen west is in 2019 gunstig. Vijf van de zeven thema's hebben een gunstige score: 'woonomgeving', 'sociale veiligheid', 'geweld', 'vermogenscriminaliteit' en 'jeugd & veiligheid'. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld¹⁷. Orthen west scoort op dit thema 'niet gunstig, niet ongunstig'. Het aspect misdrijven scoort ongunstig. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. In 2019 waren er 73 misdrijven per 1.000 inwoners in Orthen west. Dit is hoger dan gemiddeld in de gemeente. Wel is het aantal misdrijven ten opzichte van 2017 met 45% afgenomen. De inwoners beoordelen de veiligheid van hun buurt met een 7,1. Dit is een stuk hoger dan twee jaar geleden (6,3). Verder hebben de inwoners van Orthen west een positiever beeld van het voorkomen van criminaliteit in de buurt dan gemiddeld in de gemeente.

¹⁷ We kunnen voor deze buurt geen score weergeven met betrekking tot het aandeel verdachten. Het betreft een relatief kleine buurt. We presenteren geen gegevens die terug te leiden zijn tot individuen. Gegevens zijn daarom gebaseerd op ten minste 10 personen (zie bijlage B).

Ontwikkeling Orthen west 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Buurt 2017	132,1	6,3	6%	6,5	0%	11,0	19%	1,8	0%
Buurt 2019	73,2	7,1	3%	0,0	6%	1,5	14%	1,5	0%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0	4%	5,1	8%	5,5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Woonomgeving

Orthen west scoort gunstig op het thema 'woonomgeving'. Het oordeel van de inwoners over de verkeersveiligheid in hun buurt is vergelijkbaar met gemiddeld in de gemeente en met betrekking tot parkeergelegenheid is dit iets gunstiger. De score voor het aspect 'verloedering' is gunstig. De inwoners ervaren relatief veel graffiti en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt. Ook zijn er relatief weinig meldingen van vervuiling of illegale stort.

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Orthen west scoort hierop gunstig. Zo registreert de politie er iets minder incidenten van overlast door zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren de inwoners hier minder overlast van dan gemiddeld in de gemeente, net als overlast van verwarde personen. Wel registreert de politie ongeveer evenveel incidenten van overlast door verwarde personen als gemiddeld in de gemeente.

Op het aspect overlast van buurtbewoners is de score 'niet gunstig, niet ongunstig'. In Orthen west geeft 40% van de inwoners aan dat zij wel eens overlast ervaren van buurtbewoners. Gemiddeld in de gemeente is dit 35%. Positief hierbij is dat in vergelijking met gemiddeld in Orthen west minder inwoners aangeven dat zij vaak overlast ervaren van hun buurtbewoners (3% vs. 7%). Ook is dit aandeel ten opzichte van 2017 afgenomen.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort Orthen west gunstig. De scores voor bedreiging zijn 'niet gunstig, niet ongunstig'. Hierbij zien we dat zowel de politiecijfers als het oordeel van inwoners redelijk vergelijkbaar zijn met gemiddeld in de gemeente. De scores voor mishandeling zijn 'zeer gunstig'. Volgens weinig inwoners komen er wel eens mishandelingen voor in de buurt. De politie heeft het afgelopen jaar geen mishandelingen geregistreerd in Orthen west.

Vermogenscriminaliteit

Het thema 'vermogenscriminaliteit' betreft hier de fenomenen woninginbraak, diefstallen uit en vanaf auto's en fietsendiefstal. Op dit thema scoort Orthen west gunstig. De politie registreert in Orthen west relatief weinig auto-inbraken in de buurt. Er werden het afgelopen jaar zelfs geen misdrijven van woninginbraak en fietsendiefstal geregistreerd. Als we kijken naar de perceptie van inwoners, dan geven zij iets vaker dan gemiddeld aan dat er vaak woning- en auto-inbraken en fietsendiefstallen zijn in hun buurt.

Jeugd & veiligheid

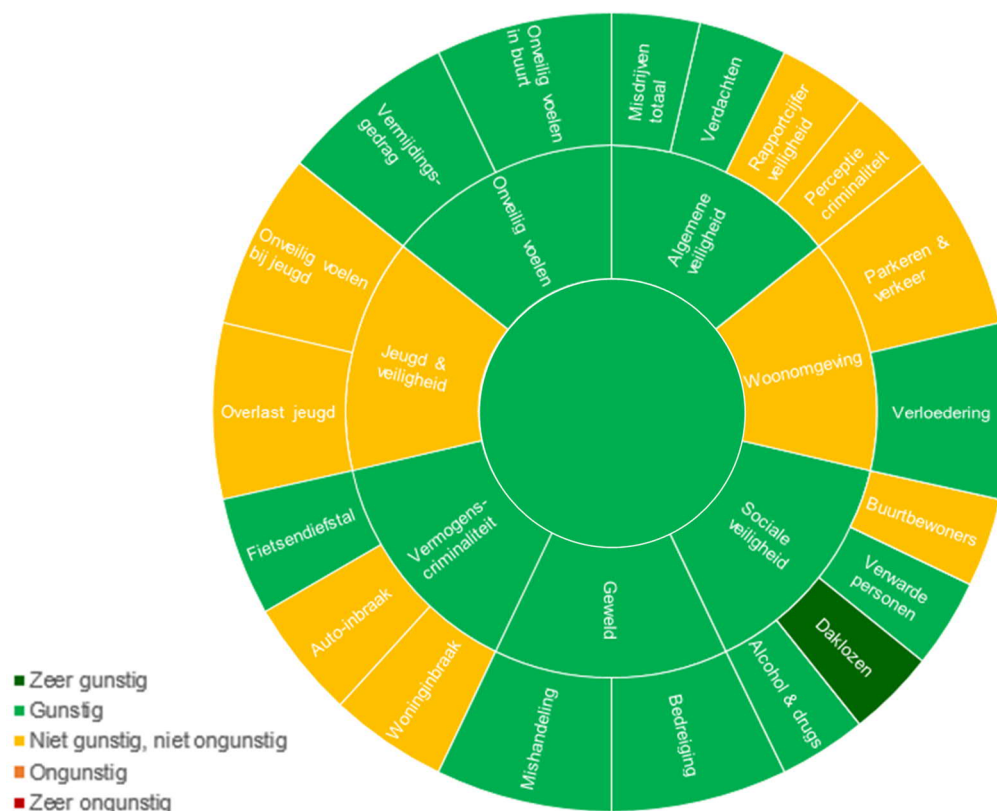
Op het thema 'jeugd & veiligheid' scoort Orthen west gunstig. Met name het aspect jongerenoverlast scoort zeer gunstig. Er werden het afgelopen jaar erg weinig incidenten van jongerenoverlast in de buurt geregistreerd. Ook geven weinig inwoners aan dat dit een probleem is in hun buurt. Daarentegen voelen inwoners van Orthen west zich ongeveer even vaak onveilig in de buurt van groepen jongeren als gemiddeld in de gemeente.

Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort Orthen west 'niet gunstig, niet ongunstig'. Zo voelt 21% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente (20%). Ook is het aandeel inwoners dat 'vermijdingsgedrag' vertoont redelijk gemiddeld. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt of omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

10. Maaspoort

Veiligheidssituatie: gunstig

De veiligheidsscore van Maaspoort is in 2019 te omschrijven als gunstig. Zo zijn er gunstige resultaten voor vijf van de zeven onderliggende thema's: 'algemene veiligheid', 'sociale veiligheid', 'geweld', 'vermogenscriminaliteit' en 'onveilig voelen'. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Maaspoort scoort op dit thema gunstig. De politie registreerde vorig jaar 31 misdrijven per 1.000 inwoners in Maaspoort, dat is minder dan gemiddeld in de gemeente. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Ook het aandeel inwoners dat verdacht werd van het plegen van een misdrijf is in Maaspoort lager dan gemiddeld. De inwoners beoordelen de veiligheid van hun buurt met het rapportcijfer 7,2. Het oordeel van de inwoners over de mate van de criminaliteit in de eigen buurt scoort redelijk gemiddeld.

Woonomgeving

Maaspoort scoort 'niet gunstig, niet ongunstig' op het thema 'woonomgeving'. Dat thema bestaat uit de aspecten 'parkeren & verkeer' en 'verloedering'. De score voor 'parkeren & verkeer' is 'niet gunstig, niet ongunstig'. Ondanks de 'neutrale' score op dit aspect, werd verkeer(veiligheid) relatief vaak genoemd als veiligheidsprobleem in de wijkveiligheidsenquête (Wijkveiligheidsplan Maaspoort, december 2019). De score voor 'verloedering' is in Maaspoort gunstig, doordat er relatief weinig meldingen van vervuiling of illegale stort zijn. Ook ervaren de inwoners relatief weinig rommel op straat en graffiti in hun buurt. Wel ervaren ze meer dan gemiddeld overlast van hondenpoep.

Ontwikkeling Maaspoort 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Wijk 2017	33,7	7,1	3%	5,4	10%	6,2	16%	3,5	4%
Wijk 2019	30,6	7,2	4%	2,9	8%	4,5	15%	6,5	4%
's-H 2019	58.8	7.0	7%	4.0	4%	5.1	8%	5.5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Maaspoort scoort hierop gunstig. Zo registreert de politie in Maaspoort minder incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren de inwoners hier relatief weinig overlast van. De ervaren overlast van buurtbewoners is vergelijkbaar met gemiddeld.

Volgens wijkprofessionals is er op plekken in de Maaspoort sprake van sociale problematiek, doordat er mensen met 'een rugzakje' in sociale huurwoningen komen te wonen. Er wordt door beroepskrachten geïnvesteerd in het opbouwen van een band met deze mensen. Ook geven wijkprofessionals aan dat er in sommige buurten sprake is van burenruzies. Hierbij wordt snel geschakeld met de politie, in plaats van dat bewoners het met elkaar uitpraten. Dat mensen elkaar niet aanspreken wordt gezien als een probleem. En als mensen elkaar wel aanspreken, dan escaleert dit snel.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort Maaspoort gunstig. De reden hiervoor is dat de politie in Maaspoort minder misdrijven van bedreiging en mishandeling registreert dan gemiddeld in de gemeente. Ook geven inwoners van Maaspoort minder dan gemiddeld aan dat er wel eens sprake is van bedreigingen en mishandelingen in hun buurt.

Vermogenscriminaliteit

Op het thema vermogenscriminaliteit scoort Maaspoort gunstig. Zo registreert de politie in Maaspoort minder woninginbraken, auto-inbraken en fietsendiefstallen dan gemiddeld in de gemeente. Ook geven minder inwoners dan gemiddeld aan dat er fietsen worden gestolen in hun buurt. De perceptie van de inwoners over het plaatsvinden van woninginbraken en auto-inbraken is er (iets) negatiever dan gemiddeld. Wel registreerde de politie vorig jaar relatief veel woning- en auto-inbraken in de Italiaanse buurt. Ook geven de inwoners uit deze buurt meer dan gemiddeld aan dat woning- en auto-inbraken voorkomen in hun buurt.

Jeugd & veiligheid

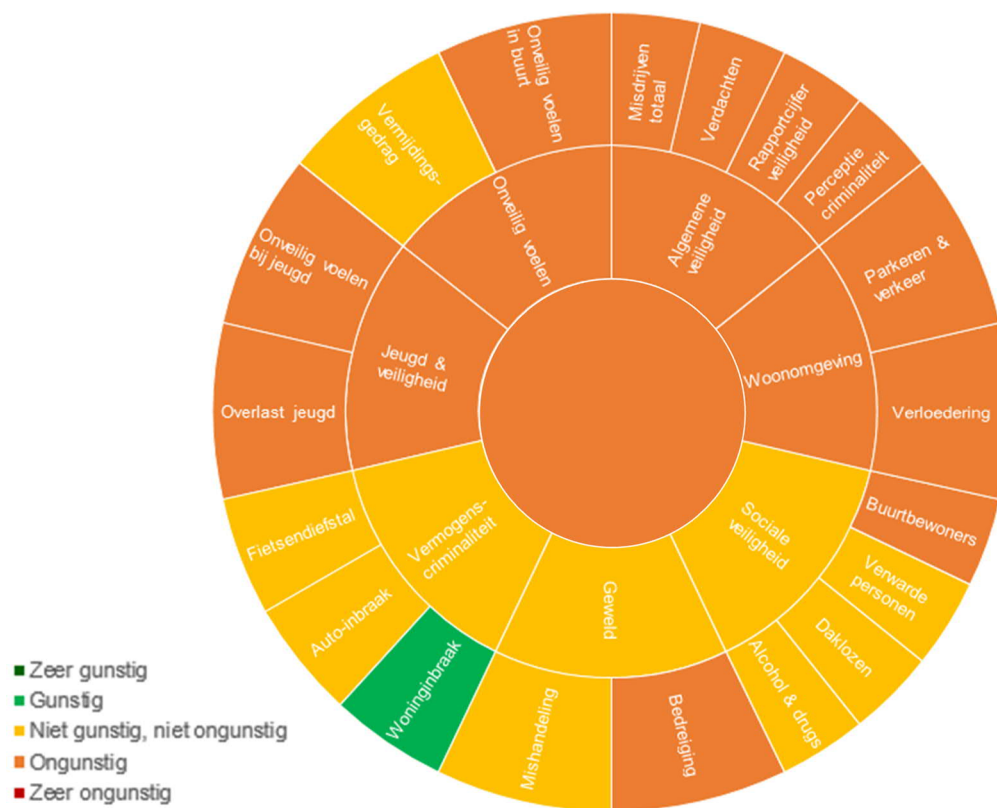
Bij het thema jeugd & veiligheid kijken we naar het plaatsvinden van jongerenoverlast en het onveilig voelen op plekken waar groepen jongeren rondhangen. Op dit thema scoort Maaspoort 'niet gunstig, niet ongunstig'. Enerzijds ervaren de inwoners minder dan gemiddeld overlast van groepen jongeren in hun buurt. Anderzijds zijn de politiecijfers er iets hoger dan gemiddeld. Met name in de Abdijenbuurt werden er veel incidenten van jongerenoverlast geregistreerd. De politie geeft aan dat er veel incidenten zijn geregistreerd op de parkeerplaats van de Maaspoorthallen. Volgens beroepskrachten is er verder sprake van overlast en vandalisme rondom Kindcentrum Sterrenbosch en winkelcentrum Maaspoort.

Onveilig voelen

We willen dat mensen zich veilig voelen in onze gemeente. Voelen zij zich veilig in hun eigen buurt? Vertonen zij 'vermijdingsgedrag' omdat zij zich niet veilig voelen? Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt of omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden. Op het thema 'onveilig voelen' scoort Maaspoort gunstig. In Maaspoort voelt 14% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is minder dan gemiddeld in de gemeente (20%). Daarnaast vertonen de inwoners van Maaspoort minder 'vermijdingsgedrag' dan gemiddeld.

11. West

Veiligheidssituatie: ongunstig

De totale veiligheidsscore van West is in 2019 te omschrijven als ongunstig. Vier van de zeven onderliggende thema's hebben een ongunstige score: 'algemene veiligheid', 'woonomgeving', 'jeugd & veiligheid' en 'onveilig voelen'. Wat bij de wijk West opvalt zijn de grote verschillen tussen de verschillende buurten in de wijk. De wijk telt officieel één aandachtsbuurt: Boschveld. Maar ook de buurten de Schutskamp en de Kruiskamp vragen relatief veel aandacht op het gebied van veiligheid. Alle drie de buurten kennen dan ook een ongunstige veiligheidsscore. Daarentegen laat Willemspoort weer gunstige resultaten zien. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. West scoort op dit thema ongunstig. Zo registreerde de politie vorig jaar 70 misdrijven per 1.000 inwoners. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Wel zien we hierbij een positieve ontwikkeling. Het aandeel misdrijven is ten opzichte van 2017 met 9% afgenomen. Naast dat er meer misdrijven in de wijk worden gepleegd, wonen er ook relatief veel personen die verdacht worden van het plegen van een misdrijf. Ook de perceptie van inwoners over het voorkomen van criminaliteit in de wijk scoort ongunstig. De inwoners beoordelen de veiligheid van hun wijk met een 6,3. Gemiddeld in de gemeente is dit een 7,0. Als we inzoomen op de buurtresultaten, dan zien we dat Boschveld, Deuten, de Schutskamp en de Kruiskamp ongunstig scoren op dit thema.

Ontwikkeling West 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak	Auto-inbraak	Jongerenoverlast
						
Bron:	P	L&V	L&V	P L&V	P L&V	P L&V
Wijk 2017	77,4	6,4	7%	7,0 12%	14,2 20%	7,8 12%
Wijk 2019	70,2	6,3	9%	3,4 7%	5,5 11%	6,1 21%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0 4%	5,1 8%	5,5 9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Woonomgeving

West scoort ongunstig op het thema 'woonomgeving'. De score voor 'parkeren & verkeer' is ongunstig, omdat het oordeel van inwoners over de verkeersveiligheid negatiever is dan gemiddeld in de gemeente. Dit wordt dan ook in de meeste buurten in West dan ook als negatief ervaren. Het oordeel over de parkeergelegenheid is redelijk gemiddeld. Wel is de score hiervoor ongunstig in het Paleiskwartier en Willemspoort.

Ook de score voor 'verloedering' is ongunstig. Dat komt doordat de inwoners van West meer dan gemiddeld overlast ervaren van rommel op straat, graffiti en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt. Ook zijn er meer meldingen van vervuiling en illegale stort dan gemiddeld in de gemeente. Hierbij zien we tevens een negatieve ontwikkeling. De schaalscore fysieke verloedering is ten opzichte van 2017 gestegen van 3,7 naar 4,4. Gemiddeld in de gemeente is dit een 3,4. Als we inzoomen op de buurtresultaten, dan zien we dat Boschveld, Deuteren, de Schutskamp en de Kruiskamp ongunstig scoren op het aspect verloedering.

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. West scoort hierop 'niet gunstig, niet ongunstig'. Wel ervaren de inwoners meer dan gemiddeld overlast van buurtbewoners en overlast van drugsgebruik/-handel in hun buurt. Als we inzoomen op verschillen tussen buurten, dan zien we dat Boschveld ongunstig scoort op het thema sociale veiligheid door ongunstige scores op overlast van verwarde personen, overlast van zwervers/daklozen en alcohol- en drugsoverlast. Daarnaast zien we voor het Paleiskwartier ongunstige scores voor de aspecten overlast van zwervers/daklozen en alcohol- en drugsoverlast. In Deuteren zien we ongunstige resultaten voor de aspecten verwarde personen. Ook scoort Deuteren ongunstig op overlast van buurtbewoners. Dit is ook het geval in de Schutskamp en de Kruiskamp.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort West 'niet gunstig, niet ongunstig'. Het aandeel inwoners dat aangeeft dat er in hun buurt wel eens bedreigingen en mishandelingen plaatsvinden, is in West (iets) hoger dan gemiddeld. Ook het aandeel door de politie geregistreerde bedreigingen is in West iets hoger dan gemiddeld. Hierdoor scoort dit aspect ongunstig.

Vermogenscriminaliteit

Het thema 'vermogenscriminaliteit' betreft hier woninginbraak, diefstal uit en vanaf auto's en fietsendiefstal. West scoort op dit thema 'niet gunstig, niet ongunstig'. Zo registreert de politie in West relatief weinig woninginbraken, waardoor dit aspect gunstig scoort. De perceptie van de inwoners over het plaatsvinden van woninginbraken, auto-inbraken en fietsendiefstallen is in West (iets negatiever dan) gemiddeld. Het aandeel door de politie geregistreerde auto-inbraken en fietsendiefstallen is in West vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente. Wel zien we dat beide zaken meer dan gemiddeld plaatsvinden in het Paleiskwartier en Willemspoort. Wijkprofessionals geven aan dat er hier relatief veel auto-inbraken zijn in de parkeergarages. De politie heeft veel gedaan aan voorlichting om dit te voorkomen.

Jeugd & veiligheid

West heeft op het thema 'jeugd & veiligheid' een ongunstige score. De inwoners ervaren namelijk meer dan gemiddeld overlast van groepen jongeren in hun buurt. Ook geven ten opzichte van 2017 meer inwoners aan dat er *vaak* sprake is van jongerenoverlast in hun buurt. Tevens voelen inwoners zich vaker dan gemiddeld onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen. Het aandeel door de politie geregistreerde jongerenoverlast is echter redelijk gemiddeld. Alle buurten in West laten ongunstige scores zien op dit thema, uitgezonderd Willemspoort. In West is een integrale aanpak voor problematiek rondom jongeren (zie §5.2).

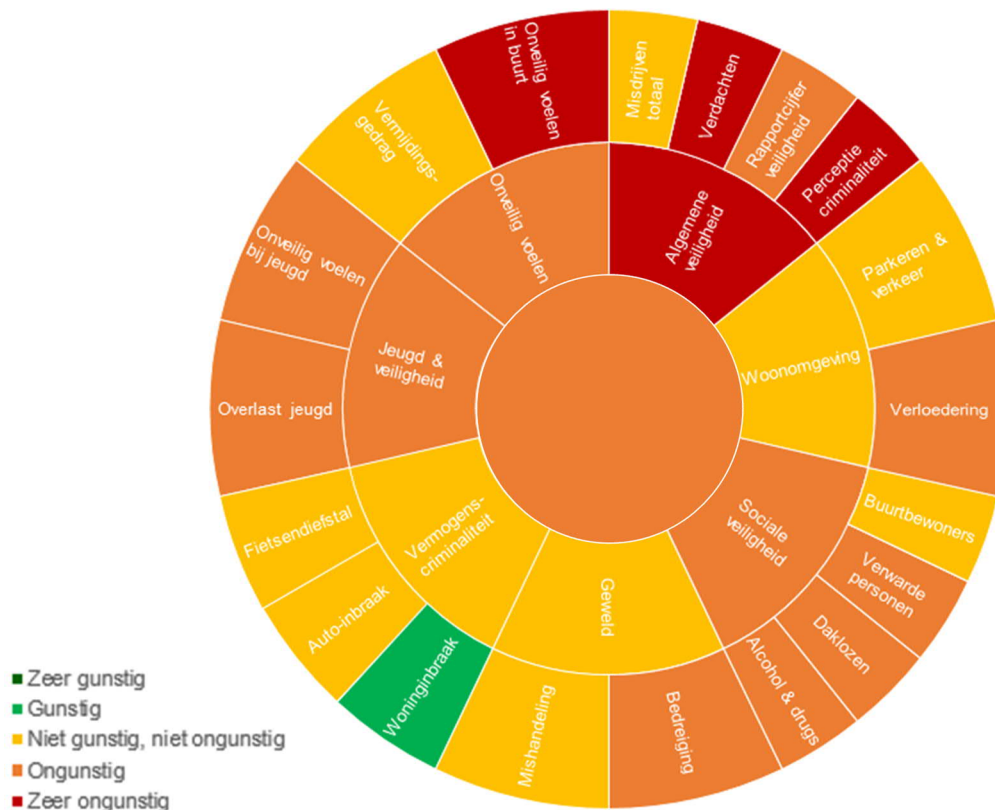
Onveilig voelen

West scoort ongunstig op het thema 'onveilig voelen', vooral omdat inwoners zich vaker dan gemiddeld onveilig voelen in hun buurt. In West voelt 33% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is meer dan gemiddeld in de gemeente (20%). West scoort op het aspect vermijdingsgedrag 'niet gunstig, niet ongunstig'. Hierbij zien we wel dat inwoners uit West vaker dan gemiddeld aangeven dat zij wel eens omlopen of omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden. Ook doen inwoners iets vaker dan gemiddeld de deur niet open, omdat men dit niet veilig vindt.

Als we inzoomen op de buurten in West, dan blijken Boschveld, de Schutskamp en de Kruiskamp ongunstige scores te hebben op het thema 'onveilig voelen'.

11.1 Boschveld

Veiligheidssituatie: ongunstig

Boschveld is een woonbuurt van de wijk West en is aangewezen als aandachtsbuurt. De totale veiligheidsscore van de buurt Boschveld is in 2019 te omschrijven als ongunstig. Het onderliggende thema 'algemene veiligheid' heeft zelfs een zeer ongunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Boschveld scoort ongunstig op het thema 'algemene veiligheid'. Het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is er relatief hoog. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Ook zijn de inwoners niet heel positief over de veiligheid van hun buurt. Zij geven hiervoor het rapportcijfer 6,1. Twee jaar geleden was dit nog een 6,4. Ook hebben inwoners een ongunstige perceptie over de criminaliteit in de buurt. Desondanks zien we niet dat de politie meer misdrijven dan gemiddeld registreert in de buurt. In 2019 ging het om 53 misdrijven per 1.000 inwoners. Positief is dat het aantal geregistreerde misdrijven sinds 2017 met 16% is afgenomen.

Ontwikkeling Boschveld 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Buurt 2017	62,6	6,4	8%	14,5	5%	14,8	16%	9,5	14%
Buurt 2019	52,8	6,1	9%	4,3	3%	6,9	15%	5,9	24%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0	4%	5,1	8%	5,5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Woonomgeving

Op het thema 'woonomgeving' scoort Boschveld 'niet gunstig, niet ongunstig'. Dat thema bestaat uit de aspecten 'parkeren & verkeer' en 'verloedering'. De score voor 'parkeren & verkeer' is 'niet gunstig, niet ongunstig', omdat het oordeel van de inwoners over de parkeergelegenheid in hun buurt er ongeveer vergelijkbaar is met dat gemiddeld in de gemeente. Wel zijn de inwoners iets minder tevreden over de verkeersveiligheid dan gemiddeld in de gemeente. De score voor 'verloedering' is ongunstig. Dit komt doordat er relatief veel meldingen zijn van vervuiling of illegale stort. Ook ervaren de inwoners relatief veel rommel op straat. Daarnaast zijn inwoners hier negatiever over dan twee jaar geleden. In 2017 was de schaaftscore fysieke verloedering een 3,2. Dit is gestegen naar een 4,0 in 2019. Gemiddeld in de gemeente is dit een 3,4. In Boschveld vindt momenteel veel herstructurering plaats. De sloop- en nieuwbouw van woningen zorgt voor vervuiling in de omgeving. Samen met de woningbouwcorporaties wordt hierop ingezet.

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Boschveld scoort hierop ongunstig. De inwoners ervaren relatief veel overlast van verwarde personen, zwervers/daklozen, dronken mensen op straat en drugsgebruik/-handel in hun buurt. Ook registreert de politie meer incidenten van overlast door personen met verward gedrag en zwervers/daklozen dan gemiddeld.

Geweld

Op het thema 'geweld' scoort Boschveld 'niet gunstig, niet ongunstig'. Enerzijds geven de inwoners meer dan gemiddeld aan dat er wel eens bedreigingen en mishandelingen plaatsvinden in hun buurt. Anderzijds registreert de politie in Boschveld minder mishandelingen dan gemiddeld in de gemeente. Het aandeel geregistreerde bedreigingen is in Boschveld iets hoger dan gemiddeld.

Vermogenscriminaliteit

Het thema 'vermogenscriminaliteit' betreft de fenomenen woninginbraak, diefstal uit en vanaf auto's en fietsendiefstal. Op dit thema scoort Boschveld 'niet gunstig, niet ongunstig'. Zo is het aandeel auto-inbraken en fietsendiefstallen, zowel qua politieregistraties als de perceptie van inwoners, in Boschveld (iets) hoger dan gemiddeld, maar de scores hiervoor zijn desondanks nog steeds 'niet gunstig, niet ongunstig'. Een gunstige score zien we voor het aspect woninginbraak. De inwoners geven minder dan gemiddeld aan dat er woninginbraken zijn in hun buurt. Het aandeel door de politie geregistreerde woninginbraken is er vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente.

We zien verder dat het thema vermogenscriminaliteit zich gunstig ontwikkelt. Ten opzichte van 2017 waren er in Boschveld minder woninginbraken, auto-inbraken en fietsendiefstallen.

Jeugd & veiligheid

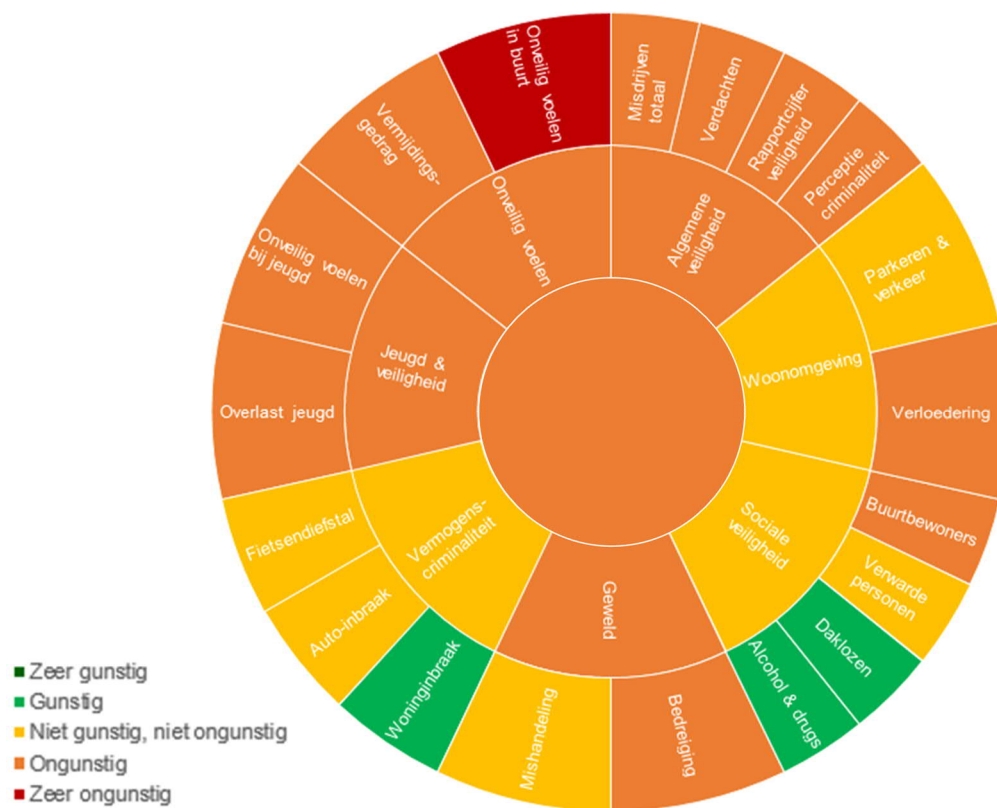
Op het thema 'jeugd & veiligheid' scoort Boschveld ongunstig. Zo voelen de inwoners zich vaker dan gemiddeld onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen in hun buurt. Ook ervaren ze beduidend meer dan gemiddeld overlast van groepen jongeren in hun buurt. Het aandeel door de politie geregistreerde incidenten van jongerenoverlast is in Boschveld echter redelijk gemiddeld. Op het aspect jongerenoverlast zien we enkele opvallende ontwikkelingen. Zo registreerde de politie ten opzichte van 2017 minder meldingen van jongerenoverlast in de buurt. Dit nam af van 10 naar 6 incidenten per 1.000 inwoners. Daarentegen geven meer inwoners aan dat er *vaak* sprake is van overlast van groepen jongeren in de buurt. Dit steeg tussen 2017 en 2019 van 14% naar 24%. Op hotspots van jongerenoverlast zijn nieuwe en betere camera's geplaatst.

Onveilig voelen

Boschveld scoort ongunstig op het thema 'onveilig voelen'. In Boschveld voelt 38% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is beduidend meer dan gemiddeld in de gemeente (20%). Het aandeel inwoners dat 'vermijdingsgedrag' vertoont, is ongeveer vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt of omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

11.2 De Schutskamp

Veiligheidssituatie: ongunstig

De totale veiligheidsscore van de Schutskamp is in 2019 te omschrijven als ongunstig. Vier van de zeven onderliggende thema's hebben een ongunstige score: 'algemene veiligheid', 'geweld', 'jeugd & veiligheid' en 'onveilig voelen'. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. De Schutskamp scoort op dit thema ongunstig. Zo registreerde de politie vorig jaar 74 misdrijven per 1.000 inwoners. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Wel zien we hierbij een positieve ontwikkeling. Het aandeel misdrijven is ten opzichte van 2017 met 12% afgenomen. Naast dat er meer misdrijven in de buurt worden gepleegd dan gemiddeld in de gemeente, wonen er ook relatief veel personen die verdacht worden van het plegen van een misdrijf. Ook de perceptie van inwoners over het voorkomen van criminaliteit in de buurt scoort ongunstig. De inwoners beoordelen de veiligheid van hun buurt met een 6,2. Twee jaar geleden was dit nog een 6,5.

Woonomgeving

Op het thema 'woonomgeving' scoort de Schutskamp 'niet gunstig, niet ongunstig'. Dat thema bestaat uit de aspecten 'parkeren & verkeer' en 'verloedering'. De score voor 'parkeren & verkeer' is 'niet gunstig, niet ongunstig'. Het oordeel van de inwoners over de verkeersveiligheid in de buurt is vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente. Wel zijn ze over de parkeergelegenheid iets positiever dan gemiddeld. De score voor 'verloedering' is ongunstig. Dit komt doordat de inwoners relatief veel rommel op straat en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) ervaren in hun buurt. Ook zijn er relatief veel meldingen zijn van vervuiling of illegale stort.

Ontwikkeling Schutskamp 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak	Auto-inbraak	Jongerenoverlast
						
Bron:	<i>P</i>	<i>L&V</i>	<i>L&V</i>	<i>P</i> <i>L&V</i>	<i>P</i> <i>L&V</i>	<i>P</i> <i>L&V</i>
Buurt 2017	84,6	6,5	5%	6,4 9%	10,7 14%	6,1 9%
Buurt 2019	74,3	6,2	9%	3,8 4%	4,9 7%	8,2 17%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0 4%	5,1 8%	5,5 9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. De Schutskamp scoort hierop 'niet gunstig, niet ongunstig'. Enerzijds registreert de politie er minder overlast van zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren inwoners minder dan gemiddeld overlast van dronken mensen en overlast van zwervers/daklozen in hun buurt. Anderzijds ervaren ze meer dan gemiddeld overlast van drugsgebruik/-handel. Ook ervaren inwoners relatief veel overlast van buurtbewoners. Hierbij zien we ook een negatieve ontwikkeling. Tussen 2017 en 2019 steeg het aandeel inwoners dat *vaak* overlast van buurtbewoners ervaart van 5% naar 9%.

Volgens wijkprofessionals staan er relatief veel goedkope huurwoningen in de buurt en wonen er mensen van veel verschillende culturen. Volgens wijkprofessionals is er weinig vermenging tussen de verschillende culturele groepen. Op basisscholen wordt *vermenging* gestimuleerd.

Geweld

De Schutskamp scoort op het thema 'geweld' ongunstig. De politie registreert in de Schutskamp meer misdrijven van bedreiging en mishandeling dan gemiddeld in de gemeente. Verder is het aandeel inwoners dat aangeeft dat er wel eens bedreigingen en mishandelingen plaatsvinden in hun buurt er (iets hoger dan) gemiddeld. Het aspect bedreiging scoort uiteindelijk ongunstig. Volgens wijkprofessionals is er in de buurt sprake van een 'straatcultuur'. De omgangsvormen zijn 'harder' in de buurt. Enerzijds zijn de inwoners dat gewend, maar anderzijds ook weer niet.

Vermogenscriminaliteit

Het thema 'vermogenscriminaliteit' betreft hier woninginbraak, diefstal uit en vanaf auto's en fietsendiefstal. De Schutskamp scoort op dit thema 'niet gunstig, niet ongunstig'. Het aandeel auto-inbraken en fietsendiefstallen is, zowel qua politieregistraties als beleving van de inwoners, in de Schutskamp vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente. De resultaten voor woninginbraak zijn gunstig. We zien verder ten opzichte van 2017 positieve ontwikkelingen voor de aspecten woninginbraak, auto-inbraak en fietsendiefstal. Zowel als we kijken naar de politiecijfers, als naar de ervaring van inwoners.

Jeugd & veiligheid

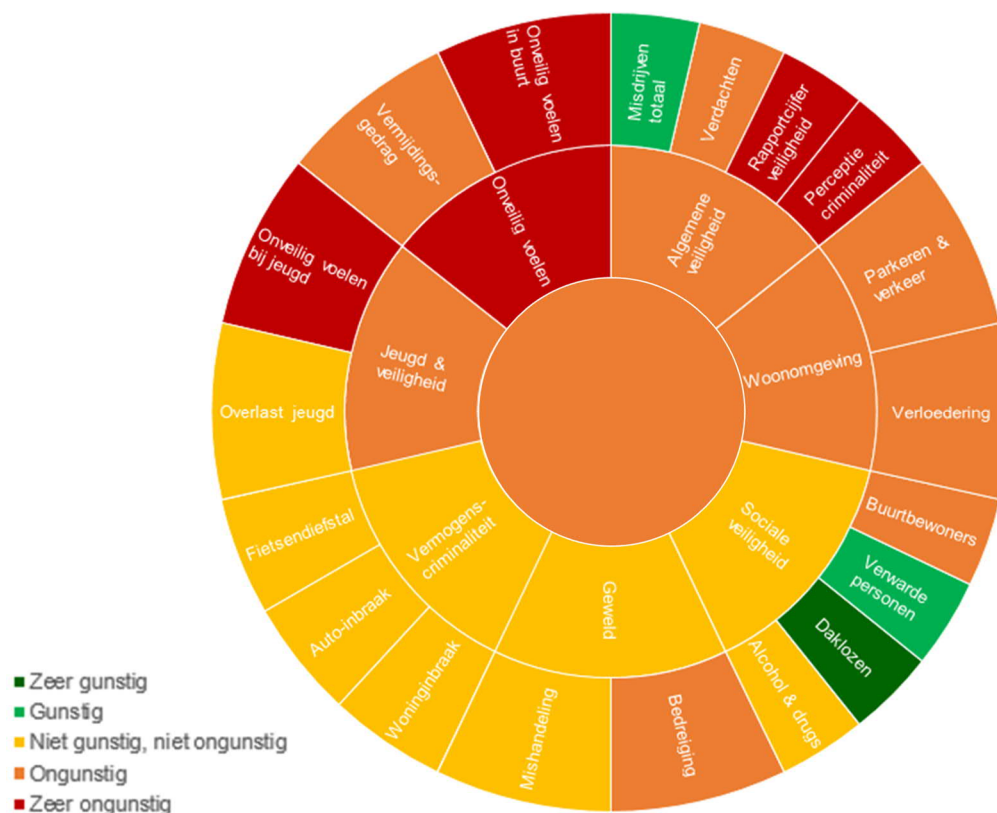
De Schutskamp scoort op het thema 'jeugd & veiligheid' ongunstig. De inwoners ervaren in hun buurt relatief veel overlast van groepen jongeren. Het afgelopen jaar is de ervaren overlast bovendien toegenomen. Daarnaast voelen de inwoners zich ook vaker dan gemiddeld onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen. Verder registreert de politie in de Schutskamp meer incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld. Ook is dit aantal ten opzichte van 2017 iets toegenomen. In West is een integrale aanpak voor problematiek rondom jongeren (zie §5.2).

Onveilig voelen

De Schutskamp scoort op het thema 'onveilig voelen' ongunstig. Zo voelt 37% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is beduidend meer dan gemiddeld in de gemeente (20%). Ook het aandeel inwoners dat 'vermijdingsgedrag' vertoont, is hoger dan gemiddeld. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen of omlopen/omrijden om onveilige ongunstig plekken te vermijden.

11.3 De Kruiskamp

Veiligheidssituatie: ongunstig

De totale veiligheidsscore van Kruiskamp is in 2019 te omschrijven als ongunstig. Van de onderliggende thema's hebben de thema's 'algemene veiligheid', 'woonomgeving' en 'jeugd & veiligheid' een ongunstige score en het thema's 'onveilig voelen' zelfs een zeer ongunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. De Kruiskamp scoort hierop ongunstig. Enerzijds ligt het aandeel misdrijven lager dan gemiddeld in de gemeente. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Anderzijds is het aandeel inwoners dat verdacht werd van het plegen van een misdrijf er hoger dan gemiddeld. Daarnaast oordelen de inwoners negatiever over de mate van de criminaliteit in de eigen buurt dan gemiddeld. Bovendien geven ze een beduidend lager rapportcijfer voor de veiligheid in hun buurt dan gemiddeld in de gemeente (5,9 versus 7,0). Ook is dit cijfer lager dan twee jaar geleden (6,2).

Woonomgeving

De Kruiskamp scoort op het thema 'woonomgeving' ongunstig. Dat thema bestaat uit de aspecten 'parkeren & verkeer' en 'verloedering'. De score voor 'parkeren & verkeer' is ongunstig, doordat inwoners negatiever oordelen over de verkeersveiligheid in hun buurt dan gemiddeld. Ook de score voor 'verloedering' is ongunstig. De inwoners ervaren relatief veel overlast van hondenpoep, rommel op straat, graffiti en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt. Het aandeel meldingen van vervuiling of illegale stort is er iets hoger dan gemiddeld. Daarnaast zijn inwoners hier negatiever over dan twee jaar geleden. In 2017 was de schaa score fysieke verloedering een 4,4. Dit is gestegen naar een 5,3 in 2019. Gemiddeld in de gemeente is dit een 3,4.

Ontwikkeling Kruiskamp 2017 - 2019

	Totaal misdriven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Buurt 2017	38,7	6,2	8%	7,1	23%	8,7	27%	7,1	13%
Buurt 2019	36,0	5,9	12%	3,3	14%	2,9	15%	3,4	24%
's-H 2019	58.8	7.0	7%	4.0	4%	5.1	8%	5.5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. De Kruiskamp scoort hierop 'niet gunstig, niet ongunstig'. Enerzijds registreert de politie er minder overlast van personen met verward gedrag, overlast van zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast dan gemiddeld. Anderzijds ervaren inwoners relatief veel overlast van drugsgebruik/-handel. Ook ervaren relatief veel inwoners overlast van buurtbewoners. Hierbij zien we ook een negatieve ontwikkeling. Tussen 2017 en 2019 steeg het aandeel inwoners dat vaak overlast van buurtbewoners ervaart van 8% naar 12%.

Volgens wijkprofessionals staan er relatief veel goedkope huurwoningen in de buurt en wonen er mensen van veel verschillende culturen. Volgens wijkprofessionals is er weinig vermenging tussen de verschillende culturele groepen.

Geweld

De Kruiskamp scoort op het thema geweld 'niet gunstig, niet ongunstig'. Enerzijds geven de inwoners van de Kruiskamp meer dan gemiddeld aan dat er wel eens bedreigingen en mishandelingen plaatsvinden in hun buurt. Anderzijds is het aandeel door de politie geregistreerde misdrijven van bedreiging in de Kruiskamp gemiddeld, en die van mishandeling zelfs lager dan gemiddeld. Het aspect bedreiging scoort uiteindelijk ongunstig. Volgens wijkprofessionals is er in de buurt sprake van een 'straatcultuur'. De omgangsvormen zijn 'harder' in de buurt. Enerzijds zijn de inwoners dat gewend, maar anderzijds ook weer niet.

Vermogenscriminaliteit

Het thema 'vermogenscriminaliteit' betreft hier woninginbraak, diefstal uit en vanaf auto's en fietsendiefstal. De Kruiskamp scoort op dit thema 'niet gunstig, niet ongunstig'. Enerzijds geven relatief veel inwoners aan dat er woninginbraken, auto-inbraken en fietsendiefstallen plaatsvinden in hun buurt. Anderzijds registreert de politie in de Kruiskamp minder woninginbraken, auto-inbraken en fietsendiefstallen dan gemiddeld in de gemeente. Voor de aspecten woninginbraak en auto-inbraak zien we positieve ontwikkelingen. Zowel als we kijken naar de politiecijfers, als naar de ervaring van inwoners.

Jeugd & veiligheid

De Kruiskamp scoort op dit thema ongunstig. De inwoners voelen zich veel vaker dan gemiddeld onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen in hun buurt. Ook ervaren de inwoners in hun buurt relatief veel overlast van groepen jongeren. Daarentegen registreert de politie minder incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld. Op het aspect jongerenoverlast zien we enkele opvallende ontwikkelingen. Zo registreerde de politie ten opzichte van 2017 minder meldingen van jongerenoverlast in de buurt. Dit nam af van 7 naar 3 incidenten per 1.000 inwoners. Daarentegen geven meer inwoners aan dat er *vaak* sprake is van overlast van groepen jongeren in de buurt. Dit steeg tussen 2017 en 2019 van 13% naar 24%. In West is een integrale aanpak voor problematiek rondom jongeren (zie §5.2).

Onveilig voelen

De Kruiskamp scoort op het thema 'onveilig voelen' zeer ongunstig. Zo voelt 40% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is twee keer zoveel als gemiddeld in de gemeente (20%). Ook is het aandeel inwoners dat 'vermijdingsgedrag' vertoont, in de Kruiskamp hoger dan gemiddeld. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt of omlopen/omrijden om onveilige plekken in de buurt te vermijden.

12. Engelen

Veiligheidssituatie: gunstig

De veiligheidsscore van Engelen is in 2019 te omschrijven als gunstig. De onderliggende thema's 'sociale veiligheid', 'geweld' en 'onveilig voelen' hebben zelfs een zeer gunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Engelen scoort hierop gunstig. We zien een gunstige score op het aspect misdrijven. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. De politie registreerde afgelopen jaar 23 misdrijven per 1.000 inwoners in Engelen. Dat is minder dan gemiddeld in de gemeente. Ook is dit aantal de afgelopen jaren gedaald. Zo nam het aandeel misdrijven tussen 2017 en 2019 met 21% af. Het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is in Engelen lager dan gemiddeld. De inwoners van Engelen zijn ook positief over de veiligheid van hun wijk. Zij geven een beduidend hoger rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt dan gemiddeld (8,0 versus 7,0). Ook is dit hoger dan twee jaar geleden (7,6). Verder hebben de inwoners van Engelen een positiever oordeel over het voorkomen van criminaliteit in hun buurt.

Woonomgeving

De inwoners van Engelen zijn positiever over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt dan gemiddeld in de gemeente. Dit zorgt voor een gunstige score op het bijbehorende aspect. Ook de score voor verloedering is gunstig. De inwoners van Engelen ervaren namelijk relatief weinig graffiti, rommel op straat en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt. De ervaren overlast van hondenpoep en de meldingen van vervuiling of illegale stort zijn vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente.

Ontwikkeling Engelen 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Wijk 2017	28,5	7,6	1%	2,7	8%	4,3	18%	1,6	1%
Wijk 2019	22,5	8,0	4%	4,0	2%	1,6	5%	0,9	1%
's-H 2019	58.8	7.0	7%	4.0	4%	5.1	8%	5.5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Op dit thema heeft Engelen een zeer gunstige score. Zo registreert de politie relatief weinig incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol- en drugsoverlast in Engelen. Ook ervaren de inwoners hier relatief weinig overlast van. Daarnaast ervaren de inwoners van Engelen minder overlast van buurtbewoners dan gemiddeld.

Geweld

In Engelen registreert de politie relatief minder misdrijven van bedreiging en mishandeling dan gemiddeld in de gemeente. Ook geven minder inwoners dan gemiddeld aan dat bedreigingen en mishandelingen weleens voorkomen in hun buurt. Dit zorgt voor een 'zeer gunstige' score op het thema geweld.

Vermogenscriminaliteit

Bij het thema vermogenscriminaliteit zoomen we in op de fenomenen woninginbraak, diefstallen uit en vanaf auto's en fietsendiefstal. De score op het aspect woninginbraken is 'niet gunstig, niet ongunstig'. In 2019 waren er in Engelen 4,0 woninginbraken per 1.000 woningen. Dit is ongeveer hetzelfde als gemiddeld in de gemeente. Gunstige resultaten zien we voor de aspecten auto-inbraak en fietsendiefstal. De politie registreert in Engelen beduidend minder auto-inbraken en fietsendiefstallen dan gemiddeld in de gemeente. Hierbij zien we een positieve ontwikkeling. Het aantal auto-inbraken is ten opzichte van 2017 met 63% afgenomen. Ook het oordeel van inwoners over het voorkomen van auto-inbraken in de buurt is verbeterd ten opzichte van 2017.

Jeugd & veiligheid

Op het thema 'jeugd & veiligheid' scoort Engelen gunstig. Zo registreert de politie in Engelen beduidend minder incidenten van jongerenoverlast dan gemiddeld in de gemeente (0,9 versus 5,5 incidenten per 1.000 inwoners). Ook ervaren de inwoners minder dan gemiddeld overlast van groepen jongeren in de buurt. De score voor het onveilig voelen in de buurt van jongeren is in Engelen iets beter dan gemiddeld, maar desondanks valt het nog net in de categorie 'niet gunstig, niet ongunstig'.

Onveilig voelen

In Engelen voelt 8% van de inwoners zich vaak of soms onveilig in hun eigen buurt. Gemiddeld in de gemeente is dit 20%. Ook zijn er in Engelen minder mensen dan gemiddeld die vermijdingsgedrag vertonen.

13. Nuland

Veiligheidssituatie: gunstig

De totale veiligheidsscore van Nuland is in 2019 te omschrijven als gunstig. De onderliggende thema's 'sociale veiligheid', 'geweld' en 'jeugd & veiligheid' hebben zelfs een zeer gunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Nuland scoort op dit thema gunstig. De politie registreert in Nuland 35 misdrijven per 1.000 inwoners. Dat is lager dan gemiddeld in de gemeente. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Ook het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is in Nuland lager dan gemiddeld. De inwoners van Nuland zijn positief over de veiligheid in hun buurt. Zij geven hiervoor gemiddeld een 7,5 als rapportcijfer. Ook het oordeel van inwoners over de mate van de criminaliteit in de eigen buurt is in Nuland positiever dan gemiddeld.

Woonomgeving

Nuland scoort gunstig op het thema 'woonomgeving'. Zo ervaren de inwoners relatief weinig graffiti, rommel op straat en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt. Ook zijn er naar verhouding weinig meldingen van vervuiling of illegale stort. Daarnaast zijn inwoners over de parkeergelegenheid in hun buurt positiever dan gemiddeld. De verkeersveiligheid wordt ongeveer hetzelfde beoordeeld als gemiddeld in de gemeente. Volgens wijkprofessionals geven inwoners aan dat er onveilige verkeerssituaties zijn bij het kruispunt Zandstraat/Prins Bernhardplein en de Schotsheuvelstraat.

Ontwikkeling Nuland 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak	Auto-inbraak	Jongerenoverlast
						
Bron:	<i>P</i>	<i>L&V</i>	<i>L&V</i>	<i>P</i> <i>L&V</i>	<i>P</i> <i>L&V</i>	<i>P</i> <i>L&V</i>
Wijk 2017	31,9	7,3	2%	8,7 2%	1,4 3%	1,8 2%
Wijk 2019	34,8	7,5	2%	6,3 2%	2,9 3%	1,3 1%
's-H 2019	58,8	7,0	7%	4,0 4%	5,1 8%	5,5 9%

Bron: Politie cijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Op dit thema scoort Nuland zeer gunstig. Zo is het aandeel door de politie geregistreerde incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast er beduidend lager dan gemiddeld in de gemeente. Daarnaast ervaren inwoners hier relatief weinig overlast van. Ook ervaren de inwoners van Nuland minder overlast van buurtbewoners dan gemiddeld.

Geweld

Op het thema 'geweld' heeft Nuland een zeer gunstige score. De politie registreert in Nuland minder misdrijven van bedreiging en mishandeling dan gemiddeld in de gemeente. Ook geven relatief weinig inwoners van Nuland aan dat er wel eens bedreigingen en mishandelingen plaatsvinden in hun buurt.

Vermogenscriminaliteit

Nuland scoort gunstig op het thema 'vermogenscriminaliteit'. Zo registreert de politie er minder auto-inbraken en fietsendiefstallen dan gemiddeld in de gemeente. Ook geven relatief weinig inwoners aan dat er auto-inbraken zijn in hun buurt. Het aantal woninginbraken is in Nuland vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente.

Jeugd & veiligheid

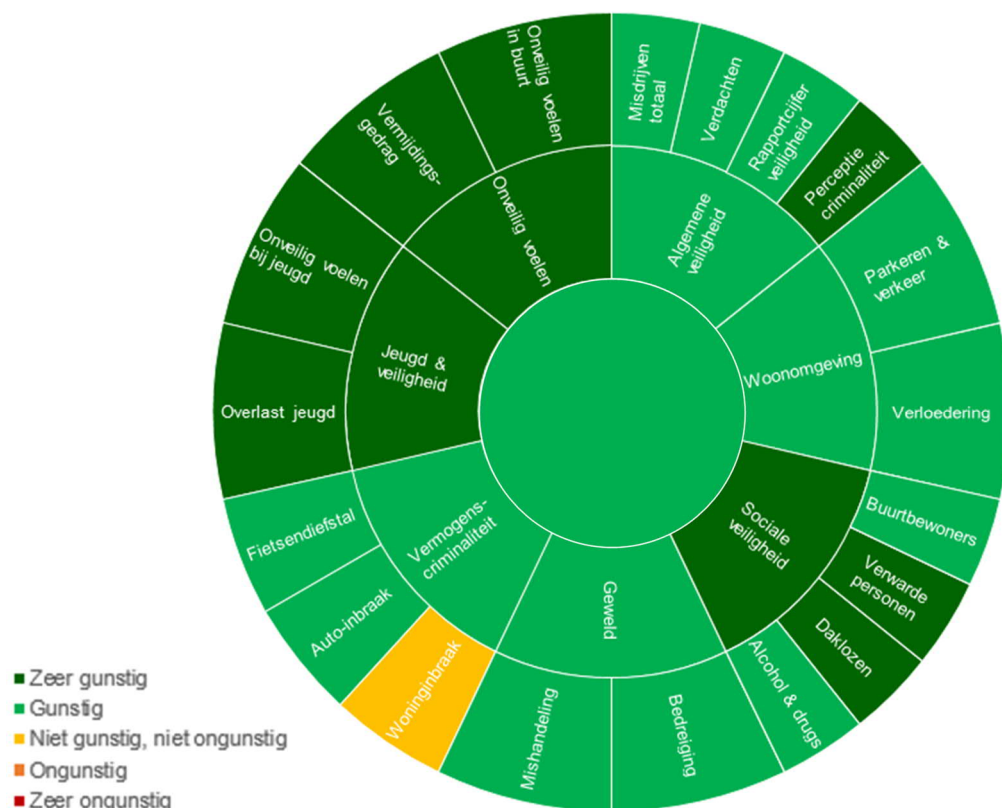
Op het thema 'jeugd & veiligheid' scoort Nuland zeer gunstig. Zo registreert de politie in Nuland relatief weinig incidenten van jongerenoverlast. Ook ervaren de inwoners relatief weinig overlast van groepen jongeren in hun buurt. Dat aandeel is zelfs gedaald ten opzichte van twee jaar eerder. Daarnaast voelen de inwoners van Nuland zich minder vaak onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen dan gemiddeld.

Onveilig voelen

Nuland scoort op het thema 'onveilig voelen' gunstig. In Nuland voelt 12% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt, dat is minder dan gemiddeld in de gemeente (20%). Daarnaast vertonen de inwoners van Nuland minder vermijdingsgedrag dan gemiddeld. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen of omlopen/omrijden om onveilige ongunstig plekken te vermijden.

14. Vinkel

Veiligheidssituatie: gunstig

De totale veiligheidsscore Vinkel is in 2019 te omschrijven als gunstig. Van de onderliggende thema's hebben 'sociale veiligheid', 'jeugd & veiligheid' en 'onveilig voelen' zelfs een zeer gunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema 'algemene veiligheid' gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Vinkel scoort hierop gunstig. De politie registreert er 36 misdrijven per 1.000 inwoners, dat is lager dan gemiddeld in de gemeente. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Na een jarenlange daling is het aantal misdrijven het afgelopen jaar wel toegenomen. Het aandeel inwoners dat verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is in Vinkel lager dan gemiddeld. Verder zijn de inwoners van Vinkel positief over de veiligheid in hun buurt. Zij geven hiervoor gemiddeld een 7,9 als rapportcijfer. Ook het oordeel van inwoners over de mate van de criminaliteit in de eigen buurt is positiever dan gemiddeld.

Woonomgeving

Vinkel scoort gunstig op het thema 'woonomgeving'. De inwoners oordelen positiever over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt dan gemiddeld in de gemeente. Ook de score voor 'verloedering' is gunstig. Zo ervaren de inwoners relatief weinig overlast van hondenpoep, rommel op straat, graffiti en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt. Daarnaast zijn er relatief weinig meldingen van vervuiling of illegale stort.

Ontwikkeling Vinkel 2017 - 2019

	Totaal misdrijven	Rapportcijfer veiligheid	Overlast buurtbewoners	Woninginbraak		Auto-inbraak		Jongerenoverlast	
									
Bron:	P	L&V	L&V	P	L&V	P	L&V	P	L&V
Wijk 2017	25,1	7,7	4%	8,6	5%	0,8	0%	0,8	1%
Wijk 2019	35,7	7,9	4%	6,2	1%	4,7	1%	0,4	0%
's-H 2019	58.8	7.0	7%	4.0	4%	5.1	8%	5.5	9%

Bron: Politiecijfers per 1.000 woningen/inwoners (P), Leefbaarheid & Veiligheid (% vaak) (L&V)

Sociale veiligheid

Het thema 'sociale veiligheid' betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Vinkel scoort hierop zeer gunstig. Zo is het aandeel door de politie geregistreerde incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door zwervers/daklozen en alcohol-/drugsoverlast in Vinkel beduidend lager dan gemiddeld in de gemeente. Daarnaast ervaren inwoners hier relatief weinig overlast van. Ook ervaren de inwoners van Vinkel minder overlast van buurtbewoners dan gemiddeld.

Geweld

Vinkel heeft een gunstige score op het thema 'geweld'. Relatief weinig inwoners geven aan dat er wel eens bedreigingen en mishandelingen plaatsvinden in hun buurt. Daarnaast registreert de politie in Vinkel minder mishandelingen dan gemiddeld in de gemeente. Het aandeel geregistreerde bedreigingen is er ongeveer hetzelfde als gemiddeld in de gemeente.

Vermogenscriminaliteit

Vinkel scoort gunstig op het thema 'vermogenscriminaliteit'. Zo registreert de politie er minder auto-inbraken en fietsendiefstallen dan gemiddeld in de gemeente. Ook geven de inwoners minder dan gemiddeld aan dat er auto-inbraken en fietsendiefstallen zijn in hun buurt. Het aantal woninginbraken is in Vinkel vergelijkbaar met dat gemiddeld in de gemeente.

Jeugd & veiligheid

Op het thema 'jeugd & veiligheid' scoort Vinkel zeer gunstig. Zo registreert de politie in Vinkel relatief weinig incidenten van jongerenoverlast. Ook ervaren de inwoners naar verhouding weinig overlast van groepen jongeren in hun buurt. Verder voelen relatief weinig inwoners zich onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen.

Onveilig voelen

Op het thema 'onveilig voelen' scoort Vinkel zeer gunstig. In Vinkel voelt 8% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is beduidend minder dan gemiddeld in de gemeente (20%). Daarnaast vertonen de inwoners van Vinkel relatief weinig vermijdingsgedrag. Denk hierbij aan de deur 's avonds niet opendoen of omlopen/omrijden om onveilige ongunstig plekken te vermijden.

Bijlage A: Doelstellingen

De doelstellingen in de veiligheidsmonitor zijn afkomstig uit het Integraal Veiligheidsplan (IVP) en de Begroting. Hieronder wordt per doelstelling aangegeven uit welk veiligheidsplan deze afkomstig is.

	IVP	Begroting
In 2022 zijn er max. 60 misdrijven per 1.000 inwoners	v	
In 2022 is het rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt min. een 7,3	v	v
In 2022 ervaart max. 4% van de inwoners <i>vaak</i> overlast van buurtbewoners	v	
In 2022 zijn er max. 4 incidenten van overlast door personen met verward gedrag per 1.000 inwoners	v	
In 2022 zijn er max. 6,0 woninginbraken per 1.000 woningen	v	
In 2022 zijn er max. 6,5 diefstallen uit/vanaf auto's per 1.000 inwoners	v	v
In 2022 zijn er max. 1,3 diefstallen van motorvoertuigen per 1.000 inwoners		v
In 2022 is het gemeentelijke rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt min. een 7,3	v	v
In 2022 hebben alle buurten een rapportcijfer van min. 6,0 voor de veiligheid in de buurt	v	
In 2022 vindt max. 9% van de inwoners dat er <i>veel</i> criminaliteit plaatsvindt in hun buurt		v
In 2022 voelt max. 2% van de inwoners zich <i>vaak</i> onveilig rondom uitgaansgelegenheden	v	v
In 2022 ervaart max. 2% van de inwoners <i>vaak</i> overlast van horecagelegenheden in de buurt	v	v
In 2022 zijn er max. 4,8 incidenten van overlast jeugd per 1.000 inwoners	v	v
In 2022 ervaart max. 4,5% <i>vaak</i> overlast van groepen jongeren de buurt	v	v
In 2022 voelt max. 5% van de inwoners zich <i>vaak</i> onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen		v

Bijlage B: Onderzoeksverantwoording

De veiligheidsmonitor is gebaseerd op twee basisbronnen: de vragenlijst *Leefbaarheid & Veiligheid* en politiegegevens. Afhankelijk van het onderwerp zijn er ook nog andere bronnen gebruikt. De meest recente cijfers hebben betrekking op het jaar 2019. Waar dit niet het geval is, wordt dit aangegeven. Hieronder worden de belangrijkste bronnen kort besproken.

Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid

In de oneven jaren wordt de vragenlijst *Leefbaarheid & Veiligheid* uitgezet. Hierin wordt respondenten gevraagd naar hun mening over de leefbaarheid en veiligheid van hun buurt. Via een steekproeftrekking uit de Basisregistratie Personen (BRP) is een bepaald aantal personen geselecteerd om aan dit onderzoek deel te nemen. Dit aantal is groot genoeg om per wijk/buurt betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Naar deze mensen is een brief gestuurd met daarin het verzoek om de vragenlijst op papier of via internet in te vullen. Na ca. 2-3 weken is er een herinnering gestuurd aan de mensen die de vragenlijst nog niet hadden ingevuld. In enkele buurten waar de respons achterbleef is naar (een deel van de respondenten) een tweede herinneringsbrief gestuurd met een ingekorte versie van de vragenlijst. Deze werkwijze leverde een respons op van 25%.

Daarnaast is in 2019 voor het eerst aan alle inwoners van de gemeente de mogelijkheid geboden om mee te doen aan het onderzoek. Via de website van de gemeente konden mensen de vragenlijst invullen. Het onderzoek is verder gepromoot op de website en sociale media kanalen van de gemeente en via een advertentie in de Bossche Omroep. Uiteindelijk hebben in 2019 ca. 4.950 mensen de vragenlijst ingevuld.

Van de respondenten zijn enkele achtergrondgegevens bekend, zoals leeftijd en woonbuurt. De verdeling van de respondenten naar deze achtergrondkenmerken is niet hetzelfde als de werkelijke verdeling binnen de gemeente. Om er zeker van te zijn dat de respons wel een goede benadering van de werkelijkheid is, zijn de resultaten *gewogen*. Wegen betekent dat de groepen die oververtegenwoordigd zijn, minder zwaar worden meegeteld. De groepen die ondervertegenwoordigd zijn, worden juist zwaarder meegeteld. Hierdoor verbetert de representativiteit van de steekproef voor de algemene bevolking.

In het rapport worden de gewogen resultaten gepresenteerd. De resultaten gaan over de groep respondenten die de betreffende vraag hebben beantwoord. Respondenten die een vraag niet hebben beantwoord worden buiten beschouwing gelaten. Antwoorden voor wijken en buurten en naar achtergrondkenmerk worden gepresenteerd als minimaal 25 respondenten de vraag hebben beantwoord. Wanneer minder dan 25 respondenten een vraag hebben beantwoordt, dan wordt dit alleen genoemd als het antwoord opvallend hoger of lager is dan gemiddeld.

Politiegegevens

De politiegegevens zijn afkomstig uit de Basisvoorziening Handhaving (BVH). Bij het presenteren van de cijfers maken we onderscheid tussen misdrijven (strafbare feiten) en incidenten (niet strafbare feiten, bijvoorbeeld meldingen van overlast). De politiecijfers worden uitgedrukt in het aantal misdrijven/incidenten per 1.000 inwoners. Uitzondering hierop zijn de 'inbraak/diefstal woning' en 'inbraak/diefstal in schuur/ garage e.d.'; deze worden uitgedrukt in het aantal misdrijven per 1.000 woningen (bewoonde adressen).

De gegevens gaan alleen over het aantal *geregistreerde* misdrijven en incidenten. Echter, niet alle misdrijven en incidenten zijn bij de politie bekend, bijvoorbeeld omdat deze niet gemeld worden. Dit geldt met name voor kleinere vergrijpen en overlastsituaties, zoals fietsendiefstal en jongerenoverlast. De cijfers geven echter wel een beeld van wat er speelt. Vooral in combinatie met enquêtegegevens kunnen we een goed beeld schetsen van wat er speelt in wijken, dorpen en buurten.

Het is niet altijd eenduidig hoe een misdrijf of incident door de politie wordt weggeschreven. Dit wordt onder andere beïnvloedt door de interpretatie van een misdrijf of incident door een agent. Dit is bijvoorbeeld het geval bij 'overlast door verward/overspannen persoon', 'overlast zwervers' en 'overlast i.v.m. alcohol/drugs'.

Naast gegevens over misdrijven en incidenten gebruiken we ook gegevens over het aantal verdachten per 1.000 inwoners. Dit gegeven wordt gepresenteerd in de profieltaarten. Echter, we presenteren geen gegevens die terug te leiden zijn tot individuen. Gegevens zijn daarom gebaseerd op ten minste 10 personen. Voor verschillende (kleine) buurten in de gemeente worden minder dan 10 personen verdacht van een misdrijf. Wanneer hier sprake van is, dan wordt dit gegeven niet gepresenteerd in de profieltaart.

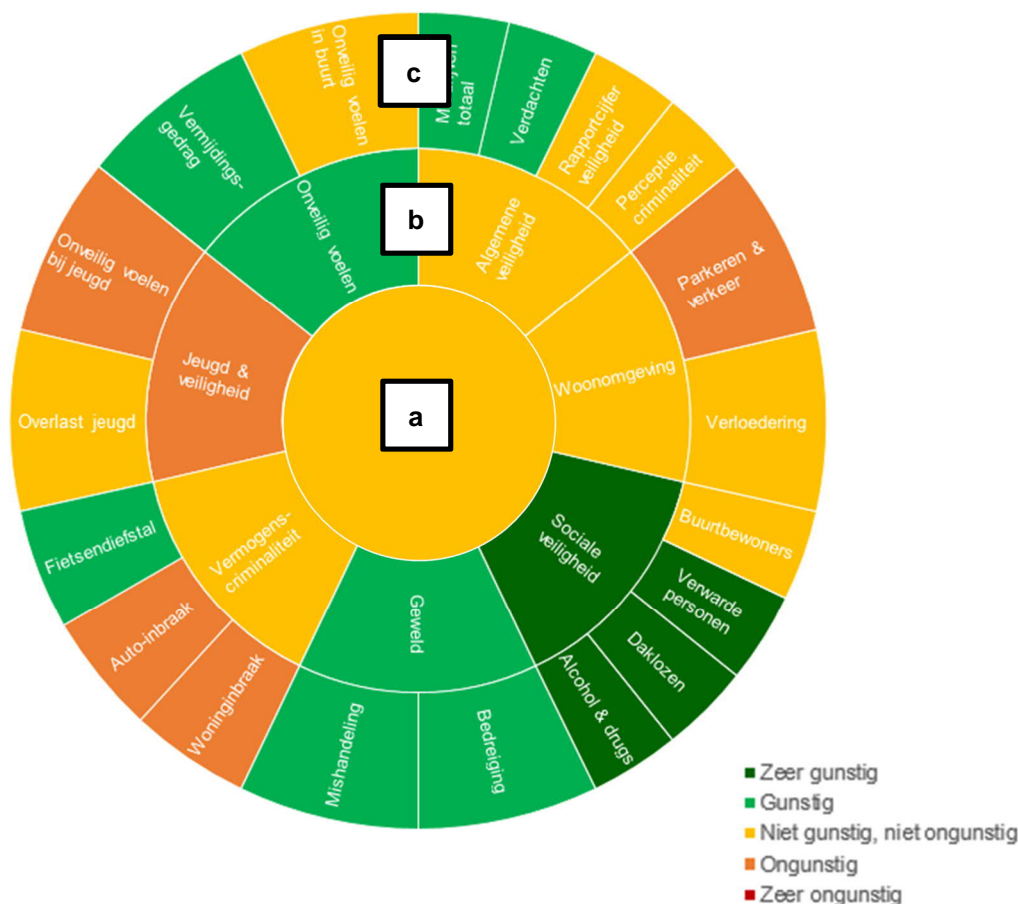
We presenteren de politiegegevens voor wijken en buurten met minimaal 500 inwoners of minimaal 250 huishoudens. De buurten met minder inwoners/huishoudens noemen we alleen wanneer er sprake is van een opvallend hoog aantal misdrijven/incidenten.

De politiegegevens voor de wijk Muntel/Vliert en de buurt Orthenpoort worden gepresenteerd exclusief de misdrijven/incidenten die zijn 'weggeschreven' op het politiebureau. Op dit adres worden regelmatig misdrijven/incidenten geregistreerd, die ergens anders hebben plaatsgevonden, zoals bedreiging, mishandeling en vernieling. We nemen de misdrijven/incidenten die op het politiebureau hebben plaatsgevonden niet mee in het wijkresultaat (in bijv. de profieltaarten), omdat dit anders een vertekend beeld geeft van de veiligheid in de wijk.

Meldpunt openbare ruimte

Bij het Meldpunt openbare ruimte van de gemeente 's-Hertogenbosch kunnen inwoners en instanties melding maken van alle zaken die te maken hebben met de leefbaarheid op straat en in de buurt. Zo kan men bijvoorbeeld melding maken van zwerfvuil, illegale stort en kapotte straatverlichting. In de profieltaarten gebruiken we het aantal meldingen van vervuiling en illegale stort per 1.000 inwoners.

Uitleg Profieltaarten

Samenstelling profieltaart

De profieltaarten bestaan uit drie onderdelen:

a) De middenstip

De middenstip is de totaalscore voor een wijk of buurt. De score hiervan is gebaseerd op het gemiddelde van zeven verschillende veiligheidsthema's.

b) De middelste ring

De middelste ring wordt gevormd door zeven veiligheidsthema's: algemene veiligheid, woonomgeving, sociale veiligheid, geweld, vermogenscriminaliteit, jeugd & veiligheid en onveilig voelen. Ieder thema is gebaseerd op het gemiddelde van twee tot vier aspecten. Het thema sociale veiligheid bestaat bijvoorbeeld uit de aspecten overlast buurtbewoners, overlast van verwarde personen, overlast van zwervers/daklozen en alcohol/drugsoverlast.

c) De buitenste ring

In de buitenste ring staan in totaal 19 aspecten. Ieder aspect is gebaseerd op het gemiddelde van een of meerdere indicatoren. Daarbij is gekozen voor een mix van 'objectieve' (bv. politieregistraties) als 'subjectieve' (vragenlijst) gegevens.

De profieltaart wordt van buiten naar binnen opgebouwd: van indicatoren werken we toe naar een aspect, van aspecten naar een thema en van thema's naar een totaalscore.

Legenda

We presenteren de profieltaarten aan de hand van vijf klassen: zeer gunstig, gunstig, niet gunstig, niet ongunstig, ongunstig en zeer ongunstig.

Indicatoren

Het startpunt voor het samenstellen van de profieltaarten zijn de indicatoren. De indicatoren zijn afkomstig uit drie bronnen:

- Politiegegevens (2019)
- Meldpunt openbare ruimte (Mor) (2019)
- Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid (L&V) (2019)

Cijfers van de politie en het meldpunt openbare ruimte presenteren we per 1.000 inwoners/woningen. Vanuit de vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid hebben we voor veel indicatoren buurtscores berekend. Met een buurtscore bepaal je de mate van problematiek die speelt in een buurt. Daarbij is een 100-puntsschaal gebruikt:

- Vragen met buurtproblemen, onveilig voelen en preventief gedrag:
 - Vaak = 100
 - Soms = 50
 - Zelden of nooit = 0
 - Weet niet/geen mening = 0
- Vragen over criminaliteitsperceptie:
 - Veel = 100
 - Weinig = 50
 - Geen = 0
 - Weet niet/geen mening = 0
- Vragen over parkeergelegenheid en verkeersveiligheid:
 - Zeer tevreden = 0
 - Tevreden = 25
 - Niet tevreden, niet ontevreden = 50
 - Ontevreden = 75
 - Zeer ontevreden = 100

Vervolgens is per indicator de gemiddelde buurtscore berekend.

Berekening profieltaart

In de profieltaarten wordt gebruik gemaakt van indicatoren, aspecten, thema's en een totaalscore.

Omdat de indicatoren verschillende grootheden hebben die niet rechtstreeks met elkaar te vergelijken zijn, worden de indicatoren gestandaardiseerd. Dit is stapsgewijs gedaan.

Voor alle indicatoren is eerst een minimumwaarde en maximumwaarde vastgesteld (zie volgende pagina)¹⁸. Op basis hiervan worden de indicatoren ingedeeld naar kwintielen; vijf gelijke groepen die vallen binnen de grenzen van de vastgestelde minimum- en maximum-waarde. Alle indicatoren zijn vervolgens omgerekend naar kwintielen, en hebben een score tussen 0 en 5:

- Score 0 t/m 1: zeer gunstig
- Score 1 t/m 2: gunstig
- Score 2 t/m 3: niet gunstig, niet ongunstig
- Score 3 t/m 4: ongunstig
- Score 4 t/m 5: zeer ongunstig

Aan de hand van de gestandaardiseerde indicatoren berekenen we de scores voor de aspecten, thema's en de totaalscore:

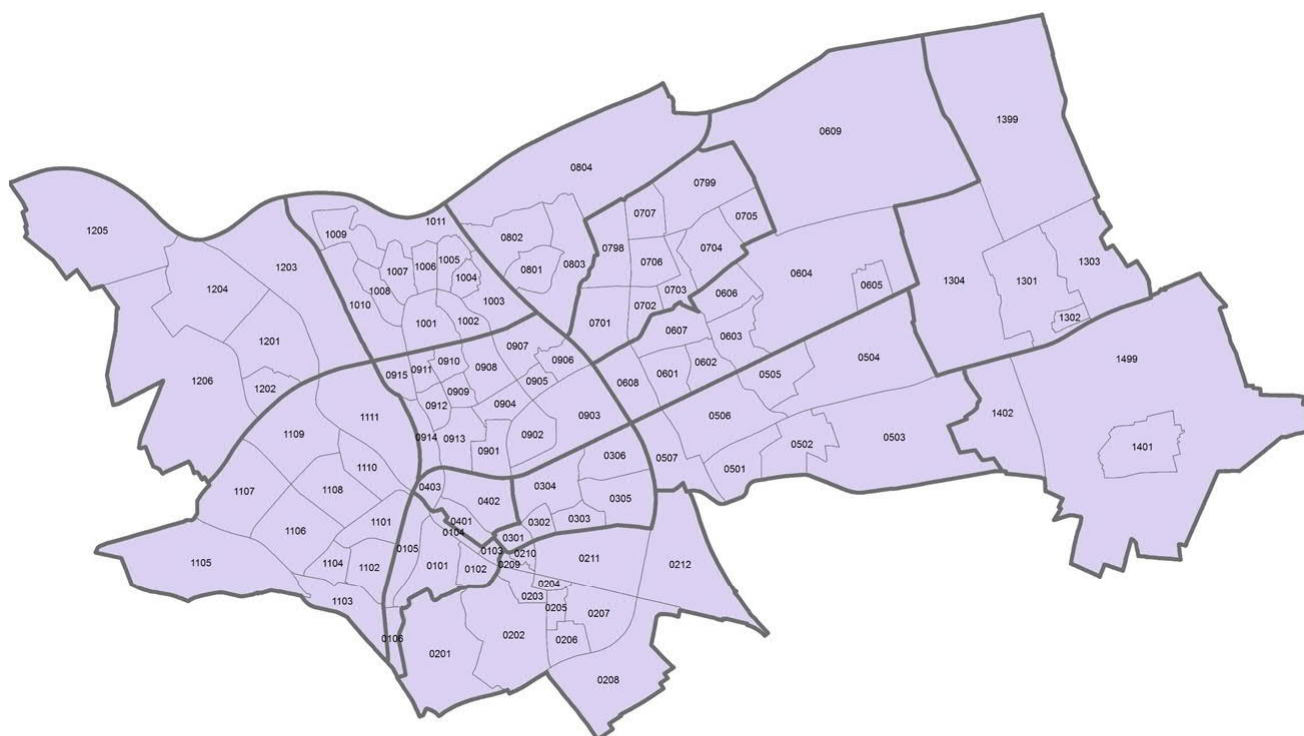
- Aspecten: gemiddelde score van de indicatoren
- Thema's: gemiddelde score van de aspecten
- Totaalscore: gemiddelde score van de thema's

¹⁸ Het kan zijn dat een buurt op een bepaalde indicator lager of hoger scoort dan de vastgestelde minimum- of maximumwaarde. Dit geldt bijvoorbeeld voor bepaalde delicten die meer dan gemiddeld voorkomen in het centrum van de gemeente. Zij krijgen dan een score van minimaal 0 of maximaal 5 toegekend. Door de huidige afbakening zijn de profieltaarten minder gevoelig voor eventuele *uitschieters*.

Tabel 6: Samenstelling profieltaart en indeling kwintielen per indicator

Thema	Aspect	Indicator	Bron	Indeling kwintielen				
				MIN 0	1	2	3	4 MAX 5
Algemene veiligheid	Totaal misdrijven	Aantal misdrijven per 1.000 inwoners	Politie	0,0	20,0	40,0	60,0	100,0
	Aandeel verdachten	Aantal verdachten per 1.000 inwoners	Politie	0,0	3,5	7,0	10,5	17,5
	Rapportcijfer veiligheid	Gemiddeld rapportcijfer veiligheid in de eigen buurt (schaal omdraaien)	L&V	5,4	6,0	6,7	7,3	8,6
	% veel criminaliteit	Buurtscade mate criminaliteit in de buurt	L&V	25,0	32,0	39,0	46,0	60,0
Woonomgeving	Parkeren & verkeer	Buurtscade parkeerplekken	L&V	20,0	28,0	36,0	44,0	60,0
		Buurtscade verkeersveiligheid	L&V	25,0	33,0	41,0	49,0	65,0
	Verfoeding	Buurtscade rommel op straat	L&V	10,0	25,0	40,0	55,0	85,0
		Buurtscade vernieling van straatmeubilair, zoals vuilnisbakken, bankies of bushokjes	L&V	0,0	10,0	20,0	30,0	50,0
Sociale veiligheid	Overlast buurtbewoners	Buurtscade graffiti	L&V	0,0	5,0	10,0	15,0	25,0
	Overlast verwarde personen	Buurtscade hondenpoep	L&V	25,0	35,0	45,0	55,0	75,0
	Overlast zwerfvers/daklozen	Meldingen vervuiling & illegale stort per 1.000 inwoners	Mor	0,0	30,0	60,0	90,0	150,0
		Buurtscade overlast door buurtbewoners	L&V	0,0	8,0	16,0	24,0	40,0
Geweld	Bedreiging	Buurtscade overlast door verwarde personen	L&V	0,0	4,5	9,0	13,5	22,5
	Mishandeling	Aantal incidenten van overlast door verwarde personen	Politie	0,0	2,5	5,0	7,5	12,5
		Buurtscade overlast door zwerfvers/daklozen	L&V	0,0	4,5	9,0	13,5	22,5
		Aantal incidenten van overlast zwerfvers per 1.000 inwoners (E41)	Politie	0,0	2,5	5,0	7,5	12,5
Vermogens-criminaliteit	Woninginbraak	Buurtscade dronken mensen op straat	L&V	0,0	8,0	16,0	24,0	40,0
		Buurtscade drugsgebruik/drugehandel	L&V	0,0	8,0	16,0	24,0	40,0
	Auto-inbraak	Aantal incidenten van drugs/drankoverlast (2.1.1)	Politie	0,0	2,0	4,0	6,0	10,0
	Fietsendiefstal	Buurtscade bedreigingen	L&V	0,0	3,0	6,0	9,0	15,0
Jeugd en veiligheid	Overlast jeugd	Aantal misdrijven van bedreiging per 1.000 inwoners (1.4.4)	Politie	0,0	1,1	2,2	3,3	5,5
		Buurtscade mishandelingen	L&V	0,0	2,5	5,0	7,5	12,5
	Onveilig voelen bij jongeren	Aantal misdrijven van mishandeling per 1.000 inwoners (1.4.5)	Politie	0,0	1,3	2,6	3,9	6,5
	Gedrag	Buurtscade woninginbraken	L&V	0,0	10,0	20,0	30,0	50,0
Onveilig voelen		Aantal misdrijven van diefstal/inbraak woning per 1.000 woningen (1.1.1)	Politie	0,0	2,5	5,0	7,5	12,5
		Buurtscade diefstallen uit auto's of diefstallen van auto-onderdelen	L&V	0,0	10,0	20,0	30,0	50,0
		Aantal misdrijven van diefstal uit/af motorvoertuig per 1.000 inwoners (1.2.1)	Politie	0,0	2,5	5,0	7,5	12,5
	Onveilig voelen in buurt	Buurtscade diefstal (elektrische) fietsen	L&V	0,0	2,6	5,2	7,8	13,0
		Aantal misdrijven van diefstal van brom-, snor-, fietsen per 1.000 inwoners (1.2.3.)	Politie	0,0	9,0	18,0	27,0	45,0
		Buurtscade overlast rondhangende jongeren	L&V	0,0	2,0	4,0	6,0	10,0
		Aantal incidenten van melding overlast jeugd per 1.000 inwoners (E35)	Politie	10,0	17,5	25,0	32,5	47,5
		Buurtscade onveilig voelen bij jongeren	L&V	10,0	17,0	24,0	31,0	45,0
		Buurtscade niet open doen, omdat men dat niet veilig vindt	L&V	0,0	5,0	10,0	15,0	25,0
		Buurtscade omlopen/omrijden om onveilige plekken te vermijden	L&V	0,0	5,0	10,0	15,0	25,0
		Buurtscade onveilig voelen in eigen buurt	L&V	0,0	5,0	10,0	15,0	25,0

Bijlage C: Overzichtskaart wijken en buurten

01 BINNENSTAD	0101 Binnenstad centrum	06 ROSMALEN NOORD	0601 't Ven	10 MAASPOORT	1001 Italiaanse buurt
	0102 Binnenstad oost		0602 Rosmalen centrum		1002 Maasdal
	0103 De Hofstad		0603 Hondsborg		1003 Abdijenbuurt
	0104 Binnenstad noord		0604 Kruisstraat		1004 Lokeren
	0105 Het Zand		0605 Bedrijven Kruisstraat		1005 Maasroom
	0106 Vughterpoot		0606 De Overlaet oost		1006 Staatsliedenbuurt
02 ZUIDOOST	0201 Het Bossche Broek	07 DE GROOTE WIELEN	0701 Brabantpoort	11 WEST	1101 Boschveld
	0202 Zuid		0702 De Groote Vliet		1102 Paleiskwartier
	0203 Bazeldonk		0703 Vlietdijk		1103 Willemspoort
	0204 Bedrijven Zuid		0704 Broekland		1104 Deuren
	0205 Gestelse Buurt		0705 De Watertuinen		1105 De Moerputten
	0206 Pettelaarspark		0706 De Hoven		1106 De Schutskamp
	0207 De Meerendonk		0707 De Lanen		1107 De Kruiskamp
	0208 Kloosterstraat		0798 Overig landelijk gebied De Groote Wielen		1108 De Rietvelden oost
	0209 De Bossche Pad		0799 Landelijk gebied De Groote Wielen		1109 De Rietvelden west
	0210 Grevelingen	08 EMPEL	0801 Kom Empel		1110 Veemarktkwartier
	0211 Aawijk zuid		0802 Maasakker		1111 Ertveld
	0212 Bedrijvenpark De Brand		0803 Empel oost	12 ENGELN	1201 Kom Engelen
03 GRAAFSEPOORT	0301 Hinthamerpoot	09 NOORD	0804 De Koornwaard		1202 De Vutter
	0302 Graafsebuurt zuid		0901 De Buitenpepers		1203 Henriëttewaard
	0303 Aawijk noord		0902 De Herven		1204 De Haverleij
	0304 Graafsebuurt noord		0903 Bedrijven De Herven		1205 Bokhoven
	0305 Hintham zuid		0904 De Slagen		1206 Engelermeer
	0306 Hintham noord	13 NULAND	0905 De Haren	14 VINKEL	1301 Kom Nuland
04 MUNTEL/VLIERT	0401 De Muntel		0906 De Reit		1302 Bedrijventerrein Nuland
	0402 De Vliert		0907 De Donk		1303 De Lage Kant
	0403 Orthenpoort		0908 De Rompert		1304 Heeseind
05 ROSMALEN ZUID	0501 Maliskamp west		0909 De Hambaken		1399 landelijk gebied Nuland
	0502 Maliskamp oost		0910 Sprookjesbuurt	14 VINKEL	1401 Kom Vinkel
	0503 Het Vinkel		0911 Muziekinstrumentenbuurt		1402 Vinkeloord
	0504 Binckhorst		0912 Edelstenenbuurt		1499 Landelijk gebied Vinkel
	0505 Sparrenburg		0913 Orthen		
	0506 Molenhoek		0914 Orthen west		
	0507 A2 zone Rosmalen Z		0915 Bedrijven Noord		